

Halfjaarbericht 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Beleidsmatige voortgang per programma	5
3	Voortgang projectreserves	46
4	Financiële prognose	55
5	Stadsdelen	60
6	Krachtwijken	69
7	Bedrijfsvoering	72
Bijlage 1	Haagse Financieel economische monitor – Augustus 2012	78
Bijlage 2	Begrotingswijzigingen 2012	83
Bijlage 3	Standen bestaande reserves 2011 na begrotingswijzigingen	114
Bijlage 4	Voortgang Grote Investeringsprojecten	120
Bijlage 5	Actualisatie Grondexploitaties per 30-6-2012	123

1 Inleiding

Voor u ligt het Halfjaarbericht van de gemeente Den Haag. Met dit Halfjaarbericht informeren wij u over de stand van zaken na het eerste halfjaar van 2012 en wat we de rest van het jaar gaan doen om onze doelstellingen te bereiken. Zo sturen we actief op de doelstellingen die we hebben afgesproken in het coalitieakkoord 'Aan de Slag' en in de begroting 2012.

In het Halfjaarbericht krijgt u per programma de beleidsmatige voortgang, zowel inhoudelijk als financieel. Wat er in de eerste helft van 2012 is gebeurd, hoe zich dat verhoudt tot de doelstellingen van dit college en wat we voor de rest van het jaar verwachten. Ook gaan we in op belangrijke nieuwe ontwikkelingen uit het afgelopen halfjaar. Hieronder volgt een korte samenvatting van de belangrijkste resultaten.

We investeren in onze burgers en geven ze ondersteuning waar nodig. Zo ook op het gebied van taal. Door de nieuwe wet Inburgering worden inburgeraars zelf verantwoordelijk voor hun traject. Tot die tijd zetten we in op zo veel mogelijk gemeentelijke trajecten. In de eerste helft van 2012 hebben we 2.740 trajecten gestart, waarmee we het doel van 4.600 trajecten over heel 2012 ruim denken te halen.

Veiligheid is een groot goed. Het college investeert daarom extra in de veiligheid en pakt overlast hard aan. We maken effectief gebruik van de Overlastwet tijdens belangrijke evenementen. Bij de jaarwisseling hebben we 23 maal een gebiedsverbod opgelegd, tijdens het EK voetbal 18 maal. Grote incidenten bleven hierdoor uit. We zetten tijdelijk flexibel cameratoezicht in bij plotselinge of hardnekkige overlast.

We houden Den Haag groen en schoon. Dit doen we door te investeren in de openbare ruimte en dit te onderhouden. In de eerste helft van 2012 hebben we 7.500 m2 wijk- en buurtgroen aangepakt. We hadden eind juni reeds 45 buurtserviceteams die de stad schoon maken. En om de straten schoon te houden plaatsen we deze collegeperiode 2.500 ondergrondse afvalcontainers. In 2012 is ook hier hard aan gewerkt.

In Den Haag doen we er alles aan om mensen uit de uitkering te krijgen en te houden. In 2011 steeg het aantal uitkeringsgerechtigden, met grote financiële gevolgen voor de gemeente. Dit jaar is ons streven om het aantal constant te houden. In de eerste helft van 2012 is het aantal gestegen met 42, waarmee onze doelstelling vrijwel gehaald is.

Het college heeft bij de begroting 2012 ingezet op een extra ondersteuning van chronisch zieken en gehandicapten. In de eerste helft van 2012 zijn er 4.000 aanvragen ingediend. Om dit te vergoeten hebben we voor de tweede helft van 2012 een aantal acties gepland. We gaan burgers die hier volgens ons recht op hebben actief benaderen en de regeling op verschillende manieren onder de aandacht brengen.

Voor dit college is duurzaamheid erg belangrijk. We hebben dit prominent opgenomen in het coalitieakkoord. Onze gebouwen zullen ook dit jaar weer CO2 neutraal zijn. We hebben in 2012 aan 167 bewoners, bedrijven en instellingen een subsidie toegekend voor zonnepanelen. Ook de aanvragen voor de subsidieregeling glisolatie stromen binnen.

In Den Haag krijgt de jeugd aandacht en zorg, de jeugd is onze toekomst. In 2012 hebben we ingezet op participatie en ondersteuning. Op 35 locaties hebben we de buitenspeeldag gehouden. 1.600 kinderen waren bij de Stoepkrijtactie. We hebben zeven speelplekken vernieuwd, nog eens 27 komen hier bij. Daarnaast werken we er hard aan om de Centra voor jeugd en gezin te ontwikkelen tot spil in de gemeentelijke jeugdzorg.

Den Haag blijft investeren in woningbouw. Zo kunnen we blijven groeien en ook op termijn een aantrekkelijke stad blijven. In de eerste helft van 2012 hebben we 398 woningen opgeleverd, en zijn 842 woningen in aanbouw genomen. Belangrijk hierbij is het bouwen van studentenwoningen. Dit past bij onze ambitie om van Den Haag een stad te maken met een academisch klimaat. De vestiging van het Instituut Bestuurskunde van de Universiteit Leiden is hierin een belangrijke stap.

Den Haag is een echte winkelstad. Ook in 2012 hebben we er hard aan gewerkt om onze winkelgebieden nog aantrekkelijker te maken. De ontwikkelaar is gestart met de Nieuwe Haagse Passage en hebben belangrijke stappen gezet voor de nieuwbouw Amadeus en de renovatie van het Sijthoff complex.

Uniek aan Den Haag is de ligging aan zee. We koesteren dit door te blijven investeren in Scheveningen. In het voorjaar van 2012 is het plan Scheveningen Haven vastgesteld waarmee dit gebied een grondige facelift ondergaat. Verder hebben we gewerkt aan de boulevard. Het eerste gedeelte is klaar en onderschrijft de grandeur van Scheveningen als badplaats.

De parkeerdruk is op sommige plekken van Den Haag erg hoog. Om dit aan te pakken heeft het college afgesproken 2.500 nieuwe parkeerplaatsen te creëren. Halverwege 2012 zijn de plannen vastgesteld van 800 parkeerplaatsen op straat, en 215 plaatsen in de tijdelijke parkeergarage in Oud-Leyenburg.

We hebben in de eerste helft van 2012 al veel gedaan. Er wordt hard gewerkt aan de plannen uit het coalitieakkoord, en de eerste resultaten zijn al zichtbaar. Zo zorgen we er voor dat 2012 een productief en succesvol jaar wordt.

Prognose resultaat 2012

Nadat we de grootste knelpunten hebben opgelost, verwachten we gemeentebreed een bescheiden positief resultaat van € 8,5 mln. In de onderstaande tabel is dit per programma gespecificeerd.

FINANCIEEL RESULTAAT 2012 PER PROGRAMMA * € 1.000			
1 Gemeenteraad	150 V	13 Sport	359 V
Diversen	150 V	Bezetting zwembaden en sportfaciliteiten	359 V
2 College & Bestuur	540 V	14 Media, Monumenten en Archeologie	4 V
Vrijval voorzieningen	465 V	Diversen	4 V
Diversen	75 V	15 Maatschappelijke ondersteuning	709 V
3 Dienstverlening en Stadsdelen	74 V	Subsidievoordeel voorgaande jaren	511 V
Diversen	74 V	Diversen	198 V
4 Openbare orde en Veiligheid	250 N	16 Volksgezondheid en Zorg	126 N
Lagere legesopbrengsten	250 N	Functioneel Leeftijdsontslag	600 V
5 Cultuur	31 V	Voorziening ambulancedienst	500 N
Diversen	31 V	Diversen	226 N
6 Onderwijs	2.002 V	17 Verkeer	494 V
Vrijval programma onderwijshuisvesting	1.271 V	Intensivering vervanging verkeersinstallaties	685 N
Subsidievoordeel voorgaande jaren	500 V	Voordeel BTW op infrastructurele werken	435 V
Diversen	231 V	Meevallende kosten meerwerk projecten	375 V
7 Integratie en Krachtwijken	485 V	Voordeel parkeren	350 V
BTW voordeel	280 V	Diversen	19 V
Subsidievoordeel voorgaande jaren	125 V	18 Wonen	0
Diversen	80 V	19 Ruimtelijke ordening en Gebiedsontwikkeling	2.753 N
8 Werk en Inkomen	31 V	Frictiekosten bezuiniging apparaatskosten	4.600 N
Eigen bijdrage kinderopvang	500 V	Erfpacht	2.700 V
Inhuur derden	327 N	Korting krachtwijken	353 N
Diversen	142 N	Diversen	500 N
9 Sociale voorzieningen en Armoedebestrijding	55 N	20 Milieu & Duurzaamheid	8 V
Voorziening ivm saneringskredieten	400 N	Diversen	8 V
Zkt. verzekering en langdurigheidstoelage	345 V	21 Citymarketing en Internationale stad	0
10 Jeugd en Gezin	3 V	22 Financiën	3.596 V
Diversen	3 V	Lagere voorziening leningen	4.000 V
11 Leefomgeving	2 V	Diversen	404 N
Meerkosten verzakking kademuren	1.500 N	23 Overige beleidsvoornemens	3.208 V
Resultaat Veeg- en Straatbedrijf	933 V	Vrijval knelpunten bedrijfsvoering	1.600 V
Latere instroom nieuwe stadswachten	824 V	Hogere bezuiniging arbeidsvoorwaarden	382 V
Uitdiepen vaargeul Scheveningen	390 N	Diversen	1.226 V
Diversen	135 V	24 Interne dienstverlening	0
12 Economie	0		
Financieel resultaat 2012			8.512 V

Uit het overzicht blijkt dat het belangrijkste voordeel wordt behaald op de programma's Financiën en Overige beleidsvoornemens. Dit betreft met name minder risico's op uitstaande leningen en minder onvermijdelijke knelpunten in investeringen en bedrijfsvoering. Een derde programma dat een voordeel laat zien betreft Onderwijs. Dit voordeel ontstaat met name doordat scholen minder huisvestingslasten declareren dat is begroot. Een nadeel is te zijn bij het programma Ruimtelijke Ordening en Gebiedsontwikkeling. De hier ingezette reorganisatie gaat gepaard met frictiekosten door begeleiding van re-integratie kandidaten en het voorzien van toekomstige WW kosten. In hoofdstuk 4 vanaf pagina 55 wordt het verwachte resultaat per programma nader toegelicht.

Het betreft hier een prognose, gebaseerd op de eerste zes maanden. Pas bij de jaarrekening blijkt wat het resultaat daadwerkelijk is en kan besluitvorming plaatsvinden over de bestemming daarvan. Voor de programma's waar we nog nadelen verwachten, nemen we gerichte maatregelen om deze tekorten voor het eind van het jaar op te lossen.

We liggen halverwege het jaar dus financieel en beleidsmatig op koers. Vanzelf ging dit niet. In 2012 zijn we geconfronteerd met financiële tegenvallers op de Regionale uitvoeringsdiensten, de Sociale werkvoorziening en uitvoeringskosten Ruimtelijke ordening. In de voorjaarsnota hebben wij u hierover geïnformeerd. Zoals u van dit college gewend bent hebben we deze knelpunten actief aangepakt en van een oplossing voorzien.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 bieden we u per programma bieden we inzicht in wat we tot nu toe hebben gedaan om de afgesproken doelstellingen te halen, wat dat tot nu toe gekost heeft en wat we voor de rest van het jaar verwachten. Ook gaan we nadrukkelijk in op maatregelen uit het coalitieakkoord die in 2012 zichtbaar worden. Hoofdstuk 3 gaat specifiek in op de financiële prognose voor de rest van het jaar. Afgesproken is dat in het Halfjaarbericht beleidsmatige voortgang wordt gegeven over de projectreserves. Vorig jaar zijn we hier mee gestart, dit jaar borduren we hier op voort. In hoofdstuk 3 treft u deze informatie aan. In hoofdstuk 5 gaan we specifiek in op de stadsdelen. De krachtwijkenaanpak is een van de speerpunten van dit college. Hoofdstuk 6 informeert u over de actuele stand van zaken. De stand van zaken van de gemeentelijke bedrijfsvoering vindt u in hoofdstuk 7. In de bijlagen zijn de Haagse Financieel Economische Monitor, de begrotingswijzigingen, de standen van de reserves, de voortgang van de grote investeringsprojecten en de actualisatie van de grondexploitaties opgenomen.

2 Beleidsmatige voortgang per programma

2.1 Gemeenteraad

De Raad heeft op het eigen programma een bezuinigingstaakstelling opgenomen, passend binnen de gehele bezuinigingstaakstelling van de gemeente. In 2012 heeft de Raad de geheel taakstelling voorzien van structurele maatregelen waarmee de taakstelling structureel is ingevuld en zal worden gerealiseerd.

De nieuwe spreektijdenregeling vraagt van de raadsleden dat zij voorafgaand aan de vergadering scherp voor ogen hebben welk onderwerp prioriteit verdient en daarop hun bijdrage ook afstemmen. Ook leidt de regeling ertoe dat raadsleden met enige regelmaat samenwerken om de gezamenlijke spreektijd zo in te zetten, dat alle gewenste discussiepunten met het College van B&W daadwerkelijk aan bod komen.

Voor wat betreft het communicatie plan 2012 kan worden opgemerkt, dat dit plan is opgesteld aan de hand van de evaluatie van de activiteiten in 2011. Uit die evaluatie bleek dat de bekendheid met het werk van de gemeenteraad bij bepaalde groepen zoals jongeren en lager opgeleiden nog kan worden vergroot. Bij de opzet van activiteiten wordt hiermee rekening gehouden".

2.2 College en Bestuur

Algemeen

De voorziening voor de Wet Inkomen en Arbeid (WIA) is geschouwd. De verwachting is dat € 0,4 mln. kan vrijvallen. Verder kan uit de voorziening wachtgelden € 0,1 mln. Vrijvallen.

200 jaar Koninkrijk

Bij de begroting 2012 is voor de viering van 100 jaar Vredespaleis en 200 jaar koninkrijk der Nederlanden € 1,3 mln. beschikbaar gesteld voor deze twee vieringen. Voor zowel de viering van 100 jaar Vredespaleis als de viering van 200 jaar Koninkrijk zijn al voorbereidingen getroffen. Voor de viering van 200 jaar Koninkrijk is in mei het Haagse comité benoemd. Dit comité zal tot het einde van 2015 aanblijven. De viering zal plaatsvinden in 2013 en 2014.

Fiber to the Home

De gemeente en Reggefiber (joint venture van Wessels Bouwbedrijven en KPN) werken aan een overeenkomst. Deze overeenkomst moet de aanleg van Fiber to The Home, een nieuw snel, symmetrisch en open glasvezelnetwerk voor de inwoners van Den Haag, helpen tot stand brengen.

Dit private initiatief start naar verwachting in 2013 en zal -afhankelijk van de vraag- de komende jaren wijk voor wijk worden aangelegd. Met dit nieuwe op de toekomst gerichte netwerk wordt het bestaande aanbod aan infrastructuur versterkt en de keuzemogelijkheid voor de inwoners om breedbandige diensten af te nemen vergroot. Het initiatief volgt op de verglazing van het CAI kabelnetwerk in Wateringseveld door RABO/CIF en de verhoging van de snelheid van het netwerk van Ziggo met Eurodocsis technologie.

2.3 Dienstverlening en Stadsdelen

Verkiezingen

De voorbereidingen voor de Tweede Kamer verkiezingen lopen volgens plan. Alle voor de 268 stembureaus benodigde stembureauleden zijn ingedeeld. Voor alle stembureauleden en -voorzitters zijn instructiebijeenkomsten georganiseerd om hen zo goed mogelijk voor te bereiden. Ook zijn de werkzaamheden voor Kiezers in het Buitenland spoedig verlopen. Op 8 augustus stonden reeds bijna 48.000 kiezers geregistreerd (in 2010 46.566). Het organiseren van vervroegde verkiezingen was onvoorzien en niet gebudgetteerd. We sturen op een kwalitatief goede organisatie tegen zo laag mogelijke kosten. Er is 2,5 miljoen extra uitgetrokken voor de vervroegde verkiezingen.

Dienstverlening

Het aantal verstrekte rijbewijzen in het 1e halfjaar is ten opzichte van vorig jaar fors (ca. 25%) gedaald. Het is nog onduidelijk waar dit effect precies vandaan komt. Hier staat tegenover dat het aantal verstrekte reisdocumenten tot dusverre fors is gestegen als gevolg van het vervallen van de kinderbijdrage. De werkzaamheden voor de gemeente zijn door beide effecten per saldo gelijk gebleven, zodat op dit moment geen verschillen ten opzichte van de begroting worden verwacht.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), heeft besloten om de invoeringsdatum van de Registratie Niet-ingezetenen te verplaatsen naar 11 februari 2013. Uitgangspunt is dat het wetgevingstraject dan is afgerond. De planning van de bouw van het systeem wijzigt niet, zodat er meer ruimte komt om na de bouw proef te draaien met het systeem. Niet-ingezetenen zijn mensen die niet in Nederland wonen maar wel een relatie met de Nederlandse overheid hebben. Voor de gemeente Den Haag zal gelden dat 3,8 fte van de Rijksbelastingdienst zal worden overgenomen.

Stadsdelen

Bewonersorganisaties en -groepen zijn belangrijke intermediairen. Daarnaast bestaan er straatgroepen, milieugroepen, migrantenorganisaties, levensbeschouwelijke organisaties etc. De gemeente wil de komende jaren ruimte geven aan nieuwe en vernieuwende vormen van burgerparticipatie en burgerinitiatieven. De inzet op het mobiliseren van andere groepen en individuen heeft in het afgelopen half jaar de eerste resultaten opgeleverd. Er zijn diverse voorbeelden van nieuwe initiatieven in de diverse stadsdelen. Zo is in Haagse Hout in wijkpark de Horst een kruiden- en moestuin aangelegd met betrokkenheid van o.a. scholen, waaronder de British School en Van Harte Resto, welke beheerd wordt door leerlingen en bewoners. In het Centrum is het Nassauplein opgeknapt, waarbij gemeente en bewoners samen de nieuwe lantaarnpalen gefinancierd hebben. In het hoofdstuk 4 Stadsdelen wordt dit per stadsdeel nader toegelicht. Daarnaast wordt gewerkt aan uitbreiding van het aantal buurtpreventie-, buurtinterventie- en nachtpreventieteams, en ook van straatvertegenwoordigers. In 2012 is één nieuw team gestart in Stadsdeel Haagse Hout, één in Laak en twee in Leidschenveen-Ypenburg.

Het nieuwe beleidskader subsidiesystematiek bewonersorganisaties is met ingang van dit jaar ingevoerd. In het eerste kwartaal van 2012 zijn alle beschikkingen aan de bewonersorganisaties uitgegaan. In samenwerking met BOOG is er eind april een goed bezochte avond georganiseerd om in workshopachtige setting in te gaan op de subsidieregeling leefbaarheid en bewonersparticipatie.

2.4 Openbare Orde en Veiligheid

Algemeen

Het college heeft een belangrijke (financiële) impuls gegeven aan de veiligheid door structureel € 4,7 mln. extra uit te trekken voor veiligheid vanaf 2012. De invulling hiervan heeft plaatsgevonden met de vaststelling door de raad van het integrale veiligheidsplan voor de periode 2012-2015 in juni 2012. Het veiligheidsbeleid van Den Haag krijgt vorm langs drie sporen:

- Aanpakken van zware en veel voorkomende criminaliteit;
- Gebiedsgerichte aanpak: gebiedsgerichte inzet in wijken en buurten in combinatie met een persoonsgerichte en groepsgerichte aanpak van overlastgevende en criminele jongeren, veelplegers en ex-delinquenten;
- Stevige aanpak van de georganiseerde criminaliteit, strafrechtelijk en bestuurlijk.

Financieel verwachten we op dit programma verder een nadeel van € 0,25 mln. door lagere legesinkomsten. Dit komt voornamelijk door de invoering van de meldingsplicht waarbij geen leges worden geheven. Verder zijn leges voor vergunningen voor prostitutiebedrijven nu twee jaar geldig in plaats van één jaar. Vanaf 2013 zal dit deels worden opgevangen door hogere tarieven, maar in 2012 zal dit tot een nadeel leiden.

Met het vaststellen van het veiligheidsplan door uw raad is met het Openbaar Ministerie en politie Haaglanden opnieuw voor de komende jaren een stevige aanpak neergezet. Dit betaalt zich uit in zichtbare resultaten die genoemd mogen worden. De inspanningen van het afgelopen jaar hebben een positief effect gehad op de objectieve veiligheid van de stad Den Haag. Deze positieve trend wordt tevens bevestigd in de Haagse cijfers van de landelijke Integrale Veiligheidsmonitor: Deze trend zet zich ook in de eerste helft van 2012 door. De ontwikkelingen per medio 2012 op de in het veiligheidsplan 2012-2015 met name genoemde delicten overval en straatroof zijn zeer hoopgevend. Overval daalt ten opzichte van de eerste helft van 2011 met 26% en straatroof met 15%. Van de overige prioritair delicten van Politie Haaglanden daalt bedreiging met 3% en mishandeling met 7%. Alleen woninginbraak blijft gelijk.

Spoor 1: Aanpak zware en veel voorkomende criminaliteit

De Haagse aanpak van problematische jeugdgroepen bestaat uit een zorgvuldig gewogen mix van repressie, preventie en nazorg. De basis van de aanpak ligt in een gedegen analyse van de (jeugd)groepen. De gedetailleerde kennis die zo wordt verkregen maakt dat alle groepen scherp in beeld zijn en dat een sluitende aanpak kan worden ontwikkeld. Deze integrale benadering heeft zich in de praktijk bewezen en wordt met kracht voortgezet. Achterliggende gedachte van de scherpe focus op criminele (jeugd)groepen is dat deze aanpak een gunstig effect heeft op het aantal (roof)overvallen, woninginbraken en geweldsdelicten. De gerichte aanpak vanuit de politie werpt ook vruchten af. Zo zit het overgrote deel van de criminele groep rond de Delftselaan een straf uit, heeft politie Haaglanden met een grootschalig inbraakonderzoek 3 Haagse verdachten opgespoord die bij minstens 35 inbraken, maar waarschijnlijk nog veel meer door het hele land, betrokken waren.

De Driehoek bepaalt welke groepen worden aangepakt, in welke volgorde dat moet gebeuren en hoe die aanpak er uit ziet. Momenteel worden de netwerken in het Centrum en Escamp op die manier integraal aangepakt. Daarnaast worden de criminele (jeugd)groepen op de Potgieterstraat (Spoorwijk) en de Maurice Ravelweg (Loosduinen) aangepakt. Zo hebben we bijvoorbeeld gerichte acties gehouden op criminele elementen uit Spoorwijk, die deel uitmaakten van een overlastgevende en criminele groep. Bij een actie in juli is met veel politievertoon een aantal verdachten aangehouden voor handel in drugs. Dit heeft tot positieve reacties van wijkbewoners geleid, en een aanzienlijke verbetering in de veiligheid in het gebied. Voorts is Daarnaast is de groep in kin kaart gebracht en is op verschillende niveaus geïnvesteerd op de leden van de groep. De harde kern is repressief aangepakt. De 25 overlastgevende jongeren krijgen een individueel plan vanuit het Veiligheidshuis. Daarnaast zijn er 1515 van de 18 g gezinnen toegeleid naar de hulpverlening. Op straat benaderen straatcoaches en jongerenwerkers de jongeren.

Bij de aanpak speelt de politie een sleutelrol. Het OM neemt het initiatief voor de strafrechtelijke aanpak en bewaakt de voortgang hiervan vanuit zijn verantwoordelijkheid voor het strafrechtelijk onderzoek. De leden van het gemeentelijke Kernteam gebiedsgericht werken hebben de overall regie.

Spoor 2 Gebiedsgerichte aanpak

Alle veiligheidsoverleggen in de stadsdelen zijn op volle sterkte: naast de stadsdeeldirecteur, de bureauchef en de accounthouder Openbare Orde en Veiligheid nemen nu ook het Openbaar Ministerie en de teamchef van het handhavingsteam deel. In de veiligheidsoverleggen van Haagse Hout, Segbroek en Centrum hebben analyses plaatsgevonden van de veiligheid en leefbaarheid. In de Bestuurlijke Stuurgroep zijn de analyses besproken en zijn besluiten genomen die de veiligheid en leefbaarheid ten goede komen. Deze aanpak wordt uitgerold over de stad.

De Overlastwet is inmiddels bijna twee jaar van kracht. Van deze wet wordt in de gemeente Den Haag steeds meer gebruik gemaakt. Niet alleen ter bestrijding van overlast in wijken, maar ook ter bestrijding van overlast tijdens evenementen als Oud en Nieuw en het EK Voetbal. In het kader van de jaarwisseling 2011-2012 zijn op grond van de wet 27 gebiedsverboden opgelegd. Verder is in het eerste half jaar van 2012 de wet nog 23 keer toegepast. In vijf van deze gevallen is een gebiedsverbod opgelegd in verband met overlast in wijken. In 18 gevallen is een gebiedsverbod opgelegd in het kader van het EK Voetbal.

In aanloop naar het Europees kampioenschap voetbal 2012 zijn voorbereidingen getroffen om de reactie op wedstrijden van het Nederlands elftal in goede banen te leiden. De risico's per stadsdeel zijn geïnventariseerd, er is een aanpak bepaald waarbij het alcohol-, en evenementenbeleid, alsmede de beperkingen aan plaatsing van TV-schermen zijn betrokken. Er zijn activiteiten georganiseerd op diverse locaties in de stad. Hiermee werd aan goedwillende buurtbewoners en kinderen een alternatief geboden voor eventuele aanwezigheid op en rond risicolocaties in de stad. Er was in de voorbereidingen extra aandacht voor het Jonckbloetplein. Voorafgaand aan het EK zijn op grond van de Overlastwet 18 gebiedsverboden opgelegd en 165 potentiële raddraaiers kregen een waarschuwing. Grote incidenten zijn uitgebleven.

Het cameraconvenant tussen politie en gemeente is met ingang van januari 2012 van kracht. De politie is verantwoordelijk voor het uitkijken van beeldmateriaal, het beheer en onderhoud. De beleidsmatige beoordeling van het uitgevoerde cameratoezicht blijft de verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook in het eerste halfjaar van 2012 is tijdelijk flexibel cameratoezicht als hulpmiddel ter bestrijding plotseling opkomende of hardnekkige overlast ingezet. Op de Delftselaan e.o. is de inzet van cameratoezicht tijdelijk verlengd, op de boulevard van Scheveningen is er cameratoezicht tijdens het strandseizoen. Daarnaast zijn momenteel camera's actief in Spoorwijk, Jacob van Campenplein, Hoefkade, Koningstraat, Tenierplantsoen, de Bouwlustlaan en de Leyweg.

Spoor 3 Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit

In 2010 zijn alle coffeeshops van de gemeente Den Haag, 40 in totaal, getoetst aan de Wet Bibob. Uiteindelijk is, naar aanleiding van deze toets, van drie coffeeshops de vergunning ingetrokken. Deze drie coffeeshops hebben tegen deze intrekking procedures aangespannen. In het eerste half jaar van 2012 hebben van twee van deze coffeeshops beroepszaken bij de rechtbank plaatsgevonden. De burgemeester van Den Haag is in beide gevallen in het gelijk gesteld. Inmiddels zijn deze twee coffeeshops in hoger beroep gegaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De stand van zaken met betrekking tot de derde coffeeshop is dat er een hoorzitting heeft plaatsgevonden bij de Ambtelijke hoorcommissie van de gemeente. In deze zaak zal de burgemeester nog een beslissing op bezwaar moeten nemen.

In het kader van de bestrijding van mensenhandel zijn in het afgelopen halfjaar 3 straf- en bestuursrechtelijke onderzoeken gestart. Eén loverboy-onderzoek en twee onderzoeken volgend op de Doubletstraat-actie in april 2011. Daarvan zijn inmiddels twee onderzoeken afgerond met als resultaat de veroordeling van de daders in de eerste zaak en in het tweede onderzoek is de eis van de officier gesteld op resp. 8 en 10 jaar voor de daders. Eén onderzoek loopt momenteel nog. Tevens hebben twee integrale controles plaatsgevonden in de Chinese Wellnessbranche waarbij vijf massagesalons zijn gecontroleerd. Eén

onderneming is bestuurlijk één maand gesloten. De APV en het Handhavingsarrangement zijn aangescherpt en het preventief toezicht op mensenhandel in de prostitutiebranche is geïntensiveerd door de inzet van extra capaciteit van de toezichthouders. Dit heeft geleid tot 40 negatieve werkadviezen aan exploitanten in verband met het vermoeden van slachtofferschap mensenhandel.

Het onderzoek voor de planstudie Aanpak Doubletstraat waartoe door het College opdracht gegeven in het coalitieakkoord is in volle gang. Nog voor de geplande behandeling van de uitkomsten van de planstudie Doubletstraat in de commissie bestuur van 27 juni, is er door PvdA en VVD in de raadsvergadering van 21 juni gezamenlijk een aanvullende onderzoeksvraag gesteld. Het College heeft aangegeven dat deze aanvullende onderzoeksvraag zal worden meegenomen in de planstudie. Hierdoor zijn de resultaten van het onderzoek later beschikbaar, naar verwachting in oktober.

Het RIEC Haaglanden-Hollands Midden heeft vastgoedfraude benoemd tot een van de prioriteiten. Met de Universiteit Leiden is een risicoanalyse ontwikkeld waardoor het mogelijk is om vastgoed digitaal te schouwen. Bij een proef in Escamp bleek dat bij 60% van de panden die in de digitale schouw naar voren waren gekomen ook daadwerkelijk sprake was van illegale kamerverhuur. Deze aanpak maakt het mogelijk om de schaarse handhavingscapaciteit efficiënt in te zetten. In het eerste halfjaar 2012 heeft het RIEC HHM een scan gemaakt van 60 'verdachte' risicopanden, waarvan bleek dat bij 36 panden daadwerkelijk illegaal kamers werden verhuurd.

De eerste helft van 2012 laat een stijging zien van het aantal opgelegde huisverboden in Den Haag naar 136; in 2010 en 2011 waren dat in dezelfde periode respectievelijk 103 en 112 huisverboden. Deze toename vereist meer ambtelijke capaciteit voor de advisering aan de burgemeester over een eventuele verlenging (58% van de huisverboden). Ook het aantal rechtszaken zal toenemen, omdat ervaring leert dat in 10% van de gevallen een rechtszaak wordt aangespannen tegen een opgelegd huisverbod. De verwachting is dat deze stijging zal doorzetten, omdat steeds meer ervaring met het huisverbod wordt opgedaan en het ook als een effectief instrument wordt ervaren door zowel politie als hulpverlening bij de aanpak van huiselijk geweld.

2.5 Cultuur

Algemeen

Den Haag heeft een gewaardeerd, aantrekkelijk en gevarieerd cultureel aanbod, dat de stad tot een aantrekkelijke vestigingsplaats maakt voor bedrijven en bewoners. Het culturele aanbod trekt bovendien toeristen aan. De gemeente geeft daarom in het kader van het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2009-2012 financiële ondersteuning aan cultuurinstellingen. Den Haag. In de eerste helft van dit jaar is hard verder gewerkt aan het bidbook voor Den Haag Europese Culturele Hoofdstad in 2018. Hiervoor was bij de begroting 2012 € 150.000 beschikbaar gesteld. Ook zijn we doorggegaan met de plannen voor een dans- en muziekcentrum Spuiforum, het huis waarin een breed en aantrekkelijk programma voor muziek en dans in het hart van de stad wordt neergezet.

Den Haag Europese Culturele Hoofdstad 2018

Het bidbook moet voor 1 november 2012 worden ingeleverd. De jury maakt begin 2013 de shortlist bekend en in het najaar van 2013 de definitieve keuze, die in 2014 officieel wordt bekrachtigd vanuit Brussel. Wij kandideren ons omdat we geloven in de kansen en de blijvende positieve effecten van het zijn van Europese Culturele Hoofdstad. Door middel van cultuureducatie, een belangrijk onderdeel van onze strategie voor 2018, willen wij de cultuurparticipatie blijvend verhogen. Het zijn van Europese Culturele Hoofdstad levert ook een positieve bijdrage aan het internationale profiel van onze stad, het vestigingsklimaat en de (toeristische) bestedingen.

Dans- en muziekcentrum Spuiforum

In 2012 zijn we verder gegaan met de plannen voor het Dans- en muziekcentrum. Het plan is stedenbouwkundig uitgewerkt, het Programma van Eisen is verder aangescherpt en er zijn nadere afspraken gemaakt over de financiering van de nieuwbouw. Op basis hiervan wordt tevens gekeken naar de exploitatie van het nieuwe gebouw. De resultaten hiervan zijn in september naar de raad gestuurd ter beoordeling.

MeerjarenBeleidsplan Kunst en Cultuur 2013 – 2016

Op 6 oktober 2011 heeft de gemeenteraad het Beleidskader Kunst en Cultuur 2013-2016 'Cultuur van iedereen' met het financiële kader van € 49,1 mln. vastgesteld. Hiermee wordt de in het coalitieakkoord afgesproken bezuiniging van € 12,8 mln. op cultuursubsidies gerealiseerd plus een extra bezuiniging van € 0,65 mln. gedurende 2013-2016 als gevolg van aanpassing van de fasering van de bezuiniging. Het Beleidskader wil, zoals uit de titel 'Cultuur van iedereen' blijkt, een totaalaanbod aan cultuur in de stad bevorderen waarin iedereen iets van zijn gading kan vinden. Het geeft prioriteit aan de cultuursectoren waarin Den Haag sterk is, namelijk moderne dans, musea en erfgoed en popmuziek. Cultuureducatie is een belangrijk speerpunt: iedere jongere maakt in zijn of haar schoolloopbaan kennis met cultuur. Daarnaast benadrukt het Beleidskader het belang van een culturele infrastructuur met ketens die een goede basis bieden en waar talent de weg naar de top kan vinden.

We hebben ons over de cultuursubsidies laten adviseren door de externe Adviescommissie Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2013-2016, onder voorzitterschap van prof. Dr. E. Hirsch Ballin. Deze Adviescommissie heeft op 25 april 2012 haar advies gepresenteerd. In dit advies heeft de commissie prioriteit gegeven aan de moderne dans, musea en erfgoed en popmuziek en geadviseerd een gevarieerd aanbod te ondersteunen. Op basis van dit advies hebben wij het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2013-2016 'Haagse Nieuwe' opgesteld, dat is gepresenteerd op 21 juni 2012 en is vrijgegeven voor inspraak. In dit plan heeft cultuureducatie een prominente plaats. Vanuit de programma's Cultuur en Onderwijs wordt verder samengewerkt aan het Deltaplan Cultuureducatie. In het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2013-2016 worden scherpe keuzes gemaakt. We moeten onvermijdelijk afscheid nemen van sommige initiatieven. Tegelijkertijd is er ruimte voor nieuw aanbod. Ook moeten culturele instellingen de komende tijd hun ondernemerschap versterken en hun financiële zelfstandigheid vergroten.

Fricctie en transitie

In het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2013-2016 besteden we aandacht aan instellingen die nu meerjarige subsidie ontvangen en met ingang van 2013 geen of een substantieel lagere subsidie krijgen. De instellingen zijn zelf verantwoordelijk om de kosten zo beperkt mogelijk te houden en vangen deze in beginsel zelf op. De gemeente heeft ten opzichte van de B3-instellingen een andere positie dan ten opzichte van de overige instellingen. De gemeente biedt de vier B3-instellingen die substantieel worden gekort naar behoefte externe ondersteuning (kennis en ervaring) aan om een sociaal plan te maken en een sociaal akkoord te sluiten met de werknemers(organisaties). De gemeente heeft een bedrag gereserveerd om de sociale akkoorden mede te bekostigen. Zo'n sociaal akkoord is gericht op het zoveel mogelijk begeleiden van werknemers van werk naar werk en beperking van de totale personele frictiekosten. Het Sociaal Beleidskader (SBK) van de gemeente Den Haag is leidend.

2.6 Onderwijs

Algemeen

In het coalitieakkoord is besloten om vanaf 2012 € 5 miljoen structureel en in de periode 2011 tot en met 2014 € 22 mln. incidenteel voor beleidsintensivering voor onderwijsbeleid vrij te maken. Hiervoor wordt in deze periode jaarlijks € 5,5 mln. toegevoegd aan het onderwijsbudget. Deze middelen worden in 2012 ingezet voor: extra inzet leerplichtambtenaren en casemanagers voortijdig schoolverlaten; extra toezicht en handhaving kinderopvang; ontwikkeling van de brede buurtschool in het primair en voortgezet onderwijs; bevorderen excellente prestaties (bijvoorbeeld trajecten voor hoogbegaafde leerlingen); volwasseneneducatie (betaalbare taallessen); versterken internationaal profiel van Den Haag (onder andere komst Europese school); ontwikkeling Den Haag tot internationale hoger onderwijsstad; bevorderen aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt; en voldoende opvang voor overbelaste jongeren (Werkmaatrajecten, opvang- en instroomklassen).

Brede buurtschool primair onderwijs

In het schooljaar 2011-2012 hebben 17 basisscholen het leerkansenprofiel (LKP) uitgevoerd. 5 scholen starten met LKP in augustus 2012; 2 scholen bereiden LKP momenteel voor en starten waarschijnlijk in maart 2013. De ambitie is dat in 2014 25 scholen werken volgens het LKP. De verwachting is dat deze ambitie gerealiseerd zal worden. Met het leerkansenprofiel wordt de leer- en ontwikkeltijd met zes uur per week verplicht verlengd, zodat optimale voorwaarden worden gecreëerd om talent tot ontwikkeling te brengen. Er zijn deze zomer 10 zomerscholen georganiseerd. Daarnaast zijn er 4 zaterdag scholen operationeel en twee in voorbereiding. In de vier Haagse krachtwijken zijn zes brede buurtscholen “plus” geselecteerd. Vanaf 2012-2013 werken al deze scholen volgens het leerkansenprofiel. Tevens vindt op vier brede buurtscholen “plus” uitbreiding of nieuwbouw plaats, waarbij de school, het welzijnswerk, de voorschool en de kinderopvang op één locatie gevestigd zijn. Vanuit de beleidsintensivering is er € 0,8 mln. vrijgemaakt voor de brede buurtschool primair onderwijs.

Brede buurtschool voortgezet onderwijs

Op 1 december 2011 (RIS 181932) heeft de raad een motie aangenomen met het verzoek aan het college om streefcijfers op te nemen met betrekking tot brede buurtscholen en weekend- en vakantiescholen. Voor het voortgezet onderwijs zijn dat 12 brede buurtscholen en 3 weekend en/of vakantiescholen. In 2012 ontwikkelen of realiseren 16 scholen (locaties) voor voortgezet onderwijs een brede school. De scholen organiseren in samenwerking met instellingen (welzijn, cultuur, sport, zorg) en bedrijven activiteiten voor de leerlingen. Door de combinatie van binnen- en buitenschools leren stimuleren de scholen de talentontwikkeling van hun leerlingen, maar ook hun sociale en arbeidsmarkt specifieke vaardigheden. Daarnaast worden zaterdag- en zomerscholen georganiseerd door Scholengroep Den Haag Zuid-West, Esloo Praktijkonderwijs en Johan de Witt Scholengroep voor leerlingen en buurtbewoners. Tot slot stellen een aantal scholen de faciliteiten in hun gebouw beschikbaar voor buurtbewoners: sportzaal/fitness ruimte, toneelzaal en kookfaciliteiten. Uit de beleidsintensivering is € 1,1 mln. en uit de reserve krachtwijken € 0,175 mln. voor de brede buurtschool voortgezet onderwijs beschikbaar gesteld.

Ontwikkeling stichting brede buurtschool

In 2011 is het besluit genomen een stichting op te richten, om in te spelen op de (financiële) risico's en knelpunten die scholen ervaren bij het organiseren van activiteiten die buiten hun kernactiviteiten en rijksbekostiging vallen. Maart 2012 is de stichting feitelijk opgericht. Het bestuur bestaat uit drie leden, met vertegenwoordiging vanuit welzijn en het primair en voortgezet onderwijs. Naast het inzetten op beheersvraagstukken zal de stichting ook als makelaar opereren en scholen die daar behoefte aan hebben ondersteunen bij de (door)ontwikkeling naar een brede buurtschool. Op dit moment wordt er gewerkt aan de inrichting van de stichting

Onderwijshuisvesting

Hoewel een aantal projecten van de programma's onderwijshuisvesting vertraging hebben opgelopen (en uitstel hebben verkregen), zal er in 2012 hoogstwaarschijnlijk voor elf (brede buurt) scholen nieuwe

huisvesting worden opgeleverd en zal er volgens planning voor dertien (brede buurt) scholen een start gemaakt worden met de daadwerkelijke uitvoering. In het kader van het Beleidskader multifunctioneel gebruik schoolgebouwen zijn voor zeven scholen aanvragen ingediend en worden voor elf scholen nog dit jaar aanvragen verwacht. Voor de verbetering van het binnenmilieu en van duurzame huisvesting zijn voor respectievelijk 60 en 66 schoolgebouwen aanvragen ingediend. Voor- en vroegschoolse educatie In de eerste helft van 2012 zijn er 83 voorscholen (samenwerking tussen peuterspeelzaal en een basisschool) met 244 peutergroepen, en 35 kinderdagverblijven waar een voorschools educatief programma wordt uitgevoerd met 64 groepen. Op 1 april 2012 namen 2.486 doelgroepkinderen deel aan een voorschoolse voorziening. In totaal namen 4.011 kinderen deel aan voorschoolse educatie (doel- en niet-doelgroepkinderen).

De focus bij voor- en vroegschoolse educatie verschuift van kwantiteit naar meer kwaliteit. Sinds januari 2012 worden kinderen in heel Den Haag door het consultatiebureau geïndiceerd als wel of geen doelgroepkind VVE (voor- en vroegschoolse educatie). In maart 2012 heeft de gemeente Den Haag bestuursafspraken met het ministerie van Onderwijs ondertekend. Met deze afspraken wordt extra geïnvesteerd in onder meer de kwaliteit van de leidsters, kwaliteitszorg, opbrengstgericht werken en ouderbetrokkenheid.

Schakelklassen

In het schooljaar 2011-2012 zijn in totaal 80 schakelklassen gestart, inclusief twee kopklassen. Net als vorige jaren is dit aantal wederom een lichte stijging ten opzichte van het jaar daarvoor. Daarnaast zijn er zes scholen voor voortgezet onderwijs die in 2012 werken met (een vorm van) schakelklassen. In de Haagse Educatieve Agenda (HEA) 2010-2014 is afgesproken dat jaarlijks minimaal 900 leerlingen deelnemen aan een schakelklas. Deze doelstelling is voor het schooljaar 2011-2012 ruimschoots behaald met 1.060 leerlingen. Verder hebben ze zich dusdanig veel leerlingen aangemeld voor de kopklas, dat er na de zomer een derde is gestart.

Nieuwkomers

Daarnaast waren er in 2011-2012 in totaal 28 opvanggroepen voor nieuwkomers in het basisonderwijs. Door een hogere instroom halverwege het schooljaar is het aantal groepen met 3 uitgebreid.

Terugbrengen taalachterstanden bij volwassenen

In 2012 breidt ROC Mondriaan het project Taal de op de Werkvloer voor laagopgeleide en laaggeletterde werknemers uit tot 200 trajecten voor onder meer de (thuis)zorgsector en de logistiek. Om de werving van laaggeletterden en Hagenaars met een taalachterstand verder te versterken zijn in 2012 als proef wijkstamtafels opgezet in buurthuizen en op scholen. Bij het consultatiebureau is een proefproject uitgevoerd voor moeders om te leren (voor)lezen aan hun jonge kind van 0-2 jaar.

In 2012 heeft ETV.nl een licentiesysteem ingevoerd voor het Professioneel Account Oefenen.nl voor het online leren taal en rekenen. Deze licentie is door de gemeente afgekocht. Voor de aanpak van laaggeletterdheid is een convenant voor de jaren 2012-2013 getekend tussen de gemeenten Haaglanden. Het aantal geslaagden bij het Vavo kent door de invoering van aangescherpte exameneisen een lager percentage geslaagden bij het Vmbo-t. Het aantal geslaagden bij de havisten en het Vwo zijn respectievelijk licht gestegen en licht gedaald. Dit stemt overeen met de landelijke trend in het reguliere voortgezet onderwijs per 2012. In 2012 wordt het initiatiefvoorstel Meer participatie door taal van raadslid C. Abels nader uitgewerkt. Dit is gericht op het optimaliseren van de samenwerking tussen de stichtingen Wereldvenster, Ontmoeting met Buitenlandse Vrouwen en het Programma Taal in de Buurt en op een één-loket-functie, een digitaal taalplein met het taalaanbod voor (doelgroep)volwassenen in Den Haag.

Tegengaan voortijdig schoolverlaten

Begin 2012 heeft Den Haag namens de regio opnieuw een convenant gesloten met het ministerie van Onderwijs en de onderwijsinstellingen in de RMC-regio Haaglanden, waarbij voor iedere categorie een streefcijfer/uitvalspercentage is afgesproken. De onderwijsinstellingen in de regio hebben voor het eerst een gezamenlijke aanpak afgesproken. Het aantal voortijdige schoolverlaters (vsv'ers) stond op 1 juni 2012 op

705. De verwachting is dat het aantal voortijdige schoolverlaters nog flink gaat toenemen, omdat jongeren er vanwege het huidige arbeidsmarktklimaat niet in slagen een leerwerkplek te vinden. De samenwerkingsverbanden vo, mbo-instellingen en de gemeente Den Haag - als contactgemeente - hebben bij het ministerie een aanvraag ingediend om het aantal vsv'ers nog verder te verminderen dan de afgelopen jaren is gedaan: In Den Haag is het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in de periode 2005-2010 verminderd met bijna 25%.

De actieagenda Geslaagd in het vak

Juni 2012 is de actieagenda Geslaagd in het vak ondertekend door lokale overheden en een groot aantal partners uit het onderwijs, de zorg, techniek en mkb uit Den Haag en regio. De actieagenda heeft zes speerpunten: leren en werken in de techniek aantrekkelijker maken; personeelstekorten in de zorg aanpakken; personeelstekorten in het onderwijs aanpakken; kansrijke clusters Vrede & Recht en Veiligheid versterken via onderwijs; ondernemerschap stimuleren via onderwijs; en jongeren helpen met een goede loopbaanstart. Deze speerpunten zijn onderverdeeld in 29 actiepunten. Met een aantal actiepunten is een start gemaakt en de overige komen de komende 3 jaar in uitvoering. De online community via www.geslaagdinhetvak.nl ondersteunt de agenda.

Loopbaanoriëntatie

In het najaar van 2011 is de website bekijkjetoekomstnu.nl gelanceerd. Een website met informatie over beroepen, opleidingen en kansen op de arbeidsmarkt voor jongeren en ouders. In 2012 zijn werkgevers en scholen actief betrokken bij de website. De beurs Spots on Jobs, waar jongeren geïnformeerd worden over beroepsmogelijkheden en -opleidingen, is begin dit jaar georganiseerd en massaal bezocht door Haagse scholieren.

Bestuurskunde in Den Haag

Het Instituut Bestuurskunde van de Universiteit Leiden is naar Den Haag verhuisd met de masters Crisis & Security Management (nieuw in Nederland), Management van de Publieke sector en Public Administration. Studenten en onderzoekers komen daarmee dichterbij hun studieobject, er ontstaan meer mogelijkheden voor stageplaatsen, arbeidsmarktperspectieven en een directe verbinding met het werkveld. De bacheloropleiding Bestuurskunde komt vanaf september 2013 naar Den Haag.

Oprichting Platform Den Haag Studentenstad

De hogere onderwijsinstellingen, de gemeente, ACKU Cultuurburo en de Haagse Studentenvakbond hebben de handen ineen geslagen en zich verenigd in het marketingplatform Den Haag Studentenstad. Het doel van het platform is het interesseren en motiveren van studenten om in Den Haag te komen studeren en de studenten aan de stad te binden als bewoner, werknemer, ondernemer en als ambassadeur. Daarvoor wordt een consistent beeld van Den Haag gecreëerd door samen en afzonderlijk Den Haag Studentenstad met een eenduidige boodschap te promoten. In juni is het Platform Den Haag Studentenstad officieel opgericht, waarbij alle betrokken partijen een convenant hebben ondertekend.

Internationaal onderwijs

De eerste International Moot Court i.s.m. het Juridisch Centrum van de gemeente New York heeft in februari 2012 plaatsgevonden. Middelbare scholieren uit verschillende werelddelen deden mee aan dit pleitconcorso in de traditie van het Internationaal Strafrecht (ICC). In maart 2012 is Den Haag gekozen tot vice-voorzitter van de werkgroep Onderwijs van Eurocities. In het afgelopen half jaar hebben verschillende buitenlandse delegaties Den Haag op onderwijsgebied weten te vinden, waaronder een Chinese, een Franse en een Italiaanse delegatie. De eerste stappen op weg naar het wettelijk mogelijk maken van tweetalig onderwijs op de basisschool zijn gezet. Onder leiding van het ministerie van Onderwijs is een expertgroep gevormd met daarin vertegenwoordigers van het Haagse (internationale) scholenveld, de gemeente Den Haag en experts op het gebied van tweetaligheid.

Bezuinigingen op volwasseneneducatie

Het rijksbudget volwasseneneducatie wordt per 2013 teruggebracht van € 4,7 mln. naar € 2,3 mln. Deze bezuiniging is het gevolg van de rechtstreekse bekostiging van het Vavo. Met een wetswijziging komen de trajecten volwasseneneducatie in het kader van sociale redzaamheid te vervallen en wordt het aanbod teruggebracht tot louter taal en rekenen met gebruik van ICT. In 2012 worden voorbereidingen getroffen voor de invoering per 2013. De rijksbezuinigingen zijn in 2012 deels gecompenseerd met een beleidsintensivering van € 0,75 mln. om het aanbod op peil te houden. De beoogde intensivering van € 0,5 mln. voor 2013 wordt verhoogd met € 0,1 mln. ten gunste van trajecten Taal op de Werkvloer. Het bereik van volwasseneneducatie blijft in 2012 stabiel op minimaal 1.500 deelnemers.

Openbare Bibliotheek

In de nota Nieuw Spreidingsplan Haagse Bibliotheken is gekozen voor een spreiding waarbij tenminste één sterke wijkbibliotheek per stadsdeel blijft bestaan. Waar een wijkbibliotheek verdwijnt, komt een buurtbibliotheek in de plaats. De buurtbibliotheek richt zich op jeugd t/m 12 jaar en op minder mobiele ouderen. Zo blijft er voor iedere Hagenaar op korte afstand van huis een bibliotheekvoorziening in stad. De buurtbibliotheken worden gevestigd bij maatschappelijke partners: brede buurtscholen en welzijns- en zorginstellingen. Deze partners leveren vrijwilligers om de buurtbibliotheken te laten draaien. Zo ontstaan er nieuwe samenwerkingsverbanden op wijkniveau. Het Haagse bibliotheeknetwerk is opgebouwd uit de Centrale Bibliotheek, wijkbibliotheken en buurtbibliotheken. Daarnaast wordt er verkend of er nog een extra voorziening voor scholen getroffen kan worden. De bibliotheek zet conform de Meerjarenvisie 2012-2015 in op het verbeteren van taal- en leesvaardigheden, het bevorderen van mediawijsheid, de verdere ontwikkeling van de digitale bibliotheek en het verder versterken van de Centrale Bibliotheek.

2.7 Integratie en krachtwijken

Algemeen

Met de nota "Verschillend verleden, één toekomst", heeft het college voor de periode 2010-2014 nieuwe beleidsaccenten gelegd. Uitgangspunt van het college is dat iedere migrant binnen één generatie zou moeten integreren. Dat houdt in het leren van de Nederlandse taal, het volgen van een opleiding en vinden van werk, waardoor economische zelfstandigheid kan worden verkregen. In 2012 hebben we aan veel mensen een inburgeringscursus gegeven.

De gemeente heeft een zorgplicht voor kwetsbare ongedocumenteerden. Deze mensen wonen in onze gemeente, maar hebben geen verblijfsvergunning. Hiervoor is bij de begroting 2012 € 0,4 mln. structureel beschikbaar gesteld. In 2012 is hier invulling aan gegeven via het Noodfonds Vluchtelingen en het Perspectief project.

Verder is in 2012 aan het licht gekomen dat de aanbesteding van het Multicultureel Leisurecentrum duurder uit zou vallen dan geraamd. Vanuit de incidentele ruimte is daarom € 1,5 mln. voor 2012 extra ingezet om dit nadeel op te vangen.

Voortgang integratie en antidiscriminatie

Voor het zomerreces heeft wethouder SVI een voortgangsrapportage aan de Commissie Samenleving gezonden (RIS 250606) over de uitvoering van de diverse actiepunten op het terrein van integratie en antidiscriminatie. Belangrijkste punten hieruit zijn:

- Met de meeste collega-portefeuillehouders zijn afspraken gemaakt over de bevordering van integratie binnen hun portefeuille (bv. aandacht migrantenerfgoed binnen cultuur en toegankelijkheid jeugdzorg voor niet-westerse jongeren)
- Voor versterking van het draagvlak van het integratiebeleid zijn diverse werkbezoeken gehouden.
- Inburgering: zie programma sociale zaken en werkgelegenheid.
- Naar verwachting zullen in 2012 ca. 2500 deelnemers zijn aan de trajecten Taal in de Buurt.
- Het project gericht op Somalische gezinnen is tot eind 2012 verlengd. Inmiddels zijn 50 gezinnen bereikt met een specifieke aanpak en doorgeleid naar de dienstverlening van Den Haag op Maat en het CJG. Dertig vrouwen nemen inmiddels deel aan taalcursussen.
- Het plan van aanpak arbeidsmigranten ligt op schema. Enkele kernpunten: het terugkeertraject heeft geleid tot het vrijwillige vertrek naar het land van herkomst van 22 arbeidsmigranten zonder perspectief, veel Oost-Europeanen zijn bereid actief deel te nemen aan taalcursussen, bij het Johan de Witt-College worden zorgjongeren apart begeleid en diverse huisvestingsprojecten zijn in uitvoering. Verder wordt samen met het Rijk een aanpak ontwikkeld dat gericht is op het tegengaan van uitbuiting door malafide uitzendbureaus.
- De rijksmiddelen voor de specifieke doelgroeprojecten voor Marokkanen en Antillianen houden vanaf 2013 op. Met partijen worden afspraken gemaakt over de inbedding van deze doelgroepen bij reguliere voorzieningen. Reeds 80% van het budget wordt besteed bij reguliere instellingen.
- Op 9 februari 2012 is het Plan van aanpak discriminatiebestrijding 2011-2014 (RIS 181347) door de gemeenteraad aangenomen. Daarin staan vijf prioriteiten genoemd, die het tegengaan van discriminatie moet bevorderen. Naast dit plan is in februari 2012 ook een motie aangenomen met betrekking tot het inzetten van mystery guests om (de mate van) discriminatie in de Haagse horeca aan te tonen. Dit onderzoek is in het voorjaar gestart en de resultaten worden in het najaar verwacht.

Inburgering

Het voorstel voor het wijzigen van de Wet inburgering ligt op dit moment nog in de Eerste Kamer. Met de wetwijziging worden inburgeraars voortaan zelf verantwoordelijk voor het regelen en betalen van hun inburgeringstraject. Door de val van het kabinet is onduidelijk of de geplande inwerkingtreding per 1 januari 2013 gehaald gaat worden.

Dit jaar is voor inburgering een overgangsjaar: enerzijds wordt er hard gewerkt om nog zoveel mogelijk mensen een inburgeringstraject aan te bieden. We zetten daarbij volop in op met name de groep uit Midden- en Oost-Europa en op uitkeringsgerechtigden met een taalachterstand. Anderzijds wordt er nu al gewerkt aan de afbouw van personeel. Dit in aanloop naar het fors verminderen en uiteindelijk wegvallen van de inburgeringsmiddelen van het rijk. In 2012 starten nog zoveel mogelijk mensen met een inburgeringstraject. Op basis van een prognose van de financiële ruimte was het streven 4.600 inburgeringstrajecten te realiseren. In mei werd duidelijk dat er al zoveel inburgeringstrajecten gestart waren dat, van de 4.600 trajecten die er dit jaar voorzien waren, er alleen nog ruimte was voor Wwb'ers. Het eerste half jaar zijn er 2.740 trajecten gestart, waarvan 487 MOElanders en 1.292 Wwb'ers. Wat betreft de Wwb zitten we nu op 2.363 (plus 1.071 uit 2011) trajecten sinds in juni 2011 het aanvalsplan van start ging. De aangekondigde 3.000 trajecten voor Wwb'ers zullen naar verwachting dus worden gerealiseerd. Geïnteresseerden werden op een wachtlijst geplaatst. Inmiddels is uit een voortgangsmeting van de relevante indicatoren (o.a. daadwerkelijk starten met de cursus, examendeelname en slagen voor examens) gebleken dat er financiële ruimte is voor meer dan de eerder genoemde 4.600 gestarte inburgeringstrajecten. De inburgeraars van de wachtlijst worden daarom nu al uitgenodigd om met een inburgeringstraject te starten. Wij verwachten dit jaar, op grond van de beschikbare middelen, op 5.300-5.600 trajecten uit te komen aan het einde van het jaar.

Zorgplicht ongedocumenteerden

De gemeente heeft een zorgplicht voor kwetsbare ongedocumenteerden, die hier wonen maar geen verblijfsvergunning hebben. Dit geldt alleen voor ongedocumenteerden die een kansrijke procedure hebben lopen of meewerken aan hun terugkeer. Voor 2012 hebben we ingezet op het Haags Noodfonds Vluchtelingen en de afronding van het Perspectief-project. De 20 opvangplaatsen voor kwetsbare ex-Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (ex-amv'ers) zijn opgenomen in het vaste aanbod. De ex-amv'ers die niet bij Luna wonen zijn in juni door de onafhankelijke beoordelingscommissie van het Haagse Noodfonds Vluchtelingen beoordeeld over het vervolg van hun traject. Met het Rijk zijn we over de opvang van nog procederende asielzoekers in gesprek, omdat dit de uitvoering van een wettelijke taak betreft.

2.8 Werk en Inkomen

Algemeen

In 2011 was er sprake van een groot tekort op WWB uitkeringslasten. Het college heeft besloten om dit knelpunt op te lossen en heeft de begroting van de bijstand met € 24,2 mln. verhoogd. € 18,9 mln. in 2011 en € 5,3 mln. in 2012.

Door de landelijke ontwikkelingen bij Sociale Werkvoorziening verwachtte de Haeghe Groep voor 2012 en 2013 een tekort van € 3 mln. per jaar. Vanuit de incidentele ruimte is daarom twee maal € 3 mln. beschikbaar gesteld op dit op te vangen. Daarnaast wordt de herstructurering doorgezet.

WWB uitkeringslasten

De doelstelling is in 2012 binnen het beschikbare budget te blijven. Dit door maatregelen om de instroom in een uitkering te beperken, de uitstroom te vergroten en de gemiddelde uitkeringslasten te verlagen (zie BSW 2012 nummer 157). Het nader voorlopige budget is voor Den Haag vastgesteld op € 307 mln. Het definitieve budget wordt vastgesteld in september/oktober en pakt in de praktijk bijna altijd lager uit. Dit wordt ook voor 2012 verwacht, omdat er bij de definitieve vaststelling naar de werkelijke groei van het uitkeringenbestand wordt gekeken. Die groei is tot nu toe aanmerkelijk lager dan het CPB had verwacht. Daarom gaat Den Haag vooralsnog uit van een verwacht budget van € 292 mln. Dit sluit aan bij het realistische scenario dat naar aanleiding van de tekorten in 2011 is uitgewerkt in een onafhankelijk onderzoek van Price Waterhouse Coopers. De groei van het uitkeringenbestand wordt in 2012 op 0 geraamd (de eerste helft van 2012 heeft zich slechts een beperkte stijging voorgedaan van 42 uitkeringen). Per saldo leidt dit tot de verwachting dat de uitvoering van de bijstandsverlening in 2012 tot een neutraal resultaat gaat leiden.

Topindicatoren	Realisatie 2012 (t/m 30/06)	Begroting 2012	Realisatie 2011	Nulmeting 2009
6. Bijstandsvolume als percentage van de huishoudens in Den Haag Bron: Aantal huishoudens CBS en bijstandsvolume SZW	7,9%	7,7%	7,9%	6,8%

Inkomen en handhaving

SZW heeft per 1 januari de wijzigingswet Wwb geïmplementeerd. Een belangrijk onderdeel van deze wijzigingswet was de invoering van het huishoudinkomen. Direct na de val van het kabinet Rutte is een wijzigingswet ingediend bij de Tweede Kamer ter afschaffing van het huishoudinkomen; dit voorstel wordt ondersteund door de partijen van het Lente-akkoord. De invoering en de afschaffing van het huishoudinkomen hebben tot veel werk geleid. Voorlopige schatting is dat de gemeente door dit wisselende rijksbeleid geconfronteerd wordt met extra kosten van 800.000 tot een miljoen euro. In VNG-verband wordt gezocht naar een oplossing waarbij deze kosten door het Rijk gecompenseerd worden. De val van het kabinet Rutte heeft ook andere wetgeving beïnvloed. Hierover is de raad reeds geïnformeerd (BSW 2012.132). Een belangrijke wetgeving in het kader van fraudebestrijding, Wet aanscherping sanctiebeleid, is uitgesteld. De verwachting is nu dat deze per 2013 in werking treedt.

Eind 2011 heeft de raad de nieuwe maatregelenverordening aangenomen. Deze nieuwe verordening is aanleiding geweest om binnen de uitvoering zoveel mogelijk de doelmatige handhaving en de rechtmatige handhaving te koppelen. Hierdoor kan lik-op-stuk beleid uitgevoerd worden.

Wederkerigheid/Tegenprestatie

Vanaf 2012 zet de gemeente extra in op het laten participeren van burgers met een Wwb-uitkering die (nog) niet naar werk kunnen. Van alle Wwb'ers wordt in het kader van wederkerigheid verwacht dat ze iets doen. Wanneer werk nog niet mogelijk is, moeten zij maatschappelijk nuttig werk doen, waaronder vrijwilligerswerk. Deze verplichting is een uitkeringsvoorwaarde en staat in de uitkeringsbeschikking. Zoveel

mogelijk wordt geprobeerd participatie zo in te vullen dat de Wwb'er vaardigheden ontwikkelt die zijn of haar kans op werk vergroten. Bij het invullen geven aan de participatieverplichting heeft de Wwb'er een eigen verantwoordelijkheid. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de digitale databank met vrijwilligerswerk/participatieplekken (www.jekuntmeer.nl). Onvoldoende meewerken is maatregelwaardig. Een deel van Wwb'ers is niet in staat zelf vrijwilligerswerk of ander nuttig werk te vinden. Deze groep wordt ondersteund door de Haagse welzijnsorganisaties (HWO's). Voor 2012 is met de HWO's afgesproken dat zij 500 Wwb'ers begeleiden. Vanaf volgend jaar worden dat er 800 per jaar. Inmiddels zijn bijna 200 Wwb'ers aangemeld.

De afbouw van gesubsidieerd werk

Het college heeft in 2010 uit bezuinigingsoverwegingen besloten de ID- en WIW-banen volledig af te bouwen. De subsidiëring van ID-banen bij de G8 instellingen is per 1 januari 2012 komen te vervallen. De betreffende ID-medewerkers zijn inmiddels ontslagen. Medewerkers van 55 jaar en ouder ontvangen een suppletie op de WW. Jongere medewerkers hebben bij ontslag eenmalig twee maandsalarissen als compensatie ontvangen. De WIW banen vervallen per 1 juli 2012. Het ontslag is met inachtneming van de wettelijke termijn tijdig aangezegd. De afbouw bevindt zich nu in een afrondende fase. Het sociaal plan, opgesteld in samenwerking met vakbonden en ondernemingsraad, treedt op 1 juli in werking. In het najaar wordt een eindrapportage over de afbouw van ID- en WIW-banen aan de commissie Samenleving aangeboden.

Werkgelegenheidsprojecten

Tot medio april 2012 hebben voorbereidende werkzaamheden plaatsgevonden ten behoeve van de invoering van de Wet werken naar vermogen (Wwnv), inclusief het nieuwe instrument loondispensatie dat daarmee beschikbaar zou komen. Zowel lokaal als in G4-verband, is daarbij aandacht besteed aan de werkgeversbenadering, de matching van vacatures en werkzoekenden (vraag van werkgevers staat centraal) en de ontwikkeling van loondispensatie. Door het controversieel verklaren van de Wwnv begin juni 2012 is de inwerkingtreding per 1 januari 2013 en daarmee ook de inzet van loondispensatie (vooralsnog) van de baan. Het nieuwe kabinet zal zich naar verwachting in het laatste kwartaal van dit jaar uitspreken over wat er met de Wwnv en/of het instrument loondispensatie gaat gebeuren. Ondanks het niet doorgaan van de wet, blijft de noodzaak aanwezig te bezuinigen op het re-integratiebudget en het verder vergroten van de resultaten (uitstroom naar werk) tegen lagere kosten. Instrumenten met een laag rendement worden daarom niet meer ingezet en nieuwe initiatieven en projecten worden ontwikkeld om de uitstroom naar regulier werk in 2012 verder te bevorderen. Daarbij wordt naar vernieuwende manieren gezocht om in te gaan op behoeften van werkgevers, zoals de inzet van een no-riskpolis (om werkgevers te vrijwaren van kosten en risico's bij ziekte), jobcoaching en nieuwe (flexibele) arrangementen. Deze ontwikkelingen krijgen ook in het tweede halfjaar van 2012 een vervolg.

Kinderopvang

Sinds januari 2012 krijgen ouders alleen een tegemoetkoming kinderopvang voor het aantal gewerkte uren. Dat betekent dat ouders met een parttimebaan, verdeeld over dagdelen in de problemen komen. Door gebrek aan parttime opvang moeten ouders hele dagen opvang afnemen, terwijl ze maar voor een deel van de uren een vergoeding krijgen. De verwachting is dat de kinderopvangorganisaties in de toekomst steeds meer verschillende arrangementen gaan aanbieden, waaronder halve dagopvang en flexibele uren opvang.

Met kinderopvangorganisatie 2Samen zijn afspraken gemaakt om kleinschalig te experimenteren met halve dagopvang en flexibele opvangblokken van vier uur. Het experiment heeft een doorlooptijd van juni 2012 t/m eind december 2012. Voorlopig gaat het om een beperkt aantal plekken. Wanneer blijkt dat deze vormen van opvang er toe bijdragen dat meer alleenstaande ouders parttime gaan werken zullen ook andere kinderopvangorganisaties worden gevraagd dergelijke vormen van opvang aan te bieden.

De uurprijs bij flexibele opvang is hoger dan bij hele dagopvang. Het verschil is ca. € 0,65 per uur voor halve dagopvang en € 0,15 voor de flexibele opvangblokken van vier uur. Om parttime werk te stimuleren zal de gemeente dit verschil vooralsnog vergoeden. Er is € 40.000 beschikbaar.

Het nieuwe Werkbedrijf

De Haeghe Groep staat dit jaar in het teken van de voorbereiding van de oprichting van het nieuwe Werkbedrijf per 1 januari 2013. Het verwachte tekort van € 3 mln. per jaar onderschrijft de noodzaak om de herstructurering door te zetten. Vanuit de incidentele ruimte wordt € 3 mln. voor 2012 ingezet om het verwachte tekort op te vangen. De voorbereidingen van de herstructurering vergen veel van de organisatie. Desondanks worden de doelstellingen voor 2012 qua toegevoegde waarde en SW-taakstelling tot nu toe gehaald. De houtskoolschets en het reorganisatieplan voor het nieuwe werkbedrijf zijn gereed. In de tweede helft van het jaar zullen het plaatsingsplan, de exitstrategieën voor de te sluiten onderdelen, en de actieplannen voor de nieuwe onderdelen alle aandacht vragen. We lopen op schema voor de startdatum van 1 januari 2013.

2.9 Sociale voorzieningen en Armoedebestrijding

Algemeen

De gemeente zet zich in om iedereen met een laag inkomen of met schulden in staat te stellen om een zelfstandig bestaan te leiden en naar vermogen te participeren in de samenleving. Bij de begroting 2012 is € 4,5 mln. voor 3 jaar uitgetrokken voor gehandicapten en chronisch zieken (inclusief ouderen). Hiermee hebben we de tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten ingesteld.

Bij de financiële dienstverlening zien we een groot aantal aanmeldingen. Dit kan worden opgevangen doordat er extra middelen in 2012 beschikbaar zijn gesteld. Wel verwachten we een nadeel omdat we meer inzetten op saneringskredieten. De risico's die heur uit voort komen vragen om een extra zekerheidsstelling van € 0,4 mln.

Financiële dienstverlening

Per 1 juli 2012 is de Wet op Gemeentelijk schuldhulpverlening (Wgs) in werking getreden. De Wgs is een kaderwet. Er zijn geen aspecten in de wet waardoor de schuldhulpverlening in Den Haag grondig aangepast dient te worden. Wel schrijft de wet o.a. voor dat de gemeenteraad een beleidsplan schuldhulpverlening vaststelt voor maximaal vier jaar. Dit beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015 van Den Haag wordt in september door de Raad besproken. Gezien het aantal meldingen in het eerste half jaar bij schuldhulpverlening, om en na bij de 2300, wordt verwacht dat het aantal aanmeldingen in totaal zal uitkomen op 4600. Omdat er voor 2012 extra middelen zijn vrijgemaakt is het mogelijk om de aanmeldingen binnen het beschikbare budget af te handelen.

Wisselende plannen landelijk

Het rijk heeft gemeenten de opdracht gegeven om de ongewenste gevolgen van stapeling van rijksmaatregelen te repareren. Het Lente-akkoord over een begroting van het demissionair kabinet voor 2013 heeft een aantal beleidswijzigingen opgeleverd die een deel van deze reparaties overbodig maken. Zoals de huishoudtoets die met terugwerkende kracht geschrapt wordt uit de WWB. De daarvoor voorgestelde reparatie is overbodig geworden. Voor de eigen bijdrage Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) is in geval van behandeling voor risico groepen via de Stichting Samenwerkende Sociale Fondsen (SSSF) een oplossing gevonden. De eigen bijdrage voor verblijf kan zo nodig via de bijzondere bijstand worden vergoed. Ook op dit punt belooft het Lente-akkoord een verzachting. Onduidelijk is nog wat dit precies zal inhouden.

Voortgang armoedebeleid Den Haag

Rekening houdend met verschillende pieken in aanvragen en verstrekkingen loopt de uitputting van het armoedebudget en de prognoses in de pas met de verwachting. Er zijn signalen van een grotere toeloop voor het suppletiefonds van de SSSF. Op dit suppletiefonds kan een beroep worden gedaan om bij huurschulden uitzetting te voorkomen of bij energieschulden afsluiting te voorkomen, zeker als er (kleine) kinderen in het spel zijn. Ook het beroep op Leergeld is hoger dan verwacht. Voor beide kan binnen het totale budget een oplossing worden gevonden.

Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten

Chronisch zieken en gehandicapten kunnen een gemeentelijke tegemoetkoming aanvragen. Het aantal aanvragen in het eerste halfjaar benadert de 4.000 en loopt achter op de verwachting. Om de mogelijkheid van deze toelage nog beter onder de aandacht te brengen, zijn een aantal acties gepland in het derde kwartaal. Burgers die nog geen aanvraag hebben gedaan en volgens de gemeentelijke informatiesystemen wel tot de doelgroep behoren worden direct aangeschreven en ontvangen een vereenvoudigd aanvraagformulier. De totale omvang van deze groep bedraagt 7.000. Tevens wordt via de gemeentelijke nieuwsbrief voor de minima het bestaan van deze regeling nog eens onder de aandacht gebracht.

Slimme pas

Het aantal houders van een Ooievaarspas in Den Haag bedraagt 70.000. Inmiddels zijn nagenoeg alle aanbieders van de Ooievaarspas activiteiten aangesloten op het nieuwe slimme passysteem.

2.10 Jeugd en Gezin

Algemeen

Eind 2011 is het Programma Jeugd en Gezin 2011-2014 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit programma bevat alle belangrijke bezigheden van de gemeente op het gebied van het jeugdbeleid, waaronder 31 concrete actiepunten. Het programma valt uiteen in twee domeinen: participatie en ondersteuning. Alle actiepunten dragen bij aan de doelstelling Den Haag een jeugd- en gezinsvriendelijke stad te zijn. In de eerste helft van 2012 is voortvarend aan de slag gegaan met de uitvoering. In de tweede helft van 2012 zal een eerste voortgangsrapportage opgesteld worden.

Voor wat betreft de uitvoering van de actiepunten van het Programma is het financiële kader bekend. Voor 2011 tot en met 2014 moet de gemeente € 3,4 mln. bezuinigen op het jeugdbeleid. Daarnaast vallen ook een aantal rijks en provinciale middelen weg ter grote van € 3,2 mln. Het gaat daarbij vooral om middelen die momenteel worden ingezet voor risicojongeren en het voorkomen en tegengaan van jongerenoverlast. Daarom moeten ingrijpende keuzes gemaakt worden. Ontzien wordt de vrijwillige inzet op participatie. Niet ontzien wordt de professionele inzet gericht op participatie. Bij ondersteuning zal vooral worden bezuinigd op dubbelingen in werksoorten en coördinatie. De gemeente zet eigen middelen in ter opvulling van rijksbezuinigingen op de doeluitkering Veiligheid en Leefbaarheid. Met deze middelen bestrijdt de gemeente overlast en worden de veiligheid en leefbaarheid verbeterd. De gemeente voert deze activiteiten uit via onder andere het Jeugd Interventie Team, Stedelijk Mobiel Jongeren Team en het klusproject Go4it.

Participatie en spelen

Op het gebied van jeugdparticipatie zijn in de eerste helft van 2012 verschillende activiteiten uitgevoerd. Zo zijn de Haagse jongerenambassadeurs actief met diverse adviezen als bijvoorbeeld een jongerenapp en advies richting Haagse theaters. In het kader van het Crownies project zijn verschillende klussen uitgevoerd. Zo heeft een groep kinderen bij verzorgingshuis Houthage de bewoners geholpen. Samen met de wethouder hielpen kinderen bij het opruimen en onderhouden van de tuin, rollators schoonmaken en het terras vegen. Tenslotte zijn ook de Haagse jeugdlintjes eind april weer uitgereikt aan zes jongeren.

Het actieplan "Papa, mama! Kom je buiten spelen?" onderdeel van de brief Buiten spelen 2012, is in februari naar de commissie Samenleving gestuurd. Het actieplan is gericht op ouders, vrijwilligers en de jeugd zelf. Het doel is meer activiteiten op een speelplek en structurele betrokkenheid bij de speelplek. In de eerste helft van 2012 is een grote stoepkrijtactie gehouden, waar 1.600 kinderen aan deelnamen. Daarnaast is op 35 locaties de buitenspeeldag gehouden met activiteiten van ouders en vrijwilligers.

Ondersteuning en Transitie

Op het gebied van ondersteuning is in de eerste helft van 2012 veel begeleiding geboden aan jeugdigen en gezinnen. Er wordt onderzocht hoe het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) zich verder kan ontwikkelen in haar rol als spil van gemeentelijke jeugdzorg. Zeker ook in het licht van de aanstaande decentralisatie jeugdzorg. Het aanbod vanuit Vroegtijdige Interventie Gezinnen (VIG) en de CJG gezinscoaches voor gezinnen wordt benut. Voor het JIT lijkt er een wachtlijst te ontstaan. Oplossingen worden gezocht. De straatcoaches zijn actief in de krachtwijken. De Verwijsindex draagt steeds meer bij aan een betere aansluiting tussen hulpverleners. Het aantal signalen in de Verwijsindex in de eerste helft van 2012 is ten opzichte van 2011 meer dan verdubbeld.

De voorbereiding van de decentralisatie van de jeugdzorg is in volle gang. Deze operatie, meestal kortweg aangeduid als 'de transitie', maakt de gemeente verantwoordelijk voor de gehele zorg voor jeugdigen en hun opvoeders. De transitie is een complex project met een hoog tempo, waar ook beslissingen op landelijk en regionaal niveau ingrijpen op het Haagse jeugdbeleid. Den Haag heeft landelijk een voortrekkersrol op zich genomen. In brieven aan de Commissie Samenleving van 5 juli 2011 (RIS 180776) en 9 februari 2012 (RIS 246420) zijn de stand van zaken en de plannen voor de toekomst uitgebreid weergegeven. Na de zomer zal een nieuwe voortgangsbrief de Raad worden toegezonden.

Spelen in de stad

De gemiddelde oplevertermijn bij de herinrichting van een speelplek bedraagt door de intensieve aanpak tussen de 1,5 – 2 jaar. Onder de intensieve aanpak wordt verstaan dat de herinrichting in samenspraak (participatie) plaatsvindt met bewoners/kinderen, de buurt en/of andere belanghebbenden. Tijdens verschillende bewonersavonden worden de participanten actief betrokken.

Van de 16 speelplekken die in 2011 in aanmerking kwamen voor een kwaliteitsimpuls zijn zeven speelprojecten reeds fysiek afgerond en negen speelprojecten bevinden zich nu in de uitvoeringsfase. In 2012 komen 18 speelplekken in aanmerking voor een kwaliteitsimpuls. De speelprojecten bevinden zich in een 'ontwerp-, participatie-, aanbestedings- of uitvoeringsfase. Het streven is om 40% van deze kwalitatieve fysieke opgave ook in 2012 uit te voeren. Volgens planning zal in de zomer (voorbehoud akkoord 'aansprakelijkheidsdekking' en vergunning) worden gestart met een tijdelijke bouwspelplaats in Escamp. Het concept uitvoeringsprogramma van de nota Spelen in de stad in 2013 is in voorbereiding.

2.11 Leefomgeving

Een schonere stad

Eind juni maakten 45 buurtserviceteams de stad schoon. Deze teams maken het mogelijk om de Hotspots in de stad aan te pakken. Dit zijn locaties die door het intensieve gebruik extreem worden vervuild en die met de huidige inzet niet continu op het afgesproken kwaliteitsniveau kunnen worden gehouden. Inmiddels wordt op 16 Hotspots extra inzet gepleegd.

De gemeente plaats 2.500 nieuwe ondergrondse afvalcontainers (ORAC) in deze collegeperiode. 1.000 in de krachtwijken en 1.500 containers in de rest van de stad. In de gebieden Scheveningen en Segbroek zijn inmiddels de plaatsingsplannen gepresenteerd tijdens inloopavonden voor bewoners. De definitieve plaatsingsplannen voor ORAC's worden in het vervolg vastgesteld door het college. Het indienen van een zienswijze en beroep/bezwaar is hiermee beter gestructureerd. Dit heeft wel als gevolg dat het plaatsen van ORAC's in de stadsdelen Scheveningen, Segbroek en Centrum doorloopt in 2013.

Verder is in het eerste kwartaal van 2012 het " huishoudelijk afvalplan 2012 – 2015 " vastgesteld. Met dit plan streeft Den Haag naar een duurzame wijze van inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. Hierbij staan een schone stad, milieurendement, de service voor de burger en de kosten voorop. De uitvoering van het Huishoudelijk Afvalplan start in de tweede helft van 2012. In 2012 worden er bijvoorbeeld nog 10.000 blauwe minicontainers uitgezet in de laagbouw om extra papier en karton in te zamelen.

Investeren in de openbare ruimte

In het coalitieakkoord is vanaf 2012 structureel € 5 mln. beschikbaar gesteld voor extra onderhoud in de openbare ruimte. In 2012 wordt met dit budget ingezet op het verbeteren van de kwaliteit van de hoofdwegen, onderhoud straatmeubilair en het verbeteren van de kwaliteit van de wijk en buurtgroen. Zo is gestart met het groot onderhoud aan de Lozerlaan. Het gaat om ca. 15.000-20.000 m², en wordt dit jaar opgeleverd. Voor de verbetering van de kwaliteit van het wijk- en buurtgroen zijn in 2012 18 projecten aangewezen, waarvan 17 coproducties met bewoners t.a.v. inrichting of beheer. Daarmee wordt ca. 29.000 m² aangepakt. Hiervan is reeds 7.500 m² gerealiseerd. De rest volgt in het najaar van 2012. Daarnaast wordt in 2012 € 1,5 mln. ingezet van de € 2,5 mln. incidentele middelen voor groen, Het betreft projecten in het wijk- en buurtgroen, de parken en de grote groengebieden. Op dit moment zijn opgeleverd het wijkpark Bokkefort en het Nassauplein. Op het landgoed Marlot en Reigersbergen is fase 1 van de renovatie van paden en beplanting gereed. Verder zijn in het Zuiderpark extra afvalcontainers geplaatst.

Een belangrijke trekpleister van onze stad is Scheveningen. Daarom wordt ook geïnvesteerd in de openbare ruimte, zoals het vervangen van een kademuur in de 3e haven en wordt voor het Gevers Deynootplein een ontwerp gemaakt om deze op te knappen uit de € 2,5 mln. voor de entrees naar de stad. Het voorlopig ontwerp van de gecombineerde stadsentree Utrechtsebaan/A44 wordt nu uitgewerkt. De uitvoering hiervan is voorzien in de tweede helft van 2013.

Verder zijn in de eerste helft van 2012 een aantal ontwikkelingen op het strand in gang gezet. Het college wil jaarrondexploitatie mogelijk maken op bepaalde delen van het strand en maximaal 80 strandhuisjes realiseren ten zuiden van de boulevard van Kijkduin. Dit zal een nieuwe impuls aan het strand geven.

De voorbereidingen voor de fysieke herinrichting van de Haagse Markt en de realisatie van het marktgebouw zijn in volle gang. Naar verwachting zal begin 2013 gestart kunnen worden met de herinrichting.

In het kader van het Meerjarenprogramma Kunstwerken zijn schetsontwerpen voor de bruggen Laan van NOI, Piet Heinplein, Mauritskade en Laan van Meerdervoort opgesteld. De aanbestedingsprocedure voor de kademuurvervanging Koninginnegracht / Raamweg loopt en de kademuurvervanging Om en Bij is aanbesteed. Recent is gebleken dat vervanging van de Bosbrug in het kader van RandstadRail noodzakelijk is

op korte termijn, hetgeen betekent dat de projecten uit het MJPK anders gepland gaan worden. Door verzakking van verschillende kademuren en de uitdieping van de vaargeul in Scheveningen worden in 2012 extra kosten gemaakt van € 1,9 mln. In het Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2015 wordt jaarlijks een rioolvervangingsopgave van 15 km en een afkoppelopgave van vier ha per jaar voorzien. De vervanging loopt op schema met 22,5 km in de eerste anderhalf jaar. Doordat het tempo in 2012 is verhoogd, wordt de achterstand van de afkoppelopgave in 2012 naar verwachting ingelopen. In de eerste helft van 2012 is 2,7 hectare afgekoppeld.

Veilig

Verder zetten we vanaf 2012 € 4 mln. structureel in voor 50 extra handhavers. Het aantal opsporingsambtenaren gaat hiermee naar 125. De kwaliteitseisen die worden gesteld aan de stadswachten zijn hoog. Het blijkt niet eenvoudig te zijn om geschikte kandidaten te vinden. Daarom is vertraging opgetreden. Een deel van de nieuwe stadswachten stroomde daarom vanaf 1 september in, wat ook leidt tot eenmalig voordeel van € 0,8 mln.. Ook is er een voordeel van € 0,9 mln. omdat er efficiënter en goedkoper wordt gewerkt bij het Veeg- en straatbedrijf.

De handhavingsteams (de stadswachten) hebben zich in de eerste helft van 2012 onverminderd ingezet op handhaving van de drie stedelijke prioriteiten als verwoord in het beleidsplan Handhaven op Haagse Hoogte: hondenbeleid, rommel op straat en fout parkeren. Met lik-op-stukbeleid wordt een gedragsverandering bij bewoners nagestreefd. Tevens is verder uitvoering gegeven aan de ambities uit Handhaven op Haagse Hoogte. Voor een aantal stadsdelen is een leefbaarheidsscan en een handhavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Dit leidt tot een steeds betere inzet op specifieke leefbaarheidsproblemen in de wijk. Ook de samenwerking met de politie krijgt verder vorm in twee pilotgebieden.

2.12 Economie

Algemeen

De uitvoering van de voornemens uit programma het programma Economie ligt goed op schema. Over de voortgang van de acties uit het Actieprogramma van de Economische Visie zal aan het eind van het jaar afzonderlijk worden gerapporteerd. Vanaf 2012 is de uitvoeringsregeling Startende ondernemers van kracht. De compensatieregeling heeft een maximale omvang van €0,5 mln. en is een subsidie die wordt verstrekt om de lasten voor startende ondernemers die een bedrijfsruimte gebruiken, te verlagen.

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid loopt door economische crisis terug. Per 1 januari 2011 bedroeg het aantal banen in de stad 262.000. De verwachting voor de komende jaren zal daarom moeten worden bijgesteld. De ambitie voor langere termijn (15.000 banen in de komende tien jaar) wordt vooralsnog gehandhaafd. De ingezette maatregelen en de ontwikkelingen die momenteel spelen (versterking toeristisch potentieel, veiligheidssector), leiden de komende jaren naar verwachting tot herstel en groei van de werkgelegenheid.

Bedrijventerreinen en bedrijfsruimtes

Het ontwerp voor fase 2 van de revitalisering van ZKD is nagenoeg gereed en gaat nu de inspraak in. Ook is de financiering vlak voor de zomer rondgekomen met 1,87 miljoen euro uit "Kansen voor West". Voor de revitalisering van het gebied rondom Binckhaven is een plan van aanpak opgesteld en 1,3 miljoen euro vrijgemaakt. De onderhoudsstaat van het kantoorverzamelgebouw De Schilde geeft aanleiding tot zorgen waardoor een deel van de geplande opwaardering nog niet heeft plaats gevonden.

Tijdens de Provada is op 6 juni 2012 een Intentieovereenkomst getekend door gemeente Den Haag, RGD en RVOB inzake de afstoot en herontwikkeling van Rijkspanden in Den Haag. Op 7 juni 2012 is door o.a. minister Spies en burgemeester van Aartsen het WTC The Hague geopend in het Beatrixkwartier. In het kader van verdere ontwikkeling van het veiligheidscluster zijn een directeur en een programmamanager aangesteld om een zelfstandig kantoor The Hague Security Delta te bemensen. Het Nationaal Cyber Security Centrum is inmiddels in Den Haag gevestigd.

De committering van het programma Kansen voor West ligt op schema. Ook is het poortgebouw van het Vredespaleis in het voorjaar geopend en de verbouwing van het Mauritshuis begonnen.

2.13 Sport

Algemeen

De Haagse sportverenigingen met hun vele vrijwilligers vervullen een belangrijke rol in de civil society. De sportvereniging is de ontmoetingsplek bij uitstek waar Hagenaars actief kunnen zijn en hun steentje kunnen bijdragen aan de samenleving. De gemeente Den Haag ziet graag dat sportverenigingen in de nabije toekomst hun maatschappelijke functie versterken en een bredere rol op zich nemen. Het college heeft € 2 mln. uitgetrokken om de wijkfunctie van verenigingen verder te versterken via de subsidieregeling Investering Accommodaties Sportverenigingen. In de eerste helft van 2012 zijn 20 aanvragen toegekend. Verder heeft de gemeente uitvoering gegeven aan de motie 'Vervanging verouderde sportaccommodaties' door het investeringssubsidie verenigingsaccommodaties te verhogen. Hiermee krijgen sportverenigingen de mogelijkheid achterstallig onderhoud weg te werken. De bezuinigingstaakstelling is in de Meerjaren Onderhouds Planning van de binnen- en buitensportaccommodaties verwerkt onder meer door verlenging van de vervangingstermijnen. De kwaliteit van de accommodaties is op orde.

Combinatiefunctionarissen (Impuls Brede school, Sport en Cultuur)

De gemeente investeert in kennismaking met sport dicht bij huis voor kinderen en jongeren door de inzet van combinatiefuncties op scholen en sportverenigingen. Inmiddels zijn op 75 scholen in het primair onderwijs en 15 scholen in het voortgezet onderwijs schoolsportcoördinatoren aangesteld. Tevens zijn bij 42 sportverenigingen jeugd sportcoördinatoren aangesteld. We nemen deel aan de uitbreiding van de regeling waardoor meer functionarissen kunnen worden aangesteld in andere sectoren dan onderwijs, cultuur en sport en andere doelgroepen bereikt kunnen worden. In de junicirculaire 2012 heeft het rijk de bijbehorende middelen incidenteel aan Den Haag toegekend voor het realiseren van 13,1 fte per 1 januari 2012.

Sportcampus Zuiderpark

Samen met de Haagse Hogeschool en woningcorporatie Vestia is gewerkt aan een plan voor een Topsport-Onderwijscluster in het Zuiderpark. Doel is te komen tot een toonaangevende sportcampus met trainings- en wedstrijd faciliteiten, sportopleidingen en sportonderzoek. De campus zorgt voor verbinding tussen topsport, breedtesport en sportonderwijs in Den Haag. In het 1e half jaar van 2012 heeft het Ontwerpteam een Voorlopig Ontwerp Sportcampus opgeleverd. Als gevolg van financiële problemen heeft Vestia medio 2012 aangekondigd zich uit het project terug te trekken. De Haagse Hogeschool en de gemeente hebben het voornemen een doorstart te maken. De haalbaarheid hiervan zal eind 2012 duidelijk worden.

Zwembad het Hofbad

In het stadsdeel Ypenburg is hard gewerkt aan de bouw van het 50 meter zwembad het Hofbad. Eind augustus 2012 wordt dit voor de Metropoolregio uniek zwembad opgeleverd. In september volgt de ingebruikname en in oktober de officiële opening. Voor de inwoners van Ypenburg, Hagenaars uit andere stadsdelen en voor de sportverenigingen uit Den Haag en omstreken gaat hiermee een lang gekoesterde wens in vervulling. Het Hofbad bestaat uit een 50-meter wedstrijd-/trainingsbad voor lokaal, nationaal en internationaal gebruik, een prachtig nieuw recreatiebad en een instructiebassin voor jong en oud.

Topsport

Den Haag heeft het WK Beachvolleybal 2015 toegekend gekregen. Diverse internationale topsportevenementen hebben in het 1e half jaar in Den Haag plaatsgevonden: EK Beachvolleybal, CPC en North Sea Regatta. De gemeente en de KNHB zijn bezig met de voorbereidingen voor het WK hockey 2014. Deze richten zich voor wat de gemeente betreft voornamelijk op de aan te leggen voorzieningen, zoals een tijdelijk 2e stadion en 4.000 extra parkeerplaatsen op de GAVI-kavel.

Sportief gezond! (Nationaal Actieplan Sport en Bewegen)

De gemeente voert de impuls-regeling NASB uit via het uitvoeringsplan 'Sportief Gezond!'. Te weinig actieve Hagenaars worden gestimuleerd tot een sportievere levensstijl in nauwe samenwerking met sportorganisaties, schoolbesturen, werkgevers, gezondheids-, zorg- en buurtorganisaties. Het betreft een financieringsregeling met het rijk. De twaalf projecten uit het plan zijn conform planning in uitvoering.

2.14 Media/ICT in de stad, Monumenten en Archeologie

Mediabeleid.

In 2011 is de samenwerking tussen Stadsomroep Den Haag en de regionale zender RTV West vastgelegd. Daarmee is de toekomst van Stadsomroep veiliggesteld en is een einde gekomen aan een roerige periode. Er is verder gebouwd aan het project digitale muurkranten, het Haags Digitaal Platform en aan een toegankelijke communicatie infrastructuur. Het aantal deelnemende Haagse maatschappelijke instellingen en organisaties is verder toegenomen tot ruim 60.

Monumenten

De in 2011 vastgestelde Visie Monumentenzorg 'Bekend maakt Bemind. Den Haag, stad van monumenten' houdt een intensivering in van de activiteiten binnen dit taakveld. De in de visie aangekondigde activiteiten zijn omgewerkt in een 'Programma Monumentenzorg', dat zich uitstrekt over de jaren 2012, 2013 en – voor een klein deel – 2014. Hiervoor is bij de begroting 2012 € 1 mln. beschikbaar gesteld. In het programma worden 30 tot 40 programmapunten onderscheiden, die voor het merendeel zijn opgestart cq in uitvoering zijn en naar wens verlopen. Naast de uit de visie voortkomende activiteiten lopen de reguliere werkzaamheden binnen dit taakveld ook naar wens.

Archeologie

Het college heeft in het afgelopen voorjaar in overleg met de bewoners een kinderspeelplaats gerealiseerd bij de 13de eeuwse fundamente van een middeleeuwse Uithofsboerderij bij de Uithofslaan. De originele fundamente zijn behouden in de ondergrond. Ook zijn negen vooronderzoeken uitgevoerd, zes archeologische begeleidingen uitgevoerd en acht opgravingen, waaronder een opgraving in verband met de vernieuwing van museum het Mauritshuis (waar de restanten van de 15de eeuwse Doelenpoort zijn blootgelegd en in de ondergrond zijn behouden). Er zijn twee publicaties uitgebracht over Ockenburgh en elf rapportages van onderzoeken verschenen. In het kader van de Dag van de Haagse Geschiedenis hebben we op de Grote Markt rondleidingen verzorgd. Op 5 juni is een tentoonstelling in het Atrium over het Romeinse fort op Ockenburgh gepresenteerd. Op 24 juni was er een archeologiestand op Parkpop en tussen 27 juni en 1 juli op het Zeeheldenfestival waar de jeugd kon leren graven en potten plakken.

2.15 Maatschappelijke Ondersteuning

Algemeen

De gemeente zet zich in voor een samenleving met actief deelnemende burgers die klaar staan voor elkaar, de buurt en de vereniging. In het coalitieakkoord is vanaf 2012 € 2,5 mln. extra vrijgemaakt voor de mantelzorg. Met verschillende projecten is hier invulling aan gegeven.

De decentralisatie van de AWBZ zorgt voor een éénmalige bulk aan herindicaties van cliënten die hun AWBZ-indicatie in 2013 zullen verliezen. Dit kost in 2012 €400.000 en wordt in de begroting 2013 gedekt.

Vrijwilligerswerk: Haagse Helden

Vanaf 2011 krijgen vrijwillige initiatieven voorrang boven door beroepskrachten georganiseerde activiteiten. In dit kader worden verschillende acties en projecten uitgevoerd gericht op bekendheid en deskundigheidsbevordering, behouden en uitbreiden van vrijwilligers en het aanboren van nieuw potentieel. Zo is het beeldmerk Haagse Helden gepresenteerd. Alle organisaties die met en voor vrijwilligers werken kunnen deze gebruiken om nieuwe vrijwilligers te werven. Op de website www.haagsehelden.nl kunnen organisaties het beeldmateriaal downloaden. De site heeft een koppeling naar de vernieuwde vacaturebank van HOF waar alle Haagse vacatures in zijn opgenomen. Hierin is ook de Haagse Heldengalerij opgenomen: Hagenaars kunnen hier hun favoriete 'Held' aanmelden. Verder is er een Haagse Helden Toolkit: een verzameling instrumenten en een daar aan gekoppelde training, die organisaties ondersteunen bij het werven en behouden van vrijwilligers. Ook kunnen organisaties Haagse Heldenpromotiemateriaal verkrijgen bij HOF en de i-Shops. De i-Shops en de daaraan gekoppelde Burenhulpcentrales worden versterkt als de plek in de wijk waar vrijwilligers voor advies, informatie en ondersteuning terecht kunnen

Welzijnsaccommodaties: Buurthuis van de Toekomst

Eén van de speerpunten van het college is het versterken van de Civil Society, ofwel een stevige extra impuls geven aan het streven naar een samenleving waarin burgers volop participeren, zélf initiatieven nemen op het gebied van welzijn, actief zijn als vrijwilliger in sportverenigingen, zorginstellingen, buurt - en wijkcentra, kerken en andere maatschappelijke organisaties en daarbij efficiënt gebruik maken van maatschappelijk vastgoed. Het realiseren van genoemde centrale ontmoetingsplekken of ook wel genoemd het realiseren van zoveel mogelijk sociale programmering rond het maatschappelijk vastgoed is de belangrijkste doelstelling van het project Buurthuis van de Toekomst. Mede ingegeven door de sluiting van 22 welzijnsaccommodaties in Den Haag, -onder de voorwaarde dat de activiteiten elders werden ondergebracht-, werd de noodzaak duidelijk dat het overig beschikbare maatschappelijk vastgoed in de stad hun deuren moesten openen voor meer multifunctioneel gebruik. Naar verwachting zijn eind 2012 alle activiteiten uit de 22 afgestoten welzijnsaccommodaties adequaat elders ondergebracht.

De uitvoering van het project Buurthuis van de Toekomst startte begin 2012 met de organisatie van stadsdeelbijeekkomsten. De avonden werden, in opdracht van de gemeente Den Haag, door de Sportbank georganiseerd. Gemiddeld werden deze avonden door 100 personen bezocht. Op deze avonden werd de visie van het college onder de aandacht gebracht bij (maatschappelijke) organisaties en bewoners in de stadsdelen. In het bijzonder werden zij geïnformeerd over wat precies bedoeld wordt met een Buurthuis van de Toekomst en waarom de gemeente het multifunctionele accommodatiegebruik stimuleert (meer activiteiten, minder stenen). Tijdens deze avonden werd geluisterd naar wat er leeft en er nodig is vanuit de samenleving. Deze Inspiratieavonden waren vooral ook bedoeld om de genodigden te inspireren en te motiveren tot het samen formuleren van nieuwe kansrijke (samenwerkings-)initiatieven. Naar aanleiding van deze bijeenkomsten is door de gemeente Den Haag een website ontwikkeld waarop het aanbod van accommodaties van maatschappelijke organisaties beschikbaar is (Marktplaats). Ook is naar aanleiding van deze bijeenkomsten informatie op de website geplaatst over diverse aspecten die aan de orde komen bij het praktisch samenwerken in een Buurthuis van de Toekomst. Ook zijn daar testimonials van accommodatiehouders beschikbaar die uit eigen ervaring informatie verstrekken.

Emancipatie

Op 24 mei 2012 opende het participatiecentrum voor vrouwen van stichting Yasmin officieel haar deuren. De doelgroep van het participatiecentrum bestaat uit vrouwen in een geïsoleerde positie tot en met vrouwen die een betaalde baan ambiëren. Ook was er veel aandacht besteed aan mannenemancipatie. Op 26 juni is een grootschalig debat georganiseerd met als doel het doorbreken van traditionele rolpatronen en mannen bewust maken van hun rol in de opvoeding van hun kinderen. Op 8 maart bij de viering van Internationale Vrouwendag zijn de nieuwe Visitatie Commissie Emancipatie (VCE) en de Emancipatie Ambassadeurs geïnstalleerd. De nieuwe Visitatiecommissie richt zich op vrouwen-, mannen- en homo-emancipatie. De ambassadeurs stimuleren, ondersteunen vrouwen-, mannen- en homo-emancipatie, nemen belemmeringen weg en promoten initiatieven in de stad.

Ouderen

Bevordering van de participatie van ouderen in Den Haag door een ouderenpagina in de stadskrant, verbreding subsidieregeling ouderensociëteiten, fitplaatsen en het project Fit50plus. Verbetering van de ondersteuning van ouderen in Centra voor Ouderen in alle stadsdelen. Verder nemen 550 burgers in Haagse Hout deel aan de Burenhulpcentrale. Ook bezoeken vrijwilligers en stagiairs 75-plussers en wordt gelet op goede voeding aan ouderen. Verbetering van zorg aan ouderen. Via het stedelijke platform 'De Tafel van kwaliteit' maken zorgaanbieders en gemeente afspraken om de kwaliteit van de ouderenzorg in Den Haag te verbeteren. Verder wil de gemeente de algemene voorzieningen – zowel AWBZ als WMO - meer toegankelijk te maken voor verschillende culturen en wil de gemeente komen tot een samenhangend zorgaanbod gericht op de man of vrouw met dementie én de partner (mantelzorg). Tot slot is in april 2012 een onderzoek gestart naar de palliatieve (leed verzachtende) zorg en de zorg voor nabestaanden in Den Haag.

Mantelzorg

De gemeente geeft uitvoering aan het Haags Mantelzorgakkoord 2011-2014. Naast 5.650 mantelzorgpassen en twee magazines 'Iedereen' zijn uitgegeven. De lector mantelzorg die is aangesteld bij De Haagse Hogeschool doet onderzoek naar de ervaringen en studenten die mede zorgdragen voor een ziek familielid. Een tweede onderzoek richt zich op de relatie tussen ouderen, mantelzorgers en zorgprofessionals. Verder zijn de toegankelijkheid en het aanbod van respijtzorg (vervangende zorg voor mantelzorgers) vergroot. Wijken krijgen burenhulpcentrales en ontmoetingscentra voor mensen met dementie worden in zeven stadsdelen. Daarnaast is website 'www.respijtwijzerdenhaag.nl' gelanceerd en is de Taskforce mantelzorg is van start gegaan. Professionals, zoals wijkverpleegkundigen, zichtbare schakels in de wijk en ouderenconsulenten, hebben de taak om (potentieel) overbelaste mantelzorgers te vinden en te helpen.

Hulp bij het huishouden ouderen en gehandicapten

De uitvoering van de hulp bij het huishouden, met als doel het behoud van de continuïteit van de eigen huishouding voor mensen met functionele (ouderdoms)beperkingen, verloopt goed. Er is nog steeds een toename in het aantal uren hulp merkbaar. De klanten zijn over het algemeen erg tevreden over de kwaliteit van de hulp en over het feit dat deze hulp in de meeste gevallen door een vaste hulp wordt geleverd. Inmiddels is het laatste contractjaar ingegaan. Het proces met betrekking tot contractvernieuwing is gestart. De nieuwe contracten moeten medio april 2013 ingaan.

Taxibus

Sinds juli 2011 is het beleid erop gericht om het aantal missers (ritten die niet uitgevoerd kunnen worden doordat de besteller niet meer op de afgesproken plek aanwezig is) bij de Taxibus terug te dringen. Het beleid bestaat eruit dat mensen die veelvuldig missers veroorzaken hierop worden aangesproken. Indien zij het gedrag niet aanpassen en missers blijven veroorzaken, wordt de Taxibuspas uiteindelijk na tien missers - binnen een periode van één jaar - geblokkeerd. Het beleid blijkt zijn vruchten af te werpen. Over het eerste halfjaar van 2011 bedroeg het gemiddelde aantal missers 1.821 per maand (4,1 % van het aantal uitgevoerde ritten), over dezelfde periode in 2012 (tot en met de maand mei) bedroeg dit gemiddeld 1.329 (2,9 % van het aantal uitgevoerde ritten). Het percentage missers ligt ten opzichte van het aantal uitgevoerde ritten weer rond het niveau van 2009. Alle Taxibussen

zijn sinds april 2012 voorzien van beeldschermen, waarop de gemeente de gebruikers van de Taxibus kan informeren over voor hem interessante of belangrijke evenementen of nieuwsberichten (narrowcasting). Activiteiten voor ouderen, gewijzigde regelingen, maar ook het bestaande aanbod worden onder de aandacht gebracht.

Stroomlijning zorg en ondersteuning

In de stroomlijning van de zorg en ondersteuning uit het meerjarenbeleidsplan Wmo “Zorg voor elkaar” is op voortgang geboekt. De stroomlijning van de toegang tot de Wmo is voortvarend ter hand genomen: één digitaal loket voor alle vragen over zorg, welzijn, werken en inkomen moet de dienstverlening aan de burger aanzienlijk vergemakkelijken. Daarnaast zal de burger ook aan het fysieke loket met al zijn vragen op het sociaal domein terecht kunnen. De taalstelling van € 1,8 mln. op de ondersteuning is ingevuld. De stroomlijning van de ondersteuning wordt verder parallel aan de decentralisatie van de AWBZ begeleiding vormgegeven. De voorbereiding op de decentralisatie is door middel van onderzoeken en een werkbijeenkomst met zorg- en welzijnsinstellingen en cliëntenorganisaties vormgegeven. Bij de val van het huidige kabinet is de decentralisatie AWBZ begeleiding controversieel verklaard. De verwachting is dat de decentralisatie wordt uitgesteld en met wellicht enige aanpassingen per 1 januari 2014 alsnog wordt ingevoerd. Ook om die redenen worden de voorbereidingen op de decentralisatie voortgezet.

Hulp bij het huishouden ouderen en gehandicapten

De uitvoering van de hulp bij het huishouden, met als doel het behoud van de continuïteit van de eigen huishouding voor mensen met functionele (ouderdoms-) beperkingen, verloopt goed. Er is nog steeds een toename in het aantal uren hulp merkbaar. De klanten zijn over het algemeen erg tevreden over de kwaliteit van de hulp en over het feit dat deze hulp in de meeste gevallen door een vaste hulp wordt geleverd. Inmiddels is het laatste contractjaar ingegaan. Het proces met betrekking tot contractvernieuwing is gestart. De nieuwe contracten moeten medio april 2013 ingaan.

Narrowcasting

Alle Taxibussen zijn sinds april 2012 voorzien van beeldschermen, waarop de gemeente de gebruikers van de Taxibus kan informeren over voor hem interessante of belangrijke evenementen of nieuwsberichten. Activiteiten voor ouderen, gewijzigde regelingen, maar ook het bestaande aanbod worden onder de aandacht gebracht.

2.16 Volksgezondheid en Zorg

Algemeen

Mede als gevolg van de bezuinigingen is besloten de accountant opdracht te geven onderzoek te verrichten naar de subsidie- en sturingsrelatie van de gemeente met alle instellingen die vanuit het programma Volksgezondheid & Zorg worden gesubsidieerd. Dit met het doel subsidiegelden waar mogelijk doelmatiger in te zetten. De eindrapportage vindt in de tweede helft van 2012 plaats. Op basis van de aanbevelingen uit het onderzoek wordt de ombuiging van middelen in 2012 verder voorbereid, waaronder de vaststelling van kost- of trajectprijzen per activiteit.

Vanwege het faillissement van de leverancier van ambulances ontstaat voor de gemeente een risico van € 0,5 mln. Dit kan worden opgevangen door een voordeel bij het Functioneel Leefstijlontslag van € 0,6 mln.

Ambulancevervoer

Per 1 januari 2013 treedt de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (TWAZ) in werking. De wet is voor vijf jaar van kracht. In die wet is vastgelegd dat de minister per veiligheidsregio nog maar één organisatie aanwijst voor het verrichten van ambulancezorg. Het ministerie heeft laten weten voornemens te zijn de Regionale Ambulance Voorziening Haaglanden, waarin de gemeente Den Haag (GGD/Ambulancezorg) samenwerkt met Connexion Ambulancezorg en Ambulancezorg Zoetermeer, hiervoor aan te wijzen. In het coalitieakkoord is besloten tot een bezuiniging op de Ambulancedienst van € 0,8 mln. in 2011, oplopend tot € 2,2 mln. in 2014. De Ambulancedienst zal vanaf 2014 nagenoeg kostendekkend moeten zijn binnen het budget dat door de Nederlandse Zorg autoriteit (NZA) wordt vastgesteld. Door de minister zijn, naast deze gemeentelijke bezuinigingen ook landelijke bezuinigingen opgelegd die kunnen oplopen tot 9%. Door de GGD/Ambulancezorg zijn maatregelen getroffen om de bezuinigingen op te kunnen vangen. Belangrijkste onderdelen van deze maatregelen zijn een gewijzigde paraatheid en een reorganisatie. Door het invoeren van een aantal verbeteringen in de ambulancezorg worden negatieve effecten van een verminderde paraatheid zo laag mogelijk gehouden. De effecten worden gemeten om zo nodig tijdig bij te kunnen sturen. De gewijzigde paraatheid wordt gefaseerd ingevoerd. De reorganisatie van GGD/Ambulancezorg vindt in 2012 plaats. De totale reorganisatie zal naar verwachting leiden tot een formatie vermindering van 10 á 15 fte. Met de genomen maatregelen zal de exploitatie van GGD/Ambulancezorg vanaf 2014 geheel binnen het budget van de zorgverzekeraar dienen plaats te vinden.

Infectieziektenbestrijding

In het eerste kwartaal van 2012 is een stijging geweest van het aantal meldingen TBC in de regio Haaglanden. In de loop van 2012 zal blijken of er sprake is van een incident of van een meer structurele stijging. Ook zijn meer gevallen van kinkhoest gemeld; dit sluit aan op de landelijke trend en een verbetering van de diagnostiek. Bij de GGD reizigerszorg is een daling van het aantal bezoekers waar te nemen. Deze wordt in hoofdzaak bepaald door de gevolgen van de economische crisis. Door het actief benaderen van doelgroepen en gerichte PR-activiteiten wordt getracht deze trend om te buigen.

Medische Milieukunde

De gemeente neemt maatregelen gericht op een verbetering van de luchtkwaliteit en het binnenmilieu van woningen. Het project 'Aanpak koolmonoxide' is opgestart. Bewoners en intermediairen worden voorgelicht en getraind in het herkennen van de gevaren van open verbrandingstoestellen. Het meldpunt koolmonoxide wordt verder ontwikkeld.

Gezondheidsbevordering

De hoofdlijnen van het gemeentelijke volksgezondheidsbeleid voor de periode 2012 – 2014 zijn neergelegd in de volksgezondheidsnota 'Gezond aan de slag'. De gemeente zet zich via een wijkgerichte aanpak samen met andere partijen in voor het terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. Deze aanpak is beschreven in het meerjarenprogramma 'Samen gezond'. De door gemeentelijke diensten uitgevoerde en/of door de gemeente gefinancierde activiteiten maken vanaf 2012 integraal onderdeel uit van het algemene

gemeentelijke volksgezondheidsbeleid zoals beschreven in de nota 'Gezond aan de slag'. Het gaat in dit beleid zowel om de bevordering van een gezonde leefstijl als een gezonde leefomgeving.

Aanpak huiselijk geweld

Onderdeel van de aanpak van huiselijk geweld is de uitvoering van de wet tijdelijk huisverbod. Het aantal opgelegde tijdelijke huisverboden in het eerste half jaar is met 50% toegenomen ten opzichte van dezelfde periode in 2011. Ook het aantal meldingen van eerdergerelateerd geweld bij het Steunpunt is verdubbeld ten opzichte van 2011. De gemeente heeft naast het vrijmaken van extra middelen niet bezuinigd op het Steunpunt huiselijk geweld, dat is ondergebracht bij Stichting Wende.

Thuislozenzorg (Maatschappelijke opvang/MO)

In 2006 besloten de vier grote steden (G4) en het Rijk de bestaande aanpak van dakloosheid gezamenlijk te intensiveren. In 2011 is de Haagse uitwerking in 'Den Haag Onder Dak fase 2' door het college vastgesteld. Daarmee is het ambitieniveau verhoogd van het verbeteren van de leefsituatie van daklozen (MO/OGGZdoelgroep) naar het structureel tegengaan van dakloosheid. In het eerste halfjaar van 2012 zijn deze drie doelen uitgewerkt in deelplannen voor preventie, opvang en herstel. De strategie voor de komende periode is om meer in te zetten op preventie en herstel en minder op opvang. De pilot Housing First is in 2012 verder ontwikkeld. Het eerste halfjaar van 2012 zijn er negen daklozen onder dak gebracht, bij wie dat in de eerste fase DHOD nog niet was gelukt.

Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)

De OGGZ is vooral bedoeld voor de sociaal kwetsbare Hagenaars die dringend zorg nodig hebben maar niet zelfstandig gebruik kunnen maken van het zorgaanbod. Het Centraal Coördinatie Punt (CCP) van de GGD vormt de toegang voor dak- en thuislozen in Den Haag en de regio. In het eerste kwartaal 2012 is een pasjessysteem ingevoerd voor de laagdrempelige opvang. Vanaf het tweede kwartaal 2012 is met behulp van de organisatie Barka het terugkeer beleid voor zogeheten MOE-landers ingezet.

Gehandicaptenbeleid

De nota 'Hoezo gehandicapt?!' beschrijft het gehandicaptenbeleid tot en met 2012. De nota kent 40 actiepunten die medio 2012 grotendeels zijn afgerond. Vier actiepunten zijn nog in uitvoering. Deze acties zijn onderdeel van de campagne "Goed op weg" (verkeer/mobiliteit en handicap) en worden met een slotevenement in september afgesloten.

2.17 Verkeer

Algemeen

Omdat de gemeente een hoge parkeerdruk heeft, hebben we in het coalitieakkoord vanaf 2012 € 4,5 mln. uitgetrokken voor extra parkeerplaatsen. Tot nu toe zijn er ruim 800 extra plaatsen gerealiseerd.

Er wordt hard gewerkt om de boulevard op te knappen en moderniseren hetgeen de aantrekkelijkheid van Scheveningen als internationale badplaats nog verder vergroot. In het voorjaar van 2012 zijn twee delen van de nieuwe boulevard opengesteld voor het publiek.

Betaalbare en voldoende parkeerplaatsen

In het eerste halfjaar is een aantal ingezette ontwikkelingen op het gebied van betaald parkeren verder uitgewerkt. Zo heeft er besluitvorming plaatsgevonden over de verdere invoering van betaald parkeren in de wijken Heesterbuurt en Vruchtenbuurt. De wijk Duinoord is per 1 mei uitgebreid en het Puntje Moerwijk start per 1 juli. Om efficiënter te kunnen handhaven is een pilot gestart met een scanauto. Deze auto scant kentekens en geeft de kentekens zonder parkeerrecht door aan parkeercontroleurs op scooters. De eerste resultaten zijn hoopvol. Met het raadsbesluit 'optimalisatie en modernisering straatparkeren Den Haag' is besloten over te gaan op muntloos parkeren, vermindering van het aantal automaten en de invoering van kentekenparkeren.

Zelfs na de invoering van betaald parkeren is de parkeerdruk in sommige woonwijken van Den Haag nog onacceptabel hoog. Wij plaatsen in deze collegeperiode 2500 extra parkeerplaatsen. Hiervoor is een meerjarenprogramma opgesteld. Het college heeft hier recentelijk invulling aangegeven door in totaal meer dan 800 parkeerplaatsen toe te voegen in de belangrijkste vijf probleemgebieden Heesterbuurt, Vruchtenbuurt, Oud-Leyenburg, Oud-Scheveningen en Laakkwartier-Oost. Daar komen in een tijdelijke parkeergarage in Oud-Leyenburg nog eens 215 plaatsen bij.

Verbetering hoofdwegenet

Voor het wegennet hebben we het afgelopen halfjaar vooral ingezet op het afronden van de planstudie Rotterdamsebaan, zodat in de tweede helft van 2012 een subsidieaanvraag naar het Rijk kan worden gestuurd. Daarna komt de fysieke uitvoering van het project in beeld. Met de Rotterdamsebaan verbetert de bereikbaarheid van het centrum van Den Haag. Parallel daaraan werken we aan het aanpassen van de Neherkade zodat ook de doorstroming in de stad verbetert.

Daarnaast is afgelopen half jaar de MIRT-verkenning Haaglanden inhoudelijk afgerond. Hierdoor is de aanleg van extra rijbanen voor het doorgaande verkeer op de A4 langs Den Haag zeker gesteld. Ook zijn verbeteringen van de stedelijke invalsroutes via de Prinses Beatrixlaan (Rijswijk), de N211/Lozerlaan en de N14/Noordelijke Randweg als voorkeursprojecten in het MIRT opgenomen. Daarnaast worden door het Rijk enkele aansluitingen waaronder de A13/Knooppunt Ypenburg als onderdeel van het pakket verbeterd. Realisatie van de maatregelen is gepland in de periode 2016 – 2023. Wat betreft de route Lozerlaan/Noordwestelijke Hoofdroute is dit jaar de verkenningstudie inhoudelijk afgerond.

Verbetering fietsvoorzieningen

In het afgelopen halfjaar zijn de voorbereiding van fietsprojecten uit het meerjarenprogramma fiets op gang gekomen. We hebben een start gemaakt met het ontwerp van twee stertroutes voor de fiets (Binnenstad-Regentes-Scheveningen Haven en Binnenstad-Bezuidehout-Leidschenveen) waarmee tegelijkertijd diverse ontbrekende schakels in het stedelijke fietsroutenet worden gedicht. Ook zijn we gestart met de fietsvoorzieningen langs de Laan van Meerdervoort (Azaleaplein-Thorbeckelaan), de Groot Hertoginnelaan, het Finnenburg en de smalle delen van de Laan van Meerdervoort/Javastraat. De fietsenstalling De Laan is inmiddels officieel geopend. Om het aantal buurtstallingen te vergroten is een subsidieregeling gemaakt.

Openbaar Vervoer

Bij het openbaar vervoer ligt de nadruk al geruime tijd op de opwaardering van het tramnet naar het niveau van RandstadRail. Enerzijds gaat het om de voorbereiding van de projecten die deel uitmaken van het Actieprogramma Regionaal OV (AROV). Anderzijds bereiden we de railinfrastructuur in de stad voor op de komst van nieuw breder trammaterieel. In het kader van het actieprogramma is het Voorontwerp voor het Stationsplein van lijn 11 vastgesteld en is de “tailtrack” lijn 11 Parallelweg voorbereid. Dit voorjaar zijn op lijn 2 RandstadRail voertuigen gaan rijden.

Beter Benutten

Eind 2011 is met het rijk en de regio Haaglanden en Den Haag overeenstemming bereikt over een extra maatregelenpakket om de bestaande infrastructurele netwerken beter te benutten. Dit betreft fiets- en stallingsvoorzieningen, opwaardering van OV-verbindingen, wegprojecten, DVM-maatregelen en P+R. Voor de meeste projecten zijn afgelopen half jaar de voorbereidingen gestart en hebben we plannen van aanpak vastgesteld.

2.18 Wonen

Algemeen

De woningmarkt wordt door de crisis zwaar getroffen en vertoont nog steeds weinig tekenen van herstel. De verwachting is dat dit beeld op de korte termijn niet verandert. De prijzen van koopwoningen dalen, en er worden steeds minder woningen verkocht. Ook de markt voor nieuwbouwwoningen heeft veel last van de huidige situatie op de woningmarkt. Het aantal opgeleverde en in aanbouw genomen woningen daalt en gelet op het aantal afgegeven vergunningen zal de bouwproductie op korte termijn niet aantrekken.

Woningbouwproductie

In de eerste helft van 2012 zijn 398 woningen opgeleverd. 842 woningen zijn in aanbouw genomen. Het betreft onder andere start bouw van de volgende projecten: Zuidlarenstraat, Anna van Buerenplein (studentenwoningen), Schenkweg (studentenwoningen) en Ypenburg deelplan 19-2.

Vanuit de beleidsregel 'Stimulering verkoop nieuwbouw middensegment' heeft de gemeente in het eerste half jaar van 2012 66 woningen aangewezen.

Met beleggers worden productieafspraken gemaakt, om de toenemende vraag naar markt-huurwoningen op te vangen. In juni 2012 is met Syntrus Achmea een samenwerkingsovereenkomst gesloten over 1.250 woningen.

Op 10 maart jl. zijn vanuit het project Kleinschalig Opdrachtgeverschap (KO) de eerste locaties tijdens de Haagse Woonbeurs in de verkoop gegaan. Dit zijn de grondkavellocaties Erasmushove (WateringseVeld), Gele Lis (Ypenburg), Laakhaven-West en Beetsstraat (Spoorwijk) en zeven kluswoningen. Op de grondkavels kan een programma van ongeveer 140 woningen worden gerealiseerd afhankelijk van de invulling door de kopers. De kluswoningen zijn allen verkocht, op een meerderheid van de kavels rust een reservering.

Transformatie kantoren naar woningen

Om het wonen in kantoren te stimuleren is een gemeentelijke 'Taskforce wonen in kantoren' opgezet. Ook is een gemeentelijke werkgroep gestart in verband met het grote volume af te stoten Rijkskantoren. Met het Rijk is in juni een intentieovereenkomst ondertekend.

Haagse Pandbrigade

De Haagse Pandbrigade pakt alle overtredingen met betrekking tot de bestaande woningvoorraad aan. Het gaat hierbij om de staat van bouwwerken (illegale bouw en woningonderhoud) en het gebruik van bouwwerken (illegale kamerbewoning, ander illegaal gebruik, vergunningvoorschriften en woonoverlast). De eerste helft van 2012 is veel tijd geïnvesteerd in het verbeteren en aanscherpen van de zogenoemde 'digitale schouw'. Door dit administratieve onderzoek vooraf beter in te richten, kan er 'slimmer' gehandhaafd worden. Er is onderzocht welke handhavingsindicatoren (o.a. meldingen en teveel inschrijvingen) tot welke trefkans op overtredingen leiden. De opgedane kennis wordt momenteel verwerkt in het administratieve onderzoek. Naar verwachting leidt dit tot een effectievere inzet van capaciteit en minder controles van woningen, waar geen overtredingen plaatsvinden.

Graffitibestrijding

Bij de aanpak van plak- en kladvandalisme is sprake van een vijfsporenbeleid. Deze vijf sporen zijn de graffiti schoonmaakregeling, daderaanpak, voorlichting, gezamenlijke aanpak met grooteigenaren en legale graffiti locaties. In de eerste helft van 2012 zijn in de hele stad de eerste 800 trafo huisjes van Stedin graffiti vrij gemaakt.

2.19 Ruimtelijke Ordening en Gebiedsontwikkeling

Algemeen

De rol van de gemeente bij ruimtelijke ontwikkeling van bouwgrond is door de vastgoedcrisis veranderd. In veel gebieden voert de gemeente geen actief grondbeleid meer en wordt de markt verleid het voortouw te nemen. De vraag naar woningen, kantoren en bedrijventerreinen is fors afgenomen. Plankaders van lopende grondexploitaties worden herzien. Ook het aantal aangevraagde bouwvergunningen is blijft laag. De gemeente blijft nog wel investeren in de stad. Op veel plaatsen in de stad wordt hieraan gewerkt. De ontwikkelingen leiden er toe dat de organisatie efficiënter wordt ingericht. Dit leidt in 2012 tot frictiekosten van € 4,6 mln.

Stadsvernieuwing en Stedelijke Ontwikkeling Centrum/Binnenstad

In de Haagse Binnenstad is in 2012 gestart met de nieuwbouw van de Nieuwe Haagse Passage en de Markies in de Grote Marktstraat. In de tweede helft van 2012 wordt waarschijnlijk ook de omgevingsvergunning afgegeven voor de nieuwbouw Amadeus (hoek Spui Kalvermarkt) en de renovatie van het Sijthoff City complex in de Grote Marktstraat. Totaal wordt hiermee ca. 31.000 m² winkeloppervlakte, een hotel met 120 kamers en zes woningen toegevoegd aan het winkelareaal in de Grote Marktstraat en directe omgeving. Het bestemmingsplan voor de nieuwbouw Hoge Raad aan het Korte Voorhout is in 2012 vastgesteld.

Scheveningen-kust

Er is momenteel een drietal concrete initiatieven voor nieuwe hotels in Bad. Het meest gevorderd is het plan voor de locatie Badhuisweg 11 (voormalig kantoorpand) voor de vestiging van The Shutters, een nieuw concept van de Carltongroep. Voor de vestiging van een hotel aan de Zwolsestraat in het ronde deel van het DaVinci-complex is een omgevingsvergunning aangevraagd.

Vroondaal

De oorspronkelijke plannen voor Vroondaal worden aangepast als gevolg van de veranderde woningmarkt. Naast de woningen in het hogere prijssegment, worden ook woningen in lagere prijssegmenten ontwikkeld. Om dit mogelijk te maken wordt in 2012 hiervoor een nieuw stedenbouwkundig plan gemaakt. We hebben in 2012 het Stedenbouwkundig Programma van Eisen vastgesteld.

Internationale Zone

In de Internationale Zone wordt de openbare ruimte van het World Forum heringericht. Voor de nieuwe huisvesting van Eurojust is medio 2012 het bestemmingsplan vastgesteld. De verbouw t.b.v de nieuwe Franse ambassade is in uitvoering en de planvorming, de herinrichting van het Carnegieplein is in volle gang.

Station Den Haag Centraal

De verbouwing van de stationshal is in 2011 gestart. In 2012 is begonnen aan een tijdelijke dakconstructie. Van hieruit zal het definitieve dak worden gebouwd. Naar verwachting wordt het hernieuwde gebouwd in de eerste helft 2014 opgeleverd.

Den Haag Zuidwest

Vestia, hofleverancier voor de productie in Den Haag Zuidwest (woningbouw en Krachtwijk BC's), is in januari 2012 in zware financiële problemen gekomen, waardoor vertraging zal ontstaan bij voorgenomen investeringen. Begin 2012 heeft Vestia nog wel twee woningbouwcomplexen in aanbouw genomen, waarvoor al verplichtingen waren aangegaan. Dit betreft 70 sociale huurwoningen in Moerwijk Oost en 168 koop- en huurappartementen en 750 m² kantoor-/praktijkruimte in Morgenstond. De twee andere corporaties hebben aangegeven in Den Haag Zuidwest door te willen blijven gaan met de herstructurering van de woningvoorraad, zei dat het tempo en programma van de vernieuwing wordt aangepast aan de gewijzigde marktsituatie. In de Uithofslaan zijn zes woningen in het luxe segment in aanbouw genomen, als

onderdeel van een plan voor 19 woningen. Een gewijzigd bestemmingsplan is vastgesteld voor de laatste bouwlocaties op het winkelcentrum Ambachtsgaarde.

Met de Krachtwijknaanpak worden drie businesscases in Escamp uitgewerkt, te weten Sportcampus Zuiderpark, gebiedsontwikkeling Haveltestraat, en de voorzieningzone Leyweg inclusief de ontwikkeling van het gebied rondom het Haga Ziekenhuis. Vestia heeft besloten zich terug te trekken uit het plan voor de sportcampus Zuiderpark. De twee overgebleven partners -gemeente en Haagse Hogeschool- onderzoeken de mogelijkheden om dit project wel gezamenlijk te realiseren. Vestia is tevens 50% eigenaar van Ontwikkelingscombinatie Leyenburg (OCL) die een groot deel van de gebiedsontwikkeling Leyweg-Escamplan rond het Haga Ziekenhuis voor haar rekening neemt. Vestia heeft voor wat betreft haar deelname in OCL nog geen formeel standpunt ingenomen. Ook ziet Vestia af van nieuwbouw in de gebiedsontwikkeling Haveltestraat; binnen dit gebied wil alleen Staedion doorgaan met een spoedige vervanging van haar bezit.

Bouwgrondexploitaties

De gemeente heeft nog een aantal lopende en geplande bouwgrondexploitaties. Dit zijn de belangrijkste ontwikkelingen in de eerste helft van 2012.

Scheveningen

De ontwikkeling van het Noordelijk Havenhoofd en het Norfolkterrein is een nieuwe fase ingegaan met het vaststellen van het projectdocument (eerste kwartaal 2012) en het daarbij behorende stedenbouwkundig plan. Met de ontwikkelende partijen (ASR en Malherbe) zijn realiseringsovereenkomsten gesloten. Met de visserijsector is een intentieovereenkomst afgesloten om te komen tot aanpak voor de verbetering van het bedrijventerrein en het uitwerken en realiseren van de afspraken uit het Vispact uit 2010/2011.

Den Haag Nieuw Centraal

In de eerste helft 2012 is de bouw van het nieuwe New Babylon-complex afgerond. De bouw van het Anna van Buerencomplex voor huisvesting van de Leidse Universiteit is in volle gang. Het gebouw wordt in september 2013 in gebruik genomen, waarna ook de definitieve inrichting van de openbare ruimte zal plaatsvinden;

Schilderswijk

Voor de Schilderswijk is de “new deal Schilderswijk” opgesteld; een plan van aanpak voor een substantiële verbetering van het woonklimaat. Herinrichting van delen van de openbare ruimte zijn uitgevoerd. Het Van der Vennepark is in 2011 heringericht en begin 2012 feestelijk geopend.

Erfpacht

In het coalitieakkoord (2010) is afgesproken dat, ter bevordering van het omzetten van in erfpacht uitgegeven percelen naar vol eigendom, een halvering van het aankoopbedrag waartegen dit mogelijk is door te voeren. In de eerste helft van 2012 is voortgegaan met het doen van aanbiedingen aan daarvoor in aankomende erfpachters. Het betreft hier ca. 2300 aanbiedingen. De respons ligt ten gevolge van de aanpassing hoger dan in voorgaande jaren, dit varieert per buurt en ligt tussen de 10 en 15%.

Kernregistraties

De gemeente beheert een aantal (wettelijk verplichte) basis- en kernregistraties. Deze registraties worden gevuld, beheerd, ontsloten en verder ontwikkeld voor de uitvoering van (wettelijke) overheidstaken en ter ondersteuning van de ontwikkeling en het beheer van de stad. Onlangs is de Basisregistratie Topografie afgerond. In de tweede helft van 2012 zal gestart worden met de invoering van de Basisregistratie Grootchalige Topografie. Verder wordt er gewerkt aan de verbreding en versterking van geo-gerelateerde dienstverlening.

2.20 Milieu en Duurzaamheid.

Algemeen

Den Haag geeft het goede voorbeeld als het gaat om duurzaamheid. We hebben hier structureel € 1 mln. vanaf 2012 voor uitgetrokken. Dit jaar zullen onze gebouwen net als in 2010 en 2011 CO₂-neutraal zijn. Voor het Duurzaamheidscentrum is een businesscase uitgewerkt en wordt nu gestart met het opstellen van een bedrijfsplan. Via het initiatievenbudget worden er middelen beschikbaar gesteld om bewoners actief te betrekken bij het duurzaam maken van hun leefomgeving.

Energieverbruik, initiatieven vanuit de stad

Een blik op de toekomst kan niet zonder blik op duurzaamheid en een gezonde leefomgeving waarbij de gemeente den Haag het goede voorbeeld geeft. Dit wordt bereikt door te besparen op het energieverbruik, de inzet van duurzame energiedragers en de compensatie van de resterende CO₂-emissie.

In de tweede helft van 2012 zal een subsidieregeling worden opengesteld waarmee goede duurzame initiatieven van bewoners en organisaties gestimuleerd kunnen worden. Tussen 1 maart en 1 mei 2012 konden bewoners, bedrijven en instellingen al gemeentelijke subsidie aanvragen voor de aanleg van zonnepanelen op Haagse daken. Aan 167 van hen is een bijdrage toegekend. Deze regeling is volledig benut. De subsidieregeling glasisolatie is eind vorig jaar opengesteld. De eerste aanvragen daarvoor zijn ontvangen. In 2012 zijn de eerste oplaadpalen voor het elektrisch vervoer geplaatst. Deze plaatsing vond plaats op basis van concrete verzoeken van bewoners met een elektrische auto. Een tweede reeks nieuwe aanvragen is in behandeling.

Voor het opzetten van het Duurzaamheidscentrum heeft de gemeente de opdracht gegeven om een bedrijfsplan op te zetten. Daarbij zullen ook partners, de zgn. founding fathers benaderd worden om hun inbreng concreet te maken. Het is de bedoeling dat in het eerste half jaar van 2013 het Duurzaamheidscentrum ook fysiek een plek heeft in de stad.

2.21 Citymarketing en Internationale Stad

Algemeen

Bij het uitvoeren van het programma Citymarketing vormt de door de raad vastgestelde citymarketingvisie 2011-2015 de basis voor alle activiteiten die in de periode 2011-2015 worden uitgevoerd. Startpunt is de kernpositionering van Den Haag: "Den Haag als Internationale Stad van Vrede en Recht" met een vijfsterren kwaliteit van leven in de stad.

Het college heeft voor de viering van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden en 100 jaar Vredespaleis een bedrag van €1,3 miljoen vrijgemaakt zodat in 2012 met de voorbereidingen kan worden gestart.

Citymarketing

In juni 2012 is samen met hoger onderwijsinstellingen in de stad de samenwerking 'Den Haag Studentestad' gestart. Deze samenwerking is erop gericht (potentiële) studenten te interesseren en motiveren om in Den Haag te komen studeren. De komende tijd worden hiervoor concrete marketingactiviteiten gestart.

Als het gaat om de doelgroep bewoners zoekt de gemeente samenwerking met de Stichting Promotie Wonen Den Haag (waarvan projectontwikkelaars, beleggers en makelaars lid zijn). In maart 2012 is de Woonbeurs in het atrium van het stadhuis georganiseerd waarbij niet alleen woningaanbod is gepresenteerd aan bezoekers, maar ook aantrekkelijke informatie over de stad Den Haag.

Citymarketing is naast de benadering van specifieke doelgroepen ook gericht op het uitnutten van bijzondere gebeurtenissen en evenementen in de stad. In het openbaar vervoer hebben we de tweetalige omroep van toeristische informatie gerealiseerd. Ook is het NBTC naar Den Haag gekomen. Daarnaast zijn tal van andere projecten gerealiseerd, waaronder de extra acties voor Madurodam en de Haagse Toren. Qua bijzondere hotels is het Easy hotel inmiddels in de realisatiefase. In de eerste helft van 2012 is een aantal duurzaamheidsprojecten bij evenementen gefaciliteerd, o.a. bij Parkpop. Samen met de partners in de binnenstad is het Binnenstadsoffensief gestart, hierbij gaat het om concrete projecten zoals de aanlichting pleinen, het nieuwe winkelen en extra kerstevents.

Uitvoeren tweede fase programma Internationale stad

Kennisinvesteringen blijven binnen dit programma de grootste aandacht behouden. Op de programmatische veiligheid wordt de uitdaging opgepakt om The Hague Security Delta van een inhoudelijke basis te voorzien. Deelname aan internationale consortia van bedrijven, overheden en kennisinstellingen heeft het afgelopen half jaar geleid tot een drietal projectaanvragen in Europese kaderprogramma's. De eerste, FACT - een groot Europees demonstratieproject waarbij oefeningen en tests op het gebied van crisisbeheersing in o.a. Den Haag zouden worden gehouden - heeft het net niet gehaald. Twee aanvragen in het kader van het UNICRI-programma zijn als beste beoordeeld en worden waarschijnlijk in het komende half jaar gehonoreerd. Deze projecten zijn gericht op het toewerken naar een Europees Centre of Excellence op het gebied van het voorkomen van aanslagen en rampen met CBRN (Chemische, Biologische, Radiologische en Nucleaire) middelen. Onder leiding van de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid doen in dit consortium o.a. TNO en NFI mee. Op de programmatische vrede en recht wordt door het The Hague Institute for Global Justice met anderen hard gewerkt aan een onderzoek in het kader van de viering 100 jaar Vredespaleis.

Innovatieprojecten in het kader van Pieken in de Delta: karakteristiek voor innovatie is dat succes niet is gegarandeerd. Toch kunnen we na afronding van een aantal projecten de volgende positieve resultaten vermelden: in januari is PRIME Finance geopend, een internationaal arbitrage instituut voor geschillen rondom complexe financiële producten, dat gebruik gaat maken van de arbitragefaciliteiten in het Vredespaleis. The Hague Peace Portal, een interactief platform van wereldwijde NGO's actief in conflictpreventie, is door de wethouder CBI officieel gelanceerd. En staat The Hague Academy for Local Governance, met steun van de VNG en internationale partners, op eigen benen in het organiseren van cursussen op het gebied van lokaal bestuur.

Acquisitie en relatiebeheer

In het eerste halfjaar van 2012 zijn NGO's verdwenen of gefuseerd of zijn ze samenwerkingsverbanden aangegaan. Dat heeft invloed op, bijvoorbeeld, het gebruik van 'onze' verzamelgebouwen. De economische crisis heeft invloed op het Bertha von Suttner-verzamelpand Laan van Meerdervoort 70. Het komende halfjaar zal worden gestart met het inrichten van een verdieping die eerder dit jaar aangehuurd werd bij gelegenheid van de omnamings van het pand tot Bertha von Suttner Building. De invulling zal mogelijk moeizamer verlopen als gevolg van de economische situatie van NGO's.

Ambassades

Bureau Internationale Zaken heeft het afgelopen halfjaar beleidsmatig ingezet op het breder bijstaan van het ambassadesegment in nauw overleg met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het cluster ontwikkelt actief beleid om structurele oplossingen te bieden voor langdurige problemen op het gebied van bijvoorbeeld (her)huisvestingen en parkeren. Hiernaast wordt - met de diverse kerndiensten - beleidsmatig bijstand verleend voor acquisitie- en relatiebeheeraangelegenheden. Er is ook begonnen met het ambassade-onderzoek in samenwerking met Clingendael. De onderzoeksvragen zijn geformuleerd en op basis van deze vragen is een enquête verstuurd aan alle ambassades. Hierna zal er een presentatie van het rapport plaatsvinden.

Haagse Brug

Het Haagse Brug programma is in 2009 van start gegaan. Het vervolgtraject van de Haagse Brug is in 2011 ingezet en in 2012 verder ontwikkeld. De stadsdelen hebben sinds begin dit jaar ieder een eigen budget waarmee kleinschalige Haagse Brug activiteiten door de hele stad kunnen worden gefinancierd. In het eerste halfjaar van 2012 zijn 20 formele aanvragen gedaan en in het komende halfjaar worden minstens evenveel aanvragen verwacht. Het afgelopen halfjaar stond tevens in het teken van de voorbereidingen op de stadsbrede Haagse Brug evenementen.

Uitvoeren Europese-agenda

Met de vaststelling van de Haagse EU-agenda door het college, is de gemeente op een meer gestructureerde manier aan Europese dossiers gaan werken. De ingezette lijn voor een meer gestructureerde aanpak van het Europese dossier begint haar vruchten af te werpen. Op alle zes de vastgestelde Haagse EU-prioriteiten (op het terrein van Europese subsidies, Europese wet- en regelgeving en de profilering van Den Haag als Internationale Stad van Vrede en Recht) zijn zichtbare resultaten behaald.

City Diplomacy

In 2012 onderzoeken we in dit kader bij welke relevante netwerken (landen, steden en kennisinstellingen) we aanhaken of welke we opzetten die aansluiten bij de profilering en verdieping van Den Haag als internationale stad van vrede en recht. Een voorbeeld hiervan is het UN cities netwerk. Tevens faciliteren wij thematische werkgroepen zoals bijvoorbeeld op het gebied van internationaal recht en ontwapening met vertegenwoordigers van internationale instellingen, NGO's en kennisinstellingen.

200 jaar Koninkrijk der Nederlanden en 100 jaar Vredespaleis

In 2012 zijn we met de voorbereidingen van beide vieringen gestart. We werken momenteel een plan uit hoe deze viering vorm kan worden gegeven. Allereerst bestaat het Nederlands Koninkrijk dan 200 jaar. Daarnaast zal het 100-jarig bestaan van het Vredespaleis worden gevierd. Voor wat betreft de festiviteiten in het kader van het 200-jarig bestaan van ons Koninkrijk kunnen we, als gemeente Den Haag, vanuit historisch maar ook economische perspectief uiteraard niet aan dit heugelijke feit voorbij gaan.

2.22 Financiën

Algemeen

De Haagse financiële huishouding is meerjarig op orde. Voor 2012 is een aantal bezuinigingen en intensiveringen doorgevoerd bij verschillende beleidsprogramma's. Binnen diverse beleidsvelden is hard gewerkt om doelstellingen te realiseren met de beschikbare middelen. Uit de financiële analyse blijkt dat we bij de jaarrekening 2012 een beperkt voordeel verwachten. Uit de verschenen rapportage van het COELO blijkt dat Den Haag in de Top 3 staat van grote gemeenten met de laagste woonlasten waarmee we onze doelstelling waar maken.

Aantrekken van middelen

In oktober 2011 heeft de Rekenkamer een Quick Scan laten uitvoeren naar het functioneren van de Treasury, vooral gericht op uitzettingen. Op 26 juni 2012 heeft de Rekenkamer in een brief aan de Commissie Bestuur over de bevindingen van deze Quick Scan gerapporteerd. In de rekenkamerbrief is opgemerkt dat bij het onderzoek geen ernstige onvolkomenheden zijn geconstateerd. Wel is een aantal aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen hebben vooral te maken met de wijze van rapporteren en over de wijze waarop risico's helder en duidelijk in beeld worden gebracht. Eén van de aanbevelingen betrof het advies om de verplichte treasuryparagraaf bij de begroting en jaarrekening zo in te richten dat daarmee een transparanter beeld van de belangrijkste financieringsthema's ontstaat. In de financieringsparagraaf van de begroting 2013 – 2016 is deze aanbeveling ingevuld .

Voorts werd in de begroting 2012 verwacht dat de kortlopende liquiditeitspositie van de gemeente zou uitkomen op een gemiddeld tekort van € 100 mln. Op grond daarvan werd rekening gehouden dat € 100 mln. aan nieuwe langlopende leningen zouden worden opgenomen. Als gevolg van het feit dat allerlei gemeentelijke plannen c.q. projecten later dan gepland worden uitgevoerd bleef de gemeentelijke liquiditeitspositie ruim hoger dan verwacht. Per 31 december 2011 was het gemeentelijke bancaire overschot ruim € 85 mln. In het eerste halfjaar 2012 is de liquiditeitspositie afgenomen met ongeveer € 22 mln. De verwachting is dat eind 2012 de gemeentelijke liquiditeitspositie uitkomt op € 40 mln. positief. Omdat de gemeente de beschikking heeft over voldoende kortlopende middelen trekken we in 2012 geen langlopende leningen aan. In de begroting 2012 was wel rekening gehouden met rentelasten voor nieuwe langlopende leningen. Doordat we deze leningen niet gaan aantrekken ontstaat ruimte van € 3 mln. structureel. Dit is meegenomen in de budgettaire kader van de begroting 2013.

Ontwikkelingen Onroerendezaakbelasting

Zoals afgesproken in het coalitieakkoord is de OZB voor woningen van 2011 naar 2012 met 4% gedaald, als onderdeel van de totale verlaging met 10% vanaf 2009. Bij de systematiek die we voor de tariefsbepaling hanteren is de totale opbrengst leidend. De waardedaling van woningen en niet-woningen is budgettair neutraal in de tarieven verwerkt. De verlaging van de OZB-woningen is doorgevoerd in het tarief. Voor startende ondernemers geldt een compensatieregeling OZB. In het eerste halfjaar van 2012 hebben 681 startende ondernemers een verzoek tot compensatie ingediend waarvan ca. de helft is toegekend.

2.23 Overige beleidsvoornemens

Trend

Op basis van de Macro Economische Verkenning 2012 heeft de gemeente rekening gehouden met een gemiddelde prijsstijging van 2% in 2012. Voor wat betreft de gemeentelijke CAO is voor 2012 ook 2% begroot. Daarnaast is een eenmalige uitkering in 2012 van in totaal € 1,6 mln. verwerkt in alle dienstbegrotingen. Wat betreft de invulling van de gemeentelijke bezuinigingen op arbeidsvoorwaarden heeft de gemeente bezuinigd op de medezeggenschap. Ook geldt de Goede Vrijdag niet meer als feestdag en valt de ziektekostenvergoeding onder de werkkostenregeling.

Cofinanciering

Het Cofinancieringsfonds wordt ingezet om externe financiering voor projecten te verwerven en te cofinancieren, zoals subsidies van Rijk en (Europese) fondsen. Naast de bijdragen uit subsidies en het Cofinancieringsfonds, dragen ook de gemeentelijke diensten en private partijen bij. Daarmee wordt het bedrag aan externe financiering ruim verdrievoudigd. Het Cofinancieringsfonds is hiermee een belangrijk financieel vliegwiel voor investeringen in de stad.

Uit de reserve Cofinancieringsfonds werd in het eerste halfjaar van 2012 ruim € 12 miljoen overgeheveld aan de diensten voor het uitvoeren van diverse projecten. De bijdragen uit het Cofinancieringsfonds werden eerder al door het college toegekend. De projecten bevinden zich nu in vergevorderd of afgerond stadium. Het gaat hier bijvoorbeeld om het project Haagse Markt, dat mede wordt gefinancierd met Europese middelen (EFRO) en om een groot aantal projecten op het gebied van veiligheid, die mede worden uitgevoerd met subsidie uit het Rijksprogramma Pieken in de Delta.

2.24 Interne dienstverlening

Algemeen

In programma 24 is de interne dienstverlening van de gemeente ondergebracht. De baten en lasten van het IDC worden geadmistreerd op de producten Basiswerkpakket, Plusproducten, Collectieve huisvesting en Overige huisvesting,.

Basiswerkplekken en Plusproducten

De bezuinigingen bij de gemeentelijke diensten leiden tot de afname van minder producten en een teruglopende omzet op programma Interne dienstverlening. In de jaarrekening van 2011 werd deze omzetsdaling goed zichtbaar. Het vinden van oplossingen om de financiële gevolgen van de omzetsdaling op te vangen is reeds in gang gezet en blijft in de komende periode een belangrijke opgave. De teruggang in de omzet kan gedeeltelijk worden opgevangen als de diensten de werkzaamheden, die nu nog naar externe partijen gaan, waar mogelijk binnen de gemeente worden verricht.

Collectieve huisvesting en Overige huisvesting

De gemeente richt zich op de verdere concentratie van de ambtelijke huisvesting. Op basis van het strategisch huisvestingsplan is besloten de huisvesting te bundelen in de strategische kernvoorraad. Het efficiënt en effectief benutten van de ambtelijke huisvesting is voor de komende jaren een belangrijke opgave. Door de voorgenomen afslanking van het gemeentelijk apparaat zal dat proces versneld worden opgepakt. Voortvarend zal worden ingezet op het actief afstoten van de niet-collectieve panden, met name de huurpanden. Dit is reeds in gang gezet met de ingebruikname van de Leyweg. Met het gereedkomen van de Leyweg is een efficiënte en tevens duurzame standaard neergezet waarbij het flexwerken in een moderne werkomgeving centraal staat.

3 Voortgang projectreserves

Programma 2 College & Bestuur

Reserve Concernbrede informatiesystemen (CIS)

Met ingang van 2012 is de systematiek van de dekking van CIS aangepast. Niet langer wordt het structurele budget voor de CIS toegevoegd aan het bestemmingsreserve CIS en worden vanuit de bestemmingsreserve CIS de kapitaallasten en de onderzoek/ontwikkelingskosten verbonden aan de CIS gefinancierd. De bestemmingreserve CIS wordt afgebouwd. Van de € 19,4 miljoen valt per 1 januari 2012 € 17,4 mln. vrij. De resterende € 2 miljoen is in 2012 beschikbaar voor onderzoek/ontwikkeling van CIS systemen en het programma Basisinfrastructuur. De looptijd van de bestemmingsreserve CIS is op 31 december 2012 gezet. Daarna houdt deze op met bestaan.

Reserve standbeelden Thorbecke en Juliana

De realisatie van de standbeelden Thorbecke en Juliana neemt meer tijd in beslag dan aanvankelijk verwacht. Daardoor is het nodig om de beschikbare middelen, opgenomen in een reserve, langer aan te houden om de realisatie te voltooien.

Programma 5 Cultuur

Reserve Den Haag Culturele Hoofdstad 2018

Den Haag ambieert om 2018 Europese Culturele Hoofdstad te worden. In 2013 beslist een jury van Nederlandse en internationale experts welke Nederlandse stad die titel krijgt. De officiële toekenning door de EC vindt plaats in het voorjaar van 2014. Om de titel binnen te halen stelt elke stad een bidbook samen, waarin wordt beschreven waarom de stad de geschikte kandidaat is en hoe het conceptprogramma voor het jaar 2018 eruit ziet. Het bidbook moet voor 1 november 2012 klaar zijn.

Door de raad is in 2009 een bedrag van € 2 mln. toegekend voor de aanloopkosten o.a. voor het opstellen van het bidbook. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve Culturele Hoofdstad 2018.

Dit bedrag is als jaarlijkse subsidie in de periode 2010 t/m 2012 toegezegd aan de Stichting Den Haag 2018, die in opdracht van de gemeente een bidbook opstelt. De middelen van de reserve zijn in 2012 reeds uitgeput, evenals de aanvulling hierop van € 150.000 die in de begroting 2012 was toegevoegd.

Reserve Atelierbeleid

Het resterende saldo medio 2012 van de reserve atelierbeleid is bestemd voor de huursuppletie Televisiestraat. Door de gemeente is met de Starterspanden Den Haag BV een huurovereenkomst aangegaan voor het pand Televisiestraat in Den Haag voor de duur van tien jaar. De 20 units die gehuurd worden, dienen ter verhuur als atelierruimte voor erkende kunstenaars. Het verschil tussen de huur en servicekosten van de gemeente en de opbrengsten van verhuur aan de kunstenaars wordt betaald uit de reserve.

Een ander deel van de reserve is medio 2012 reeds uitgeput. Dit deel van de reserve was voor € 600.000 oorspronkelijk bestemd voor verplaatsbare atelierruimte op braakliggend terrein en € 162.000 voor het oprichten van een atelierstichting. Als gevolg van de veranderde financiële en vastgoedsituatie is in 2011 besloten het restant budget van € 762.000 op een andere manier te besteden, namelijk voor realisatie van extra muziek oefenruimte aan de Engeringstraat 46. De raad is hierover geïnformeerd met brief RIS 181623. De uitvoering van dit project is gestart voor eind 2011 en is medio 2012 gereed.

Reserve Regeling cultuurparticipatie

In de periode 2009 t/m 2012 is de Rijksregeling Cultuurparticipatie van kracht, welke wordt uitgevoerd door het Fonds voor Cultuurparticipatie. De grote gemeenten, waaronder Den Haag, en provincies hebben bij het Fonds voor Cultuurparticipatie een vierjarenplan ingediend. Op basis daarvan hebben de gemeente Den Haag en het Fonds programmatische afspraken gemaakt voor de periode 2009-2012. Het programma bestaat uit de onderdelen amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur.

Het rijk stelt een vast bedrag per inwoner beschikbaar, dat voor Den Haag neerkomt op een totaal van € 535.553 per jaar voor de periode 2009 t/m 2012. Dit bedrag wordt door de gemeente gemacht, zodat jaarlijks € 1.071.106 beschikbaar is. Dit bedrag hoeft niet elk jaar precies te worden uitgegeven. Afrekening vindt plaats aan het eind van de periode 2009 t/m 2012.

De bijdragen van gemeente en rijk zijn toegevoegd aan de Reserve Regeling cultuurparticipatie en de jaarlijkse uitgaven worden hieraan onttrokken.

De middelen worden in 2012 onder andere ingezet voor een aanbod voor de jongeren in de Schilderswijk (in het Culturalistheater), een cultuurprogramma binnen schooltijd voor leerlingen met een verstandelijke beperking van de Inspecteur De Vriesschool, educatieve projecten van Museum Meermanno, een community artproject van de Dutch Don't Dance Division, hiphop activiteiten van de Stichting Aight, het talentontwikkelingstraject The Road to Parkpop en het Haagse meezingevenement het Zwingfestival. Het restantbudget medio 2012 zal ingezet worden voor projecten die plaatsvinden tussen september en december 2012. De subsidieaanvragen voor deze projecten worden op dit moment beoordeeld. De verwachting is dat de reserve eind 2012 volledig benut zal zijn.

Programma 6 Onderwijs

Reserve Activiteiten/Projecten Stedelijk Onderwijsbeleid

In het kader van een regeling om de groepsgrootte van speciaal onderwijs te verkleinen heeft de gemeente aan vijf schoolbesturen voor 14 adressen subsidies toegekend. Omdat op 31 december 2011 zeven gevallen als gevolg van vertragingen in het nieuwbouwproces (waardoor de voorzieningen niet uitgevoerd kunnen worden) niet afgerekend waren, heeft de Raad met RV 175 d.d. 22 december 2011 ingestemd met verlenging van de regeling tot en met het jaar 2016.

Het aandeel van de extra middelen dat de gemeente Den Haag toekomt is € 1,0 mln. In totaal zijn aan vijf schoolbesturen voor 14 adressen subsidies toegekend. Zeven van deze toegewezen subsidies voor een totaal bedrag van € 0,388 miljoen waren eind 2011 nog niet afgerekend. Inmiddels is één geval hiervan ad € 62.000 afgerekend in 2012. Naar verwachting zullen in 2012 nog twee gevallen definitief worden afgerekend. De overige vier gevallen zullen in de periode 2013 – 2016 volgen.

Reserve Regeling Binnenmilieu Scholen Primair en Speciaal Onderwijs

Het ministerie van OCW heeft voor het primair en speciaal onderwijs op 31 augustus 2009 de Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair en speciaal onderwijs 2009 gepubliceerd, op basis waarvan gemeenten plannen bij het ministerie konden indienen om bekostiging te verkrijgen voor het treffen van maatregelen in schoolgebouwen ter verbetering van het binnenmilieu en energiebesparing.

De gemeente is belast met de uitvoering van de regeling. De gemeenteraad heeft daarvoor de Tijdelijke regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair en speciaal onderwijs 2009 in het leven geroepen (Rv 139/2009 en RV 35/2010).

Met raadsvoorstel RV 139 is voor de gemeentelijke cofinanciering een bedrag van € 4,2 mln. beschikbaar gesteld. Inclusief de rijkssubsidie ad € 4,4 mln. is in totaal een bedrag van € 8,6 mln. (inclusief onderzoekskosten) beschikbaar voor het treffen van maatregelen ter verbetering van het binnenklimaat in schoolgebouwen. De financiële afwikkeling van de eerste tranche (van het gemeentelijke deel) heeft plaatsgevonden op deze reserve.

Door het bereiken van het subsidieplafond voor deze regeling konden 56 schoolgebouwen van de in totaal 150 schoolgebouwen in het primair en het speciaal onderwijs in Den Haag qua binnenmilieu in de eerste tranche niet geoptimaliseerd worden. Om ook deze 56 schoolgebouwen te kunnen optimaliseren heeft de Raad met raadsbesluit RV 146 "Investeren in duurzame huisvesting van het onderwijs" d.d. 1 december 2011 de Tijdelijke regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair en speciaal onderwijs 2009

gecontinueerd tot en met 31 december 2016 en heeft hiervoor een bedrag van € 4,8 mln. beschikbaar gesteld. Dit bedrag is ondergebracht in reserve 6271 Onderwijshuisvesting duurzame huisvesting.

Alle 88 adressen van twaalf schoolbesturen, waarvoor in de eerste tranche een beschikking was uitgegaan, zijn in het voorjaar van 2012 definitief afgerekend tot een totaalbedrag van € 5,9 mln.

Van de vrijval van € 2,5 mln., zal € 0,8 mln. naar het Rijk worden teruggeboekt. Het restant van de vrijval ad € 1,7 mln. aan gemeentelijke middelen is gedoteerd aan reserve 06271, Onderwijshuisvesting duurzame huisvesting. In 2012 is op basis van de verlengde regeling voor 60 schoolgebouwen een aanvraag ingediend. Voor deze 60 gebouwen is een beschikking uitgegaan.

Programma 7 Integratie en Krachtwijken

Reserve Marokko Instituut

Het Marokko instituut heeft tot doel het bevorderen van de kennis over Marokko en Marokkaanse migratie in Nederland ten behoeve van het algemeen belang. Op basis van het door het Marokko instituut ingediende subsidieverzoek 2012, voorzien van actieplan, is een beschikking afgegeven. Het Marokko instituut is nu druk bezig met het uitvoeren van deze activiteiten. Het jaar 2012 is het laatste jaar dat subsidie is verleend aan het Marokko Instituut.

Verantwoorde afbouw inburgering

Deze reserve is ervoor bedoeld om mogelijke risico's in de komende jaren te kunnen dekken op de uitvoering van inburgering, dan wel voor het op verantwoorde wijze afbouwen van de uitvoering op dit beleidsterrein als gevolg van de wijzigingen in het rijksbeleid. De afbouw van het uitvoeringsapparaat inburgering is reeds in gang gezet. De eerste medewerkers stromen uit, hetgeen ook frictieproblemen met zich meebrengt. De rest van de reserve wordt gebruikt voor het opvangen van gecalculeerde tekorten bij het afbouwen van inburgering en voor het (gedeeltelijk) aanvullen van de reorganisatievoorziening voor de overige medewerkers die moeten afvloeien.

Programma 8 Werk en Inkomen

Sociaal Economisch Fonds

Het doel van het Sociaal Economisch Fonds (SEF) is om intensiever in te zetten op de participatie van de burgers van Den Haag en op de ontwikkeling van de onderkant van de arbeidsmarkt. Dit wordt bereikt door extra te investeren in re-integratie van WWB'ers en stimulering van kleinschalig ondernemerschap in de wijk. Dit leidt tot minder WWB'ers en dus ook tot lagere uitkeringslasten. Het SEF zal in 2012 volledig worden uitgeput.

Jeugdwerkeloosheid Haaglanden

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de G4 aan het begin van 2008 gevraagd om (banen)plannen voor jongeren te ontwikkelen. Het ministerie en de gemeenten hebben een convenant gesloten. Dit convenant met het Rijk en gemeenten uit de regio loopt conform planning. In 2012 wordt het resterende deel van het budget ingezet om jongeren richting school, werk of een stage te leiden.

Programma 11 Jeugd en Gezin

Reserve Talent Center Den Haag ZW (Urban Center)

Het besluit tot realisatie van het Urban Centre en de subsidiëring van de kosten van de exploitatie is nog niet genomen. In afwachting van de oplevering van het gebouw (bouwtermijn drie tot vier jaar) is het Medialab tijdelijk gehuisvest in Villa Escamp aan de Leyweg. OCW heeft de voorbereidingskosten voorgeschoten voor de programmering. Deze voorbereidingskosten zullen na besluitvorming worden verrekend met het fonds Krachtwijken. Het project loopt binnen de planning. De huidige kosten betreffen ontwikkelkosten.

Reserve Kamers met Kansen

De reserve Kamers met Kansen wordt voor de volgende projecten ingezet voor drie jaar. In 2012 betreft dit de volgende projecten: Jong Escamp, Crisisopvang Tienermoeders, MixxInn/JIT, MixxInn/Luna, Kamers met Kansen SG Zuidwest. De projecten houden het volgende in:

- Jong Escamp is een project voor de huisvesting en begeleiding van 20 jonge moeders met problemen. Dit project wordt uitgevoerd door Vestia, Jeugdformaat en het Jeugd Interventie Team (JIT).
- MixxInn/JIT/Luna is een project voor de huisvesting en begeleiding van 15 jongeren met multi-problematiek. Betrokkenen zijn HaagWonen, JIT en Luna.
- Crisisopvang Tienermoeders is een project voor de opvang en observatie van vier jonge moeders in een crisissituatie. Dit project wordt uitgevoerd door het Leger des Heils.
- Kamers met Kansen SG Zuidwest is een project voor de tijdelijke huisvesting en begeleiding van zes leerlingen in het voortgezet onderwijs bij wie de schoolcarrière gevaar loopt vanwege problemen in de huisvestings/thuissituatie. Dit project wordt uitgevoerd door de SG Zuidwest Den Haag.

Aanvankelijk was het voornemen in 2009 met deze projecten aan te vangen. Er bleek meer voorbereidingstijd noodzakelijk. In 2010 is met de projecten begonnen en derhalve zal ook ná 2011, dus in 2012, financiering via de reserve dienen plaats te vinden voor enkele projecten (Crisisopvang Tienermoeders, MixxInn/JIT, MixxInn/Luna, Kamers met Kansen SG Zuidwest). De projecten duren drie jaar en zullen daarom uitlopen t/m 2012.

Programma 12 Economie

Reserve Binnenstad

Deze reserve is gekoppeld aan de volgende projecten: Herinrichting Spuistraat (gereed 2012), Nieuwe Haagse Passage (gereed 2012), Wonen Boven Winkels (gereed 2013), Lichtvisie Binnenstad (gereed 2013), Wonen in de binnenstad (gereed 2012) en de uitvoering van een aantal onderdelen uit het Binnenstadsplan 2012-2020 (gereed 2014). Genoemde projecten zijn gestart en in uitvoering. De aanpak van de Spuistraat als beeldbepalende winkelstraat is in volle gang. Ook het versterken van de woonfunctie in de binnenstad blijft een aandachtspunt en er worden twee projecten die hierop gericht zijn vanuit deze reserve uitgevoerd. De uitvoering van het Binnenstadsplan is bestuurlijk vastgesteld in het Uitvoeringsconvenant Binnenstad 2011-2014. Hierover zijn schriftelijke afspraken gemaakt binnen de gezamenlijke PPS-organisatie de Stichting Binnenstadsmanagement (met o.a. BOF, VVE Binnenstad, KvK, bewoners, Stichting Binnenstad). Het gaat concreet om o.a.: realisatie extra woningen, inrichting openbare ruimte (o.a. CS-HS), consumentenmarketing, bewegwijzering en informatie, Lichtvisie Pleinenroute, bereikbaarheidsplan VCP, acquisitie retail-horeca-hotels, strategisch locatiebeleid, beheer en onderhoud, poppodium.

Reserve Economie in de wijken

Deze middelen vormen de dekking voor de uitvoering van een drietal Plannen van aanpak winkelstraten: Fahrenheitstraat/Thomsonlaan (gereed 2012), Hofkwartier (gereed 2012) en Zeeheldenkwartier (gereed 2013). De projecten zijn op basis van een collegebesluit gestart, in uitvoering, en de ondernemers(verenigingen) in de betrokken winkelstraten zijn betrokken bij de plannen en de uitvoering. Naar de aard van de meerjarige werkzaamheden zijn dit langlopende projecten. Ook worden uit de reserve Economie in de wijk de projecten Creatieve Stad en ZKD tweede fase. Deze projecten ontvangen subsidie van het Europese Kansen voor West-programma. Deze projecten worden i.v.m. de Europese subsidie pas na de uitvoering van de projecten verrekend.

Programma 13 Sport

Reserve Combinatiefuncties, brede school, sport en cultuur

De gemeente investeert in kennismaking met sport dicht bij huis voor kinderen en jongeren door de inzet van combiatiefuncties op scholen en sportverenigingen. De combiatiefunctionarissen organiseren een dagelijks sportaanbod na schooltijd en versterken de sportverenigingen op het gebied van jeugd. Het betreft

een co-financieringsregeling met het rijk. Van 2008 t/m 2011 was er budget beschikbaar voor de inzet van 40 fte.

In 2012 is het budget verhoogd voor de inzet van 65,7 fte. Inmiddels zijn op 75 scholen in het primair onderwijs en 15 scholen in het voortgezet onderwijs schoolsportcoördinatoren aangesteld. Tevens zijn bij 42 sportverenigingen jeugd-sportcoördinatoren aangesteld. Het grootste deel van de functies is aangesteld in de krachtwijken. In de eerste helft van 2012 is 50 fte van de ten doel gestelde 65,7 fte gerealiseerd. De verwachting is dat het aantal fte eind 2012 toeneemt naar 60 fte. De uitgaven lopen daarmee achter op begroting. De middelen zullen vanaf 2013 worden aangewend voor de extra inzet die nodig is voor de werving, aanstelling en begeleiding van de functionarissen.

Uitbreiding en verbreding impuls

Den Haag heeft eind 2011 besloten deel te nemen aan de uitbreiding van de regeling waardoor meer functionarissen kunnen worden aangesteld in andere sectoren dan onderwijs, cultuur en sport en andere doelgroepen bereikt kunnen worden. In de junicirculaire 2012 heeft het rijk de bijbehorende middelen incidenteel aan Den Haag toegekend voor het realiseren van 13,1 fte per 1 januari 2012. In de tweede helft van 2012 zal gestart worden met de aanstelling van deze functionarissen. De uitgaven lopen daardoor achter op de begroting. Door een herfasering van € 0,5 miljoen naar 2013 worden de middelen afgestemd op de aanstellingen.

Reserve Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (Sportief Gezond!)

De gemeente voert de impuls-regeling NASB uit via het uitvoeringsplan 'Sportief Gezond!'. Te weinig actieve Hagenaars worden gestimuleerd tot een sportievere levensstijl in nauwe samenwerking met sportorganisaties, schoolbesturen, werkgevers, gezondheids-, zorg- en buurtorganisaties. Het betreft een co-financieringsregeling met het rijk. De uitgaven ten laste van de reserve voor 2012 verlopen conform planning. In 2012 worden o.a. projecten uitgevoerd bij twaalf VMBO-scholen, op 90 basisscholen, de Stichting Steinmetz de Compaan, VTV, bij tien sportverenigingen, gemeente Den Haag en zes andere Haagse werkgevers.

Reserve Topsport

Ook voor de periode 2012 tot en met 2014 investeert de stad in topsport via de uitvoering van een plan van aanpak. Conform dit plan wordt de reserve topsport benut. Het plan van aanpak vloeit voort uit de topsportvisie, wat een gezamenlijk product is van sportverenigingen, organisaties, sporters en bedrijven. De uitvoering investeert in vier pijlers, te weten: talenten en topsporters, topsportverenigingen, topsport evenementen en (top)sportaccommodaties. Het plan zorgt voor ondersteuning van een brede infrastructurele ontwikkeling van alle Haagse topsport van zowel talenten, sporters als organisaties. Daarnaast worden extra mogelijkheden geboden aan een zevental speerpuntsporten die logisch passen bij de stad. Op basis hiervan vindt ook de ondersteuning plaats aan de nationale trainingscentra voor beachvolleybal, beachsoccer en zeilen en het verwerven en organiseren van hoogwaardige lokale, nationale en internationale sportevenementen. Deze Haagse evenementen bieden aan de in Den Haag trainende topsporters en talenten een prachtig podium om voor eigen publiek hun krachten te meten met de internationale concurrenten. De uitgaven voor 2012 verlopen conform planning. Zo organiseerde Den Haag dit jaar o.a. de EK Beach volleybal, EK Crosstriathlon en EK Beachsoccer.

Reserve Olympisch Fonds

Met het Olympisch Fonds wil Den Haag het verwerven en organiseren van grootschalige topsportevenementen mogelijk maken, conform de Topsportvisie. Het sluit daarmee aan op de ambities van het Olympisch Plan 2028 om op nationaal niveau een internationaal trackrecord op te bouwen rondom de organisatie van aansprekende topsport evenementen. Het fonds is gericht op dekking van de kosten voor verwerving, risico's en organisatie van deze evenementen, zoals dit positief gelukt is voor het WK Hockey 2014. Door de toekenning van WK Hockey 2014 door internationale hockeybond FIH, toekenning van EK Cross Triatlon 2012 door European Triatlon Union, toekenning van WK Cross Triatlon 2013 door Internationale Triatlon Union, contract deelname sportaccord 2010 t/m 2012, contract alliantiepartner Olympisch Vuur 2009-2012 en door het dit jaar aan Den Haag toegekende WK Beachvolleybal 2015 door

de internationale beachvolleybalbond is het Olympisch Fonds uitgeput. De ambities voor Beachvolleybal en hockey zijn hiermee gerealiseerd.

Programma 15 Maatschappelijke ondersteuning

Reserve emancipatiezaken.

De inzet van twee emancipatieadviseurs die de opdracht hebben om uiterlijk in 2014 Gendermainstreaming in de diensten SZW en OCW te implementeren loopt volgens planning. Verder zal in 2012 - na de recentelijke opening van het participatiecentrum voor vrouwen Yasmin - geld beschikbaar zijn voor een kwartiermaker

Per 1 juni is het studiefonds voor vrouwen (per 1 juni) gestart. D.m.v. dit fonds krijgen vrouwen de mogelijkheid een cursus of opleiding te volgen waarmee zij betaald aan het werk kunnen. Ook is in 2012 geld beschikbaar voor het integraal ontwikkelen van een opleidingsmodule voor het behalen van een beroepsgerichte diploma t.b.v. vrouwen die ver van de arbeidsmarkt afstaan. Dit is een samenwerking tussen SZW, Onderwijs, Welzijn, Participatiecentrum en ROC Mondriaan. Het project loopt op schema.

Reserve Wonen Welzijn en Zorg

Met het stimuleringsfonds Wonen welzijn en Zorg worden mogelijkheden geschapen waardoor Hagenaars zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen in een aangename omgeving waarin optimale condities zijn geschapen voor wonen met zorg en welzijn. In 2012 wordt invulling gegeven aan de vastgestelde acties/ambities uit o.a. de nota Oud is In !. Dit verloopt volgens planning.

Programma 16 Volksgezondheid en Zorg

Reserve Wet voorziening gehandicapten (VGZ)

Deze bestemmingsreserve is geheel ingezet voor het realiseren van de actiepunten uit de nota "Hoezo gehandicapt ?!" 2009-2011. De verwachting is dat in 2012 de resterende activiteiten zijn gerealiseerd.

Reserves Den Haag onder Dak (DHOD), Thuislozen en verslavingszorg

Deze drie bestemmingsreserves worden bij elkaar opgeteld en ingezet voor :

- A Den Haag Onder Dak fase II
- B Thuislozen
- C Prostitutiebeleid

A. Den Haag Onder Dak fase II

De gemeente subsidieert de voorzieningen voor de laagdrempelige opvang, de doorstroming en de activering van dak- en thuislozen. In 2012 wordt ingezet op de doelen:

- alle daklozen onder dak, het voorkomen van nieuwe dak- en thuislozen en van uitval;
- in zorg en opvang brengen van mensen die nu nog dakloos zijn, en verbeteren van de doorstroom;
- het bevorderen van uitstroom naar vervolgvoorzieningen, re-integratie en participatie in de samenleving.

In dit kader is over de volgende panden te zeggen:

- pand Limor/Leyweg is inmiddels beschikt, realisatie van pand wordt in 2013 verwacht,
- betreft prestatieafspraken DHOD fase I. Pand Om en Bij waarvoor naar verwachting de vergunning in 2013 zal rondkomen, betreft prestatieafspraken DHOD I.

B. Thuislozen

Reserve is uit twee onderdelen opgebouwd:

- Verhuizing Elim. Dit bedrag in de reserve is in 2012 niet meer nodig. Elim is gerealiseerd door St. Leger des Heils zonder bijdrage van de gemeente. De vrijval uit de reserve die dit opleverde is verwerkt in de programmabegroting 2013-2016.
- Plan van Aanpak 2e fase DHOD; in 2012 zijn middelen vrijgekomen door genomen maatregelen in 2011, maar welke nog gereserveerd moeten blijven in 2012 in afwachting van de uitkomsten van de Quick

Scans van de accountant en de lopende bezwaren. Eind 2012 wordt kritisch gekeken naar of alle middelen nodig zijn voor het realiseren van de doelen in 2013 en 2014.

C. Prostitutiebeleid

Reserve is uit twee onderdelen opgebouwd:

- Prostitutienota: hieraan ligt een bestuurlijke opdracht ten grondslag om een prostitutienota 2012 -2014 te ontwikkelen.
- Exploitatie Om en Bij: deze activiteit is direct gekoppeld aan het realiseren van permanente locaties DHOD en loopt op schema.

Programma 17 Verkeer

Reserve Groei fietsgebruik trekvljettracé

Met het trekfietsstracé is gewerkt aan de Trekweg, Cromvlietkade en Geestbrug. Voor de uitvoering van de totale werkzaamheden is een totaal krediet van euro 2.900.000 euro beschikbaar gesteld. Er is een fietsstraat in rood asfalt aangelegd op de Trekweg en Cromvlietkade als schakel in de regionale verbinding tussen Ypenburg en het centrum van Den Haag. De fietsstraat sluit aan op de fietsvoorzieningen op de Geestbrug en door middel van een brug op het bestaande fietspad bij de Laakweg. De reserve wordt dit jaar volledig uitgeput.

Reserve Openbaar vervoer Hoger Plan

Op 17 februari 2009 heeft het college ingestemd met een bijdrage van €37,8 miljoen aan het Actieprogramma regionaal openbaar vervoer. De bijdrage is bedoeld voor de projecten die op Haags grondgebied liggen, dan wel waar Den Haag op een andere manier een bijzonder belang bij heeft. In de onderstaande tabel zijn de projecten weergegeven en de verdeling van de bijdrage over de jaren.

Bedragen x € 1 mln.	Bijdrage conform besluit 17-2-2009	Huidige bijdrage (na motie Koninginnegracht)	Jaar						
			2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Capaciteitsvergroting lijn 2	5,75	1,7	1,7						
Lijn 9 madurodam	0,95	0							
Doortrekken Randstadrail naar Bleiswijk/Zoetermeer	1,8	1,8					1,8		
Doorstromingsmaatregelen en frequentieverhoging lijn 9	27	24				1	9	10	4
Aanpassingen aan de infra structuur van Stationsplein HS	2,3	7,3				0,3	2	3	2
Motie Koninginnegracht (naar algemene middelen)	0	3			3				
Totaal	€ 37,80	€ 37,80	1,7		3	1,3	12,8	13	6

De bijdragen van de gemeente zijn volgend aan de bouwplanning. De bouwplanning wordt steeds afgestemd met andere projecten in de stad en de HTM, vanwege de geplande buitendienststellingen bij o.a. onderhoudswerkzaamheden. Dat betekent dat verschuivingen in de bouwplanning ook in de komende jaren nog zal voorkomen. Dit doen wij om de overlast voor de reizigers tot een minimum te beperken. We hopen echter de projecten van het Actieprogramma in 2016 te hebben afgerond.

Reserve Aanleg transferia

De reserve transferia is gekoppeld aan twee bestedingsdoelen: 'realisering experiment Uit je Auto' en 'aanleg P + R-voorzieningen'.

'Uit je auto' is een initiatief tot 'het organiseren van ketenmobiliteit bij evenementen'. Het initiatief komt van een private partij en is destijds overgenomen door Groenlinks, die in een motie aan het college hebben gevraagd met dit systeem in DH een experiment te houden. De raad heeft daarvoor ook geld ter beschikking gesteld dat is geland in de reserve transferia. Met de initiatiefnemer (Daan van Egenraat) is een

overeenkomst afgesloten waarin staat dat hij bij een x-tal evenementen in DH het systeem gaat toepassen en hiervoor van de gemeente een financiële bijdrage per deelnemende parkeerder ontvangt.

De aanleg van P+R-terreinen in en rond Den Haag komt voort uit de Haagse Nota Mobiliteit en uit de nota flankerend Beleid verkeerscirculatieplan. Daarin stond al dat je bij Hoornwijck, Forepark, Ypenburg, ANWB en Uithof P+R-voorzieningen moet aanleggen. Deze voorzieningen staan ook in de het bestuurlijk vastgestelde Actieplan Luchtkwaliteit dat destijds door DSB/Milieu en Vergunningen is opgesteld.

Programma 18 Wonen

Intensivering handhaving

De reserve Intensivering Handhaving is ingesteld om uitvoering te geven aan het project intensiveringsplan handhaving fysieke veiligheid en leefbaarheid in de wijken Rustenburg-Oostboek, Regentessekwartier en Valkenboskwartier. Het project is later uitgebreid naar de wijken Laakkwartier, Centrum Krachtwijken en, vanaf 2012, naar Den Haag Zuidwest.

Er zijn forse stappen gezet om het gebruik en beheer van de woningvoorraad op orde te krijgen. Uit de resultaten tot nu toe blijkt dat door integrale controle van panden de leefbaarheid van de wijk aanzienlijk verbetert.

Echter is gebleken, dat het op orde houden van het gebruik en beheer van de woningvoorraad tenminste net zo moeilijk is als het op orde krijgen met de nodige inzet van capaciteit. Het is van het grootste belang om de behaalde resultaten te borgen. Dit is een kwestie van langere adem.

De inzet in het projectdeel in Den Haag Zuid West levert in vergelijking met de andere kwetsbare gebieden een lager rendement aan overtredingen op. Terwijl uit onder andere de Centrum Krachtwijken en het Laakkwartier de signalen van woonoverlast door overbewoning sterker worden.

Voor 2012 is een budget beschikbaar van € 0,75 mln. voor een "light" versie van het projectdeel in Den Haag Zuid West. Het resterende budget van € 1,7 mln. wordt ingezet voor de beheersgebieden in 2012, 2013 en 2014 om de behaalde resultaten te kunnen borgen.

Programma 19 Ruimtelijke ordening en Gebiedsontwikkeling

Reserve Scheveningen Haven

Deze reserve is bestemd voor Scheveningen Haven en wordt gevoed met afkoopsommen erfpacht van dit gebied. De reserve dient ter dekking van initiatieven die verbonden zijn aan de financiering van particuliere ontwikkelingsactiviteiten voor Scheveningen Haven. De middelen in de reserve zijn bestemd voor twee leefbaarheidspleinen (€ 1,2 mln.), een bijdrage aan het behoud van de Rokerij op het Middenblok (€ 1,5 mln.) en overige projecten waaraan door de gemeente een bijdrage wordt verleend overeenkomstig de doelstelling van de reserve.

Voor de tweede helft van 2012 staat het eerste voorschot geraamd van € 0,75 mln. voor het behoud van de Rokerij op het Middenblok. Daarnaast vinden de voorbereidende werkzaamheden (o.a. opstellen VO) plaats voor de aanleg van één van de twee leefbaarheidspleinen, te weten die bij het voormalig zeemuseum. Naar verwachting start de uitvoering daarvan in het laatste kwartaal 2012 of eerste kwartaal 2013.

Reserve The Hague World Forum

De Reserve The Hague World Forum is bestemd voor investeringen in het World Forum gebied en omstreken (als onderdeel van de Internationale Zone). Deze reserve heeft als doel om een bijdrage te leveren aan de profilering van Den Haag als internationale hoofdstad van Vrede en Recht en het versterken van het vestigingsklimaat van Internationale organisaties. Om dit te realiseren wordt ingezet op 1) herinrichting van de openbare ruimte, 2) uitvoering van diverse infrastructurele maatregelen, en 3) realisatie van verschillende ontwikkellocaties (zoals de nieuwbouw van Europol en de huisvesting van Eurojust).

In 2012 wordt hard gewerkt aan de Nota van Uitgangspunten voor het World Forum gebied. Conform de huidige planning zal deze in het 4e kwartaal van dit jaar gereed komen en ter besluitvorming worden voorgelegd. In 2012 is een onttrekking geraamd van ruim € 0,5 miljoen. In het eerste half jaar is daarvan circa € 0,29 miljoen van gerealiseerd of verplicht. Verwachting realisatie over geheel 2012: tussen de € 0,4 en de € 0,5 miljoen.

Reserve Centraal Station

De reserve is een onderdeel van de financieringsconstructie van de bouw van de Openbaar Vervoer Terminal Centraal Station Den Haag. De totale business case bedraagt € 120 mln. Een deel van de gemeentelijke kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve CS, bij aanvang € 12.100.000. Inmiddels zijn al diverse kosten gemaakt, en resteert € 4 mln. begin 2012. Tegenover deze dekking staan tot het einde van het project verwachte kosten die vrijwel de gehele reserve uitputten. Het merendeel van deze kosten vloeien voort uit contractuele afspraken of verplichtingen die reeds aangegaan zijn. Daarnaast wordt ook het ambtelijke apparaat dat werkzaamheden verricht t.b.v. het project hieruit gefinancierd. De verwachte uitputting tot en met 2014 is daarmee hard.

Bij het vaststellen van de reserve was de verwachting dat het project OVT in 2012 afgerond zou worden. Door diverse oorzaken (onder andere mislukken van de eerste aanbesteding) heeft het project vertraging opgelopen, en daarmee de uitputting van de reserve eveneens. Volgens de huidige (zeer realistische planning) vindt afronding van het project in 2014 plaats en zullen in dat jaar ook de laatste onttrekkingen aan de reserve plaatsvinden. Wel wordt er nog gestudeerd op versnellingen van de bouw, waardoor mogelijk oplevering eind 2013 plaatsvindt. Hierdoor zullen enkele kosten naar voren gehaald worden, echter ook in 2014 zullen er ten behoeve van de administratieve afhandeling nog onttrekkingen aan de reserve gedaan worden.

Programma 21 Citymarketing en internationale Stad

Reserve Institute of Global Justice

Den Haag is bezig om haar kennis- en onderzoeksprofiel verder te versterken. Dit doen we door heel stevig in te zetten op steun aan The Hague Institute for Global Justice. The Hague Institute for Global Justice (THIGJ) richt zich met name op het bevorderen van kennis op rule of law, veiligheid, access to justice. Daarnaast wordt er met een aantal innovatieve projecten op het gebied van Internationaal Recht en Veiligheid geïnvesteerd om het economische potentieel van de stad als Legal Capital verder uit te bouwen.

4 Financiële prognose

4.1 Overzicht verwacht financieel resultaat 2012

FINANCIEEL RESULTAAT 2012 PER PROGRAMMA * € 1.000			
1 Gemeenteraad	150 V	13 Sport	359 V
Diversen	150 V	Bezetting zwembaden en sportfaciliteiten	359 V
2 College & Bestuur	540 V	14 Media, Monumenten en Archeologie	4 V
Vrijval voorzieningen	465 V	Diversen	4 V
Diversen	75 V	15 Maatschappelijke ondersteuning	709 V
3 Dienstverlening en Stadsdelen	74 V	Subsidievoordeel voorgaande jaren	511 V
Diversen	74 V	Diversen	198 V
4 Openbare orde en Veiligheid	250 N	16 Volksgezondheid en Zorg	126 N
Lagere legesopbrengsten	250 N	Functioneel Leeftijdsonslag	600 V
5 Cultuur	31 V	Voorziening ambulancedienst	500 N
Diversen	31 V	Diversen	226 N
6 Onderwijs	2.002 V	17 Verkeer	494 V
Vrijval programma onderwijshuisvesting	1.271 V	Intensivering vervanging verkeersinstallaties	685 N
Subsidievoordeel voorgaande jaren	500 V	Voordeel BTW op infrastructurele werken	435 V
Diversen	231 V	Meevallende kosten meerwerk projecten	375 V
7 Integratie en Krachtwijken	485 V	Voordeel parkeren	350 V
BTW voordeel	280 V	Diversen	19 V
Subsidievoordeel voorgaande jaren	125 V	18 Wonen	0
Diversen	80 V	19 Ruimtelijke ordening en Gebiedsontwikkeling	2.753 N
8 Werk en Inkomen	31 V	Frictiekosten bezuiniging apparaatskosten	4.600 N
Eigen bijdrage kinderopvang	500 V	Erfpacht	2.700 V
Inhuur derden	327 N	Korting krachtwijken	353 N
Diversen	142 N	Diversen	500 N
9 Sociale voorzieningen en Armoedebestrijding	55 N	20 Milieu & Duurzaamheid	8 V
Voorziening imv saneringskredieten	400 N	Diversen	8 V
Zkt. verzekering en langdurigheidstoelage	345 V	21 Citymarketing en Internationale stad	0
10 Jeugd en Gezin	3 V	22 Financiën	3.596 V
Diversen	3 V	Lagere voorziening leningen	4.000 V
11 Leefomgeving	2 V	Diversen	404 N
Meerkosten verzakking kademuren	1.500 N	23 Overige beleidsvoornemens	3.208 V
Resultaat Veeg- en Straatbedrijf	933 V	Vrijval knelpunten bedrijfsvoering	1.600 V
Latere instroom nieuwe stadswachten	824 V	Hogere bezuiniging arbeidsvoorwaarden	382 V
Uitdiepen vaargeul Scheveningen	390 N	Diversen	1.226 V
Diversen	135 V	24 Interne dienstverlening	0
12 Economie	0		
Financieel resultaat 2012			8.512 V

4.2 Toelichting verwacht financieelresultaat2012

Programma College & Bestuur

Vrijval voorzieningen

€ 0,5 mln. V

De voorziening voor WIA is geschouwd. De verwachting is dat € 0,4 mln. kan vrijvallen. Verder kan uit de voorziening wachtgelden € 0,1 mln. vrijvallen.

Programma Openbare orde en Veiligheid

Lagere legesopbrengsten

€ 0,3 mln. N

De kosten van de noodzakelijke capaciteit die de gemeente in zet op het vergunningenbeheer wordt niet volledig terugverdiend door de leges openbare orde en veiligheid. Dit komt voornamelijk door de invoering van de meldingsplicht waarbij geen leges worden geheven. Verder zijn leges voor vergunningen voor prostitutiebedrijven nu twee jaar geldig in plaats van één jaar. Dit leidt in 2012 tot lagere legesopbrengsten.

Programma Onderwijs

Vrijval subsidies programma's onderwijshuisvesting

€ 1,8 mln. V

In 2012 valt € 1,2 mln. vrij uit programma's onderwijshuisvesting van de jaren 2007 tot en met 2011. Eventuele resultaten verantwoordt de gemeente na definitieve afrekening met schoolbesturen. Het voordeel ontstaat door lager uitgevallen sloopkosten en verbouwingen. Verder vallen huurlasten lager uit door latere ingangsdata zijn enkele inrichtingskosten lager uitgevallen. Ook zijn enkele declaratietermijnen verstreken. Aan subsidies onderwijs keert de gemeente € 0,5 mln. minder uit dan begroot.

Programma Integratie en Krachtwijken

BTW voordeel en vrijval subsidies

€ 0,4 mln. V

In 2012 valt € 0,3 mln. vrij uit de voorziening voor BTW. Verder valt een aantal subsidies vrij die betrekking hebben op administratieve verrekeningen voorgaande jaren.

Programma Werk en Inkomen

Eigen bijdrage kinderopvang

€ 0,5 mln. V

De tegemoetkoming kinderopvang wettelijke doelgroepen blijft in realisatie achter ten opzichte van het gestelde budget. De toegenomen eigen bijdrage speelt hierbij een rol.

Inhuur derden

€ 0,3 mln. N

De gemeente huurt personeel in vanwege interne reorganisaties en de opvulling van tijdelijke vacatures en klussen die hiervan het gevolg zijn.

Programma Sociale voorzieningen en Armoedebestrijding

Voorzieningen saneringskredieten

€ 0,4 mln. N

Bij de schuldhelpverlening wordt meer ingezet op het verstrekken van saneringskredieten. Voor het afdekken van hieruit voortvloeiende financiële risico's is het noodzakelijk om voldoende voorzieningen te vormen. De voorzieningen waren te laag in verhouding met de uitstaande beleningen.

Vrijval veilingoverschot pandhuis

€ 0,3 mln. V

Volgens de bankreglement van de GKB vervalt het veilingoverschot na één jaar tijd aan de GKB bank wanneer het overschot niet door de klant wordt opgehaald. Dit leidt tot een incidenteel overschot in 2012.

Programma Leefomgeving

Meerkosten projecten kadervervanging

€ 1,5 mln. N

Als gevolg van de verzakkingen van kademuren aan o.a. Veenkade en Conradkade is er sprake van meerkosten op deze kadevervangingsprojecten. De meerkosten zijn mede het gevolg van technische aanpassingen in het ontwerp en de uitvoering. De meerkosten voor 2012 worden geschat op circa € 1,5 mln. en leidt daarmee tot een overschrijding. In 2012 worden beide projecten afgerond.

Resultaat Veeg- en Straatbedrijf

€ 0,9 mln. V

Het Veeg- en Straatbedrijf is in 2011 begonnen met reorganiseren met als doel efficiënter en goedkoper te werken en de vergroting van de span of control. Hiermee is geanticipeerd op de bezuinigingen in 2013 en 2014. De kostenreductie in 2012 leidt tot een verwacht resultaat van € 0,9 mln.

Latere instroom nieuwe stadswachten

€ 0,8 mln. V

In 2012 werkt de gemeente aan de capaciteitsuitbreiding van de stadswachten met 25 FTE. Hiervoor is een tweede wervingscampagne gehouden. De instroom van nieuw geworven stadswachten vindt plaats per 1 september 2012 en leidt daarom niet tot de volledig begrote salarislast voor 2012. Daarnaast wordt momenteel nog geworven voor de resterende stadswachten (6 FTE). Verder is in 2012 gewerkt aan de

professionalisering (nieuwe uniformen, opleidingen ed.) van de stadswachten. Voor 2012 bedraagt het verwachte resultaat € 0,8 mln. voordelig.

Uitdiepen vaargeul Scheveningen

€ 0,4 mln. N

Na het vertrek van de Norfolkline doen minder grote schepen met meer diepgang de haven van Scheveningen aan. Als gevolg hiervan slibt de vaargeul sneller dicht. Om de haven en vaargeul op de gewenste diepte te houden is het daarom noodzakelijk de baggerinspanning te verhogen. Verder is de havenmond verzand. Normaal gesproken wordt deze in het najaar op diepte gebracht, maar dit jaar was het in het voorjaar al noodzakelijk om rond het Noordelijk havenhoofd te baggeren. Of er sprake is van een structureel verschijnsel, wordt onderzocht. De aanzanding wordt gemonitord en de relatie met de zandmotor en recente zandsuppletie wordt met Provincie Zuid Holland en Rijkswaterstaat nader bekeken. Indien de relatie aannemelijk wordt gemaakt, zal Rijkswaterstaat verzocht worden de hogere baggerkosten te compenseren.

Programma Sport

Bezetting zwembaden en sportfaciliteiten

€ 0,4 mln. V

Door een iets hogere bezetting bij de zwembaden, sporthallen en sportvelden zijn de opbrengsten uit verhuringen en kaartverkoop hoger dan begroot. Daar staan hogere personeelskosten tegenover. Per saldo resteert een overschot van € 0,4 mln.

Programma Maatschappelijke ondersteuning

Subsidievoordeel voorgaande jaren

€ 0,5 mln. V

Bij de definitieve administratieve afrekening van subsidies van voorgaande jaren, is een aantal subsidies voordelig afgewikkeld. Dit leidt tot een voordeel in 2012.

Programma Volksgezondheid en Zorg

Functioneel Leeftijdsontslag

€ 0,6 mln. V

Het functioneel leeftijdsontslag (FLO) wordt voor 95% vergoed door de Nederlandse Zorg Autoriteit als gevolg van een gerechtelijke procedure. De gemeentelijke middelen voor FLO vallen hiermee vrij.

Voorziening ambulancedienst

€ 0,5 mln. N

Vanwege het faillissement van de leverancier van ambulances, voorziet de gemeente een risico van € 0,5 mln. Voor dit risico is een voorziening getroffen. Om de continuïteit te waarborgen, is de gemeente een traject gestart om via een andere leverancier de voertuigen geleverd te krijgen.

Programma Verkeer

Eerdere vervanging verkeersinstallaties

€ 0,7 mln. N

Op het gebied van Dynamisch verkeersmanagement vindt voor 2012 een intensivering plaats te voorkoming van verkeersonveilige situaties. Zo worden storingsgevoelige verkeersregelininstallaties eerder vervangen of verbeterd.

Voordeel BTW op infrastructurele werken

€ 0,4 mln. V

Een aantal infrastructurele werken, waaronder enkele fietspaden (o.a. Valkenboslaan) en bushaltes, worden in 2012 financieel afgewikkeld. Hierdoor ontstaat een BTW-voordeel van € 0,435 mln.

Meevallende kosten meerwerk projecten

€ 0,4 mln. V

In de begroting is rekening met meerwerk van enkele projecten. Het meerwerk valt mee en leidt tot een voordeel van € 0,4 mln.

Voordeel parkeren

€ 0,4 mln. V

Op de parkeeropbrengsten wordt voor 2012 een voordeel geprognoseerd. Over het algemeen genomen wordt door heel Den Haag meer parkeeropbrengsten verwacht als gevolg van het mooie voorjaar en de uniformering parkeertijden binnenstad. Verder wordt een voordeel verwacht als gevolg van openstaande vacatures. Tegenover deze voordelen staat een nadeel vanwege het achterblijven van het aantal 2de vergunningen en hoge beheerkosten van pollers. Per saldo resteert een voordeel van € 0,4 mln.

Programma Ruimtelijke ordening en Gebiedsontwikkeling

Friciekosten bezuiniging apparaatslasten

€ 4,6 mln. N

Naar verwachting zal DSO in 2012 4,6 mln. aan kosten in het kader van de reorganisatie maken waar nog niet in is voorzien. Dit betreft o.a. de kosten van casemanagement, flankerend beleid en salaris- en overheadkosten van re-integratiekandidaten. Op centraal niveau bestaat een reserve Friciekosten. Bij de opmaak van de jaarrekening wordt besloten voor welke kosten onttrekkingen worden gedaan uit deze reserve.

Erfpacht

€ 2,7 mln. V

De verwachting voor eind 2012 is dat er een voordeel is van maximaal € 2,7 mln. op erfpacht. Deze ontstaat doordat een geraamde dotatie aan de Reserve Grondbedrijf (RGB) in 2012 niet plaats hoeft te vinden. Deze dotatie was geraamd ter compensatie van een in 2011 verwacht nadeel op erfpacht, wat afgedekt zou worden door een onttrekking uit de RGB. Omdat in 2011 bij de jaarrekening gebleken is dat er per saldo geen nadeel op erfpacht was, heeft deze onttrekking uit de RGB niet plaatsgevonden. De compensatie in 2012 kan daarmee ook achterwege blijven.

Krachtwijken budget en IDC bezuinigingen

€ 0,9 mln. N

Ten behoeve van de generieke korting op de krachtwijken is gekort op de uitvoer van een aantal projecten (GIT en HAGA samen € 0,35 mln.). Het tekort wordt verrekend met het programmasaldo. Verder ontstaat een tekort van € 0,5 mln. vanwege bezuinigingen IDC.

Programma Financiën

Lagere voorziening leningen

€ 4,0 mln. V

In de begroting 2012 is rekening gehouden met een dotatie aan de voorziening leningen van € 4 mln. De verwachting was dat in 2012 nieuwe langlopende leningen verstrekt zouden worden aan de HTM voor de financiering van Light-rail voertuigen. Over dit bedrag moet de gemeente een voorziening vormen conform de BASEL II systematiek. Omdat de gemeente de leningen in 2013 en 2014 verstrekt, hoeft de gemeente hiervoor in 2012 geen voorziening te treffen. De voorzieningen voor 2013 en 2014 zijn begroot. In 2012 hebben zich geen nieuwe risico's in de leningenportefeuille u/g en de gegarandeerde geldleningen voorgedaan. Indien zich in de komende maanden geen extra risico's voordoen valt de geraamde € 4,0 mln. vrij in de jaarrekening 2012.

Programma Overige beleidsvoornemens

Vrijval knelpunten bedrijfsvoering

€ 1,6 mln. V

In de begroting 2012 is op programma 23 Overige beleidsvoornemens € 5 mln. gereserveerd voor onvermijdelijke knelpunten en investeringen in de bedrijfsvoering. Door de diensten is voor € 3,4 mln. aanspraak gemaakt op deze reservering, waardoor € 1,6 mln. niet meer benodigd is en kan vrijvallen.

Hogere bezuinigingen arbeidsvoorwaarden

€ 0,4 mln. V

In 2012 is bezuinigd op arbeidsvoorwaarden ter invulling van de taakstelling van € 4,5 mln. vanaf 2014. Vanaf 2012 wordt structurele bezuinigd op de werkkostenregeling en de medezeggenschap. Deze bezuiniging heeft gunstiger uitgepakt dan de taakstelling. In de rekening 2012 valt € 0,382 mln. vrij.

4.3 Ontwikkelingen van het EMU saldo

De Eurolanden hebben afspraken gemaakt over het terugdringen van de overheidstekorten. Deze afspraken dienen in wetgeving te worden verankerd. Nederland doet dat via de voorgenomen Wet houdbare overheidsfinanciën (HOF). Als deze wet wordt aangenomen, gaan voor gemeenten striktere begrotingsregels gelden. Naast sturing op baten en lasten, zullen we dan ook moeten sturen op een sluitende begroting op kasbasis. De vraag is dan wat het relevante saldo van de daadwerkelijke betalingen en ontvangsten is. Dit komt tot uitdrukking in het EMU-saldo. In de Voorjaarsnota is aangekondigd dat we u bij het halfjaarbericht informeren over de ontwikkeling van het EMU-saldo. De gemeente stuurt in afwachting van definitieve wetgeving nog niet actief op het EMU-saldo.

Op grond van de bestaande regelgeving mag de gemeente Den Haag een EMU-tekort hebben van € 100 mln. Op basis van de bij dit halfjaarbericht geactualiseerde begroting bedraagt het verwachte EMU-tekort € 177 mln. Bij het vaststellen van de begroting was dit trouwens nog € 250 mln. Een mogelijke overschrijding van het EMU-saldo in 2012 heeft overigens geen directe gevolgen voor de gemeente. Alleen als Nederland van de EU een boete krijgt over het overschrijden van de norm, zal deze ook deels aan ons worden doorberekend. De kans hierop is uitermate klein.

De voornaamste redenen voor het verwachte tekort zijn de forse voorgenomen investeringen en het feit dat we meer geld aan reserves onttrekken dan we eraan doteren. De landelijke ervaring is dat het verwachte EMU-tekort van gemeenten, zelfs als deze tussentijds is bijgesteld, geen betrouwbare indicator is voor het werkelijke EMU-tekort aan het einde van het jaar. In de praktijk blijkt dat het feitelijke tekort bepaald wordt door gebeurtenissen in de maanden november en december. Dit vormt een complicerende factor bij een actieve sturing. Een mogelijke oorzaak voor dit verschijnsel is dat de financiële afwikkeling van investeringen en onderhoudsuitgaven in deze periode van het jaar plaatsvindt, evenals de actualisatie van de voorzieningen. Ook het gerealiseerde EMU-tekort per 30 juni 2012 van € 12 mln. zegt dus niet veel. De realisatie op bijvoorbeeld investeringen is nog laag, maar of het op het niveau van de begroting komt is zeer de vraag.

Constateren dat sturing op EMU-saldo lastig is, is onvoldoende. Nagenoeg alle politieke partijen hebben in hun verkiezingsprogramma staan dat het overheidstekort de komende jaren dient te verminderen. Ook gemeenten zullen hieraan hun steentje moeten bijdragen. Sturing op het EMU-saldo lijkt dan onvermijdelijk. Daarom zijn we met ingang van de begroting 2013 begonnen met het centraal sturen op de financiële gevolgen van voorgenomen investeringen (MIP sturing). Hierdoor is het mogelijk vooraf beter rekening te houden met planningsoptimisme. Door dit te doen neemt het begrote EMU-tekort af, terwijl we toch alle voorgenomen plannen blijven uitvoeren zonder actief op de rem te trappen. In het verlengde hiervan zijn we gestart met het verder verbeteren van de liquiditeitsprognoses. Een goede liquiditeitsprognose kan gebruikt worden als indicator voor het EMU-saldo. Op basis van de liquiditeitsprognose verwachten we over heel 2012 € 50 mln. meer te betalen dan te ontvangen. Bij de jaarrekening gaat blijken wat de voorspellende waarde van deze indicator is voor het daadwerkelijke EMU-saldo van de gemeente.

5 Stadsdelen

5.1 Inleiding

Bij de Stadsdelen worden geen substantiële afwijkingen verwacht. Hieronder volgt een toelichting per Stadsdeel van de tot op heden bereikte resultaten. De realisatie is meer dan 50%, dit heeft met name te maken met de verstrekte subsidies op het programma maatschappelijke ondersteuning. De realisatie is hier bijna 100%.

	Begroting 2012	Realisatie 30-6-2012
Stadsdelen algemeen	7.175.103	1.519.146
Loosduinen	6.426.200	4.359.850
Escamp	15.719.651	10.370.846
Segbroek	7.082.128	5.034.076
Scheveningen	6.882.551	4.754.883
Centrum	16.767.858	13.163.588
Laak	6.591.030	4.880.133
Haagse Hout	8.039.270	4.382.934
Leidschenveen-Ypenburg	6.859.992	3.666.356
Totaal	81.543.783	52.131.812

Volgens verwachting zal het volledige budget besteed worden.

5.2 Stadsdelen Algemeen

Een aantal budgetten heeft een stadsbreed karakter (iepziekte, calamiteiten speelvoorzieningen, openbare toiletten, regeringsstad etc.), deze budgetten worden beheerd door één van de acht stadsdelen, in de verantwoording zijn ze apart vermeld onder “stadsdelen algemeen” omdat het geen stadsdeel specifiek budget is. Uitzondering hierop is het fietsdepot en het graffiti meldpunt. Deze budgetten staan bij het Stadsdeel Haagse Hout.

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	694.103	22.949
	Leefbaarheid en bewonersparticipatie	-179.000	0
Openbare orde en Veiligheid	Bestrijding onveiligheid (oa BIT teams)	356.000	157.092
	Bestrijding onveiligheid (BIT teams)	-275.000	0
Jeugd	Speelvoorzieningen	414.000	103.998
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	3.186.000	1.182.636
	Beheer groengebieden	2.978.000	52.471
	Gebruik openbare ruimte	1.000	
Totaal		7.175.103	1.519.146

De apparaatslasten laten overal een onderbesteding zien omdat de doorbelaste kosten (huisvesting, automatisering, kosten ondersteuning etc.) nog niet geboekt zijn. Voor leefbaarheid en bewonersparticipatie en bestrijding onveiligheid worden de inkomsten door middel van één factuur gerealiseerd. Deze wordt in de 2e helft van het jaar verzonden. Op beheer groengebieden is de realisatie laag maar het bedrag is wel grotendeels verplicht. Er zijn alleen nog geen facturen ontvangen.

5.3 Stadsdeel Loosduinen

Coördinerend portefeuillehouder: Karsten Klein

Leefbaarheid

Zowel aan het B. Thoenplantsoen als ook aan de Toscaninistraat zijn twee speelplekken opnieuw ingericht. Met de omwonenden is intensief overlegd over de plaatsing van de speeltoestellen om geluidsoverlast zoveel mogelijk te voorkomen. De Lozerlaan is vanaf Kijkduin richting veilingroute opnieuw geasfalteerd met zogenaamd geluidsarm asfalt, om daarmee geluidsoverlast voor omwonenden te verminderen. Voorts zijn ter hoogte van de wijk Bohemen op de Laan van Meerderevoort de oude tegels van de fietspaden vervangen door rood asfalt. Op het Loosduinse Hoofdplein is de fontein opnieuw inwerking gesteld.

Maatschappelijke ondersteuning

Het stadsdeel werkt nauw samen met politie Loosduinen, de Stichting Voor Welzijn en SV Houtwijk in het project "Twaalf Min of Meer". De politie houdt jonge kinderen in Houtwijk goed in de gaten om te voorkomen dat ze overlastgevend broers achternagaan. Wijkagenten gaan in gesprek op een leeftijd (rond de twaalf jaar) dat de jongeren nog kneedbaar zijn. Niet met een belerend vingertje, maar met een alternatief voor overlast, zoals activiteiten in de buurt en in wijkcentrum Bokkefort of door ze in contact te brengen met bijvoorbeeld de voetbalclub. Kinderen van ouders die het lidmaatschap van de voetbalclub niet kunnen betalen, mogen buiten trainingstijden gebruik maken van de voetbalvelden. Sinds eind 2011 de overlast van deze groep jongeren met gemiddeld 70% is afgenomen.

Participatie

De stadsdeelbijeenkomst in het kader van 'Buurthuis van de toekomst' leverde naast concrete aanbevelingen en suggesties van bewoners en bewonersorganisaties twee buurthuizen van de toekomst op: international ontmoetingscentrum The Hungry Mind en SV Houtwijk. Met de bewoners van het Cantateplein vond het zogenaamde 'opzomeren' plaats.

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	1.086.766	457.960
	Budget leefbaarheid en bewonersparticipatie	676.783	276.947
	Commissie Loosduinen	70.000	6.474
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	476.547	476.547
	Speelvoorzieningen	201.000	27.730
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	141.000	41.010
	Beheer groengebieden	1.281.000	694.415
	Straatreiniging	59.000	8.308
	Gebruik openbare ruimte	-72.000	-22.497
	Grachten en vaarten	18.000	11.660
	Waterkering	53.000	29.421
	Recreatieve voorzieningen	32.000	-2.460
	Ongediertebestrijding	35.000	10.720
	Wijkleefbaarheid	53.000	50.768
Verkeer	Aanleg straten, wegen, pleinen	31.000	15.656
	Verkeersregeling	38.000	31.098
Welzijn	Bejaardenzorg	299.023	299.023
	Algemeen maatschappelijk werk	442.677	442.677
	Club & buurthuiswerk	1.405.827	1.405.827
	Samenlevingsopbouw (opbouwwerk m.n. Boog)	98.577	98.566
Totaal		6.426.200	4.359.850

5.4 Stadsdeel Escamp

Coördinerend portefeuillehouder: Rabin Baldewsingh

Leefbaarheid

De wijkschouw nieuwe stijl is uitgerold, in het vijfde kwartier wordt maandelijks geschouwd met professionals en bewoners uit de buurt. Doel is om gebruikers van de openbare ruimte meer verantwoordelijk te maken voor de aanpak om tot gedragsverandering te komen. In de Uithof zijn schotse Hooglanders uitgezet. Door begrazing zal de ecologische waarde in het gebied hoger van kwaliteit worden. De voetbalkooi/ ballenvanger in de Jan Vosstraat is geopend. Kinderen van de Anne Frankschool aan de Beresteinlaan hebben een ontwerp gemaakt voor een groen schoolplein. In Bouwlust heeft de bewonersorganisatie een bijeenkomst georganiseerd met het thema veiligheid. Met 60 aanwezige bewoners is gesproken over “de buurt bestuurd”. Hierbij worden politieuren ingezet op onderwerpen die door een buurtorganisatie als prioriteit zijn aangedragen.

Maatschappelijke ondersteuning

Evenals in Laak en Haagse Hout is in Moerwijk ook een pilot Centrum voor Ouderen gestart. Het is ondergebracht bij De Post. Met de drie pilots wordt gedurende een jaar onderzocht hoe het Centrum voor Ouderen het beste vormgegeven kan worden, aansluitend op de bestaande structuur in de wijk. Het Centrum voor Ouderen moet de centrale toegang in het stadsdeel worden voor zorg en voorzieningen voor 65-plussers, zodat zij snel en effectief geholpen kunnen worden met uiteenlopende hulpvragen en langer op eigen kracht op zichzelf kunnen blijven wonen.

Participatie

Na een intensieve discussie met bewonersorganisaties over het toepassen van het nieuwe subsidiebeleidskader en het invoeren van een handreiking zijn de onduidelijkheden nagenoeg verdwenen. Op twee inspirerende stadsdeelbijeenkomsten zijn ideeën voor samenwerking ontstaan. Bijvoorbeeld sportverenigingen hebben ruimte beschikbaar voor activiteiten van andere organisaties. Het vinden en activeren van vrijwilligers is een belangrijke speerpunt voor het stadsdeel Escamp, maar vormt in sommige wijken een grote uitdaging, in het bijzonder vanwege de bevolkingssamenstelling.

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	1.817.685	729.884
	Budget leefbaarheid en bewonersparticipatie	1.998.376	968.439
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	1.695.210	1.695.210
	Speelvoorzieningen	428.000	120.250
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	226.000	41.371
	Beheer groengebieden	2.812.000	793.499
	Straatreiniging	251.000	-6.922
	Gebruik openbare ruimte	-181.000	-62.100
	Recreatieve voorzieningen	29.000	4.633
	Ongediertebestrijding	47.000	0
	Wijkleefbaarheid	397.000	33.715
	Grachten en vaarten	124.000	0
Verkeer	Aanleg straten, wegen, pleinen	43.000	40.497
	Verkeersregeling	56.000	35.990
Welzijn	Bejaardenzorg	844.359	844.359
	Algemeen maatschappelijk werk	1.439.032	1.439.032
	Club & buurtwerk	3.160.405	3.160.405
	Samenlevingsopbouw (opbouwwerk m.n. Boog)	532.584	532.584
Totaal		15.719.651	10.370.846

5.5 Stadsdeel Segbroek

Coördinerend portefeuillehouder: Sander Dekker

Leefbaarheid

Op het Irisplein is in samenspraak met bewoners een nieuwe speelvoorziening gerealiseerd. Bewoners worden actief betrokken bij vernieuwing van de speelvoorzieningen op het Koningsplein, het Kamerlingh Onnesplein en de Vlindertuin. Met de bewoners van Valkenbos-noord wordt gekeken naar de mogelijkheid om werk met werk te maken en samen met de rioolvervanging een aantal knelpunten op het gebied van de leefbaarheid op te lossen. In juni is gestart met de herinrichting van het tweede gedeelte van de Beeklaan. Samen met een aantal actieve bewoners en ondernemers zijn enkel aanpassingen aan het ontwerp gedaan om ook daar de leefbaarheid te verbeteren. In mei is de eerste fase van het natuurherstel Westduinpark afgerond. Voor de begrazing zijn vier schotse Hooglanders losgelaten in een afgeschermd gedeelte van het duingebied. Begin 2012 is gestart met de herinrichting van de Kwartellaan als ecologische verbindingszone. Overleg met bewoners heeft geleid tot het opstellen van een convenant waarin ook aandacht is voor de ervaren overlast van hangjongeren.

Maatschappelijke ondersteuning

Er is gestart met een nieuw pedagogisch vrije tijdsprogramma in Segbroek. Hiermee wordt stevig ingezet op talentontwikkeling. Door de inzet van een sport- en spelbus worden op verschillende pleinen in Segbroek activiteiten aangeboden, daarnaast worden er clinics op de pleinen gegeven. In mei is een bijeenkomst brede buurtschool Toermalijn georganiseerd. Vele bewoners en instellingen hebben zich hard gemaakt voor een school in en voor de wijk. De financiële haalbaarheid wordt onderzocht evenals een programmatisch aanbod. Op de Verademing is in juni een familie speeldag georganiseerd. In Segbroek zijn ruim honderd huisbezoeken aan ouderen afgelegd. Het is gelukt om tientallen nieuwe vrijwilligers te vinden waardoor steeds meer ouderen bezocht worden. De Burenhulpcentrale is dit jaar voor heel Segbroek van start gegaan. “Een heitje voor een karweitje”, zo kan het crownies programma kort omschreven worden. In samenwerking met het jongerenwerk en bewonersorganisaties hebben vele kinderen zich ingezet voor de wijk en bewoners. Georganiseerde en ongeorganiseerde bewoners hebben in de eerste helft van 2012 veelvuldig een beroep gedaan op de subsidieregeling leefbaarheid en bewonersparticipatie. Zo is een educatief poppentheater, een boekenfestival en een schaaktoernooi met expats gehouden.

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	1.122.743	414.776
	Budget leefbaarheid en bewonersparticipatie	988.834	608.826
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	618.885	618.885
	Speelvoorzieningen	223.000	108.019
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	130.000	47.819
	Beheer groengebieden	1.070.000	396.664
	Straatreiniging	17.000	-15.013
	Gebruik openbare ruimte	-84.000	-24.436
	Ongediertebestrijding	11.000	4.225
	Wijkleefbaarheid	69.000	4.351
	Grachten en vaarten	2.000	0
Verkeer	Aanleg straten, wegen, pleinen	31.000	19.131
	Verkeersregeling	34.000	2.163
Welzijn	Bejaardenzorg	325.214	325.214
	Algemeen maatschappelijk werk	555.786	555.786
	Club- & buurtwerk	1.663.331	1.663.331
	Samenlevingsopbouw (opbouwwerk m.n.)	304.335	304.335
	Boog		
Totaal		7.082.128	5.034.076

5.6 Stadsdeel Scheveningen

Coördinerend portefeuillehouder: Marnix Norder

Leefbaarheid

Het stadsdeel Scheveningen stuurt aan op integraal beheer voor de boulevard, omdat het complexe gebruik van de boulevard door heel veel verschillende actoren daar om vraagt. De voorgenomen plaatsingen van ORAC's in een deel van de wijk Belgisch Park heeft tot zo veel weerstand geleid, dat wordt afgezien van plaatsing. Voor de Scheveningse Bosjes is een beheerplatform opgericht. In Duindorp is een natuurspeelplaats geopend aan de Wieringsestraat; deze speelplaats wordt intensief gebruikt door de jeugd. Het invoeren van éénrichtingsverkeer Schokkerweg, waarbij auto's vanaf de Westduinweg niet meer de Schokkerweg op kunnen heeft tot nogal wat commotie geleid. We hebben hier bij drukke situaties aandacht voor.

Maatschappelijk ondersteuning

Inzet van trajectbegeleiders heeft er toe geleid dat jongeren worden aangesproken en zo mogelijk direct gekoppeld aan vrijwilligerswerk, sport, een opleiding of werk. Er heeft de afgelopen jaren een onderzoek plaatsgevonden onder 70plussers die wonen in het stadsdeel Scheveningen. Uit grote respons geeft 75% van de Scheveningers een goede boordeling van de kwaliteit van leven. Vanaf 90 jaar geven ouderen aan dat zij zich minder gelukkig voelen en een grotere vraag hebben naar hulp en ondersteuning op het vlak van klusjes in en om het huis, vervoer, boodschappen doen, en persoonlijke verzorging. De particuliere vervoersdienst is zeer succesvol, zowel voor gebruikers van de dienst als het aantal vrijwilligers die bereid zijn zich hiervoor in te zetten. Voor alle doelgroepen is er een start gemaakt met internethulpverlening. Op laagdrempelige wijze kunnen vragen om informatie of hulp en ondersteuning via het internet aan een maatschappelijk werker worden gesteld.

Participatie

Op initiatief van bewoners van de 2e Schuytstraat (deel tussen Groot Hertoginnelaan – President Kennedylaan) is de overlast van geparkeerde fietsen en autoparkeren van “buurtvreemde” auto's en gevaarlijke situaties bij het in- uitrijden van de straat opgelost. Fietsbeugels, betaald parkeren en richtingsverkeer zijn tot tevredenheid van de bewoners bijna gelijktijdig ingevoerd.

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	1.330.958	489.602
	Budget leefbaarheid en bewonersparticipatie	822.990	428.216
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	830.156	830.156
	Speelvoorzieningen	162.000	64.292
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	215.000	60.268
	Beheer groengebieden	889.000	332.926
	Straatreiniging	21.000	5.634
	Gebruik openbare ruimte	-270.000	-138.623
	Recreatieve voorzieningen	32.000	25.625
	Ongediertebestrijding	8.000	4.397
	Wijkleefbaarheid	37.000	14.900
	Grachten en vaarten	18.000	0
	Waterkering	84.000	0
Verkeer	Aanleg straten, wegen, pleinen	42.000	3.415
	Verkeersregeling	68.000	41.638
Welzijn	Bejaardenzorg	361.708	361.708
	Algemeen maatschappelijk werk	423.132	423.132
	Club- & buurthuiswerk	1.709.030	1.709.030
	Samenlevingsopbouw (opbouwwerk m.n. Boog)	98.577	98.567
Totaal		6.882.551	4.754.883

5.7 Stadsdeel Centrum

Coördinerend portefeuillehouder Marjolein de Jong

Leefbaarheid

Het Van der Vennepark en het Alentrinoplantsoen zijn opgeleverd. Het Van der Vennepark is nog niet in beheer over genomen totdat de beheersgelden worden vrijgemaakt. Momenteel loopt een subsidie aanvraag bij het Europees fonds “Kansen voor West” t.b.v. de aanpak van de Houtzagerij. Daarnaast vinden de voorbereidingen plaats voor de opwaardering van het plein aan de Van Damstraat.

Het Nassauplein is heringericht en heeft een deel van zijn oude glorie weer teruggekregen. Het project “de groene mus” aan het Meester de Bruinplein is leven in geblazen. Er is 1500 m2 border in de Paleistuin aangepakt en heringericht. De Atjehstraat heeft op verzoek van diverse bewoners straatbomen gekregen. Het project “foodscape” in de Schilderswijk, waar een lint van eetbare beplanting door deze wijk aangelegd wordt, is in uitvoering. In de diverse leefbaarheids- en uitvoeringsoverleggen wordt intensief samengewerkt met alle partners (w.o. buurtbewoners) om de overlast van jongeren en specifieke groepen tegen te gaan. Voorbeelden hiervan zijn Delftselaan, Frans Halsbuurt, Van Campenplein, Joubertplantsoen, Kaapseplein en Kortenbos. Op een aantal locaties is extra aanbod van streetsport in de openbare ruimte ingezet om de leefbaarheid in de openbare ruimte te verbeteren en overlast tegen te gaan.

Maatschappelijke ondersteuning

De voorgenomen sluiting van accommodaties (i.h.k.v. de bezuinigingen) is geëffectueerd. De meeste activiteiten zijn elders ondergebracht, soms in accommodaties van andere aanbieders. Er is daadwerkelijk sprake van een effectievere samenwerking van de diverse welzijnsaanbieders. De beiden Centrumavonden over het concept Buurthuis van de Toekomst waren zeer inspirerend, Met name voor ruim aanwezige (nieuwe/nochtans onbekende) zelf- en vrijwilligersorganisaties. Verheugend was dat vele ondernemers hun positieve bijdrage hadden tijdens de avonden.

Participatie

In Transvaal hebben beide bewonersorganisaties het initiatief genomen (samen met enkele zelforganisaties) om zelf de agenda en het voorzitterschap van de Klankbordgroep ter hand te nemen. De gemeente is hier partner geworden in plaats van trekker. Ook in Kortenbos en Zeehelden hebben bewoners het initiatief genomen om de haalbaarheid van een “buurtwerkplaats” te onderzoeken.

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	2.122.112	851.213
	Budget leefbaarheid en bewonersparticipatie	1.830.489	1.320.160
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	1.353.249	1.353.249
	Speelvoorzieningen	390.000	55.571
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	797.000	348.253
	Beheer groengebieden	1.214.000	121.899
	Wijkleefbaarheid	48.000	15.372
	Straatreiniging	83.000	15.146
	Gebruik openbare ruimte	-415.000	-166.333
	Ongediertebestrijding	15.000	5.013
Verkeer	Aanleg straten, wegen, pleinen	41.000	5.730
	Verkeersregeling	94.000	43.350
Welzijn	Bejaardenzorg	492.953	492.953
	Algemeen maatschappelijk werk	1.979.275	1.979.275
	Club- & buurtwerk	6.136.062	6.136.023
	Samenlevingsopbouw (opbouwwerk m.n. Boog)	586.718	586.714
Totaal		16.767.858	13.163.588

5.8 Stadsdeel Laak

Coördinerend portefeuillehouder: Henk Kool

Leefbaarheid

De aanpak van vervuiling op straat had in 2012 prioriteit. Samen met bewoners(organisaties) en partners (Vestia, Staedion, politie) zijn verscheidene gebieden en straten aangepakt. Buurtserviceteams zijn ingezet om het stadsdeel schoon te maken en houden. De gestelde kwaliteitsniveaus worden in de regel gehaald. Waar dat fysiek mogelijk was zijn extra bomen geplant. Als onveilig ervaren plaatsen zijn aangepakt. De aanpak van het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is voortgezet in een beheeroverleg (gemeente, ondernemers, partners).

Maatschappelijke ondersteuning

De wijkperspectieven waren leidend bij het opstellen van de aanbiedingen door de welzijnsinstellingen (Mooi en Boog) voor de vijf wijken in Laak. Het bevorderen van zelfstandigheid en zelfredzaamheid stonden daarbij centraal. Activiteiten van vrijwilligersorganisaties ('civil society') hebben prioriteit gekregen. Met de sluiting van drie welzijnspanen is belangrijke vooruitgang geboekt. Lipa en De Keet zijn gesloten. De activiteiten zijn o.a. naar het buurthuis van de toekomst verplaatst (HVV Laakkwartier). De activiteiten van Laakhage worden in de loop van 2012 op andere locaties voortgezet. De aanpak van jongerenoverlast in Laak-Noord, het Schipperskwartier en Spoorwijk was een belangrijk speerpunt in 2011. Dit blijft een belangrijke prioriteit voor de komende periode.

Participatie

Tientallen initiatieven van bewonersorganisaties, verenigingen e.d. zijn (financieel) ondersteund om de leefbaarheid, sociale samenhang en veiligheid in Laak te verbeteren. De meeste bewonersorganisaties fungeren daarbij steeds meer als aanjager en ondersteuner voor participatie vanuit de wijken. Het Laaktheater heeft in overleg met bewoners en sociaal-culturele organisaties verscheidene voorstellingen en activiteiten georganiseerd.

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	1.032.213	427.507
	Budget leefbaarheid en bewonersparticipatie	731.575	389.795
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	613.298	613.298
	Speelvoorzieningen	118.000	14.042
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	128.000	13.223
	Beheer groengebieden	461.000	5.895
	Straatreiniging	68.000	38.484
	Gebruik openbare ruimte	-94.000	-84.895
	Ongediertebestrijding	9.000	0
	Wijkleefbaarheid	42.000	9.875
	Grachten en vaarten	4.000	0
Verkeer	Aanleg straten, wegen, pleinen	24.000	0
	Verkeersregeling	25.000	23.965
Welzijn	Bejaardenzorg	279.975	279.975
	Algemeen maatschappelijk werk	588.028	588.028
	Club- & buurtwerk	2.330.154	2.330.154
	Samenlevingsopbouw (opbouwwerk m.n. Boog)	230.787	230.787
Totaal		6.591.030	4.880.133

5.9 Stadsdeel Leidschenveen – Ypenburg

Coördinerend portefeuillehouder: Peter Smit

Leefbaarheid

De natuurvriendelijke oevers van de Zwaluwsingel zijn hersteld nadat deze de afgelopen jaren waren afgebrokkeld door de watervogels en erosie. De rijbaan van de Groene Zoom is voorzien van een nieuwe asfaltdeklaag. Er is een tijdelijke Park + Ride bij het station in Ypenburg in aanleg. De tijdelijke Park + Ride krijgt 225 parkeerplaatsen. De bestaande 'fietsnietjes' worden vervangen door 320 overdekte fietsrekken, 40 overdekte fietskluisen en acht overdekte plekken voor bromfietsen en andere buitenmodel fietsen. Bij de randstadrailstations Forepark en Leidschenveen zijn in totaal 80 extra fietsenplaatsen aangelegd. Naar aanleiding van wijkschouwen en op verzoek van bewoners en het Buurtpreventie Team Waterbuurt is het voetpad langs het Bitterzoetpad verbreed. De geluidswal nabij de buurt Bosweide wordt als proef dit jaar begraasd door schapen in plaats van gemaaid met de maaimachine. De nieuw aangelegde speelplek aan de Katschiplaan is geopend. Het tien jarig bestaan van het stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg is gevierd. Winkelcentrum 't Hoge Veen in Leidschenveen ontving het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO).

Maatschappelijke ondersteuning

Het kinder- en jongerenwerk heeft zich gericht op gezonde voeding door het houden van kookworkshops en het opknappen van de mobiele volkstuin door enkele jongeren. In het tweede kwartaal is de jeugdraad van Leidschenveen opgericht die uit tien kinderen bestaat. Door intensieve samenwerking waren de afgelopen periode relatief weinig jongerenoverlastlocaties in het stadsdeel. Opvallend in de wijk Leidschenveen zijn de locaties waar de burens overlast van elkaar ervaren. Deze problemen zijn hardnekkig en helaas moeilijk op te lossen door de partners.

Participatie

Het buurtpreventieteam in de buurt Singels bevindt zich in de opstartfase. Het stadsdeel heeft inmiddels 75 bewonersinitiatieven gesubsidieerd waaronder de zeer succesvolle activiteit 'Fiets & Fun' ter ere van het tien jarig bestaan van het stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg als onderdeel van de gemeente Den Haag. Leidschenveen heeft sinds kort een nieuwe bewonersorganisatie, de Bewonersorganisatie Leidschenveen (BOL).

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	1.289.883	500.448
	Budget leefbaarheid en bewonersparticipatie	637.459	188.725
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	118.522	118.522
	Speelvoorzieningen	409.000	43.067
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	296.000	26.135
	Beheer groengebieden	1.537.000	305.117
	Straatreiniging	21.000	21.306
	Gebruik openbare ruimte	5.000	1.661
	Ongediertebestrijding	6.000	4.654
	Wijkleefbaarheid	23.000	1.154
	Grachten en vaarten	10.000	0
Verkeer	Aanleg straten, wegen, pleinen	37.000	8.500
	Verkeersregeling	62.000	38.966
Welzijn	Algemeen maatschappelijk werk	323.628	323.628
	Club- & buurtwerk	1.985.923	1.985.923
	Samenlevingsopbouw (opbouwwerk m.n.	98.577	98.550
	Boog)		
Totaal		6.859.992	3.666.356

5.10 Stadsdeel Haagse Hout

Coördinerend portefeuillehouder: Ingrid van Engelshoven

Leefbaarheid

In 2012 heeft Haagse Hout veel geïnvesteerd in participatie van bewoners, scholen en ander organisaties die in de wijk gevestigd zijn. Naast de traditionelere vormen van participatie is ook gebruik gemaakt van nieuwe vormen via het gebruik van sociale media. De speeltuin in Oostduin Arendsdorp wordt dit jaar heringericht. Kinderen zijn via e-participatie uitgenodigd een digitaal mood-board te maken. Wijkpark De Horst wordt in samenspraak met bewoners en omliggende scholen en organisaties opgeknapt. Een kruiden- en moestuin is aangelegd achter het Diamantcollege/Resto van Harte en wordt beheerd door leerlingen van de scholen en de bewoners. De fitnessbaan in de Bosjes van Zanen is aangelegd. Het handhaven op verkeerd gestalde fietsen heeft vanwege een rechterlijke uitspraak bijna een half jaar stil gelegen. Inmiddels wordt er weer gehandhaafd op verkeerd gestalde fietsen. In de hele stad zijn de eerste 800 trafo huisjes van Stedin graffiti vrij gemaakt.

Maatschappelijke ondersteuning

Kwetsbare ouderen zijn bezocht door een ouderenconsulent. Bij het maatschappelijk werk zijn de nieuwe aanmeldingen vooral van financiële aard. Op drie basisscholen in stadsdeel wordt het Samenspelprogramma aangeboden. Het doel hiervan is om hen voor te bereiden op deelname aan de voorscholen. Het programma richt zich op kinderen van 1,5 en 2,5 jaar en hun ouders.

Participatie

Het project Bezuidenhout Leeft is dit jaar in de wijk Bezuidenhout West van start gegaan waarbij bewoners gestimuleerd worden ideeën aan te dragen voor verbetering van hun wijk. Op de prijsvraag "De beste verbinding van Mariahoeve", georganiseerd door de denktank Sociale Cohesie Mariahoeve, hebben meer dan 400 mensen hun stem uitgebracht. Er zijn twee sportochtenden georganiseerd voor kinderen van de vier basisscholen in Mariahoeve.

Programma	Product	begroting 2012	Realisatie 30-06-2012
Dienstverlening en stadsdelen	Apparaatskosten stadsdelen en wijken	1.221.845	668.200
	Budget leefbaarheid en bewonersparticipatie	684.356	295.873
Jeugd	Jeugd- en jongerenwerk	520.387	520.387
	Speelvoorzieningen	139.000	59.589
Leefomgeving	Onderhoud straten, wegen, pleinen	422.000	40.488
	Beheer groengebieden	1.578.000	446.563
	Straatreiniging	325.000	12.851
	Onderhoud bruggen, viaducten en tunnels	60.000	8.911
	Gebruik openbare ruimte	-135.000	-44.334
	Recreatieve voorzieningen	-223.000	-142.907
	Ongedierbestrijding	41.000	23.572
	Wijkleefbaarheid	78.000	17.078
	Fietsendepot	767.000	364.547
	Grachten en vaarten	31.000	31.000
Verkeer	Aanleg straten, wegen, pleinen	31.000	0
	Verkeersregeling	42.000	15.727
Wonen	Grafittibestrijding	552.000	160.713
Welzijn	Bejaardenzorg	276.720	276.720
	Algemeen maatschappelijk werk	225.623	225.623
	Club- & buurtwerk	1.249.547	1.249.547
	Samenlevingsopbouw (opbouwwerk m.n. Boog)	152.792	152.786
Totaal		8.039.270	4.382.934

6 Krachtwijken

In 2008 is de gemeente Den Haag in samenwerking met drie Haagse corporaties en het Rijk gestart met de wijkaanpak in Transvaal, Schilderswijk, Zuidwest en Stations-/Rivierenbuurt. Deze wijken scoren op veel onderdelen slechter dan de rest van Den Haag. De vier genoemde wijken worden in maximaal tien jaar op het niveau van het Haagse gemiddelde gebracht en gehouden. Het gaat dan ook om een duurzame verankering.

Eind 2011 is de wijkaanpak een nieuwe fase ingegaan (RIS 181395). Op basis van de ontwikkelingen in de wijk en de geleerde lessen uit de eerste vier jaar van de wijkaanpak heeft de gemeente vijf prioriteiten benoemd. In de volgende alinea's zal per prioriteit beknopt worden ingegaan op activiteiten die in het eerste halfjaar van 2012 hebben plaatsgevonden. Elk jaar ontvangt de raad tevens een voortgangsrapportage. Hierin worden de prestaties per business case uitgebreid geëvalueerd. De eerstvolgende voortgangsrapportage met peildatum 1 januari 2013 zal in het eerste kwartaal 2013 aan de raad worden verstrekt.

Pijler 1: schoon en handhaving: bewoners en bedrijven aan zet

Schoon, heel en veilig is niet voor niets prioriteit één in de wijkaanpak. Door bewoners en bedrijven is dit het meest genoemde aandachtspunt. Schoon, heel en veilig is een samenhangende keten: een goede inrichting ('heel'), die gepaard gaat met ondergrondse restafval containers (orac's), schoonmaken, communicatie en handhaving, leidt tot een schone wijk waarbij de veiligheidsbeleving is toegenomen.

Voor schone wijken is ook de plaatsing van voldoende ondergrondse afvalcontainers (orac's) van belang. De plaatsing van orac's in de krachtwijken is in 2009 gestart. In totaal zijn er sinds 2009 circa 1.400 orac's geplaatst. In totaal zullen er 2.200 orac's in de krachtwijken worden geplaatst (1.700 door de gemeente en 500 door corporaties). De oorspronkelijke planning was om in 2012 350 orac's te plaatsen in de krachtwijken. Deze planning is aangepast, omdat we nu werken met een zienswijze- en bezwaarprocedure. In 2013 worden de laatste orac's in de krachtwijken geplaatst. Volgens de laatste planning is dit medio 2013 gereed.

Op het gebied van veiligheid worden extra inspanningen geleverd, zoals: buurtinterventieteams en zogeheten 'doordouwers', voortzetting van het Veiligheidshuis en Buurtlab Transvaal, uitreiken nieuwe Keurmerken Veilig Ondernemen en bestaande voortzetten, burgers betrekken bij de uitwerking van een Meerjarenplan Veiligheid, en een gebiedsgerichte aanpak tegen woninginbraak. Deze inspanningen worden grotendeels bekostigd uit middelen die in het coalitieakkoord zijn bestemd voor veiligheid.

Binnen de Haagse wijkaanpak zijn voor de vier krachtwijken business cases voor bewonersparticipatie ontwikkeld. Inzet van de wijkaanpak is onder meer om nieuwe impulsen te geven aan bewonersparticipatie, zodat bewoners zelf een actieve rol gaan vervullen bij de verbetering van het woon- en leefklimaat en de sociale en economische omstandigheden in hun wijk. Bewoners kunnen projectvoorstellen indienen, die ze vervolgens zelf gaan uitvoeren. Honoreren van projecten gebeurt door middel van stemrondes, keuze door een jury of toetsing door een werkgroep. Het jaar 2012 staat in het teken van uitvoeren en afronden van projecten die door de bewoners zijn ingediend. De ervaring met de businesscase Bewonersparticipatie is zoveel mogelijk ingepast bij de uitvoering van de brede regeling 'leefbaarheid en bewonersparticipatie' en is daarmee verankerd in het reguliere beleid van het stadsdeel.

Pijler 2: Jongeren en onderwijs: brede buurtschoolprogramma (24/7)

De inzet op ruimtelijke voorzieningen voor onderwijs en extra onderwijstijd wordt voortgezet.

In de krachtwijken wordt voor het basisonderwijs gewerkt aan zes brede buurtscholen (BBS) en een brede buurtzone. In april van dit jaar werd het startdocument getekend voor de BBS + Morgenstond. In het nieuwe

gebouw van basisschool De Krullevaar komt ook ruimte voor kinderopvang, voorschoolse educatie en welzijn. Brede Buurtzone Transvaal heeft een extra impuls gekregen met de nieuwbouw van basisschool Comenius die in mei van dit jaar werd geopend.

In Zuidwest aan de Aagje Dekenlaan is in april 2012 de bouw gestart van een Brede Buurtschool met sportcomplex voor het voortgezet onderwijs. Het gebouw van het Zuidwest College wordt in 2014 opgeleverd.

De businesscases in deze pijler hebben tot doel jongeren in krachtwijken het best denkbare perspectief op de arbeidsmarkt en een bestendige toekomst te geven. Dit doen we onder andere door het 'Leerkansenprofiel' (verlenging van onderwijstijd met zes uur per week) in te voeren, door het realiseren van een voorziening voor jongeren van 15 tot 27 jaar waarin zij hun talenten leren herkennen, verbeteren en professionaliseren en door de combinatiefunctionarissen Sport in het kader van de 'Impuls brede scholen, sport en cultuur'. De combinatiefunctionarissen werken vanuit scholen en sportverenigingen en worden vooral ingezet in de Krachtwijken Deze regeling wordt tot en met 2013 uitgevoerd.

De gemeente pakt de gezondheidsachterstanden van de bewoners uit de krachtwijken aan. De aanpak hiervoor is vastgelegd in het Meerjarenprogramma Samen Gezond. Overgewicht blijft aangepakt worden, er komen laagdrempelige sportvoorzieningen, het binnenmilieu van gebouwen wordt verbeterd. De combinatiefunctionarissen van de rijksimpuls 'brede scholen, sport en cultuur' werken vanuit scholen en sportverenigingen vooral in de Krachtwijken. De regeling loopt tot en met 2013.

Pijler 3: Multiprobleemgezinnen: huis aan huis aan het werk

Om de sociale achterstanden verder weg te werken in de wijken, is het van belang om de (economische) zelfstandigheid in gezinnen en huishoudens te vergroten. De gemeente is in 2012 gestart met de proef 'huis aan huis aan het werk'. Doel is het doorbreken van overdracht van armoede van generatie op generatie door het verbeteren van de participatie/re-integratie van de ouders. Een plan van aanpak is opgesteld voor 2012-2014. De totale kosten bedragen € 2 mln.

Vooruitlopend op de officiële start van de proef is in de eerste helft van 2012 een aantal huishoudens benaderd en hebben huisbezoeken plaatsgevonden. De ervaringen die hierbij zijn opgedaan, worden meegenomen bij de vormgeving van de proef waarbij profielen worden ontwikkeld van de doelgroep. In eerste instantie concentreert de proef zich op de omgeving rondom het Teniersplantsoen in de Schilderswijk

Pijler 4: Economie en werk: ruimte voor ondernemers en jongeren

De wijk economie in de krachtwijken wordt op drie manieren ondersteund. Ten eerste biedt de gemeente bedrijfsruimte aan, onder meer in bedrijfsverzamelgebouwen. Op vrijvallende locaties komt tijdelijke bebouwing, er komen goedkope locaties in bestaande (leegstaande) gebouwen en maatschappelijk vastgoed wordt verkocht of verhuurd. Ten tweede worden winkelstraten versterkt. Achterstallig onderhoud van het vastgoed en in de openbare ruimte wordt aangepakt. De gemeente zorgt dat de winkelstraten schoon en veilig worden, en maakt afspraken over bedrijfsafval. De samenwerking van ondernemers (winkeliersvereniging, Bedrijfsinvesteringszone) en de handhaving (Haagse economisch interventieteam, Pandbrigade) worden geïntensiveerd. Ten derde komen er onder meer stageplaatsen en leerbanen, die de kansen op instroming in en afronding van opleidingen voor jongeren uit de vier wijken vergroten.

In Transvaal wordt met het Economisch Programma Transvaal invulling gegeven aan het bevorderen van de wijk economie. Hieronder valt een aantal business cases: het Multicultureel Vrijtijdscentrum, de Paul Krugerlaan, de Upgrade Haagse Markt en het Bedrijventerrein Uitenhagestraat. Voor het Multicultureel Vrijtijdscentrum (MVC) in Transvaal wordt gezocht naar een ontwikkelende partij. De eerste ronde van de ontwikkelcompetitie heeft in het eerste halfjaar van 2012 plaatsgevonden. Drie partijen (combinaties) zijn geselecteerd voor de volgende ronde.

De Paul Krugerlaan is getransformeerd naar een onderscheidende multiculturele winkelstraat met een robuust ondernemingsklimaat. De fysieke herinrichting van de Paul Krugerlaan is afgerond. Het winkelstraatmanagement wordt voortgezet tot met 2013.

De Leywegzone in Zuidwest wordt ontwikkeld tot de voorzieningzone van het stadsdeel Escamp. Het gebied rondom het Stadskantoor wordt ingericht als voetgangersgebied. De eerste schetsen zijn inmiddels gereed en het voorontwerp wordt eind 2012 afgerond. Een tophalte aan de Melis Stokelaan die tevens dient als entree dient naar Stadskantoor en Winkelcentrum Leyweg, behoort tot de herinrichting.

Het voorontwerp voor de herinrichting van het gebied rond station Hollands Spoor is vrijgegeven voor inspraak. Dit gebied is een belangrijke entree naar de stad. Het Stationsplein wordt een overzichtelijk, efficiënt en veilig verkeersplein. Het brede deel van de Stationsweg wordt ingericht als verblijfsgebied met ruimte voor terrassen (horeca), voetgangers en fietsers. Het Stationsplein en het brede deel van de Stationsweg vormen de aanzet van de rode loper over de Stationsweg naar het centrum.

Op het gebied van re-integratie en gesubsidieerd werk zijn in de eerste helft van 2012 1.831 re-integratie trajecten voor klanten uit de krachtwijken gestart. Dit zijn 56% van de gestarte re-integratie trajecten. Bovendien zijn nog 397 mensen uit de krachtwijken in de afbouwperiode van de WIW met dit instrument aan het werk geweest. Ook zijn in er 273 klanten uit de krachtwijken via het WerkgeversServicepunt aan het werk geholpen met het instrument Loonwaardesubsidie. Dat is 36,3% van alle plaatsingen.

Om inburgering inspirerend te maken is het vraaggerichte inburgeren ontwikkeld. De inburgeraar kan kiezen voor een inburgeringstraject dat tegemoet komt aan zijn persoonlijke mogelijkheden en ambities. Door een aanbod op maat neemt zowel de kwaliteit als de wervingskracht van de inburgering toe. Het vraaggericht inburgeren is onderdeel geworden van het reguliere aanbod. In de eerste helft van 2012 zijn ca. 2.710 inburgeraars met een inburgeringstraject gestart. Hiervan komt ongeveer 48% uit de Krachtwijken.

Het programma Krachtwijken richt zich ook op reputatieverbeteringen van de wijken. City Mundial zet zich in op communicatie in de wijken en het verbeteren van de beeldvorming. Dat doet zij samen met en voor de bewoners en organisaties. Er worden diverse wijkmedia ingezet om op die manier effectiever en efficiënter met bewoners en organisaties te kunnen communiceren.

Pijler 5: Leefbaar wonen en een gedifferentieerd woningaanbod

De Schilderswijk blijft achter bij de andere drie krachtwijken. In de eerste helft van 2012 is de effectiviteit van de huidige aanpak Schilderswijk onderzocht. Daarbij is gekeken naar de waardeontwikkeling in de wijk en de effectiviteit en afstemming van sociale programma's. Het Rijk onderkent de urgentie voor de aanpak Schilderswijk. Het ministerie van BZK heeft met gemeenten 'maatwerkafspraken' gemaakt over de wijkaanpak. Binnen de Haagse maatwerkafspraken heeft het ministerie het onderzoek Schilderswijk bekostigd en is afstemming en gezamenlijke regie op het onderzoek neergelegd. In het onderzoek is ook samengewerkt allerlei organisaties en bewoners uit de Schilderswijk.

Een nieuwe aanpak is nodig om de Schilderswijk over het 'dode punt' heen te helpen. De focus ligt op de kwetsbare doelgroepen en zal zich richten op de domeinen straat – jongeren – gezinnen. Binnenkort wordt een voorstel voorgelegd aan de raad over deze vernieuwde aanpak.

De openbare ruimte in de Schilderswijk wordt aangepakt. Bij de herprioritering van middelen in de wijkaanpak is in 2011 budget hiervoor vrijgemaakt. De ambitie is om de openbare ruimte in de hele wijk op 'residentiekwaliteit' te brengen, dat is het basisniveau van het handboek openbare ruimte. Het uitgangspunt is 'werk met werk' te maken. In de eerste helft van 2012 is er gekeken waar gesynchroniseerd kan worden met andere ingrepen in de openbare ruimte. De Van Damstraat e.o. is het gebied dat in het kader van deze prioriteit als eerste een opwaardering krijgt van de openbare ruimte. Het gaat hier om de omgeving van de brede buurtzone.

7 Bedrijfsvoering

7.1 Personeelsmanagement

Formatie en bezetting

De formatie is in de eerste helft van 2012 met 194 fte gedaald. Medio 2012 is de stand van de formatie 6.945 fte. Dit is inclusief de formatieuitbreiding als gevolg van nieuw beleid in de huidige collegeperiode. De bezetting daalde in de eerste helft van 2012 ten opzichte van 31 december 2011 met 190 fte (van 6.637 fte naar 6.447 fte). Over de voortgang van de bezuiniging op apparaatskosten wordt de raad twee maal per jaar geïnformeerd.

Inhuur externen

In het eerste half jaar van 2012 bedroegen de kosten voor de inhuur van externen ruim 22 mln. (dit is vergelijkbaar met de kosten inhuur van het eerste half jaar 2011). We zien dat de inhuur sinds 2009 sterk is gedaald door een combinatie van terugloop van (begrotings)middelen en het treffen van een aantal maatregelen. Deze maatregelen richten zich op het optimaal benutten en ontwikkelen van onze interne capaciteit en scheppen de voorwaarden gemeentebreed te kunnen sturen op inhuur. Hierdoor blijven de kosten inhuur externen sinds 2011 onder de gestelde norm van 15% van de loonsom.

Verzuim

Het verzuim bij de gemeente Den Haag eind juni 2012 is 4,45%. Dit is exclusief verzuim langer dan één jaar. Ten opzichte van dezelfde periode in 2011 is het verzuim gedaald met 0,25% (gemiddeld verzuim juni 2011 was 4,7%).

Diversiteit

In november 2011 heeft de raad ingestemd met de motie “streefcijfers vrouwen in hogere functies”. Om deze streefcijfers te realiseren nemen we een aantal maatregelen. De maatregelen worden vanaf medio 2012 geëffectueerd. Voor de salarisschalen 9 t/m 13 en 14 t/m 18 zijn de streefcijfers voor 2014 respectievelijk 50% en 40%; medio 2012 bedragen deze percentages 42,8% en 24,3%.

Het totale aandeel vrouwen is eind juni 2012 47,2%. Ten opzichte van 2011 is dit aandeel licht gestegen met 0,7%. In de eerste helft van 2012 hadden we zeven vacatures op functieschaal 13+. Hierop hebben in totaal 46 kandidaten gereageerd, waaronder 21 vrouwen en 0 allochtonen. Op twee van de zeven vacatures zijn vrouwen aangesteld.

7.2 Klachten

Een klacht is een uiting van ongenoegen van burgers en ondernemers over het optreden door of namens de Gemeente. Bij de behandeling van een klacht wordt bekeken of de gemeente zich behoorlijk gedragen heeft tegenover de klager. Dit noemen we ook wel de behoorlijkheidsnormen waaraan de gemeente zich te houden heeft.

Enkele voorbeelden van zich 'niet behoorlijk' gedragen zijn:

- onheuse bejegening
- brieven te laat of niet beantwoorden
- een antwoord geven dat is in strijd met gewekte verwachtingen
- aangevraagde informatie niet of te laat toezenden.

Niet iedere klacht is ook een klacht. Voorbeeld: wanneer een bewoner of ondernemer 'klaagt' over bijvoorbeeld de (gescheiden) inzameling van huishoudelijk afval, gebrekkig onderhoud openbare ruimte of een te veel overhangende tak, wordt zo'n klacht als 'melding' gezien. Typisch voor een melding is dat deze in principe binnen drie werkdagen wordt opgelost. Een derde melding over eenzelfde situatie wordt overigens wel als een klacht aangemerkt.

Kerncijfers

Totaal aantal afgehandelde klachten: 710

Meeste klachten zijn ontvangen bij de diensten: DPZ 45%, SZW 36%, DSB 14%

Gemiddeld afgehandeld binnen wettelijke termijn: 90 % (2011: 93%)

(Gedeeltelijk) gegronde klachten: 49% (2011:60%)

Onzorgvuldigheid: 44% , te laat / te traag: 17% , Informatieverstrekking: 17% en Bejegening: 11% en overig 11%.

Aantal geregistreerde klachten

In de eerste helft van 2012 werden er in totaal 792 klachten (2011: 603) geregistreerd. Dit is een toename van 24% ten opzichte van het eerste halfjaar 2011.

Van de in totaal 710 afgehandelde klachten is de afhandelingstermijn bepaald. Hiervan zijn 613 afgehandelde klachten geanalyseerd op (gedeeltelijk) gegrond, dan wel ongegrond. De overige 97 klachten zijn de ingetrokken klachten (35) doorgestuurd naar andere diensten (62).

Ontvangen klachten per dienst

De meeste klachten werden ontvangen door de Dienst Publiekszaken (45%), de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheidsprojecten (36%) en de Dienst Stadsbeheer (14%). Dit zijn diensten die de frontlijn en front-Office van de Gemeente vormen en dus veel contacten hebben met bewoners en ondernemers. Vanwege de geringe aantallen is de Haeghe groep niet in het overzicht verwerkt.

Tabel 1 ontvangen klachten

Dienst	saldo 1/1/2012	ontvangen	Totaal	in behandeling	afgehandeld
BSD	0	1	1	0	1
DOB	0	2	2	0	2
DPZ	9	348	357	20	337
DSB	17	96	113	17	96
DSO	2	15	17	0	17
IDC	1	7	8	1	7
OCW	2	4	6	1	5
SZW	72	216	288	43	245
Totaal	103	689	792	82	710

Stijging aantal afgehandelde klachten

Ten opzichte van de eerste helft van 2011 is er een stijging van 21% in het aantal afgehandelde klachten (nu 710 afgehandelde klachten, vorig jaar 584). De stijging doet zich vooral voor bij de Dienst Publiekszaken (46%) en is veroorzaakt door technische problemen bij de verwerking van de digitale klachtformulieren. Een andere stijging wordt veroorzaakt door de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Tabel 2 afgehandelde klachten

Dienst	Eerste helft 2012	Eerste helft 2011	Vershil	Vershil %
BSD	1	3	-2	-66%
DOB	2	3	-1	-33%
DPZ 1	337	231	+106	+46%
DSB	96	104	-8	-8%
DSO	17	17	0	0%
IDC	7	6	+1	+17%
OCW	5	5	0	0%
SZW	245	214	+31	+15%
Totaal	710	584	+127	+21%

- 1 Bij DPZ zijn er de eerste helft van 2012 vanwege een technische storing een aantal digitale klachtformulieren (122 klachten), geregistreerd over de periode september 2011 t/m maart 2012, niet verwerkt. Door het inzetten van extra capaciteit zijn al deze klachten inmiddels afgedaan.

Afhandelingstermijnen

De wettelijke termijn voor het afhandelen van een klacht is zes weken. Alleen voor de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheidsprojecten en voor de bejegeningklachten Dienst Stadsbeheer geldt in verband met de afhandeling via een klachtencommissie een langere wettelijke termijn van maximaal tien weken. Binnen de wettelijke termijn is 90% van de klachten afgehandeld (639 van 710). Dit is 3 % lager dan in de eerste helft van 2011 (93%). De dalende tendens wordt veroorzaakt door de lagere afdoeningspercentages van zowel de DSB als DSO.

Tabel 3 afhandelingstermijnen

Dienst	afgehandeld	aantal weken				< wettelijke termijn
		Max 4	5 - 6	7 - 10	> 10	
BSD	1	1	0	0	0	100%
DOB	2	2	0	0	0	100%
DPZ	337	258	50	25	4	91%
DSB ¹	96	61	17	13	5	84%
DSO ²	16	5	4	7	1	53%
IDC	7	6	1	0	0	100%
OCW	5	3	2	0	0	100%
SZW ³	245	43	81	102	19	92%
Totaal	710	379	155	147	29	90%

- 1 Een tijdige afhandeling bleek niet altijd haalbaar. Sommige klachten bleken ingewikkeld, andere vergden veel afstemming met andere diensten of externe partijen. In een enkel geval is de afhandeling van een klacht op verzoek van klager uitgesteld. De klagers zijn geïnformeerd over de vertraging in de afhandeling.
- 2 In deze periode is de klachtencoördinator van de dienst vertrokken en dat heeft deels geleid tot vertraging in de afhandeling van klachten. Daarnaast is bij veel meer klachten tijd nodig geweest voor het verkrijgen van nadere informatie en onderzoek. Voor het tweede halfjaar wordt er verbetering verwacht, waar het gaat om afhandeling van klachten binnen de daarvoor in de wet gegeven termijnen.
- 3 Inclusief 102 klachten met een afhandelingstermijn van 7 – 10 weken

Ingetrokken en doorgestuurde klachten per dienst

Van de 710 afgehandelde klachten werden 35 klachten ingetrokken. De overige 62 klachten hebben veelal betrekking op het doorsturen van een klacht naar een andere dienst (en werden daar geteld) dan wel betreffen doorgestuurde meldingen.

Tabel 4 ingetrokken en doorgestuurde klachten

Dienst	afgehandeld	ingetrokken	overig	beoordeeld
BSD	1	0	0	1
DOB	2	0	0	2
DPZ	337	6	29	302
DSB	96	1	23	72
DSO	17	0	1	16
IDC	7	1	0	6
OCW	5	0	1	4
SZW	245	27	8	210
Totaal	710	35	62	613

(Gedeeltelijk) gegrond of ongegrond per dienst

Van alle beoordeelde klachten was 49% (gedeeltelijk) gegrond (302 van de 613) en 51% ongegrond. In vergelijking met het eerste halfjaar 2011 is het aantal gegronde klachten met 11% afgenomen.

Tabel 5 (Gedeeltelijk)gegronde en ongegronde klachten

Dienst	beoordeeld	gegrond	ongegrond	gegrond %	ongegrond %
BSD	1	0	1	0%	100%
DOB	2	0	2	0%	100%
DPZ	302	156	146	52%	48%
DSB	72	37	35	51%	49%
DSO	16	4	12	25%	75%
IDC	6	2	4	33%	67%
OCW	4	3	1	75%	25%
SZW	210	100	110	48%	52%
Totaal	613	302	311	49%	51%

Aard van de (gedeeltelijk)gegronde klachten per dienst

Alle beoordeelde klachten worden door de diensten ingedeeld naar aard: 1) onzorgvuldigheid 2) te laat / te traag 3) procedure 4) onrechtmatig 5) informatieverstrekking 6) bejegening en 7) overig. Van de (gedeeltelijk) gegronde klachten (302) behaalde de categorie onzorgvuldigheid de hoogste score: 44%. Daarna volgden 17% in de categorie te laat / te traag en informatieverstrekking en 11% in de categorie bejegening.

Tabel 6 aard (gedeeltelijk) gegronde klachten

Dienst	gegrond	onzorgv	te laat	procedure	onrechtm	infoverstr	bejegening	overig
BSD	0	0	0	0	0	0	0	0
DOB	0	0	0	0	0	0	0	0
DPZ	156	69	23	13	5	36	10	0
DSB	37	7	2	10	0	12	3	3
DSO	4	2	1	0	0	0	1	0
IDC	2	0	0	0	0	0	1	1
OCW	3	0	0	0	0	1	2	0
SZW	100	55	26	0	2	1	16	0
Totaal	302	133	52	23	7	50	33	4
	100%	44%	17%	8%	2%	17%	11%	1%

Hoewel het aantal gegronde klachten ten opzichte van vorig jaar met 11% is afgenomen, is er een stijgende tendens bij de klachten wegens onzorgvuldigheid en wegens informatieverstrekking. Een positief resultaat is te zien bij procedurele klachten en bejegeningklachten. Uit een nadere klachtenanalyse zal moeten blijken welke oorzaken hieraan ten grondslag hebben gelegen.

Tabel 7 vergelijking percentage klachtaarden

Aard	Eerste helft 2012	Eerste helft 2011	Eerste helft 2010 ¹
1) onzorgvuldigheid	44%	34%	32%
2) te laat/traag	17%	19%	15%
3) procedure	8%	16%	21%
4) onrechtmatigheid	2%	0%	3%
5) informatieverstrekking	17%	12%	11%
6) bejegening	11%	17%	15%
7) overig	1%	2%	3%
Totaal	100%	100%	100%

1 In de eerste helft van 2010 is het percentage over de (gedeeltelijk) gegronde én de ongegronde klachten berekend

7.3 Betaaltermijn facturen

Betaaltermijn 2012

De gemeente heeft in 2011 82% van haar facturen binnen 30 dagen betaald. Daarmee voldeed de gemeente aan haar doelstelling om 80% van de facturen binnen 30 dagen te betalen. Voor 2012 is de doelstelling 90%. Na een half jaar is, ondanks een verdere verbetering, deze doelstelling nog niet gehaald. In de eerste helft van 2012 is 87% van de facturen binnen 30 dagen betaald. Dat is 5% meer dan in 2011. De gemeente heeft de afgelopen jaren de betaalsnelheid van facturen steeds kunnen verbeteren, zie grafiek 1. Toch moet het nog beter. Dat is belangrijk omdat per 1 januari 2013 de eerder aangekondigde nieuwe regelgeving van kracht gaat omtrent het te laat betalen van facturen. Deze nieuwe wettelijke bepalingen bieden onze leveranciers de mogelijkheid kosten in rekening te brengen wanneer de gemeente niet binnen de maximumbetaaltermijn van in beginsel 30 dagen betaalt. Het belang van tijdig betalen, neemt in 2013 dus toe.

Een aantal diensten ligt goed op schema, maar een aantal diensten blijft achter op de doelstelling. De betaalsnelheid van deze diensten moet nu echt naar 90% getild worden. Alleen dan kan de gemeente haar doelstelling voor 2012 nog halen.

Aangrijpingspunten voor verbetering

In de rapportage over het betaalgedrag van 2011 is een aantal punten van verbetering genoemd. Hierna volgt de voortgang op deze punten:

- Samenwerking ketenpartners. In de ambtelijke werkgroep is besproken op welke wijze de aanlevering van facturen verbeterd kan worden, zodat deze nog sneller verwerkt worden. Verder wordt in september op bestuurlijk niveau gesproken over de gevolgen van de implementatie van de EU-richtlijn betalingsachterstand die 1 januari 2013 van kracht gaat;
- Implementatie efficiënt goedkeuringsproces. Deze efficiëntere werkwijze is nu bij bijna alle diensten geïmplementeerd.
- Tijdige actie door budgethouders. De budgethouders zijn een belangrijke succesfactor voor tijdige betaling van facturen. Zowel bovengenoemde systeemtechnische verbetering als betere discipline van budgethouders hebben ervoor gezorgd dat meer facturen binnen 30 dagen betaald zijn. Het tijdig en adequaat reageren van budgethouders blijft echter een constant punt van aandacht;
- Voortgang pilot e-facturatie. DSB is van start gegaan met een beperkte groep leveranciers. De komende maanden wordt de pilot verder uitgebreid;
- Monitoring. De resultaten in de eerste maanden van 2012 gaven aanleiding enkele diensten extra aandacht te vragen voor de betaalsnelheid. Het management van de betreffende diensten heeft daarop aanvullende maatregelen getroffen. Ook de komende maanden wordt de betaalsnelheid weer op de voet gevolgd. Op deze manier wordt er op toegezien dat de maatregelen ook daadwerkelijk leiden tot verbeteringen bij de betreffende diensten.

Met deze aanvullende maatregelen moet de verbetering van de betaalsnelheid de komende maanden tot uitdrukking komen in de cijfers. Dat wordt nauwlettend in de gaten gehouden. Maar voorwaarde is ook dat de goed presterende diensten de huidige niveaus vasthouden en zelfs nog een tandje bijzetten. Dan gaat het lukken om in de tweede helft van 2012 wél 90% van de facturen binnen 30 dagen te betalen. We kunnen dan ook met vertrouwen 2013 tegemoet treden. De diensten moeten alles in het werk stellen om dit resultaat te halen. Begin 2013 wordt opnieuw over het betaalgedrag gerapporteerd.

Bijlage 1 Haagse Financieel economische monitor – Augustus 2012

Deze monitor geeft zowel prognoses als gerealiseerde cijfers weer. Het vaststellen van gerealiseerde cijfers kost tijd, maar worden, zodra deze bekend zijn, in de monitor opgenomen. Ook kan de set indicatoren iets verschillen ten opzichte van de vorige versie van de monitor. Door voortschrijdend inzicht, maar ook de mate waarin betrouwbare en/of actuele cijfers beschikbaar zijn, speelt een rol.

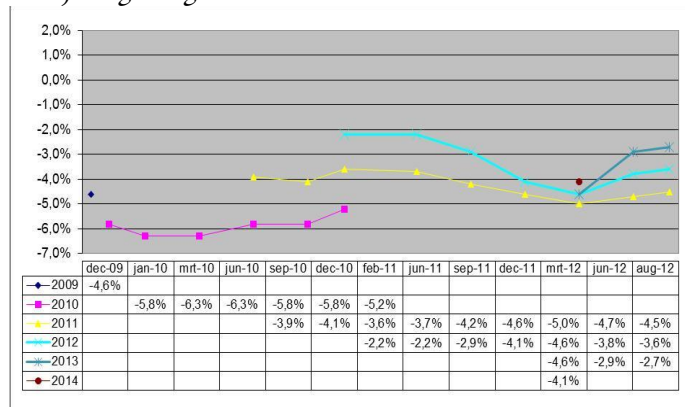
Landelijke economische ontwikkelingen

1. Economische groei

Ontwikkeling bruto binnenlands product
Het BBP-niveau in 2012 is volgens de laatste (concept) raming ½ percent lager dan in 2011. Na deze krimp herstelt de Nederlandse economie zich vanaf 2013. De raming voor de groei in 2013 is wel aangepast: van 1 ¼ % in maart naar ¾ % in augustus 2012. Dit is het gevolg van beleidswijzigingen uit het Begrotingsakkoord 2013. De onzekerheid rond dit scenario is uitzonderlijk groot.
Bron: CPB, Kortetermijnraming juni 2012, Concept MEV 2013

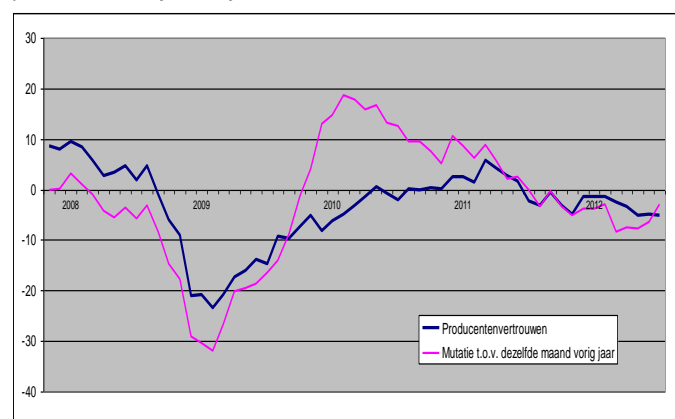
2. Rijksbegroting

EMU-saldo
De meest recente (voorlopige) raming van het EMU-saldo voor 2012 is -3,6%. Deze is kleiner dan de schatting in maart en juni 2012 en loopt daarmee dus iets terug. Het begrotingstekort komt in 2013 op - 2,7% en verbetert slechts langzaam tot -2,6% in 2017.
Bron: CPB, Kortetermijnraming juni 2012, Concept MEV 2013

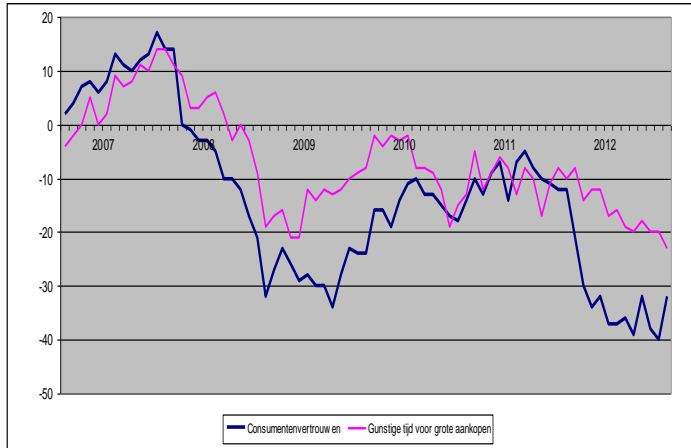
3. Vertrouwen in de economie

3.1 Producentenvertrouwen

Producentenvertrouwen
Na een scherpe daling van het producentenvertrouwen eind 2008, zagen we een langzaam herstel van het vertrouwen. In de eerste maanden van 2011 was het producentenvertrouwen zelfs licht positief. Vanaf juli 2011 echter is het weer licht negatief.
Bron: CBS, bewerking DSO/Onderzoek

3.2 Consumentenvertrouwen

Consumentenvertrouwen*

Na de sterke terugval van het consumentenvertrouwen in 2008 leek het zich langzaam te herstellen. Vanaf mei 2011 neemt het vertrouwen iedere maand weer. In 2012 wisselt dat beeld, maar blijft overall behoorlijk negatief. Vanaf 2008 geeft de consument - ondanks een opleving in 2009 en een korte opleving na de zomer van 2010 - nog steeds aan dat het een relatief ongunstige tijd is voor grote aankopen.

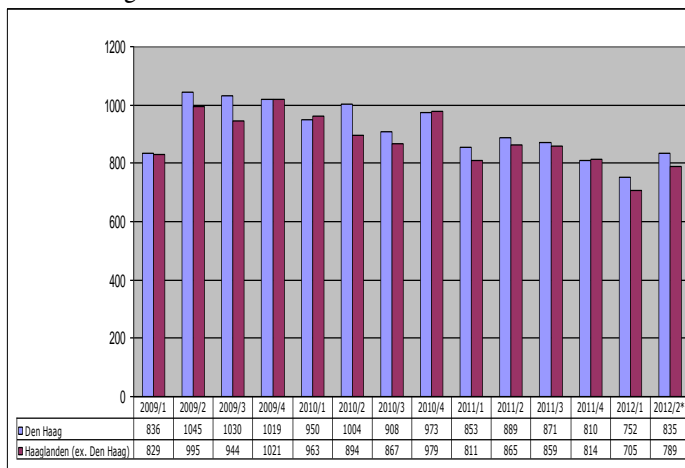
Bron: CBS, bewerking DSO/ Onderzoek

*De cijfers zijn gecorrigeerd voor seizoensinvloeden

Haagse en regionale ontwikkelingen

4. Woning- en kantorenmarkt

4.1 Woningtransacties

Aantal verkochte bestaande woningen in Den Haag en Haaglanden, 2009 - 2^e kwartaal 2012. Ten opzichte van het 2^e kwartaal 2011 is het aantal verkochte bestaande woningen in Den Haag in het 2^e kwartaal van 2012*¹ gedaald van 889 naar 835 woningen, een daling van -6,1%. In Haaglanden*² is het aantal verkochte woningen in de bestaande voorraad gedaald van 865 verkopen in het 2^e kwartaal van 2011 naar 789 woningverkopten in het 2^e kwartaal van 2012*¹, een daling van -8,8%. Ten opzichte van het 1^e kwartaal 2012 stijgt het aantal verkopen in Den Haag en Haaglanden. In Den Haag stijgt het aantal verkopen met 11% en in Haaglanden met 11,9%. Qua volume is het aantal transacties in het 2^e kwartaal 2012 vergelijkbaar met het 4^e kwartaal 2011.

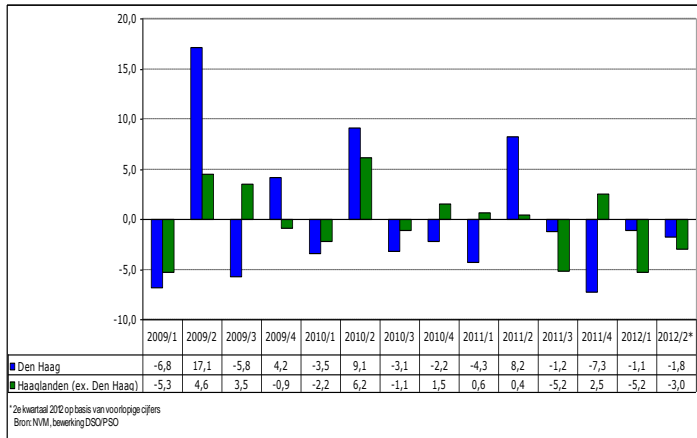
Bron: NVM, bewerking DSO/PSO

De NVM verkoopt bijna 70% van alle verkopen in Den Haag.

*¹ 2e kwartaal 2012 geschat aantal op basis van voorlopige cijfers

*² Onder Haaglanden wordt hier verstaan alle gemeenten die deel uitmaken van het stadsgewest Haaglanden, exclusief de gemeente Den Haag.

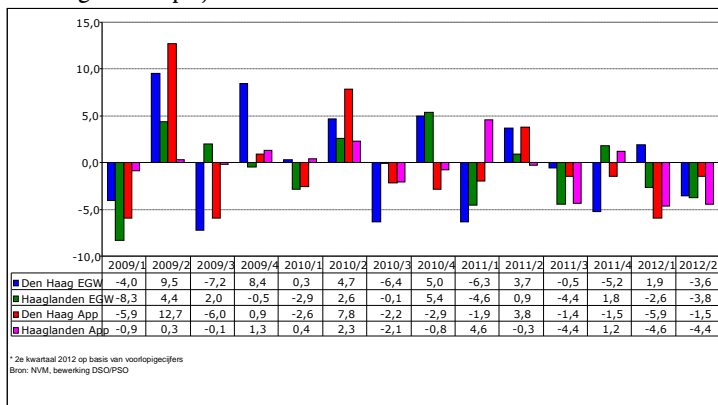
4.2 Huizenprijzen

Ontwikkeling huizenprijzen

Totaal: Ten opzichte van het 2^e kwartaal 2011 is de verkoopprijs in Den Haag met -11% gedaald tot een verkoopprijs van € 231.000. In Haaglanden is de verkoopprijs met -10,6% gedaald tot een verkoopprijs van € 241.000. Ten opzichte van het 1^e kwartaal 2012 is de verkoopprijs in Den Haag in het 2^e kwartaal van 2012*¹, met -1,8%, gedaald, in Haaglanden is de verkoopprijs met -3% gedaald.

Vervolg huizenprijzen

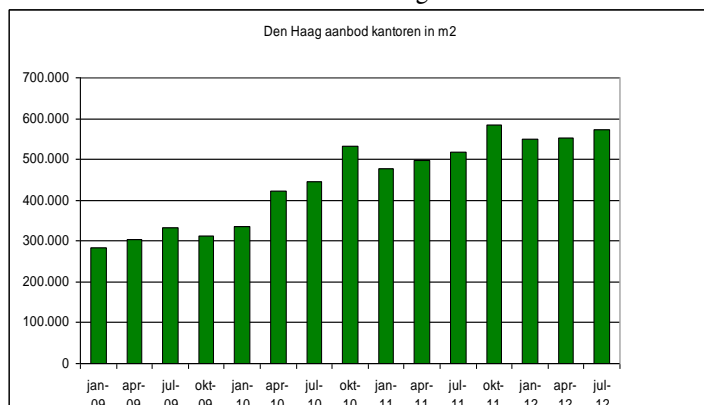

Appartementen en eengezinswoningen:

In Haaglanden is in het 2^e kwartaal 2012 de verkoopprijs van appartementen met -4,4% gedaald. In Den Haag is de verkoopprijs van dit woningtype met -1,5% gedaald. De verkoopprijs van verkochte eengezinswoningen is in Haaglanden met -3,8% gedaald, en in Den Haag met -3,6% gedaald. Voor een appartement wordt in Den Haag in het 2^e kwartaal van 2012 € 173.000 betaald en in Haaglanden € 158.000. Voor een eengezinswoning wordt in het 2^e kwartaal van 2012 in Den Haag € 414.000 betaald en in Haaglanden € 312.500.

*tweede kwartaal op basis van voorlopige cijfers

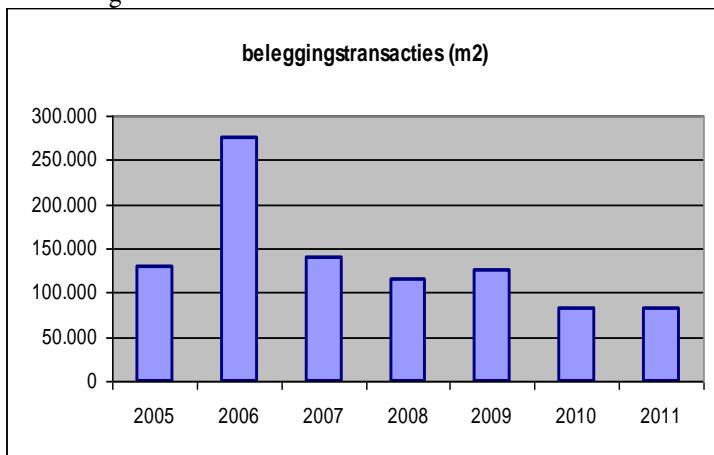
4.3. Aanbod kantoorruimte Den Haag

Aanbod kantoorruimte

Het betreft het op de markt aangeboden volume aan kantoorruimte in de bestaande voorraad. Per 1 juli 2011 bedroeg het aanbod aan kantoorruimte 516.800 m². Gedurende de laatste 12 maanden is dit aanbod opgelopen tot 571.400 m², een toename met 11%. Het leegstandspercentage is thans 13%.
Bron: Steenworp Haaglanden, bewerking DSO/Onderzoek

4.4. Beleggingstransacties commercieel onroerend goed in m2 in Den Haag

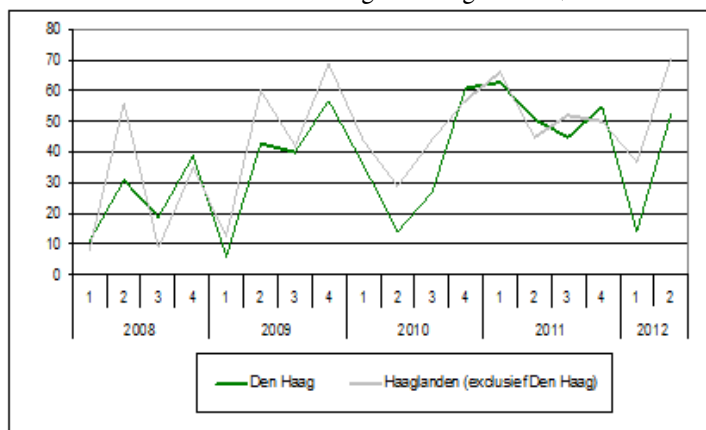

Beleggingstransacties onroerend goed
Dit is de som van het aantal (bruto) vierkante meters van kantoren, detailhandel, horeca en vrijetijdsvoorzieningen dat van eigenaar is gewisseld. Transacties van minder dan 500m2 zijn niet meegerekend. Na 2006 was sprake van een dalende trend. In 2011 is er een vergelijkbaar volume als in 2010.

Bron: Property.nl bewerking DSO/ Onderzoek

5. Financiering van ondernemers

5.1. Faillissementen in Den Haag en Haaglanden (exclusief Den Haag)

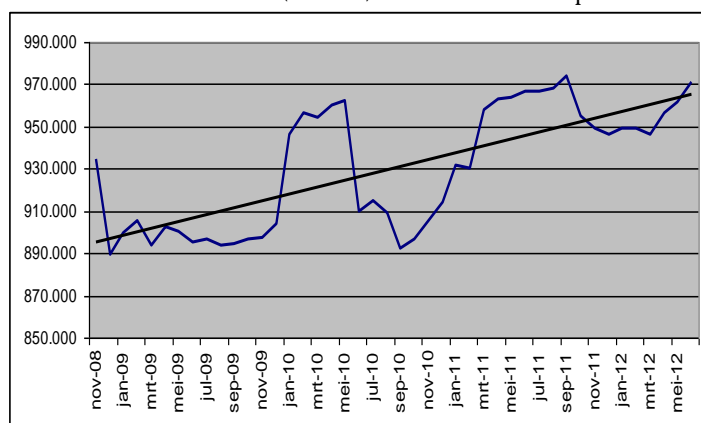

Faillissementen

Het aantal faillissementen per kwartaal vertoont in Den Haag een grillig verloop. Over de laatste vier jaar is sprake van een stijgende trend. In het eerste kwartaal van 2012 zien we minder faillissementen dan de kwartalen ervoor. In het tweede kwartaal zien we echter weer een stijging. Dit geldt zowel voor Den Haag als voor heel Haaglanden.

Bron: KvK bewerking DSO /Onderzoek

5.2 Verleende kredieten (in mln.) door banken aan private sector in Nederland

Verleende kredieten door banken

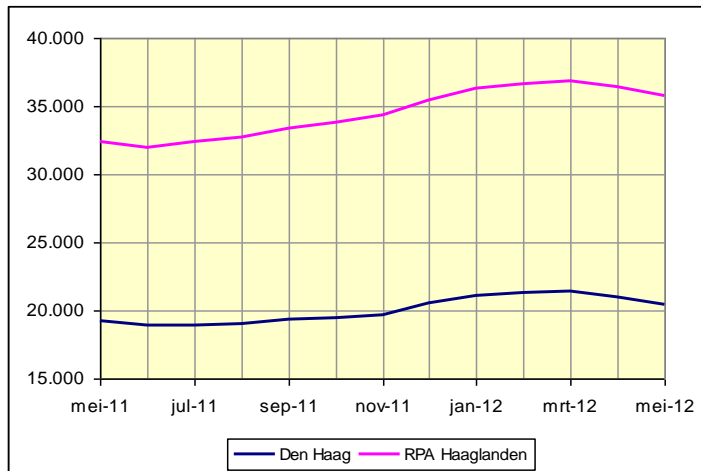
Weergegeven wordt geleend geld van monetaire financiële instellingen in Nederland aan de private sector.

Het totale bedrag aan verleende kredieten vertoont na de scherpe terugval eind 2008, een licht stijgende trend. Alleen de periode mei – september 2010 maakt hierop een uitzondering.

Bron: Statistiek Nederlandse Bank bewerking DSO/ Onderzoek

6. Werkgelegenheid en arbeidsmarkt

6.1 NWW (niet-werkende werkzoekenden) mei 2011 – mei 2012

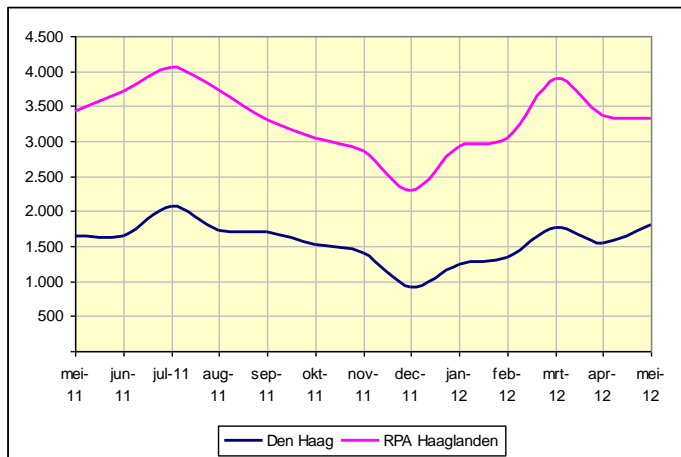

Werkloosheid

Het aantal nww-ers in Den Haag is na maart 2012 maandelijks gedaald. In april met 2,3% en in mei met 2,6%. Eind mei zijn er in Den Haag 20.419 personen niet werkend en werkzoekend. In de regio daalde het aantal NWW-ers eveneens alleen minder sterk dan in Den Haag. Eind mei zijn er 35.810 personen in Haaglanden niet werkend en werkzoekend.

Bron: UWV-Werkbedrijf

6.2 Openstaande vacatures mei 2011- mei 2012

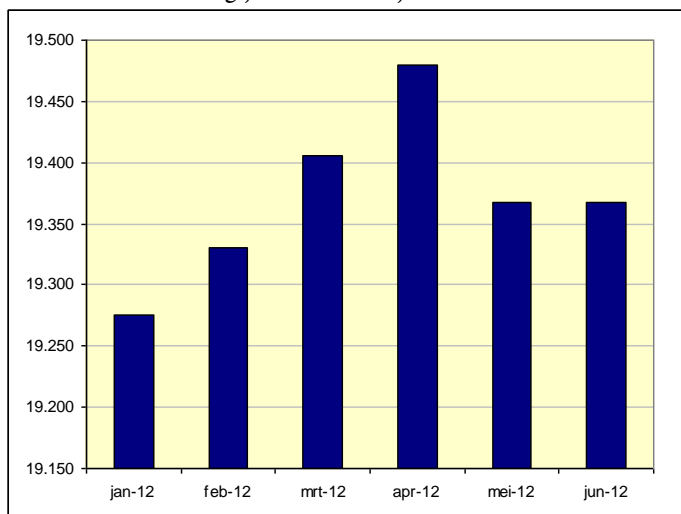
Vacatures

Het aantal vacatures laat in Den Haag en de regio Haaglanden een wisselend patroon zien. Na maart 2012 is in Den Haag het aandeel vacatures gestegen met 17% terwijl in de regio het aandeel licht daalde. Eind mei waren er in Den Haag 1.796 openstaande vacatures.

Bron: UWV-Werkbedrijf

7. Bijstandsuitkeringen

7.1 WWB Den Haag januari 2012- juni 2012

WWB

Tot april 2012 steeg het aantal WWB uitkeringen maandelijks met 0,4%. In mei en juni is sprake van een daling. Eind juni worden er 19.368 WWB uitkeringen verstrekt in Den Haag.

Bron: SZW

Bijlage 2 Begrotingswijzigingen 2012

01 - Gemeenteraad	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Bez. ziektekostenvergoeding in werkkostenregeling	006.0.01	4-	-	-	-	
Compensatie hogere huisvestingskosten	006.0.01	11	-	-	-	
	006.0.03	2	-	-	-	
Elimineren dotatie aan BR WIA ROR	006.0.01	-	7-	7-	-	Reserve WIA (3822)
IDC tarieven bezuiniging	006.0.01	6-	-	-	-	
	006.0.03	1-	-	-	-	
Inzet overschot 2011 Rekenkamer voor onderzoeken	006.0.03	39	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	001.2.01	21	-	-	-	
	001.4.01	4	-	-	-	
	006.0.01	23	-	-	-	
	006.0.02	22	-	-	-	
	006.0.03	5	-	-	-	
Neutrale actualisatie budgetten	006.0.01	23	-	-	-	
	006.0.02	23-	-	-	-	
Opheffen budgetten Commissie voor de Stadsdelen	006.0.02	12-	12-	-	-	
Retraite budget incidentele betaling CAO 2012	006.0.01	5	-	-	-	
Terugdraaien BR Frictiekosten Bezuinigingen	006.0.01	200-	-	-	200-	BR Frictiekosten bezuinigingen
Totaal programma 1		91-	19-	7-	200-	
02 - College & bestuur	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanpassing jaarschijven veringen	002.1.01	300-	-	-	-	
Actualisatie sleutels indirecte kosten	002.1.01	1-	1-	-	-	
	002.1.02	2	1	-	-	
	002.1.04	1-	-	-	-	
Actualiseren begroting afdeling PIM	002.1.04	37	37	-	-	
Actualiseren BR Standbeelden Thorbecke en Juliana	002.1.06	178	-	-	178	BR Standbeelden Thorbecke en Juliana
Actualiseren lasten en baten HGA	002.1.02	20-	20-	-	-	
Actualiseren personeelsbudget Dir. Bestuurszaken	002.1.03	19	-	-	-	
Actualiseren salarisbudgetten Directie HGA	002.1.02	32-	-	-	-	
Actualiseren uitgaven BR Huis vd Democratie	002.1.01	19	-	-	19	BR Huis van de Democratie 3903
Actualiseren uitgaven en onttrekkingen BR CIS	002.1.02	3.600-	-	-	3.600-	BR Concreetbrede ICT systemen
Afdracht overhead Directie HGA	002.1.01	4	-	-	-	
	002.1.02	9	-	-	-	
	002.1.03	1	-	-	-	
	002.1.04	3	-	-	-	
Begroten baten Stadsenquête als negatieve last	002.1.01	130-	130-	-	-	
Bez. ziektekostenvergoeding in werkkostenregeling	002.1.01	14-	-	-	-	
	002.1.02	20-	-	-	-	
	002.1.03	9-	-	-	-	
	002.1.04	11-	-	-	-	
Bezuiniging medezeggenschap OR en COR	002.1.01	4-	-	-	-	
	002.1.02	16-	-	-	-	
	002.1.03	1-	-	-	-	
	002.1.04	3-	-	-	-	

02 - College & bestuur	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Bezuiniging op IDC tarieven 2012	002.1.01	19-	-	-	-	
	002.1.02	243-	-	-	-	
	002.1.03	5-	-	-	-	
	002.1.04	13-	-	-	-	
Centralisatie Persvoorlichting	002.1.01	17	-	-	-	
	002.1.02	306	-	-	-	
	002.1.03	4	-	-	-	
	002.1.04	12	-	-	-	
CIS verwerken in MIP	002.1.02	3.963-	-	-	-	
Compensatie hogere huisvestingslasten	002.1.01	52	-	-	-	
	002.1.02	70	-	-	-	
	002.1.03	13	-	-	-	
	002.1.04	35	-	-	-	
Correctie technische fout bij OB12	002.1.02	90	90	-	-	
Doorberekende kosten Centrale Ondernemingsraad	002.1.02	170-	170-	-	-	
Invullen bezuiniging Durf te Kiezen	002.1.01	20	-	-	-	
	002.1.02	26	-	-	-	
	002.1.03	5	-	-	-	
	002.1.04	86-	-	-	-	
Invulling loketbezuinigingen BSD	002.1.01	4-	-	-	-	
	002.1.02	34-	-	-	-	
	002.1.03	1-	-	-	-	
	002.1.04	3-	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	001.1.01	22	-	-	-	
	002.1.01	89	-	-	-	
	002.1.02	153	-	-	-	
	002.1.03	22	-	-	-	
	002.1.04	62	-	-	-	
	002.1.06	1	-	-	-	
	005.0.01	34	-	-	-	
Opheffen Personeelsreserves	002.1.01	-	-	-	185	BR Boventalligen 3282
		-	-	-	49	BR FPU+ en seniorenregeling
		127	-	-	-	
	002.1.06	107	-	-	-	
Opvoeren kapitaallasten CIS BSD	002.1.02	437	-	-	-	
	002.1.04	18	380-	-	-	
Overheveling budget GVT	002.1.01	6-	-	-	-	
	002.1.02	10-	-	-	-	
	002.1.03	2-	-	-	-	
	002.1.04	5-	-	-	-	
Overheveling budget I-advisering van BVB naar CB	002.1.01	15-	-	-	-	
	002.1.02	54	-	-	-	
	002.1.03	4-	-	-	-	
	002.1.04	10-	-	-	-	
Overheveling tgv overhead door Directie BZ	002.1.01	37	-	-	-	
	002.1.02	50	-	-	-	
	002.1.03	3	-	-	-	
	002.1.04	25	-	-	-	

02 - College & bestuur	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Project Huisstijl	002.1.02	53	-	-	53	Reserve compensatie cs
Retraite Knelpunt bedrijfsvoering Strat. P&O plan	002.1.02	550	-	-	-	
Retraite Knelpunt bedrijfsvoering: CVO	002.1.04	450	-	-	-	
Retraite Knelpunt bedrijfsvoering: R & D budget	002.1.02	1.500	-	-	-	
Retraite Knelpunt bedrijfsvoering: Continuïteit ICT VZ	002.1.02	500	-	-	-	
Retraite Knelpunten: Fiber to the home	002.1.02	100	-	-	-	
Retraite Maatregelen Correctie CAO bestuurders	001.1.01	100-	-	-	-	
Retraite Maatregelen Vrijval reserve ICT-systemen	002.1.02	-	-	-	15.300	BR Concernbrede ICT systemen
		2.100-	-	-	-	
Retraite Overig: Incidentele CAO betaling 2012	002.1.01	14	-	-	-	
	002.1.02	21	-	-	-	
	002.1.03	10	-	-	-	
	002.1.04	12	-	-	-	
Samenvoeging Bedrijfsbureaus BSD	002.1.01	61	-	-	-	
	002.1.02	113-	-	-	-	
	002.1.03	11	-	-	-	
	002.1.04	17-	-	-	-	
Terugdraaien dotaties aan BR WAO	002.1.01	-	100-	100-	-	BR Eigen risicodragerschap WAO (BSD) 3613
Terugdraaien onttrekking BR CIS iz DPZ	002.1.02	-	-	-	100-	BR Concernbrede ICT systemen
Terugdraaien onttrekking BR CIS P-digitaal	002.1.02	300-	-	-	300-	BR Concernbrede ICT systemen
Vorming budgetten dir. Concern Bedrijfsvoering	002.1.02	4	-	-	-	
Wegvallen baat bezorging Raadsstukken	002.1.06	38-	38-	-	-	
Totaal programma 2		5.974-	711-	100-	11.784	

03 - Dienstverlening en Stadsdelen	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanpassing niveau lasten en baten voor programma's	002.1.08	172-	172-	-	-	
	003.0.01	824-	732-	-	-	
	630.9.01	92	-	-	-	
Afdracht bezuinigingen DPZ naar IDC	002.1.08	71-	-	-	-	
	003.0.01	185-	-	-	-	
	630.9.01	8-	-	-	-	
Beheerkosten pollers en fontein loosduinseplein	003.0.01	4-	-	-	-	
Bezuiniging op arbeidsvoorwaarden DPZ	003.0.01	17-	-	-	-	
Bezuiniging op ziektekostenvergoeding DPZ	003.0.01	81-	-	-	-	
Compensatie Nederlandse Identiteitskaart	004.0.01	175	-	-	-	
Deconcentratie zelfbediening DPZ	003.0.01	250	-	-	-	
Herverdeling leyweg van DPZ naar IDC	002.1.08	381-	-	-	-	
	003.0.01	990-	-	-	-	
	630.9.01	36-	-	-	-	
Incidentele betaling CAO 2012 DPZ	003.0.01	102	-	-	-	
kapitaallasten CIS gelden	003.0.01	204	-	-	-	
Loketbezuinigingen DPZ	003.0.01	377-	-	-	-	
Mutatie herfasering investeringen	003.0.01	64-	-	-	-	
Nacalculatie trend DPZ 2012	003.0.01	261	-	-	-	
Neutrale correcties met OCW	002.1.08	-	179	-	-	
Onttrekking bestemmingsreserve Verkiezingen	003.0.01	1.550	-	-	1.550	Bestemmingreserve verkiezingen
Overheveling bundeling kleine regelingen van OCW	630.9.01	126	-	-	-	
Overheveling stadsbrede subsidies naar OCW	630.9.01	140-	-	-	-	

03 - Dienstverlening en Stadsdelen	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Overplaatsing Persvoorlichter van DPZ naar BSD	003.0.01	41-	-	-	-	
Project Personalisatie van DPZ naar BSD	003.0.01	100-	-	-	-	
Technische bijstelling 2012-2015 ivm vorming DPZ	002.1.08	244	-	-	-	
	003.0.01	214-	-	-	-	
	004.0.01	57-	-	-	-	
Technische verwerking gemeenteberichten	003.0.01	22-	22-	-	-	
Verkiezingen nieuw beleid	003.0.01	1.300	-	1.200	-	Bestemmingreserve verkiezingen
Doorverdelen centrale overhead	630.2.01	20-	-	-	-	
Herverdeling n.a.v. UBU 2012 e.v. jaren	630.2.01	14	-	-	-	
Nacalculatie Trend	630.2.01	50	-	-	-	
Overhev. trend n.a.v. Bund. Kleine Regeling DPZ	630.2.01	74-	-	-	-	
Totaal programma 3		489	747-	1.200	1.550	

04 - Openbare orde en Veiligheid	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanpak Doubletstraat	140.1.01	363	-	-	-	
Actualisatie begroting Veiligheidshuis 2012	140.1.01	530	230	-	300	BR Veiligheidsfonds
Actualiseren meerjarenbegroting RIEC	140.1.01	455	455	-	-	
Actualiseren personeelsbudget Dir. Bestuurszaken	140.1.01	39-	-	-	-	
Actualiseren uitgaven BR Veiligheidsfonds	140.1.01	300-	-	-	300-	BR Veiligheidsfonds
Afdracht overhead Directie HGA	140.1.01	4	-	-	-	
Bez. ziektekostenvergoeding in werkkostenregeling	140.1.01	12-	-	-	-	
Bezuiniging medezeggenschap OR en COR	140.1.01	4-	-	-	-	
Bezuiniging op IDC tarieven 2012	140.1.01	17-	-	-	-	
Centralisatie Persvoorlichting	140.1.01	15	-	-	-	
Cofinanciering Keurmerk Veilig Ondernemen	140.1.01	666	-	-	-	
Compensatie hogere huisvestingslasten	140.1.01	45	-	-	-	
Decembercirculaire taakmutatie huisverboden	140.1.01	38	-	-	-	
Invullen bezuiniging Durf te Kiezen	140.1.01	18	-	-	-	
Invulling loketbezuinigingen BSD	140.1.01	4-	-	-	-	
Krachtwijken: Uitgaven 2de fase Wijkaanpak	140.1.01	120	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	120.0.01	205	-	-	-	
	140.0.01	4	-	-	-	
	140.1.01	74	-	-	-	
Opvoeren begroting LIEC 2012	140.1.01	1.490	1.490	-	-	
Overheveling budget GVT	140.1.01	29	-	-	-	
Overheveling budget I-advisering van BVB naar CB	140.1.01	13-	-	-	-	
Overheveling tgv overhead door Directie BZ	140.1.01	92-	-	-	-	
Ramen uitgaven BR Afwikkeling Ontvechting BRW	120.0.01	240	-	-	240	BR Afwikkeling Ontvechting Brandweer
Ramen uitgaven BR Fricatiekosten BRW in 2012	120.0.01	209	-	-	209	BR Fricatiekosten Brandweer
Retraite Maatregelen FLO Brandweer	120.0.01	780-	-	-	-	
Retraite Overig: Incidentele CAO betaling 2012	140.1.01	13	-	-	-	
Samenvoeging Bedrijfsbureaus BSD	140.1.01	40	-	-	-	
Aanpassing niveau lasten en baten voor programma's	140.1.02	100-	100-	-	-	
Totaal programma 4		3.197	2.075	-	449	

05 - Cultuur	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualisatie sleutels indirecte kosten	541.2.01	1-	-	-	-	
Actualiseren kapitaallasten DMS systeem	541.2.01	96-	-	-	-	

05 - Cultuur	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualiseren lasten en baten HGA	541.2.01	10-	10-	-	-	
Actualiseren salarisbudgetten Directie HGA	541.2.01	32	-	-	-	
Afdracht overhead Directie HGA	541.2.01	22-	-	-	-	
Bez. ziektekostenvergoeding in werkkostenregeling	541.2.01	9-	-	-	-	
Bezuiniging medezeggenschap OR en COR	541.2.01	2-	-	-	-	
Bezuiniging op IDC tarieven 2012	541.2.01	11-	-	-	-	
Centralisatie Persvoorlichting	541.2.01	10	-	-	-	
Compensatie hogere huisvestingslasten	541.2.01	30	-	-	-	
Invullen bezuiniging Durf te Kiezen	541.2.01	12	-	-	-	
Invulling loketbezuinigingen BSD	541.2.01	2-	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	541.2.01	46	-	-	-	
Overheveling budget GVT	541.2.01	4-	-	-	-	
Overheveling budget I-advisering van BVB naar CB	541.2.01	8-	-	-	-	
Overheveling tgv overhead door Directie BZ	541.2.01	21	-	-	-	
Retraite Overig: Incidentele CAO betaling 2012	541.2.01	10	-	-	-	
Samenvoeging Bedrijfsbureaus BSD	541.2.01	45	-	-	-	
Actualisering huurbaten Cultuur, Welz., Ambu, Sprt	511.3.01	4	4	-	-	
	540.2.01	157	157	-	-	
	541.1.01	26	26	-	-	
Doorverdelen centrale overhead	511.3.01	20-	-	-	-	
	540.1.01	1	-	-	-	
	540.2.01	547	-	-	-	
	540.4.01	23	-	-	-	
	540.6.01	21	-	-	-	
	541.1.01	163	-	-	-	
Financiële verwerking Tweede Fase Wijkaanpak	511.3.01	18-	-	-	-	
herfasering reserve 6231 en 6259	540.1.01	790	-	-	790	Reserve Atelierbeleid
	540.7.01	392	-	-	392	Reserve Cultuurparticipatie
Kapitaallasten OCW	540.2.01	189-	-	-	-	
	541.1.01	441-	-	-	-	
Korting ziektekosten	540.2.01	1-	-	-	-	
	540.7.01	3-	-	-	-	
Nacalculatie Trend	511.3.01	77	-	-	-	
	540.1.01	43	-	-	-	
	540.2.01	135	-	-	-	
	540.3.01	72	-	-	-	
	540.4.01	94	-	-	-	
	540.5.01	18	-	-	-	
	540.6.01	38	-	-	-	
	540.7.01	39	-	-	-	
	541.1.01	183	-	-	-	

05 - Cultuur	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Retraite 2012 E. Overig - Financiële Consequenties	511.3.01	1	-	-	-	
	540.1.01	1	-	-	-	
	540.2.01	11	-	-	-	
	540.3.01	1	-	-	-	
	540.4.01	1	-	-	-	
	540.6.01	1	-	-	-	
	540.7.01	4-	-	-	-	
	541.1.01	4	-	-	-	
Totaal programma 5		2.208	177	-	1.182	

06 - Onderwijs	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Herberekening Leijweg	510.0.01	1.381	-	-	-	
Herverdeling IDC-tarieven	510.0.01	226-	-	-	-	
Kapitaallasten jaarschijf 2012	510.0.01	34	-	-	-	
Ombuigingen medezeggenschap en werkkostenregeling	510.0.01	39-	-	-	-	
Verwerking incidentele betaling CAO 2012	510.0.01	49	-	-	-	
Verwerking nacalculatie trend 2012	510.0.01	202	-	-	-	
Actualiseren bijdragen gem fonds school rijswijk	433.0.01	11	11	-	-	
Actualisering begroting onderwijshuisvesting	421.0.01	1.126	-	-	-	
	423.0.01	2.046	-	-	-	
	431.0.01	361-	-	-	-	
	433.0.01	42	-	-	-	
	441.0.01	42	-	-	-	
	443.0.01	27-	-	-	-	
	480.6.01	2.868-	-	-	-	
Baten Leerlingenvoer	480.5.01	26-	26-	-	-	
Bestuursafspraken Onderwijsachterstanden 2012 ev	480.2.01	9.918	9.918	-	-	
Doorverdelen centrale overhead	421.0.01	146-	-	-	-	
	423.0.01	4-	-	-	-	
	431.0.01	65-	-	-	-	
	433.0.01	21-	-	-	-	
	441.0.01	63-	-	-	-	
	443.0.01	35-	-	-	-	
	480.2.01	499-	-	-	-	
	480.2.02	99-	-	-	-	
	480.5.01	224-	-	-	-	
	480.6.01	1.071	-	-	-	
	623.0.01	42-	-	-	-	
	650.0.01	20-	-	-	-	
	Financiële verwerking Tweede Fase Wijkaanpak	480.2.01	-	-	-	20
Herfasering reserves SO	420.0.02	32-	-	-	32-	Reserve Personeel voormalig POO
Herverdeling pers.begroting 2012 binnen VGZ	650.0.01	63	-	-	-	
herverdeling salarislasten	480.8.01	1-	-	-	-	
huur Ist en baten school Anthony Duykstr 126	441.0.01	25	25	-	-	

06 - Onderwijs	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving	
Kapitaallasten OCW	421.0.01	105-	-	-	-		
	423.0.01	444-	-	-	-		
	431.0.01	14-	-	-	-		
	433.0.01	189-	-	-	-		
	441.0.01	14-	-	-	-		
	443.0.01	49-	-	-	-		
	480.6.01	145-	-	-	-		
Korting ziektekosten	421.0.01	1-	-	-	-		
	423.0.01	1-	-	-	-		
	443.0.01	1-	-	-	-		
	480.2.01	20-	-	-	-		
	480.6.01	1-	-	-	-		
Middelen "verbeteren binnenmilieu schoolgeb."	480.6.01	-	-	1.839	-	Reserve Duurzame Huisvesting Onderwijs	
		-	-	-	1.886	Reserve Regeling Binnenmilieu Scholen Primair en Speciaal Onderwijs	
		2.289-	2.336-	-	-		
Mutaties pers.begroting SO	480.2.01	1.710-	-	-	-		
	480.2.02	68	-	-	-		
	480.5.01	226	-	-	-		
	480.6.01	1.477	-	-	-		
	623.0.01	212-	-	-	-		
	650.0.01	9-	-	-	-		
Nacalculatie Trend	421.0.01	22	-	-	-		
	423.0.01	36	-	-	-		
	431.0.01	5	-	-	-		
	433.0.01	3	-	-	-		
	441.0.01	9	-	-	-		
	443.0.01	16	-	-	-		
	480.2.01	61	-	-	-		
	480.2.02	12	-	-	-		
	480.3.01	14	-	-	-		
	480.4.01	18	-	-	-		
	480.5.01	32	-	-	-		
	480.6.01	147	-	-	-		
	480.8.01	1	-	-	-		
	623.0.01	11	-	-	-		
	650.0.01	1	-	-	-		
	Onderwijs achterstanden: aanpassen Rijksmiddelen	480.2.01	7.404	7.404	-	-	
	Overboeken onrendabel salaris Tokin	650.0.01	400	-	-	-	
Overheveling budgetten nav de HEA	480.2.01	575	-	-	-		
	480.2.02	1.500-	-	-	-		
	480.6.01	925	-	-	-		
Participatiebudget: aanpassen budget Rijksmiddelen	623.0.01	159-	159-	-	-		
Res.6276 BOW2012.145 multif.gebr.schoolgeb.	480.6.01	2.500-	-	5.000	2.500	Reserve Multifunctioneel gebruik schoolgebouwen	
Res.6271 Duurzame huisvesting schoolgebouwen	480.6.01	2.300	-	2.800-	500-	Reserve Duurzame Huisvesting Onderwijs	
Reserve 3175 act.ontrr. regeling praktijklokalen	480.6.01	171	-	-	171	Reserve Activiteiten/projecten stedelijk onderwijsbeleid	
Retraite 2012 B. Maatregelen	480.6.01	1.000-	-	1.000	-	Reserve Exploitatie rendabele panden	

06 - Onderwijs	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Retraite 2012 E. Overig - Financiële Consequenties	421.0.01	4	-	-	-	
	423.0.01	9	-	-	-	
	431.0.01	1	-	-	-	
	433.0.01	1	-	-	-	
	441.0.01	2	-	-	-	
	443.0.01	3	-	-	-	
	480.2.01	11	-	-	-	
	480.2.02	5	-	-	-	
	480.5.01	9	-	-	-	
	480.6.01	10	-	-	-	
	623.0.01	1	-	-	-	
	RMC: aanpassen budget Rijksmiddelen	480.2.01	2.310	2.310	-	-
Structurele onrendabele uitbreiding formatie Tokin	650.0.01	124-	-	-	-	
Totaal programma 6		17.025	17.147	5.039	4.045	

07 - Integratie en Krachtwijken	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualiseren BR KW BC Bewonersparticipatie	620.0.04	770	-	-	770	BR KW BC Bewonersparticipatie
Actualiseren BR KW BC Imagocampagne	002.1.05	78	-	-	78	BR KW BC Imagocampagne
Actualiseren uitgaven uit het Krachtwijkenfonds.	002.1.05	641	-	-	-	
Begroten Rijksbijdrage Project Maatwerkafspraken	002.1.05	250	250	-	-	
Generieke korting Business Cases krachtwijken.	002.1.05	21-	-	-	-	
	620.0.04	88-	-	-	-	
Krachtwijken ondersteuning wijkteams in 2012	002.1.05	150	-	-	-	
Krachtwijken: Uitgaven 2de fase Wijkaanpak	002.1.05	1.716	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	002.1.05	5	-	-	-	
Samenvoeging Bedrijfsbureaus BSD	002.1.05	34-	-	-	-	
Doorverdelen centrale overhead	620.0.03	26	-	-	-	
	623.0.02	19-	-	-	-	
Herfasering reserves WJB	620.0.03	4	-	-	4	Reserve Marokko instituut
Herverdeling n.a.v. UBU 2012 e.v. jaren	620.0.03	79	-	-	-	
Korting op ziektekostenregeling WJB	620.0.03	2-	-	-	-	
Mutaties pers.begroting SO	623.0.02	20-	-	-	-	
Nacalculatie Trend	620.0.03	59	-	-	-	
	623.0.02	11	-	-	-	
Overhev. trend n.a.v. Bund. Kleine Regeling DPZ	620.0.03	13-	-	-	-	
Project Matra II Nador (rek no. 17321)	620.0.03	2	2	-	-	
Project Matra II Oujda (rek no. 17322)	620.0.03	2	2	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Financiële Consequenties	620.0.03	2	-	-	-	
	623.0.02	2	-	-	-	
Actualisatie Inburgering	623.2.01	1.348	189	-	3.989	Bestemmingsreserve Risico's Inburgering en verantwoorde afbouw
Actualisatie kostenverdeling 2012-2016	623.2.01	167-	-	-	-	
Compensatie weglek rendabelen mbt bezuiniging	623.2.01	42	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	623.2.01	49	-	-	-	
Totaal programma 7		4.872	443	-	4.841	

08 - Werk en inkomen	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Bezuiniging Medezeggenschap	611.1.01	19-	-	-	-	
Bijdebtinstelling subsidie Rijk	611.1.01	1.130	1.130	-	-	

08 - Werk en inkomen	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Budgetbijstelling IDC	611.1.01	37	-	-	-	
Budgetbijstelling overige inkomensoverdrachten	611.1.01	649-	649-	-	-	
budgetbijstelling vrijval voorzieningen	611.1.01	160-	160-	-	-	
Budgetbijstellingen tekort	611.1.01	3.000	-	-	-	
Invoering van de werkkostenregeling per 1-1-2012	611.1.01	43-	-	-	-	
Trend nacalculatie 2013-2016	611.1.01	290	-	-	-	
Verwerking incidentele betaling CAO 2012	611.1.01	54	-	-	-	
wijziging huuropbrengsten	611.1.01	25-	25-	-	-	
Aanvulling reserve inkomensvoorzieningen (Wwb-I)	610.0.01	-	-	3.000	-	Egalisatiereserve Inkomensvoorzieningen (voorheen WWB I-deel)
Actualisatie Algemene Bijstandsverlening	610.0.01	23.227	23.225	2-	-	Egalisatiereserve Inkomensvoorzieningen (voorheen WWB I-deel)
Actualisatie Inburgering	610.0.01	2.829	-	-	-	
Actualisatie kostenverdeling 2012-2016	610.0.01	353	-	-	-	
	623.1.01	1.536-	-	-	-	
	650.0.02	18	-	-	-	
Bestedingsplan Kinderopvang	650.0.02	75-	75-	-	-	
Bezuiniging en herverdeling IDC tarieven	610.0.01	598-	-	-	-	
Bezuinigingen op arbeidsvoorwaarden	610.0.01	280-	-	-	-	
Bezuinigingen re-integratie	623.1.01	-	-	-	1.824-	Bestemmingsreserve afbouw ID-banen
		-	-	-	888	Bestemmingsreserve Jeugdwerkloosheid Haaglanden
		-	-	-	9.191	Bestemmingsreserve Sociaal Economisch Fonds
		2.219-	10.473-	-	-	
Compensatie weglek rendabelen mbt bezuiniging	623.1.01	398	-	-	-	
Handhaving	610.0.01	450	450	-	-	
Huis aan huis aan het werk	623.1.01	361	361	-	-	
Junicirculaire 2012	610.0.01	114	-	-	-	
Loketbezuinigingen	610.0.01	48-	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	610.0.01	404	-	-	-	
	623.1.01	140	-	-	-	
	650.0.02	34	-	-	-	
Overdracht taak Perswoordvoering naar BSD	610.0.01	82-	-	-	-	
Scanstraat: overhevelen budget van DSO naar SZW	610.0.01	157	-	-	-	
Subsidie Pilot voorkomen geweld en agressie	610.0.01	9	9	-	-	
Technische correctie apparaatsbezuiniging	610.0.01	29	-	-	-	
	623.1.01	29-	-	-	-	
Verwerking incidentele betaling CAO 2012	610.0.01	315	-	-	-	
Vrijval reserve eigen vorm van Kinderopvang	650.0.02	152-	-	-	220	Bestemmingsreserve ontwikkelen eigen vorm kinderopvang
Totaal programma 8		27.435	13.792	2.998	8.475	

09 - Sociale voorzieningen en armoedebestrijding	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanpassen voorziening GKB	310.3.01	80-	80-	-	-	
Actualisatie begroting Financiële hulpverlening	310.3.01	481	481	-	-	
Actualisatie begroting Schuldhulpverlening	620.3.01	759	843	-	33	Bestemmingsreserve schuldhulpverlening
Actualisatie kostenverdeling 2012-2016	310.3.01	207	-	-	-	
	614.0.01	483	-	-	-	
	620.3.01	987	-	-	-	
	620.4.01	4	-	-	-	
	724.1.01	6	-	-	-	

09 - Sociale voorzieningen en armoedebestrijding	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualisatie minimabeleid en Fin Hulpverlening	614.0.01	886-	186-	-	-	
	620.3.01	417	-	-	-	
Armoede	614.0.01	500-	-	-	-	
	620.3.01	500	-	-	-	
Bestuursvoorstel Langdurigheidstoelage	614.0.01	800-	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	310.3.01	134	-	-	-	
	614.0.01	196	-	-	-	
	620.4.01	1	-	-	-	
	724.1.01	2	-	-	-	
Totaal programma 9		1.911	1.058	-	33	

10 - Jeugd en gezin	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualisatie doorbelasting DSB	560.2.02	3-	-	-	-	
CAO 2012 eenmalige uitkering	560.2.02	4	-	-	-	
Kapitaallasten en versneld afschrijven 2012-2016	560.2.02	124-	-	-	-	
Mutaties reserves	560.2.02	634	-	-	634	Reserve Samen spelen (3e tranche)
Overdracht 1 fte persvoorlichter van DSB aan BSD	560.2.02	1-	-	-	-	
Overdracht 1 fte WebGis per 1 mei 2012 aan DSO/L&V	560.2.02	1-	-	-	-	
Overdracht Spaarwaterveld van OCW naar DSB	560.2.02	7	-	-	-	
Overheveling FTE's BBB's/HWB	560.2.02	1-	-	-	-	
Technische mutatie herverdeling centrale overhead	560.2.02	4	-	-	-	
Trend nacalculatie 2012 en voorcalculatie 2013	560.2.02	19	-	-	-	
Weglek 2012-2016	560.2.02	-	18-	-	-	
Ziektekosten vergoeding in de werkkostenregeling	560.2.02	3-	-	-	-	
Aanpassing begroting CJG 2012	630.7.01	515-	-	-	-	
	715.0.01	355	-	-	-	
	716.0.01	160	-	-	-	
Bijdrage Ras-middelen 2012	630.7.01	815	815	-	-	
Correctie baten bij JGZ	715.0.01	6-	6-	-	-	
Doorverdelen centrale overhead	630.4.01	93	-	-	-	
	630.7.01	24	-	-	-	
	715.0.01	743-	-	-	-	
	716.0.01	843-	-	-	-	
Herfasing reserves WJB	630.7.01	1.691	-	-	1.691	Reserve actieprogramma jeugd
		35	-	-	35	Reserve kamers met kansen
		138	-	-	138	Reserve talent center Den Haag ZW (Urban Center)
Herverdeling n.a.v. UBU 2012 e.v. jaren	630.4.01	167	-	-	-	
	630.7.01	179	-	-	-	
Herverdeling pers.begroting 2012 binnen VGZ	715.0.01	102-	-	-	-	
	716.0.01	39	-	-	-	
Invoeringskosten Jeugdzorg 2012	630.7.01	213	-	-	-	
Korting op ziektekostenregeling WJB	630.7.01	3-	-	-	-	
Korting ziektekosten	715.0.01	52-	-	-	-	
Korting ziektekosten VG&Z	715.0.01	52	-	-	-	
Middelen notitie 2e fase wijkaanpak pijler 2	715.0.01	253	-	-	-	
MZV uitb Sen. beleidsmedewerker	715.0.01	2	-	-	-	
	716.0.01	1	-	-	-	

10 - Jeugd en gezin	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
MZV uitb senior projectleider	715.0.01	2	-	-	-	
	716.0.01	2	-	-	-	
Nacalculatie Trend	630.4.01	102	-	-	-	
	630.7.01	41	-	-	-	
	715.0.01	192	-	-	-	
	716.0.01	11	-	-	-	
Opbrengsten huur CJGs ketenpartners 2012-2016	716.1.01	1.439	1.439	-	-	
Opleiden jeugdartsen tot arts M&G/rendabelen JGZ	715.0.01	248	248	-	-	
Overboeken onrendabel salaris Tokin	715.0.01	400-	-	-	-	
Overhev. trend n.a.v. Bund. Kleine Regeling DPZ	630.4.01	1-	-	-	-	
Overheveling directiebudget naar MZV tbv salaris	715.0.01	2	-	-	-	
	716.0.01	1	-	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Financiële Consequenties	630.4.01	4	-	-	-	
	630.7.01	1	-	-	-	
	715.0.01	2	-	-	-	
	716.0.01	1	-	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Taakmutaties	630.7.01	133	-	-	-	
Struct. overhev overhead programma bureau Jeugd	630.7.01	70-	-	-	-	
Struct. overheveling overhead progr.bureau Jeugd	630.4.01	20-	-	-	-	
	630.7.01	8-	-	-	-	
Tegenboeken B38027 65.000 naar MZV	715.0.01	2-	-	-	-	
	716.0.01	1-	-	-	-	
Tijdelijke onrendabele uitbreiding fin med B&O	715.0.01	7	-	-	-	
	716.0.01	1	-	-	-	
Tijdelijke onrendabele uitbreiding JGZ	715.0.01	88	-	-	-	
Tweede fase wijkaanpak - extra JIT - trajecten	630.7.01	369	-	-	-	
Tweede fase wijkaanpak - impuls progr 24/7	630.4.01	544	-	-	-	
Totaal programma 10		5.176	2.478	-	2.498	

11 - Leefomgeving	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Herverdeling leyweg van DPZ naar IDC	210.7.01	3-	-	-	-	
4de tranche krachtwijken 2012	210.3.01	320	-	-	-	
	723.6.01	316	-	-	-	
Aanpas. budg. begrppts nav opmerk BSD mbt rente b	724.3.01	275	205	-	-	
	732.3.01	-	70	-	-	
Aanpassen verdeling budget extra onderhoud ORG	210.2.01	36-	-	-	-	
	560.1.01	36	-	-	-	
Actualisatie doorbelasting DSB	140.2.01	2-	-	-	-	
	210.1.01	1-	-	-	-	
	210.2.01	57-	-	-	-	
	210.3.01	281-	-	-	-	
	210.4.01	187	-	-	-	
	210.5.01	20-	-	-	-	
	210.6.01	107	-	-	-	
	220.0.01	34-	-	-	-	
	221.1.01	1-	-	-	-	

11 - Leefomgeving	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualisatie doorbelasting DSB	221.2.01	21-	-	-	-	
	240.0.01	4-	-	-	-	
	310.1.01	11	-	-	-	
	480.1.02	5	-	-	-	
	560.1.01	203-	-	-	-	
	723.6.01	267	-	-	-	
	724.3.01	2-	-	-	-	
	731.1.01	3-	-	-	-	
Afboeken visvergunningen en aanpassing lichtbakken	922.0.01	1-	-	-	-	
	560.2.01	-	16-	-	-	
	913.0.02	40	56	-	-	
Beheerkosten pollers en fontein loosduinseplein	221.2.01	8	-	-	-	
Bezuiniging Medezeggenschap	210.2.01	1-	-	-	-	
	210.3.01	5-	-	-	-	
	210.5.01	1-	-	-	-	
	220.0.01	1-	-	-	-	
	480.1.02	1-	-	-	-	
	560.1.01	5-	-	-	-	
	723.6.01	4-	-	-	-	
Bezuinigingen IDC ingevuld door DSB	922.0.01	202-	-	-	-	
Bijdrage uit Cofinancieringsfonds in 2012	560.1.01	334	-	-	-	
CAO 2012 eenmalige uitkering	210.2.01	17	-	-	-	
	210.3.01	68	-	-	-	
	210.4.01	4	-	-	-	
	210.5.01	6	-	-	-	
	210.6.01	5	-	-	-	
	220.0.01	7	-	-	-	
	221.2.01	6	-	-	-	
	310.1.01	5	-	-	-	
	480.1.02	8	-	-	-	
	560.1.01	47	-	-	-	
	560.2.01	1	-	-	-	
	723.6.01	43	-	-	-	
	731.1.01	1	-	-	-	
	913.0.02	1	-	-	-	
Correctie opbr. rioolheffing(incl dotatie vz)	722.0.01	1.200-	-	-	-	
	726.0.01	-	1.200-	-	-	
Hogere kwijtscheldingen afvalstoffenheffingen	614.0.02	150	-	-	-	
	721.0.01	150-	-	-	-	
IDC herverdeling van budgetten tussen diensten	723.6.01	87-	-	-	-	
	922.0.01	176	-	-	-	
Incidentele budgetoverheveling 210.2.01 OSWP	210.2.01	361	361	-	-	
Jaarlijks huurverhoging overslagstation Binckhorst	721.0.01	85	85	-	-	
Kansen voor West	310.1.01	2.853	-	-	-	

11 - Leefomgeving	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving	
Kapitaallasten en versneld afschrijven 2012-2016	210.4.01	175	-	-	-		
	210.5.01	1.093-	-	-	-		
	220.0.01	48-	-	3.800-	-	Reserve Scheveningse Haven Openbare Ruimte	
	310.1.01	11-	-	-	-		
	560.1.01	4-	-	-	-		
	721.0.01	74-	-	-	-		
	922.0.01	292-	292-	-	-		
Lagere dividend uitkering 2012 HMS	721.0.01	1.357-	-	-	-		
Legesopbrengsten verkeersontheffingen pollers	210.6.01	73	-	-	-		
Loketten bezuiniging DSB onderdeel click/call/face	922.0.01	30-	-	-	-		
Mutaties reserves	560.1.01	47	67	67	47	Reserve Bomen	
	922.0.01	852	-	-	852	Reserve compensatie cs	
	960.1.04	171	-	-	171	Reserve bedrijfsvoering DSB	
		464	-	-	464	Reserve compensatie cs	
Overdracht 1 fte persvoorlichter van DSB aan BSD	210.2.01	3-	-	-	-		
	210.3.01	12-	-	-	-		
	210.4.01	1-	-	-	-		
	210.5.01	2-	-	-	-		
	210.6.01	1-	-	-	-		
	220.0.01	2-	-	-	-		
	221.2.01	2-	-	-	-		
	310.1.01	1-	-	-	-		
	480.1.02	2-	-	-	-		
	560.1.01	10-	-	-	-		
	723.6.01	9-	-	-	-		
	Overdracht 1 fte WebGis per 1 mei 2012 aan DSO/L&V	210.2.01	2-	-	-	-	
		210.3.01	8-	-	-	-	
210.5.01		1-	-	-	-		
210.6.01		1-	-	-	-		
220.0.01		1-	-	-	-		
221.2.01		1-	-	-	-		
310.1.01		1-	-	-	-		
480.1.02		1-	-	-	-		
560.1.01		8-	-	-	-		
723.6.01		4-	-	-	-		
Overdracht Spaarwaterveld van OCW naar DSB		560.1.01	6	-	-	-	
Overheveling budget buurtserviceteams	210.3.01	1.100	-	-	-		
	723.6.01	1.100-	-	-	-		
Overheveling FTE's BBB's/HWB	140.2.01	2	-	-	-		
	210.1.01	1	-	-	-		
	210.2.01	4-	-	-	-		
	210.3.01	8-	-	-	-		
	210.5.01	2-	-	-	-		
	210.6.01	16	-	-	-		

11 - Leefomgeving	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving	
Overheveling FTE's BBB's/HWB	220.0.01	2-	-	-	-		
	221.2.01	2-	-	-	-		
	480.1.02	28	-	-	-		
	560.1.01	10-	-	-	-		
	723.6.01	117-	-	-	-		
	723.7.01	1	-	-	-		
	913.0.02	2	-	-	-		
Projectbureau Stedelijke Bereikbaarheid	210.6.01	173	266	-	-		
	922.0.01	93	-	-	-		
Retraite: Exploitatie reclamezuilen	913.0.02	-	200	-	-		
Stedelijk Verkeersmanagement	210.4.01	131-	-	-	-		
Technische mutatie herverdeling centrale overhead	210.2.01	21	-	-	-		
	210.3.01	95	-	-	-		
	210.4.01	2	-	-	-		
	210.5.01	3	-	-	-		
	221.2.01	3	-	-	-		
	560.1.01	85	-	-	-		
	560.2.01	1	-	-	-		
	723.6.01	260-	-	-	-		
	Technische mutatie tlv voormalig personeel	210.2.01	15-	-	-	-	
210.3.01		15-	-	-	-		
220.0.01		8-	-	-	-		
560.1.01		15-	-	-	-		
922.0.01		142	-	-	-		
Trend nacalculatie 2012 en voorcalculatie 2013		140.2.01	4	-	-	-	
	210.1.01	7	-	-	-		
	210.2.01	140	-	-	-		
	210.3.01	213	-	-	-		
	210.4.01	30	-	-	-		
	210.5.01	34	-	-	-		
	210.6.01	13	-	-	-		
	220.0.01	18	-	-	-		
	221.2.01	34	-	-	-		
	240.0.01	3	-	-	-		
	310.1.01	1	-	-	-		
	480.1.02	24	-	-	-		
	560.1.01	122	-	-	-		
	560.2.01	2	-	-	-		
	723.6.01	119	-	-	-		
	723.7.01	3	-	-	-		
	731.1.01	2	-	-	-		
	913.0.02	2	-	-	-		
	922.0.01	12-	-	-	-		
	Van der Vennepark extra kosten	560.1.01	100	-	-	-	
	Verdeling budget onderhoud weg over stadsdelen	210.2.01	132-	132-	-	-	
	Verlagen lasten en baten uitstallingen en reclameb	210.6.01	51-	51-	-	-	

11 - Leefomgeving	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Weglek 2012-2016	210.2.01	-	16-	-	-	
	210.4.01	-	10-	-	-	
	210.5.01	-	13-	-	-	
	220.0.01	-	2-	-	-	
	221.1.01	-	1-	-	-	
	221.2.01	-	13-	-	-	
	240.0.01	-	1-	-	-	
	310.1.01	-	2-	-	-	
	560.1.01	-	21-	-	-	
	560.2.01	-	6-	-	-	
Werk met werk 2013-2015 (retraite nr 63)	210.2.01	-	-	15.000	-	Reserve Werk met Werk
Wijzigen beschikkingen DSB	560.1.01	925	925	-	-	
Ziektekosten vergoeding in de werkkostenregeling	210.2.01	11-	-	-	-	
	210.3.01	34-	-	-	-	
	210.4.01	4-	-	-	-	
	210.5.01	6-	-	-	-	
	210.6.01	3-	-	-	-	
	220.0.01	4-	-	-	-	
	221.2.01	4-	-	-	-	
	310.1.01	3-	-	-	-	
	480.1.02	5-	-	-	-	
	560.1.01	30-	-	-	-	
	560.2.01	1-	-	-	-	
	723.6.01	24-	-	-	-	
	913.0.02	1-	-	-	-	
	Totaal programma 11		3.780	459	11.267	1.534

12 - Economie	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanp productenraming aan SB 2012 DSO	310.4.01	141-	300-	-	-	
	320.0.01	307	466	-	-	
Binnenstad	310.4.01	750-	-	-	-	
BR Bedrijventerreinen; herstructurering ZKD	310.4.01	-	440-	-	440	Res. Bedrijventerreinen
BR Co-financiering KWW; Binckhaven	310.4.01	550-	-	550	-	BR Cofinanciering Economische Projecten
BR Co-financiering KWWest / Creatieve Stad	310.4.01	50	-	500-	450-	BR Cofinanciering Economische Projecten
BR Economie id wijken; Creatieve Stad	310.4.01	351-	168-	-	182-	BR Economie in de wijken
BR Economie in de wijken	310.4.01	2.157-	-	-	2.157-	BR Economie in de wijken
BR Overcomm D2/ BR Co-financ Kansen v West	310.4.01	-	-	-	2.461-	Reserve Overcommitting
		1.157-	1.304	-	-	
BR Vastgoedexploitatie Invest.bijdr. Schenkweg 56	310.4.01	348-	-	-	-	
BRBedrijventerreinen/BRStedelijkeOntwikkeling	310.4.01	-	-	-	442	Res. Bedrijventerreinen
Concemres Cofinanciering/BR Pieken in de Delta	310.4.01	6.031	-	-	1.191-	BR Pieken in de Delta
Generieke korting Krachtwijken 2012	310.4.01	-	-	-	101	BR Krachtwijken DSO (050.0.00)
		-	-	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Bezui IDC-tarieven	310.4.01	13-	-	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Herv. IDC-tarieven	310.4.01	62-	-	-	-	
Uitvoering compensatiereg. OZB startende ondernem	310.4.01	450	-	-	-	
Verschincid.NieuwBeleid jaarsch;BR BedrijfsgerGebV	310.4.01	604-	-	-	304-	BR Bedrijfsgerichte gebiedsverbetering

12 - Economie	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Verschuiven Incidenteel Nieuw Beleid jaarschijven	310.4.01	120-	-	-	-	
VJN 2012: Incidentele maatregelen reserves 2012	310.4.01	-	-	-	573	BR Economie in de wijken
Totaal programma 12		585	862	50	5.189-	
13 - Sport	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanpassing 2de fase Wijkaanpak	530.2.01	16-	-	-	16-	Reserve krachtwijken sport
Aanvulling op OCW.OB13.4211	531.0.01	170-	170-	-	-	
Actualiseren reserve NASB 06261	530.2.01	60	-	-	60	Reserve Nationaal actieplan sport en bewegen
Actualisering huurbaten Cultuur, Welz., Ambu, Sprt	530.1.01	7-	7-	-	-	
	531.0.01	16	16	-	-	
actualisering reserve krachtwijken 06266	530.2.01	290	-	-	290	Reserve krachtwijken sport
Bijdr GLI samenwerkings Impuls BeweegKuur	530.2.01	80	80	-	-	
Bijdrage cofin 2012 Sportinnolab	530.2.01	96	-	-	-	
Combifunctionarissen co financiering	530.2.01	500	-	395	105-	Reserve combifuncties brede school, sport en cultuur
Doorverdelen centrale overhead	530.1.01	516-	-	-	-	
	530.2.01	112	-	-	-	
	531.0.01	141-	-	-	-	
Financiële verwerking Tweede Fase Wijkaanpak	530.2.01	168-	-	168	168	Reserve combifuncties brede school, sport en cultuur
		-	-	-	16	Reserve krachtwijken sport
Herfasering reserve topsport	530.2.01	-	-	-	15	Reserve Topsport
		15	-	-	-	
herverdeling begroting 2012 ivm UBU	530.1.01	19-	-	-	-	
	530.2.01	39	-	-	-	
	531.0.01	20-	-	-	-	
herverdeling salarislasten	530.1.01	81-	-	-	-	
	530.2.01	82	-	-	-	
Kapitaallasten OCW	530.1.01	121-	-	-	-	
	531.0.01	125-	-	-	-	
Korting ziektekosten	530.1.01	37-	-	-	-	
	530.2.01	4-	-	-	-	
	531.0.01	12-	-	-	-	
Nacalculatie Trend	530.1.01	162	-	-	-	
	530.2.01	61	-	-	-	
	531.0.01	70	-	-	-	
onderhoudsmiddelen naar DSB Theresiastr/Spaarwater	531.0.01	13-	-	-	-	
Onttrekking egalisereserve 03106 (ADO stadion)	531.0.01	248	248	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Financiële Consequenties	530.1.01	24	-	-	-	
	530.2.01	13	-	-	-	
	531.0.01	14	-	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Taakmutaties	530.2.01	263	-	263	263	Reserve combifuncties brede school, sport en cultuur
Struct verhogen lasten en baten sportvelden	531.0.01	150	150	-	-	
Toedelen trend aan reserve topsport en combifunct.	530.2.01	-	-	35	35	Reserve combifuncties brede school, sport en cultuur
		-	-	15	15	Reserve Topsport
Verdeling budget Hofbad	530.1.01	260	483	-	-	
	530.2.01	-	-	160	-	Reserve Topsport
Totaal programma 13		105	800	1.036	741	

14 - Media/ICT in de stad, monumenten, archeologie	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualisatie sleutels indirecte kosten	002.1.07	1	-	-	-	
Bez. ziektekostenvergoeding in werkkostenregeling	002.1.07	1-	-	-	-	
Compensatie hogere huisvestingslasten	002.1.07	1	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	002.1.07	4	-	-	-	
Overheveling tgv overhead door Directie BZ	002.1.07	1	-	-	-	
Retraite Overig: Incidentele CAO betaling 2012	002.1.07	1	-	-	-	
Samenvoeging Bedrijfsbureaus BSD	002.1.07	4-	-	-	-	
Vorming budgetten dir. Concern Bedrijfsvoering	002.1.07	4-	-	-	-	
Actualisatie doorbelasting DSB	541.4.01	3-	-	-	-	
CAO 2012 eenmalige uitkering	541.4.01	3	-	-	-	
Kapitaallasten en versneld afschrijven 2012-2016	541.4.01	3	-	-	-	
Mutaties reserves	541.4.01	285	-	-	310	Reserve Archeologie
Overdracht 1 fte persvoorlichter van DSB aan BSD	541.4.01	1-	-	-	-	
Overdracht 1 fte WebGis per 1 mei 2012 aan DSO/L&V	541.4.01	1-	-	-	-	
Trend nacalculatie 2012 en voorcalculatie 2013	541.4.01	16	-	-	-	
Ziektekosten vergoeding in de werkkostenregeling	541.4.01	2-	-	-	-	
Aanp productenraming aan SB 2012 DSO	541.3.01	1.155	1.155	-	-	
VJN 2012; E Overig looptijd BR Atlantikwallmuseum	541.3.01	275	-	-	275	BR Atlantikwallmuseum
Totaal programma 14		1.729	1.155	-	585	

15 - Maatschappelijke ondersteuning	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
aanpassing ouderenzorg nav nota "Oud = in" 2011-14	620.5.01	17-	-	-	-	
	620.5.02	43	-	-	-	
	620.5.03	26-	-	-	-	
Aanvulling op OCW.OB13.4211	630.6.01	147-	-	45	102-	Reserve Exploitatie rendabele panden
Actualisering huurbaten Cultuur, Welz., Ambu, Spt	630.6.01	1.690	1.690	-	-	
AWBZ comp. maatreg. Incident. 2012 tbv SZW	620.1.01	128-	-	-	-	
Beleidskeuzes AWBZ compenserende maatregelen	620.1.01	120-	-	-	-	
Bezuiniging GAD Structureel Inspectie Productsubs	630.1.01	40-	-	-	-	
	960.1.03	40	-	-	-	
Co-financieringsfonds Laak Noord	630.1.01	233	-	-	-	
Co-financieringsfonds Royaal Mariahoeve	630.1.01	37	-	-	-	
Doorverdelen centrale overhead	620.1.01	264-	-	-	-	
	620.5.01	585-	-	-	-	
	620.5.02	268	-	-	-	
	620.5.03	380	-	-	-	
	620.9.01	45	-	-	-	
	630.1.01	126	-	-	-	
	630.1.02	44	-	-	-	
	630.6.01	2.116	-	-	-	
	630.8.01	2	-	-	-	
	960.1.03	487-	-	-	-	
Dotatie egaliseringsreserve 03106 exploitatie rend.p	630.6.01	550-	-	550	-	Reserve Exploitatie rendabele panden
EFRO subsidie Laak Noord Scoort	630.1.01	300	300	-	-	
EFRO subsidie Royaal Mariahoeve	630.1.01	184	184	-	-	
Herfasering reserves MZV	620.5.01	1.116-	-	-	1.116-	Reserve Stimuleringsfonds wonen, welzijn en zorg
Herfasering reserves OCW Centrale Staf	960.1.03	48	-	-	48	Reserve bedrijfsvoering ICT - Invoering Document Management System

15 - Maatschappelijke ondersteuning	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Herfasing reserves WJB	620.9.01	250	-	-	250	Reserve Aanvalsplan vrijwilligers
	960.1.03	135	-	-	135	Reserve Diverse ICT-kosten
Herverdeling n.a.v. UBU 2012 e.v. jaren	620.5.01	33-	-	-	-	
	620.9.01	201-	-	-	-	
	630.1.01	27	-	-	-	
	630.1.02	201-	-	-	-	
	630.3.01	55-	-	-	-	
	630.5.01	24-	-	-	-	
	630.8.01	49	-	-	-	
Herverdeling pers.begroting 2012 binnen VGZ	620.1.01	516-	-	-	-	
	620.5.01	144-	-	-	-	
	620.5.02	232	-	-	-	
	620.5.03	160	-	-	-	
	620.9.01	1	-	-	-	
	630.6.01	3-	-	-	-	
IDC tarieven begroting 2013-2016 conform besluit C	960.1.03	-	-	-	-	
	630.6.01	323-	-	-	-	
Kapitaallasten OCW	630.6.01	323-	-	-	-	
Korting op ziektekostenregeling WJB	630.1.01	7	-	-	-	
Korting ziektekosten	630.1.01	9-	-	-	-	
	630.6.01	2-	-	-	-	
	960.1.03	23-	-	-	-	
Mutaties pers.begroting SO	960.1.03	180	-	-	-	
MZV uitb Sen. beleidsmedewerker	620.1.01	2	-	-	-	
	620.5.01	59-	-	-	-	
	620.5.02	6	-	-	-	
	620.5.03	2	-	-	-	
	620.9.01	1	-	-	-	
MZV uitb senior projectleider	620.1.01	2	-	-	-	
	620.5.01	7	-	-	-	
	620.5.02	77-	-	-	-	
	620.5.03	3	-	-	-	
	620.9.01	1	-	-	-	
Nacalculatie Trend	620.1.01	98	-	-	-	
	620.5.01	69	-	-	-	
	620.9.01	49	-	-	-	
	630.1.01	283	-	-	-	
	630.1.02	18	-	-	-	
	630.3.01	5	-	-	-	
	630.5.01	9	-	-	-	
	630.6.01	42	-	-	-	
	630.8.01	10	-	-	-	
	960.1.03	178	-	-	-	
	960.1.03	28-	-	-	-	
Ombuigingen OCW	960.1.03	28-	-	-	-	
Onttrekking egalisereserve 03106 (ADO stadion)	630.6.01	102	-	-	102	Reserve Exploitatie rendabele panden
Overhev. trend n.a.v. Bund. Kleine Regeling DPZ	620.5.01	8-	-	-	-	
	620.9.01	23-	-	-	-	
	630.1.01	4-	-	-	-	
	630.1.02	3-	-	-	-	

15 - Maatschappelijke ondersteuning	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Overheveling budgetten SMO naar WJB	620.1.01	108	-	-	-	
Overheveling directie en OGGZ naar A&C (salaris)	620.1.01	2-	-	-	-	
	620.5.02	1-	-	-	-	
	620.5.03	1-	-	-	-	
Overheveling directiebudget naar MZV tbv salaris	620.1.01	2	-	-	-	
	620.5.01	5	-	-	-	
	620.5.02	6	-	-	-	
	620.5.03	3	-	-	-	
	620.9.01	1	-	-	-	
Overheveling nr Bestuursdienst ivm persvoorlichter	960.1.03	82-	-	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Financiële Consequenties	620.1.01	10	-	-	-	
	620.5.01	1	-	-	-	
	620.5.02	3	-	-	-	
	620.5.03	4	-	-	-	
	620.9.01	3	-	-	-	
	630.1.01	5	-	-	-	
	630.6.01	23	-	-	-	
	630.8.01	1	-	-	-	
	630.1.02	50	-	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Taakmutaties	630.1.02	50	-	-	-	
SMO Fasering middelen AWBZ begeleiding	620.1.01	460-	-	-	-	
Struct. overhev overhead programma bureau Jeugd	960.1.03	70	-	-	-	
Struct. overheveling overhead progr.bureau Jeugd	960.1.03	28	-	-	-	
Structurele onrendabele uitbreiding formatie Tokin	960.1.03	43	-	-	-	
Tegenboeken B38027 65.000 naar MZV	620.1.01	2-	-	-	-	
	620.5.01	5-	-	-	-	
	620.5.02	6-	-	-	-	
	620.5.03	3-	-	-	-	
	620.9.01	1-	-	-	-	
Terugboek. Bundeling Kleine Regeling Structureel	620.9.01	110	-	-	-	
	630.5.01	30	-	-	-	
Terugdraaien dotaties en onttrekkingen (res.)	960.1.03	10	-	220-	210-	Reserve WAO (eigen risico drager)
Tijdelijke onrendabele uitbreiding fin med B&O	620.1.01	11	-	-	-	
	620.5.01	7	-	-	-	
	620.9.01	1	-	-	-	
Verdeling budget Hofbad	960.1.03	63	-	-	-	
Verschuiving invulling taakstelling wethouder	620.1.01	77	-	-	-	
Wijkbussen: n.a.v. Bund.Kline Reg. Inkomsten afboek	620.5.01	-	179-	-	-	
Actualisatie kostenverdeling 2012-2016	620.2.01	471-	-	-	-	
	622.0.01	185-	-	-	-	
	652.0.01	331	-	-	-	
	652.1.01	30-	-	-	-	
Afoming reserve individuele voorzieningen WMO	622.0.01	-	-	-	1.400	Egalisatiereserve Individuele voorzieningen WMO
AWBZ	622.0.01	540-	-	-	-	
Bestedingsplan Advies, Informatie en soc jur diens	620.2.01	182-	182-	-	-	
Bestedingsplan woon- en vervoersvoorzieningen	652.0.01	22	22	-	-	
Compenserende maatregelen AWBZ	620.2.01	128	-	-	-	

15 - Maatschappelijke ondersteuning	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Nacalculatie trend 2012	620.2.01	59	-	-	-	
	622.0.01	256	-	-	-	
	652.0.01	151	-	-	-	
	652.1.01	66	-	-	-	
Nazorg Ex-gedetineerden	620.2.01	380	380	-	-	
Totaal programma 15		2.365	2.215	375	507	

16 - Volksgezondheid en Zorg	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanpassing 2de fase Wijkaanpak	714.0.01	67-	-	-	67-	Reserve krachtwijken volksgezondheid
Aanpassing baten en lasten ivm Groeiboekje	714.0.01	481-	481-	-	-	
Aansluiting subsidieprogramma Volksgezondh en Zorg	620.0.02	4-	-	-	-	
	620.7.01	151-	-	-	-	
	620.8.01	147-	-	-	-	
	714.0.01	366	-	-	-	
	714.1.01	64-	-	-	-	
Actualisering huurbaten Cultuur, Welz., Ambu, Sprt	711.0.01	4	4	-	-	
Begroten EG rendabelen diverse projecten	714.0.01	10	10	-	-	
Beleidskeuzes AWBZ compenserende maatregelen	620.0.02	120	-	-	-	
bijdrage randgemeenten 17303 stand 1-1-2012	620.7.01	51	51	-	-	
convenant verlenging pilot mannenopvang t/m 2014	620.7.01	300	-	-	-	
Doorverdelen centrale overhead	620.0.02	22-	-	-	-	
	620.7.01	451	-	-	-	
	620.8.01	313-	-	-	-	
	714.0.01	187-	-	-	-	
	714.1.01	137-	-	-	-	
EG Epidemiologie (rendabel) salarisbegroting 2012	714.0.01	64	64	-	-	
Extra reguliere middelen Krachtwijken 2012	714.0.01	640	-	-	-	
Financiële verwerking Tweede Fase Wijkaanpak	714.0.01	-	-	-	67	Reserve krachtwijken volksgezondheid
Frictiekosten Ambulancedienst	711.0.01	204	-	-	-	
Geneeskundige Hulpverlening Ongevallen en Rampen	714.0.01	15	15	-	-	
herfasering reserve 06135+06229+06134	620.8.01	2.118	-	-	2.118	Reserve thuislozenzorg DHOD
	551-	-	-	-	551-	Reserve Voorzieningen Den Haag Onder Dak
	714.1.01	106	-	-	106	Reserve verslavingszorg DHOD
Herfasering reserves MZV	620.0.02	64	-	-	64	Reserve Wet voorzieningen Gehandicapten
	620.7.01	120	-	-	120	Reserve Vrouwenopvang ouderenmishandeling
	714.0.01	300	-	-	300	Reserve krachtwijken volksgezondheid
Herverdeling n.a.v. UBU 2012 e.v. jaren	620.0.02	1-	-	-	-	
Herverdeling pers.begroting 2012 binnen VGZ	620.0.02	138	-	-	-	
	620.7.01	186	-	-	-	
	620.8.01	408-	-	-	-	
	714.0.01	415	-	-	-	
	714.1.01	64-	-	-	-	
Kapitaallasten OCW	711.0.01	246-	246-	-	-	
	714.0.01	5	-	-	-	
Klachtencommissie CPA	714.0.01	15	15	-	-	
Klachtencommissie GGD Zuid Holland West (GGD ZHW)	714.0.01	33	33	-	-	
Korting ziektekosten VG&Z	714.0.01	52-	-	-	-	

16 - Volksgezondheid en Zorg	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Medische Milieukunde GGD ZHW en Baten THZ	714.0.01	60	60	-	-	
MZV uitb Sen. beleidsmedewerker	620.0.02	5	-	-	-	
	620.7.01	4	-	-	-	
	620.8.01	10	-	-	-	
	714.0.01	18	-	-	-	
	714.1.01	8	-	-	-	
MZV uitb senior projectleider	620.0.02	7	-	-	-	
	620.7.01	6	-	-	-	
	620.8.01	13	-	-	-	
	714.0.01	24	-	-	-	
	714.1.01	10	-	-	-	
Nacalculatie Trend	620.0.02	5	-	-	-	
	620.7.01	62	-	-	-	
	620.8.01	182	-	-	-	
	711.0.01	1	-	-	-	
	714.0.01	232	-	-	-	
	714.1.01	77	-	-	-	
Opboeking baten en lasten mbt werkzh Ambulancezorg	714.0.01	53	53	-	-	
Opleiden Artsen	714.0.01	261	261	-	-	
OVA 2011 Heroineregeling (17299)	714.1.01	37	37	-	-	
Overheveling budgetten SMO naar WJB	714.0.01	108-	-	-	-	
Overheveling directie en OGGZ naar A&C (salaris)	620.7.01	1-	-	-	-	
	620.8.01	4-	-	-	-	
	714.0.01	12	-	-	-	
	714.1.01	3-	-	-	-	
Overheveling directiebudget aan I&H	714.0.01	257-	257-	-	-	
Overheveling directiebudget naar MZV tbv salaris	620.0.02	5	-	-	-	
	620.7.01	4	-	-	-	
	620.8.01	10	-	-	-	
	714.0.01	47-	-	-	-	
	714.1.01	8	-	-	-	
Publieke gezondheid en GHOR tbv BES eilanden	714.0.01	723	723	-	-	
Retraite 2012 B. Maatregelen	620.8.01	450-	-	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Financiële Consequenties	620.0.02	1	-	-	-	
	620.7.01	7	-	-	-	
	620.8.01	17	-	-	-	
	714.0.01	21-	-	-	-	
	714.1.01	8	-	-	-	
Retraite 2012 E. Overig - Taakmutaties	620.7.01	739	-	-	-	
Rijksmidd. iz Wenkenbach LAAK-noord (17310)	714.0.01	445	445	-	-	
RIVM middelen VGZ/I&H/SOA	714.0.01	783	783	-	-	
Structurele onrendabele uitbreiding formatie Tokin	714.0.01	81	-	-	-	
Tariefswijziging 2012 Reizigersvaccinaties	714.0.01	40-	40-	-	-	

16 - Volksgezondheid en Zorg	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Tegenboeken B38027 65.000 naar MZV	620.0.02	5-	-	-	-	
	620.7.01	4-	-	-	-	
	620.8.01	10-	-	-	-	
	714.0.01	47	-	-	-	
	714.1.01	8-	-	-	-	
Terugboeken deel reserve 06267 Krachtwijken n. BSD	714.0.01	640-	-	-	1.045	Reserve krachtwijken volksgezondheid
Tijdelijke onrendabele uitbreiding fin med B&O	620.0.02	1	-	-	-	
	620.7.01	2	-	-	-	
	620.8.01	19	-	-	-	
	714.0.01	57-	-	-	-	
	714.1.01	8	-	-	-	
Tijdelijke onrendabele uitbreiding JGZ	714.0.01	88-	-	-	-	
verhoging opbrengst randgemeenten mbt HG	620.7.01	40	40	-	-	
Verplaatsing rendabele kapitaallasten	714.0.01	82-	82-	-	-	
Verschuiving invulling taakstelling wethouder	620.0.02	52	-	-	-	
	714.0.01	129-	-	-	-	
Totaal programma 16		4.963	1.488	-	3.202	

17 - Verkeer	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualisatie doorbelasting DSB	210.2.02	4-	-	-	-	
	211.1.01	141-	-	-	-	
	214.0.01	189	-	-	-	
Afdracht parkeren opnemen in de begroting	214.0.01	-	-	3.000	-	Reserve Parkeren
	215.0.01	-	3.000	-	-	
Beheerkosten pollers en fontein loosduinseplein	214.0.01	17	-	-	-	
Bezuiniging Medezeggenschap	210.2.02	3-	-	-	-	
	211.1.01	1-	-	-	-	
	214.0.01	6-	-	-	-	
CAO 2012 eenmalige uitkering	210.2.02	18	-	-	-	
	211.1.01	5	-	-	-	
	214.0.01	74	-	-	-	
Investing tijdelijk garage Nieuwersluisstraat	214.0.01	-	-	-	2.300	Reserve Parkeren
Invoeren betaald parkeren Heester- en Vruchtenbuur	214.0.01	110	-	-	-	
	215.0.01	-	110	-	-	
Invoering betaald Parkeren Groente- en fruitmarkt	214.0.01	258	-	-	-	
	215.0.01	-	258	-	-	
Kapitaallasten en versneld afschrijven 2012-2016	210.2.02	1.249-	-	-	-	
	211.1.01	1.172	-	-	-	
Legesopbrengsten verkeersontheffingen pollers	214.0.01	73-	-	-	-	
Loketten bezuiniging DSB onderdeel click/call/face	214.0.01	71-	-	-	-	
Masterplan Knooppunt Moerwijk tlc Res Grote Proj.	210.2.02	250	-	-	-	
Mutaties reserves	210.2.02	543	-	-	543	Reserve Groei fietsgebruik trekvluetracé
		3.000	-	-	3.000	Reserve Openbaar Vervoer Hoger Plan
		310	-	-	310	Reserve Reserve beleid VCP
		-	100-	100-	-	Reserve Verstrating grondbedrijf
	214.1.01	387-	-	-	3.313	Reserve Parkeren

17 - Verkeer	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Openbare Fietsenstalling De Laan	210.2.02	92-	-	-	-	
Overdracht 1 fte persvoorlichter van DSB aan BSD	210.2.02	7-	-	-	-	
	211.1.01	1-	-	-	-	
	214.0.01	16-	-	-	-	
Overdracht 1 fte WebGis per 1 mei 2012 aan DSO/L&V	210.2.02	4-	-	-	-	
	211.1.01	1-	-	-	-	
	214.0.01	8-	-	-	-	
Overheveling FTE's BBB's/HWB	210.2.02	5-	-	-	-	
	211.1.01	1-	-	-	-	
	214.0.01	16-	-	-	-	
Stedelijk Verkeersmanagement	211.1.01	131	-	-	-	
Taakmutatie Scheveningen boulevard indexatie	210.2.02	69	-	-	-	
Technische mutatie herverdeling centrale overhead	210.2.02	25	-	-	-	
	211.1.01	2	-	-	-	
	214.0.01	9	-	-	-	
Technische mutatie tlv voormalig personeel	210.2.02	7-	-	-	-	
	214.0.01	7-	-	-	-	
Trend nacalculatie 2012 en voorcalculatie 2013	210.2.02	55	-	-	-	
	211.1.01	34	-	-	-	
	214.0.01	25	-	-	-	
Uitvoeringsprogramma P2500 2012-2013	210.2.02	3.200	-	-	3.200	Reserve Parkeren
	214.0.01	4.500-	-	4.500	-	Reserve Parkeren
Vrijval Res. flankerende maatregelen VCP (nr. 37)	210.2.02	260-	-	-	-	
Weglek 2012-2016	210.2.02	-	112-	-	-	
	211.1.01	-	8-	-	-	
	214.0.01	-	41-	-	-	
Wijzigen beschikkingen DSB	210.2.02	18.788	18.788	-	-	
Wijziging betaald Parkeren Duinoord+Zorgvliet	214.0.01	136	-	-	-	
	215.0.01	-	136	-	-	
Wijziging Verordening op Parkeerbelasting va 2012	214.0.01	217	-	-	-	
	215.0.01	-	217	-	-	
Ziektekosten vergoeding in de werkkostenregeling	210.2.02	14-	-	-	-	
	211.1.01	5-	-	-	-	
	214.0.01	42-	-	-	-	
Aanp productenraming aan SB 2012 DSO	211.2.01	10.603	10.603	-	-	
	212.0.01	1.511	1.511	-	-	
Aanpassen begroting lasten op programma 17/19	211.2.01	150-	-	-	-	
BR Aanleg Transferia (uit-je-auto)	212.0.01	248	-	-	248	BR Aanleg transferia
BR Stedelijke Ontw (P17/211 en P19/821)	211.2.01	83	-	-	153	BR Stedelijke Ontwikkeling (P17/211)
BR Stedelijke Ontwikkeling; Rotterdamse Baan	211.2.01	175	-	-	175	BR Stedelijke Ontwikkeling (P17/211)
BR Volkshuisvestingsfonds Den Haag Zuid West	211.2.01	-	-	2.035	-	BR VHV DHZW (programma 17)
Fietsenstalling De Laan; overhevelen budget nr DSO	211.2.01	42	50-	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Bezui IDC-tarieven	211.2.01	13-	-	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Herv. IDC-tarieven	211.2.01	62-	-	-	-	
Totaal programma 17		34.154	34.313	9.435	13.242	

18 - Wonen	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanpassing niveau lasten en baten voor programma's	723.8.01	25-	25-	-	-	
Afdracht bezuinigingen DPZ naar IDC	723.8.01	1-	-	-	-	
Herverdeling leyweg van DPZ naar IDC	723.8.01	5-	-	-	-	
Technische bijstelling 2012-2015 ivm vorming DPZ	723.8.01	138	-	-	-	
Aanp productenraming aan SB 2012 DSO	723.5.02	1-	-	-	-	
	820.0.01	-	-	-	768	BR Flankerende maatregelen huisvesting arbeidsmigranten
		-	-	-	1.058	Reserve Ruimtelijke Ordening
		438-	485-	-	-	
	821.0.02	309	2.965-	-	-	
	822.1.01	756	44	-	-	
	822.3.01	2.676-	57	-	-	
	822.5.01	259-	787-	-	-	
BR Intensivering Handhaving	822.5.01	750-	-	-	750-	Res. Handhaving en ongediertebestrijding
BR Kredietcrisis(050.0.02)/BRStedelijkeOntwikkeling	820.0.01	-	-	-	570	BR Kredietcrisis (050.0.02)
BR Stedelijke Ontwikkeling (P18/821)	821.0.02	-	-	3.690	2.726	BR Stedelijke Ontwikkeling (P18/ 821)
		1.790	936-	-	-	
BR Volkshuisvestingsfonds DHZW	822.5.01	1.123	-	1.517	1.123	BR VHV DHZW (programma 18)
Concernreserve Grote Projecten: de Klok Enthovenpl	820.0.01	40	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012-2016	821.0.02	519	-	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Bezui IDC-tarieven	822.5.01	13-	-	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Herv. IDC-tarieven	822.5.01	62-	-	-	-	
VJN 2012: Incidentele maatregelen reserves 2012	820.0.01	-	-	-	2.500	Reserve Ruimtelijke Ordening
VJN 2012; verwerken E Overige Structurele mutaties	821.0.02	1.150	-	-	-	
Totaal programma 18		1.595	5.096-	5.207	7.995	

19 - Ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanp productenraming aan SB 2012 DSO	003.0.03	148-	73-	-	-	
	310.4.04	2.196	1.866	307	52	Res. Vastgoedexploitatie
	810.3.01	885-	6	-	157	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/810)
	820.0.03	654-	340-	-	-	
	821.0.01	8.557-	14.937-	-	10	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
	822.0.01	1.470	17-	-	-	
	823.0.01	-	746	-	-	
	830.0.01	13.371	19.741	-	-	
	830.1.01	3-	3-	-	-	
	939.0.02	-	255-	-	-	
	940.0.03	144-	-	-	-	
Aanpassen begroting lasten en baten Aegonplein	810.3.01	5-	5-	-	-	
Aanpassen begroting lasten en baten Capadosestraat	821.0.01	9	9	-	-	
Aanpassen begroting lasten en baten De Monarch	821.0.01	133-	133-	-	-	
Aanpassen begroting lasten en baten GO Finneburg	821.0.01	35-	35-	-	-	
Aanpassen begroting lasten en baten OR Hongarenb	821.0.01	78	78	-	-	
Aanpassen begroting lasten en baten Pametex	821.0.01	74	74	-	-	
Aanpassen begroting lasten en baten Schenkweg 5	821.0.01	8-	8-	-	-	
Aanpassen begroting lasten op programma 17/19	821.0.01	150	-	-	-	
Aanpassen begroting voor de overlopende passiva	821.0.01	130	130	-	-	

19 - Ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanpassen bijdragen derden in de begroting	810.3.01	10	10	-	-	
	821.0.01	103	103	-	-	
Actualiseren grondexploitaties + Vz Negatieve Plan	830.0.01	23.972	23.022	-	950	Res grondbedrijf gb
Beheer WEB GIS formatie nr DSO	003.0.03	132	-	-	-	
Bouwleges	822.0.01	500-	-	-	-	
	823.0.01	-	500-	-	-	
BR Anticiperende werkzaamheden MPG	830.0.01	9	161-	30	200	Res anticip wzh mpg
BR Binnenstad	821.0.01	300-	-	-	300-	Res binnenstad
BR Campus Den Haag	821.0.01	340	-	-	340	BR Campus Den Haag
BR Centraal Station	821.0.01	2.198-	-	-	2.198-	Reserve DSO centraal station
BR Internationale Zone	821.0.01	26	-	500	526	BR Internationale Zone
BR Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing (ISV)	821.0.01	10.458-	-	-	10.458-	Res isv
BR Krachtwijken (050.0.03): nr CT/Krachtwijken	821.0.01	-	-	-	200	BR Krachtwijken DSO (050.0.03)
BR Krachtwijken DSO (050.0.03)	821.0.01	-	128-	-	128	BR Krachtwijken DSO (050.0.03)
BR Kredietcrisis (050.0.13)	821.0.01	611	-	-	611	BR Kredietcrisis (050.0.13)
BR Kredietcrisis(050.0.02)/BRStedelijkeOntwikkeling	821.0.01	-	-	570	-	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
BR Scheveningen Haven	821.0.01	832-	-	-	832-	Res schev haven
BR SO;overhevelen budget 2012 ISV3 nr DSB	821.0.01	-	-	-	5.133	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
BR Stadsvernieuwing	821.0.01	700-	-	-	700-	Res sv
BR Sted Ontw/ BR Binckhorst (strategische aank)	310.4.04	-	-	6.800	-	Res sa binckhorst
	821.0.01	-	-	-	6.800	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
BR Stedelijke Ontw (P17/211 en P19/821)	821.0.01	-	-	70	-	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
BR Stedelijke Ontwikkeling	821.0.01	6.869	-	5.817	6.869	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
	830.0.01	1.128-	128-	-	4.817	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/830)
BR Stedelijke Ontwikkeling (P18/821)	821.0.01	2.180-	-	-	1.510	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
BR Stedelijke Ontwikkeling: KO 1.1 7 Kluswoningen	821.0.01	396	355	-	41	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
BR Stedelijke Ontwikkeling; Maatreg.Laakhaven West	821.0.01	-	24-	-	24	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
BR Stedelijke Ontwikkeling; Rotterdamse Baan	821.0.01	15	-	-	15	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
BR Strat Aank Structuurvisie/ BR Vastgoedexpl.	310.4.04	-	-	500	-	Res. Vastgoedexploitatie
		-	-	-	500	Reserve Strategische aankopen Structuurvisie
BR Strategische Locatieontwikkeling	821.0.01	353	-	-	353	BR Strategische locatie-ontwikkeling
BR The Hague World Forum	821.0.01	3.764-	-	-	3.764-	BR. The Hague World Form
BR Universiteit Leiden	821.0.01	2.000	-	-	2.000	Reserve Universiteit Leiden Pr 19 821.0.01
BR Vastgoedexploitatie Invest.bijdr. Schenkweg 56	310.4.04	348	-	348	348	Res. Vastgoedexploitatie
BR Vastgoedexploitatie: Koopovereenkomst Heron	310.4.04	-	-	104	-	Res. Vastgoedexploitatie
BR Vaststellingsprogr / BR Sted Ontw P19/821	821.0.01	-	-	634	-	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
	830.0.01	-	-	-	634	Res vasts program
BR Vaststellingsprogramma; Mient 2e fase, e.a.	830.0.01	-	105-	-	105	Res vasts program
BR VHV DHZW/ BR ISV/BR Stadsvernieuwing	821.0.01	-	-	2.609	-	Res isv
		-	-	546	-	Res sv
		-	-	-	3.155	res vhw dhzw (progr. 18 wonen)
BR VHV DHZW; rente dotatie 2012	821.0.01	-	105	105	-	res vhw dhzw (progr. 18 wonen)
BR Volkshuisvestingsfonds Den Haag Zuid West	821.0.01	-	-	-	2.035	res vhw dhzw (progr. 18 wonen)
BR Volkshuisvestingsfonds DHZW	821.0.01	-	-	-	1.576	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
		-	-	1.676	767-	res vhw dhzw (progr. 18 wonen)
		2.284-	100	-	-	

19 - Ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
BRBedrijventerreinen/BRStedelijkeOntwikkeling	821.0.01	-	-	442	-	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
Concemres CIS: kapitaalst.geactiveerde systemen	003.0.03	34	-	-	-	
Concemres Grote Proj; Internat.Zone/Carnegieplein	821.0.01	2.000	-	-	-	
Concemres Grote Proj; Projectdoc. Schev. Haven	821.0.01	240	-	-	-	
	830.0.01	12.498	-	2.300	-	Res grondbedrijf gb
Concemres Grote Projecten; MP Binckhorst fase 1	821.0.01	400	-	2.000	400	BR Faciliteren en stimuleren private initiatieven Binckhorst
Concemres Grote Projecten; MP Binckhorst fase 1	821.0.01	-	368-	-	-	
Concemres Krachtw/Generiekekorting Krachtw2012GIT	821.0.01	5.197-	-	-	4.960-	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
Concemres. Krachtwijken; BR HAGA	821.0.01	125	3.260-	-	-	
Generieke korting Krachtwijken 2012	821.0.01	-	-	-	80	BR Krachtwijken DSO (050.0.03)
	830.0.01	-	110	-	-	
IpSO2011; uitwerking PlanKaderW/Nota v bezvizing	310.4.04	-	-	3.851	-	Res. Vastgoedexploitatie
	821.0.01	-	-	-	3.851	BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)
MPV 2012: BR Binckhorst (strategische aankopen)	310.4.04	2.515	616-	-	3.131	Res sa binckhorst
MPV 2012: BR Strategische Aankopen Structuurvisie	310.4.04	142	37	-	105	Reserve Strategische aankopen Structuurvisie
MPV 2012: BR Vastgoedexploitatie	310.4.04	1.612	324	-	1.288	Res. Vastgoedexploitatie
Overdracht budget nr DSB: Beheer pollers/ fontein	821.0.01	21-	-	-	-	
Overdracht budget nr SZW: Scanstraat	821.0.01	157-	-	-	-	
Overhevelen budget nrDSO Fin Vaste activa Erfpacht	830.1.01	1.300	-	-	-	
Overhevelen budget Persvoorlichter nr BSD	821.0.01	82-	-	-	-	
Overlopende Passiva WijkOntwMij(WOM)	821.0.01	1.530	1.530	-	-	
Overlopende Passiva: Erasmusweg-Leyweg	821.0.01	166	166	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Bezui IDC-tarieven	821.0.01	254-	-	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Herv. IDC-tarieven	821.0.01	1.166-	-	-	-	
Richtlijnen begroting 2013-2016 overhev budgetten	821.0.01	179-	-	-	-	
Verschuiven Incidenteel Nieuw Beleid jaarschijven	821.0.01	394-	-	-	-	
VJN 2012: Dotaties verschillende reserves	830.0.01	24.300-	-	24.300	-	Res grondbedrijf gb
VJN 2012: Incidenteel Nieuw Beleid	830.0.01	24.300	-	-	-	
VJN 2012: Incidentele maatregelen reserves 2012	830.0.01	-	-	-	6.000	Res anticip wzh mpg
VJN 2012: Meerjarenraming erfpacht	830.1.01	285	1.885	-	-	
VJN 2012; BR Binckhorst (Strategische aankopen)	310.4.04	-	-	600	-	Res sa binckhorst
VJN 2012; verwerken E Overige Incidentele mutaties	821.0.01	164	-	-	-	
VJN 2012; verwerken E Overige Structurele mutaties	821.0.01	20-	-	-	-	
VZ neg plannen MPG; C-90 Maasstraat e.o.	821.0.01	1.718-	-	-	-	
	830.0.01	1.718	-	-	-	
Totaal programma 19		33.287	29.301	54.110	29.967	

20 - Milieu & Duurzaamheid	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualisatie doorbelasting DSB	480.1.01	2	-	-	-	
	723.1.01	3	-	-	-	
	723.2.01	1	-	-	-	
	723.3.01	6	-	-	-	
	723.4.01	3	-	-	-	
Bezuiniging Medezeggenschap	480.1.01	1-	-	-	-	
	723.1.01	2-	-	-	-	
	723.3.01	1-	-	-	-	
	723.4.01	1-	-	-	-	

20 - Milieu & Duurzaamheid	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
CAO 2012 eenmalige uitkering	480.1.01	5	-	-	-	
	723.1.01	10	-	-	-	
	723.2.01	3	-	-	-	
	723.3.01	10	-	-	-	
	723.4.01	11	-	-	-	
Kapitaallasten en versneld afschrijven 2012-2016	723.1.01	602-	-	-	-	
Mutaties reserves	723.1.01	400-	-	-	400-	Reserve luchtkwaliteit
		139	-	-	139	Reserve Milieuprojectenpot
		346	-	-	346	Reserve SLOK
		13	-	-	13	Reserve Vulpunten voor aardgas en NaturalHy
	723.4.01	626-	-	-	626-	Reserve Bodem
Overboeken ISV3 middelen van DSO naar DSB	723.1.01	624	-	-	-	
	723.2.01	1.190	-	-	-	
	723.4.01	1.265	-	2.054	-	Reserve Bodem
Overdracht 1 fte persvoorlichter van DSB aan BSD	480.1.01	1-	-	-	-	
	723.1.01	3-	-	-	-	
	723.2.01	1-	-	-	-	
	723.3.01	3-	-	-	-	
	723.4.01	3-	-	-	-	
Overdracht 1 fte WebGis per 1 mei 2012 aan DSO/L&V	480.1.01	1-	-	-	-	
	723.1.01	2-	-	-	-	
	723.3.01	2-	-	-	-	
	723.4.01	2-	-	-	-	
Overdracht middelen CO2 neutrale organisatie	723.1.01	175	-	-	-	
Overheveling FTE's BBB's/HWB	480.1.01	20	-	-	-	
	723.1.01	22	-	-	-	
	723.2.01	10	-	-	-	
	723.3.01	37	-	-	-	
	723.4.01	29	-	-	-	
Retraite: Regionale Uitvoeringsdienst	723.1.01	1.700	-	-	-	
Retraite: Taakmutatie bodemsanering	723.4.01	17-	-	-	-	
Technische mutatie herverdeling centrale overhead	723.1.01	6	-	-	-	
	723.4.01	4	-	-	-	
Technische mutatie tlv voormalig personeel	480.1.01	60-	-	-	-	
	723.1.01	7-	-	-	-	
	723.3.01	8-	-	-	-	
Trend nacalculatie 2012 en voorcalculatie 2013	480.1.01	23	-	-	-	
	723.1.01	20	-	-	-	
	723.2.01	14	-	-	-	
	723.3.01	29	-	-	-	
	723.4.01	40	-	-	-	
Vrijval reserve milieuprojecten (voorstel 31)	723.1.01	59-	-	-	-	
Vrijval reserve vulpunten voor aardgas (nr. 30)	723.1.01	-	-	-	16	Reserve Vulpunten voor aardgas en NaturalHy
Weglek 2012-2016	723.1.01	-	25-	-	-	
	723.4.01	-	17-	-	-	
Wijzigen beschikkingen DSB	723.1.01	7.824-	7.824-	-	-	
	723.4.01	220	220	-	-	

20 - Milieu & Duurzaamheid	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Ziektekosten vergoeding in de werkkostenregeling	480.1.01	4-	-	-	-	
	723.1.01	7-	-	-	-	
	723.2.01	2-	-	-	-	
	723.3.01	7-	-	-	-	
	723.4.01	8-	-	-	-	
Instellen BR Duurzaamheid	723.9.01	660-	-	-	-	
Totaal programma 20		4.334-	7.646-	2.054	512-	

21 - Citymarketing en internationale stad	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualiseren personeelsbudget Dir. Bestuurszaken	310.4.02	20	-	-	-	
Actualiseren uitgaven BR DHIS	310.4.02	449	-	-	-	
Actualiseren uitgaven BR Inst. for Global Justice	310.4.02	582	-	-	582	BR Institute of Global Justice
Afdracht overhead Directie HGA	310.4.02	1	-	-	-	
Begroten Rijksbijdrage Pilot Vrede en Recht	310.4.02	50	50	-	-	
Bez. ziektekostenvergoeding in werkkostenregeling	310.4.02	4-	-	-	-	
Bezuiniging medezeggenschap OR en COR	310.4.02	1-	-	-	-	
Bezuiniging op IDC tarieven 2012	310.4.02	5-	-	-	-	
Centralisatie Persvoorlichting	310.4.02	5	-	-	-	
Cofinanciering European Metropolitan Institute	310.4.02	800	-	-	-	
Compensatie hogere huisvestingslasten	310.4.02	13	-	-	-	
Invullen bezuiniging Durf te Kiezen	310.4.02	5	-	-	-	
Invulling loketbezuinigingen BSD	310.4.02	1-	-	-	-	
Nacalculatie trend 2012	310.4.02	18	-	-	-	
Overheveling budget GVT	310.4.02	2-	-	-	-	
Overheveling budget I-advisering van BVB naar CB	310.4.02	4-	-	-	-	
Overheveling tgv overhead door Directie BZ	310.4.02	45-	-	-	-	
Projecten Wervingsfonds	310.4.02	550	-	-	550	BR Wervingsfonds 3273
Retraite Overig: Incidentele CAO betaling 2012	310.4.02	5	-	-	-	
Samenvoeging Bedrijfsbureaus BSD	310.4.02	11	-	-	-	
Aanp productenraming aan SB 2012 DSO	310.4.03	375	-	-	-	
	310.5.01	375-	-	-	-	
Binnenstad	310.4.03	750	-	-	-	
BR Co-financiering Kansen v West Evenementen	310.4.03	200-	-	200	-	BR Co-financiering Kansen voor West Evenementen
Den Haag Marketing 2012	310.4.03	2.400	2.400	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Bezui IDC-tarieven	310.4.03	13-	-	-	-	
Richtlijnen Begroting 2013-2016 Herv. IDC-tarieven	310.4.03	62-	-	-	-	
Verschuiven Incidenteel Nieuw Beleid jaarsch/product	310.4.03	175-	-	-	-	
Totaal programma 21		5.147	2.450	200	1.132	

22 - Financiën	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Actualisatie Geldlening en uitz korter dan 1 jaar	911.0.01	1.750-	250-	-	-	
Algemene uitkering gemeentefonds	921.0.01	-	2.500-	-	-	
Compensatie rente omslaglening Activafin Erfpacht	914.0.02	-	1.300	-	-	
Correctie taakmutatie gerichte schuldhulpverlening	914.0.01	1.000-	-	-	-	
Diverse baten en lasten product 914.0.01	914.0.01	325-	344-	-	-	
Dividend Eneco	330.0.01	-	4.800	-	-	
Dividend HMS	913.0.01	-	1.357-	-	-	

22 - Financiën	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Dividend Woningbeheer en BNG	913.0.01	-	250	-	-	
Dotatie reserve Financiering	911.0.01	-	1.400	-	-	
	914.0.01	3.000-	200	4.600	-	Reserve Financiering
Financieringsresultaat	914.0.01	-	-	-	4.600	Reserve Financiering
Herstructurering en verrv afl langlopende len o/g	914.0.01	9.060	-	-	-	
Mutaties Activareserve Archeologie	914.0.02	-	-	25	2	BR Activa-financiering Archeologie
Mutaties reserve Activa-financiering Nieuwersluis	914.0.02	-	-	2.300	-	BR Activa-financiering parkeergarage Nieuwersluisstraat
Onderzoekkosten HTM	913.0.01	35	-	-	35	BR Openbaar Vervoer HTM
Onttrekking algemene reserve	922.5.01	-	-	-	30.500	Algemene reserve gdh
Rente deelnemingen	913.0.01	55	-	-	-	
	914.0.01	-	55	-	-	
Rente langlopende leningen o/g	914.0.01	2.922	-	-	-	
Rente verstrekte leningen aan derden	914.0.01	-	2.766	-	-	
Rente verstrekte leningen aan diensten	914.0.01	-	2.698	-	-	
Taakmutaties gemeentefonds	921.0.01	-	2.063	-	-	
Verrekening rente Activa-financiering	914.0.02	-	624-	-	-	
Voorziening lening Haagse Hitte BV	914.0.01	660	-	-	-	
Voorzieningen leningen en garanties	914.0.01	4.000-	1.037	-	-	
Aanpassing niveau lasten en baten voor programma's	960.1.10	505	505	-	-	
Aanpassing perceptiekosten	940.0.01	-	331	-	-	
	960.1.10	905	574	-	-	
Afdracht bezuinigingen DPZ naar IDC	930.0.01	38-	-	-	-	
	940.0.01	16-	-	-	-	
	960.1.10	54-	-	-	-	
Bezuiniging op arbeidsvoorwaarden DPZ	930.0.01	3-	-	-	-	
	940.0.02	3-	-	-	-	
Bezuiniging op ziektekostenvergoeding DPZ	930.0.01	15-	-	-	-	
	940.0.02	13-	-	-	-	
Herverdeling leyweg van DPZ naar IDC	930.0.01	200-	-	-	-	
	940.0.01	83-	-	-	-	
	940.0.02	3-	-	-	-	
	960.1.10	290-	-	-	-	
Incidentele betaling CAO 2012 DPZ	930.0.01	20	-	-	-	
	940.0.02	17	-	-	-	
Nacalculatie trend DPZ 2012	930.0.01	50	-	-	-	
	940.0.02	43	-	-	-	
OZB 2012-2016	931.0.01	-	280	-	-	
	932.0.01	-	720	-	-	
Precario reklame en rioolrecht	960.1.10	400	400	-	-	
Subsidie startende ondernemers OZB gebruik	940.0.01	50	-	-	-	
Technische bijstelling 2012-2015 ivm vorming DPZ	930.0.01	401-	-	-	-	
	940.0.01	205	-	-	-	
	940.0.02	20	-	-	-	
	960.1.10	66	-	-	-	
Toeristenbelasting 2012-2016	936.0.01	-	100	-	-	
Webgis van DPZ naar DSO	940.0.01	82-	-	-	-	

22 - Financiën	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
bezuiniging IDC tarieven	002.2.01	1-	-	-	-	
	960.1.07	7-	-	-	-	
herverdeling IDC tarieven	002.2.01	5	-	-	-	
	960.1.07	61	-	-	-	
incidentele betaling CAO 2012	002.2.01	1	-	-	-	
	960.1.07	7	-	-	-	
nacalculatie 2012	002.2.01	10	4	-	-	
	960.1.07	51	51	-	-	
uitname medezeggenschap	960.1.07	1-	-	-	-	
uitname ziektekostenvergoeding in de wkr	002.2.01	1-	-	-	-	
	960.1.07	7-	-	-	-	
Totaal programma 22		3.855	14.460	6.925	35.137	

23 - Overige beleidsvoornemens	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Aanvulling herprioritering BR Krachtwijken	922.3.16	-	-	216-	237-	BR Krachtwijken
Actualisatie frictiekosten en ontr. BR Frictiekos	922.3.16	6.835	-	-	6.835	BR Frictiekosten Bezuinigingstaakstelling 2011 -2014
Afrondingen Nieuw beleid	922.3.16	62-	-	-	-	
CIS middelen	922.3.16	3.034	-	-	-	
Correctie BR Co financiering en Te verd mid 2011 -	922.3.16	-	-	-	500	BR Co-financiering
		-	-	-	500-	Reserve Te verdelen middelen begroting 2011 - 2014
Correctie taakmutatie gerichte schuldhelpverlening	922.3.16	1.000	-	-	-	
Dekking Onderzoekskosten Rekenkamer uit stelpost	922.3.16	39-	-	-	-	
Dotatie BR Grote Projecten	922.3.16	-	-	23.286	-	BR Grote Projecten
Dotatie BR Kapitaallasten	922.3.16	22.686-	-	22.686	-	BR Kapitaallasten
Dotatie en Onttrekking BR Krachtwijken	922.3.16	-	-	2.777	8.540	BR Krachtwijken
Dotatie reserve Krachtwijken	922.3.16	-	-	3.700	-	BR Krachtwijken
Gedeeltelijke vrijval stelpost weglek rendabelen	922.3.16	1.900-	-	-	-	
Generieke korting Krachtwijkbusinesscases naar MIP	922.3.16	1.361-	-	1.361	-	BR Krachtwijken
Herfasering investeringen	922.3.16	8.840	-	-	-	
Herprioritering Krachtwijken Inburgering	922.3.16	-	2.382	2.382	-	BR Krachtwijken
incidentele betaling CAO 2012	922.3.16	1.589-	-	-	-	
Kapitaallastenvrijval afgesloten verkeersprojecten	922.3.16	600-	-	-	-	
Knelpunten bedrijfsvoering	922.3.16	3.400-	-	-	-	
Mutatie BR Te Verdelen middelen begr 2012-2015	922.3.16	-	-	-	2.689-	BR Te verdelen middelen begroting 2012 - 2015
Mutaties BR Te verdelen middelen begr 2013 - 2016	922.3.16	-	-	127.960	75.324	BR Te verdelen middelen begroting 2013 - 2016
Onttrekking BR Co-financiering	922.3.16	-	-	-	11.538	BR Co-financiering
Onttrekking BR Grote Projecten	922.3.16	-	-	-	20.762	BR Grote Projecten
Onttrekkingen Den Haag Internationale Stad	922.3.16	-	-	-	449	BR Den Haag Internationale Stad
Overheveling gereserveerde trend 2011	922.3.16	1.025	1.025	-	-	
Overheveling mutaties Kapitaallasten naar stelpost	922.3.16	18.876	-	30.227-	11.351-	BR Kapitaallasten
Rente CIS Investeringen	922.3.16	184-	-	-	-	
Stelpost bezuinigingen apparaat IDC	922.3.16	1.985	-	-	-	
Stelpost Doubletstraat naar BR Grote Projecten	922.3.16	8.500-	-	8.500	-	BR Grote Projecten
Stelpost externe ondersteuning Vestia dossier	922.3.16	500	-	-	-	
Stelpost grondaankoop Heron	922.3.16	104-	-	-	-	
Stelpost klimaatfonds CO2	922.3.16	175-	-	-	-	
Stelpost minder loketten	922.3.16	655	-	-	-	

23 - Overige beleidsvoornemens	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Stelpost Ov Beleidsv. en dotatie Co financiering	922.3.16	96-	-	96	-	BR Co-financiering
Stelpost OZB startende ondernemers	922.3.16	500-	-	-	-	
Stelpost rente grondaankoop Heron	922.3.16	396-	-	396	-	BR Te verdelen middelen begroting 2012 - 2015
Stelpost versobering gemeentelijke arbeidsvoorwaar	922.3.16	1.382	-	-	-	
Uitgaven 2012 Digitalisering + onttrekking reserve	922.3.16	615	-	-	615	Reserve Digitalisering
Verrekening rente Activa-financiering	922.3.16	624-	-	-	-	
Verschuiving MIP Verkeersprojecten	922.3.16	5.600-	-	-	-	
Voor - en nacalculatie Trend	922.3.16	7.927-	-	-	-	
Voorziening leningen via reserve Financiering	922.3.16	-	-	5.000	-	BR Te verdelen middelen begroting 2013 - 2016
Vrijval kapitaallasten 2016	922.3.16	1.700-	-	1.700	-	BR Te verdelen middelen begroting 2013 - 2016
Vrijval reserve Grote Projecten	922.3.16	-	-	-	2.050	BR Grote Projecten
Vrijval reserve Kapitaallasten	922.3.16	-	-	-	45.000	BR Kapitaallasten
Weglek Rendabelen	922.3.16	2.100-	-	-	-	
Totaal programma 23		14.795-	3.407	169.401	156.836	
24 - Interne dienstverlening	Product	Lasten	Baten	Dotaties	Onttrek.	Reserve-omschrijving
Begrotingswijziging met de Haeghegroep	960.2.02	37-	-	-	-	
Bezuinigingen Tariefnotitie	960.2.02	492-	-	-	-	
CIS Investerings	960.2.01	39	-	-	-	
Flexconcept DSO	960.2.01	1.600	-	-	1.600	BR Basiswerkplekken
Herverdeling tariefnotitie	960.2.02	1.659	-	-	-	
Het onttrekken aan BR Basiswerkplekken	960.2.01	819	-	-	819	BR Basiswerkplekken
Het technisch juist verwerken BR Leyweg	960.2.01	-	-	-	6.450	Best. reserve Leyweg
		-	-	6.450	-	BR Leyweg per 1-1-2012
Incidentele CAO Betalingen	960.2.01	136	-	-	-	
Medezeggenschap	960.2.02	20-	-	-	-	
Neutrale herverdeling	960.2.01	11.529-	11.529-	-	-	
Neutrale herverdeling Plusprod 2012	960.2.02	7.063-	7.063-	-	-	
Onrend kaplasten plusprod	960.2.02	159	-	-	-	
Projecten 2012	960.2.02	6.000	6.000	-	-	
Rendabele kap-lasten plusprod	960.2.02	9-	9-	-	-	
Samenvoegen van verschillende Bestemmingsreserves	960.2.01	-	-	-	2.602	Bestemm.res. Coll. Huisv.
		-	-	-	2.067	Bestemmingsreserve tarieven IDC
		-	-	4.669	-	BR Basiswerkplekken
Strategisch huisvestingsplan	960.2.01	400	-	-	-	
Trend KCEOS 2012 NACALCULATIE 2012	960.2.02	50	-	-	-	
Verrek. saldo app.-lasten bezuiniging	960.2.02	481	-	-	-	
Voorzieningen	960.2.02	77	77	-	-	
Vrijval bestemmingsreserve Assurantien	960.2.02	-	-	-	5.400	Bestemm.res. Assurantien
Vrijval onrend. kap.-lasten	960.2.01	1.062-	-	-	-	
Vrijval rendabele kap.-lasten	960.2.01	315	674	-	359-	BR Leyweg per 1-1-2012
Ziektekosten	960.2.02	72-	-	-	-	
Ziektekostenvergoeding	960.2.01	23-	-	-	-	
Totaal programma 24		8.572-	11.850-	11.119	18.579	
TOTAAL GENERAAL		120.113	102.011	280.309	298.412	

Bijlage 3 Standen bestaande reserves 2011 na begrotingswijzigingen

Algemene reserve

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
Algemene reserve gdh	3000	CT	22	922.5.01	104.696	51.519	156.215				156.215
Totaal Algemene reserve					104.696	51.519	156.215	-	-	-	156.215

Dienstcompensatie-reserves

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
Reserve compensatie cs	3010	BSD	02	002.1.02	1.001	245	1.246		8		1.238
Reserve compensatie cs	3010	DPZ	03	-	740	4-	736				736
Reserve compensatie cs	3010	DOB	06	-	1.000	12-	988				988
Reserve compensatie cs	3010	HGR	08	-	2.000	-	2.000			2.000	4.000
Reserve compensatie cs	3010	SZW	08	-	814	13.248-	12.434-				12.434-
Reserve compensatie cs	3010	DSB	11	922.0.01	2.122	940	3.062		28		3.034
Reserve compensatie cs	3010	DSB	11	960.1.04	464		464		140		324
Reserve compensatie cs	3010	OCW	15	-	4.000	-	4.000				4.000
Reserve compensatie cs	3010	DSO	19	-	3.067-	3.284	217				217
Reserve compensatie cs	3010	GAD	22	-	790	46	836				836
Reserve compensatie cs	3010	IDC	24	-	1.687	758-	929				929
Totaal Dienstcompensatie-reserves					11.552	9.507-	2.045	-	176	2.000	3.869

Reserve Grondbedrijf

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
Res grondbedrijf gb	3020	DSO	19	830.0.01	48.029	32.075-	15.954				15.954
Totaal Reserve Grondbedrijf					48.029	32.075-	15.954	-	-	-	15.954

(Tarief-)egaliserings-reserves

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
Reserve Exploitatie rendabele panden	3106	OCW	15	630.6.01	4.660	-	4.660				4.660
Reserve Financiering ambulancedienst	6257	OCW	16	711.0.01	1.395	-	1.395	34	14		1.415
Bestemmingsreserve OZB	3574	DPZ	22	-	2.411	-	2.411				2.411
BR Basiswerkplekken	3318	IDC	24	960.2.01	-	-	-			4.053	4.053
Bestemm.res. Coll. Huisv.	3300	IDC	24	960.2.01	2.602	-	2.602			2.602-	-
Bestemmingsreserve tarieven IDC	3322	IDC	24	960.2.01	2.067	-	2.067			2.067-	-
Totaal (Tarief-)egaliserings-reserves					13.135	-	13.135	34	14	616-	12.539

Bestemmingsreserve (systeem-reserves)

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
<i>Fonds-reserves</i>											
Best res Wachlijstbeheer	3705	HGR	08	-	663	663-	-				-
Reserve actieprogramma jeugd	6198	OCW	10	630.7.01	2.959	-	2.959		153		2.806
Reserve Bomen	3205	DSB	11	560.1.01	147	-	147	32			179
Reserve Parkeren	3204	DSB	17	214.0.01	6.215	-	6.215	7.500			13.715
Reserve Parkeren	3204	DSB	17	214.1.01	4.187	-	4.187				4.187
BR Kapitaallasten	3465	CT	23	922.3.16	86.732	-	86.732				86.732
<i>Totaal fonds-reserves</i>					100.903	663-	100.241	7.532	153	-	107.620
<i>Risico-reserves</i>											
Egalisatiereserve Inkomensvoorzieningen (voorheen WWB I-deel)	3650	SZW	08	610.0.01	-	-	-	3.000			3.000
Egalisatiereserve Individuele voorzieningen WMO	3678	SZW	15	622.0.01	6.355	-	6.355		1.355		5.000
Reserve Aanvaardbare kosten Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en Afschrijvingsystematiek	3100	OCW	16	711.0.01	7.563-	-	7.563-				7.563-
Reserve Financiering	3450	CT	22	914.0.01	20.000	-	20.000				20.000
<i>Totaal risico-reserves</i>					18.793	-	18.793	3.000	1.355	-	20.438
Totaal Bemmingsreserve (systeem-reserves)					119.696	663-	119.033	10.532	1.508	-	128.057

Bestemmingsreserve (uitvoerings-reserves)

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
<i>Uitvoerings-reserves (gemeentebreed)</i>											
BR Concernbrede ICT systemen	3098	BSD	02	002.1.02	19.380	-	19.380		412		18.968
BR Co-financiering	3461	CT	23	922.3.16	28.294	512-	27.782		98		27.684
BR Den Haag Internationale Stad	3469	CT	23	922.3.16	3.482	-	3.482		440		3.042
BR Grote Projecten	3456	CT	23	922.3.16	130.175	-	130.175	4.210	2.464		131.921
BR Krachtwijken	3463	CT	23	922.3.16	14.075	91-	13.984				13.984
Reserve Digitalisering	3472	CT	23	922.3.16	1.130	-	1.130		258		872
<i>Totaal uitvoeringsreserves (gemeentebreed)</i>					196.536	603-	195.933	4.210	3.672	-	196.471
<i>Uitvoerings-reserves (dienst)</i>											
BR Veiligheidsfonds	3086	BSD	04	140.1.01	2.661	-	2.661		537		2.124
Bestemmingsreserve Risico's Inburgering en verantwoorde afbouw	3677	SZW	07	623.2.01	5.900	-	5.900				5.900
Bestemmingsreserve Sociaal Economisch Fonds	3660	SZW	08	623.1.01	9.191	-	9.191		8.943		248
Reserve bedrijfsvoering DSB	3275	DSB	11	960.1.04	171	-	171		69		102
BR Krachtwijken DSO (050.0.00)	6383	DSO	12	310.4.01	974	-	974				974
Reserve olympsch fonds	6255	OCW	13	530.2.01	3.970	-	3.970		27		3.943
Reserve Archeologie	3279	DSB	14	541.4.01	310	-	310		54		256

Bestemmingsreserve (uitvoerings-reserves)

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
<i>Uitvoerings-reserves (dienst)</i>											
Reserve Stimuleringsfonds wonen, welzijn en zorg	6182	OCW	15	620.5.01	1.714	-	1.714		279		1.435
Reserve Openbaar Vervoer Hoger Plan	3259	DSB	17	210.2.02	9.550	-	9.550	2.250			11.800
Reserve Verstrating grondbedrijf	3202	DSB	17	210.2.02	1.472	-	1.472	23	19-		1.514
BR Stedelijke Ontwikkeling (P17/211)	6395	DSO	17	211.2.01	328	-	328				328
BR VHV DHZW (programma 17)	6388	DSO	17	211.2.01	33	-	33	573			606
BR Kredietcrisis (050.0.02)	6373	DSO	18	820.0.01	1.570	-	1.570			10-	1.560
BR VHV DHZW (programma 18)	6389	DSO	18	822.5.01	600	600-	-				-
BR Krachtwijken DSO (050.0.03)	6384	DSO	19	821.0.01	500	-	500			2-	498
BR Kredietcrisis (050.0.13)	6378	DSO	19	821.0.01	611	-	611			174	785
BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/810)	6396	DSO	19	810.3.01	239	-	239			124-	115
BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/821)	6397	DSO	19	821.0.01	23.645	5.840-	17.805	20.038		69-	37.774
BR Stedelijke Ontwikkeling (P19/830)	6398	DSO	19	830.0.01	2.317	3.500	5.817				5.817
Res anticip wzh mpg	3428	DSO	19	830.0.01	15.729	60-	15.669				15.669
Res isv	3351	DSO	19	821.0.01	37.534	4.670-	32.864				32.864
Res sv	3350	DSO	19	821.0.01	1.772	-	1.772				1.772
Res vasts program	3418	DSO	19	830.0.01	2.099	-	2.099				2.099
res vhw dhzw (progr. 18 wonen)	3352	DSO	19	821.0.01	10.763	393-	10.370		573	168-	9.629
Reserve Bodem	3274	DSB	20	723.4.01	750	-	750	2.054			2.804
Reserve Geluid	3247	DSB	20	723.2.01	200	-	200				200
Reserve Milieuprojectenpot	3281	DSB	20	723.1.01	139	-	139		73		66
Reserve SLOK	3283	DSB	20	723.1.01	401	-	401		42		359
Reserve luchtkwaliteit	3294	DSB	20	723.1.01	4.330	-	4.330		46		4.284
BR Wervingsfonds 3273	3029	BSD	21	310.4.02	2.570	-	2.570	590	150		3.010
BR Kredietcrisis (050.0.25)	6381	DSO	21	050.0.25	4	-	4			15	19
<i>Totaal uitvoeringsreserves (dienst)</i>					142.048	8.063-	133.985	25.528	10.774	184-	148.555
Totaal Bestemmingsreserve (uitvoerings-reserves)					338.584	8.666-	329.918	29.738	14.446	184-	345.026

Bestemmingsreserve (project)

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
BR Huis van de Democratie 3903	3071	BSD	02	002.1.01	187	-	187		27		160
BR Standbeelden Thorbecke en Juliana	3085	BSD	02	002.1.06	372	-	372				372
BR Friciekosten Brandweer	6415	BSD	04	120.0.01	209	-	209		15		194
Reserve Cultuurparticipatie	6259	OCW	05	540.7.01	1.034	-	1.034	881	1.270		645
Reserve Den Haag Europese Culturele Hoofdstad 2018	6242	OCW	05	540.2.01	410	-	410	150	560		0
Reserve Jazz	6244	OCW	05	540.3.01	40	-	40				40
Reserve versterking internationale programmering Koninklijke Schouwburg	6240	OCW	05	540.2.01	50	-	50		50		-
Reserve Activiteiten/projecten stedelijk onderwijsbeleid	3175	OCW	06	480.6.01	388	-	388				388

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaats- bestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Ont- trekkingen	Balans- mutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
Reserve Duurzame Huisvesting Onderwijs	6271	OCW	06	480.6.01	2.800	-	2.800	2.652			5.452
Reserve Multifunctioneel gebruik schoolgebouwen	6276	OCW	06	480.6.01	-	-	-	5.000			5.000
Reserve Regeling Binnenmilieu Scholen Primair en Speciaal Onderwijs	6252	OCW	06	480.6.01	4.051	-	4.051		3.922		129
Reserve krachtwijken brede scholen	6262	OCW	06	480.2.01	425	-	425		195		230
Reserve vakscholen	6253	OCW	06	480.6.01	305	-	305		290		15
BR KW BC Bewonersparticipatie	6405	BSD	07	620.0.04	1.255	-	1.255		209		1.046
BR KW BC Imagocampagne	6408	BSD	07	002.1.05	111	-	111				111
Reserve Marokko instituut	6249	OCW	07	620.0.03	56	-	56	30	85		1
Bestemmingsreserve Jeugdwerkloosheid Haaglanden	3676	SZW	08	623.1.01	2.416	-	2.416		1.258		1.158
Bestemmingsreserve afbouw ID-banen	3672	SZW	08	623.1.01	14.864	-	14.864		2.590		12.274
Bestemmingsreserve ontwikkelen eigen vorm kinderopvang	3659	SZW	08	650.0.02	372	-	372		372		0
Bestemmingsreserve Chronisch zieken incl ouderen	3679	SZW	09	614.0.01	-	-	-				-
Bestemmingsreserve schuldhulpverlening	3655	SZW	09	620.3.01	2.033	-	2.033				2.033
Reserve Samen spelen (3e tranche)	3224	DSB	10	560.2.02	634	-	634		70		564
Reserve kamers met kansen	6228	OCW	10	630.7.01	529	-	529		177		352
Reserve talent center Den Haag ZW (Urban Center)	6263	OCW	10	630.7.01	138	-	138		127		11
Reserve Entree van de Stad	3278	DSB	11	210.2.01	-	-	-	2.500	33		2.467
BR Bedrijfsgerichte gebiedsverbetering	6350	DSO	12	310.4.01	408	-	408				408
BR Cofinanciering Economische Projecten	6394	DSO	12	310.4.01	700	400	1.100				1.100
BR Economie in de wijken	6365	DSO	12	310.4.01	4.790	-	4.790			158-	4.632
BR Pieken in de Delta	6360	DSO	12	310.4.01	3.053	-	3.053				3.053
Res. Bedrijventerreinen	6307	DSO	12	310.4.01	882	-	882				882
Res. Startersfonds co-fin gemeentelijk deel	6323	DSO	12	310.4.01	264	-	264				264
Reserve Nationaal actieplan sport en bewegen	6261	OCW	13	530.2.01	1.289	-	1.289	342	316		1.315
Reserve Topsport	6215	OCW	13	530.2.01	1.337	-	1.337	688	1.034		991
Reserve combifuncties brede school, sport en cultuur	6230	OCW	13	530.2.01	5.486	-	5.486	2.080	3.166		4.400
Reserve krachtwijken sport	6266	OCW	13	530.2.01	827	-	827		55		772
BR Atlantikwalmuseum	6349	DSO	14	541.3.01	425	-	425				425
Reserve Aanvalsplan vrijwilligers	6273	OCW	15	620.9.01	750	-	750				750
Reserve Diverse ICT-kosten	6102	OCW	15	960.1.03	244	-	244		115		129
Reserve Emancipatiezaken	6270	OCW	15	630.1.02	400	-	400		55		345
Reserve bedrijfsvoering ICT - Invoering Document Management Systeem	3186	OCW	15	960.1.03	110	-	110		61		49
Reserve Voorzieningen Den Haag Onder Dak	6229	OCW	16	620.8.01	2.474	-	2.474		674		1.800
Reserve Vrouwenopvang ouderenmishandeling	6275	OCW	16	620.7.01	260	-	260		126		134
Reserve Wet voorzieningen Gehandicapten	3126	OCW	16	620.0.02	564	-	564		16		548
Reserve krachtwijken volksgezondheid	6267	OCW	16	714.0.01	2.729	-	2.729	1.685-	30		1.014
Reserve thuislozenzorg DHOD	6134	OCW	16	620.8.01	4.137	-	4.137		29		4.108
Reserve verslavingszorg DHOD	6135	OCW	16	714.1.01	1.950	-	1.950		193		1.757
Reserve Groei fietsgebruik trekvliettracé	3257	DSB	17	210.2.02	543	-	543		476		67
Reserve Reserve beleid VCP	3271	DSB	17	210.2.02	311	-	311		76		235
BR Aanleg transferia	6366	DSO	17	212.0.01	340	-	340			3	343

Bestemmingsreserve (project)

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
BR Biesieklette	6399	DSO	17	211.2.01	182	-	182				182
Res. HSL	6309	DSO	17	212.0.01	2.300	-	2.300				2.300
BR Flankerende maatregelen huisvesting arbeidsmigranten	6346	DSO	18	820.0.01	1.197	-	1.197			120-	1.077
Res. Handhaving en ongediertebestrijding	3384	DSO	18	822.5.01	2.450	-	2.450			476-	1.974
Reserve Ruimtelijke Ordening	6317	DSO	18	820.0.01	9.354	-	9.354	4.000		862-	12.492
BR Beroep en bezwaar	6306	DSO	19	822.0.01	4.156	-	4.156			296-	3.860
BR Campus Den Haag	6358	DSO	19	821.0.01	3.365	-	3.365				3.365
BR Faciliteren en stimuleren private initiatieven Binckhorst	7302	DSO	19	821.0.01	-	-	-				-
BR Haga pr 19 821.0.01	6391	DSO	19	821.0.01	13.700	-	13.700			11-	13.689
BR ICT projecten	6353	DSO	19	822.0.01	1.720	-	1.720			88	1.808
BR Internationale Zone	6376	DSO	19	821.0.01	1.187	-	1.187			90-	1.097
BR Strategische locatie-ontwikkeling	6371	DSO	19	821.0.01	762	-	762			3-	759
BR. The Hague World Form	6328	DSO	19	821.0.01	11.957	-	11.957			112-	11.845
Res binnenstad	3409	DSO	19	821.0.01	2.092	-	2.092			62-	2.030
Res schev haven	3417	DSO	19	821.0.01	4.072	255	4.327			32-	4.295
Reserve DSO centraal station	6338	DSO	19	821.0.01	4.006	-	4.006			252-	3.754
Reserve Universiteit Leiden Pr 19 821.0.01	6390	DSO	19	821.0.01	8.046	-	8.046			4.000-	4.046
Reserve Omgevingsdienst Haaglanden	3246	DSB	20	723.3.01	640	-	640		192		448
Reserve Vulpunten voor aardgas en NaturalHy	3268	DSB	20	723.1.01	376	-	376		13		363
BR Europa Direct Centrum	6401	BSD	21	310.4.02	50	-	50				50
BR Institute of Global Justice	6400	BSD	21	310.4.02	1.572	-	1.572		11		1.561
BR Citymarketing	6351	DSO	21	310.5.01	1.614	-	1.614				1.614
BR Co-financiering Kansen voor West Evenementen	7300	DSO	21	310.4.03	-	640	640				640
Best. reserve Leyweg	3305	IDC	24	960.2.01	6.450	-	6.450			6.450-	-
BR Leyweg per 1-1-2012	3325	IDC	24	960.2.01	-	-	-			5.980	5.980
Totaal Bestemmingsreserve (project)					148.203	1.295	149.498	16.638	17.888	6.853-	141.395

Bestemmingsreserve (overig)

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
BR Boventalligen 3282	3030	BSD	02	002.1.01	393	-	393		267		126
BR FPU + en seniorenregeling	3092	BSD	02	002.1.01	111	-	111		82		29
BR Afwikkeling Ontvlechting Brandweer	6416	BSD	04	120.0.01	4.440	-	4.440		311		4.129
Reserve Atelierbeleid	6231	OCW	05	540.1.01	1.487	-	1.487		800		687
Reserve Bruidschatregeling POO	6202	OCW	06	420.0.02	2.569	-	2.569				2.569
Reserve Personeel voormalig POO	6274	OCW	06	420.0.02	239	-	239	700	234		705
Reserve Overcommitting	3448	DSO	12	310.4.01	7.495	377	7.872				7.872
Reserve Cofinanciering GSB programma Meedoen allochtone Jeugd door Sport	6178	OCW	13	530.2.01	-	-	-		12-		12
Reserve frictiekosten shared services OCW	6175	OCW	15	960.1.03	210	-	210		58		152
Res sa binckhorst	3419	DSO	19	310.4.04	8.643	175	8.818			1.398-	7.420

Bestemmingsreserve (overig)

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
Res. Vastgoedexploitatie	6315	DSO	19	310.4.04	15.289	238-	15.051			544	15.595
Reserve Strategische aankopen Structuurvisie	6316	DSO	19	310.4.04	10.710	-	10.710		500	860-	9.350
BR Deelneming Haagse Hitte	3471	CT	22	913.0.01	214	-	214				214
BR Openbaar Vervoer HTM	3452	CT	22	913.0.01	525	-	525				525
BR Personeelshypotheekportefeuille	3451	CT	22	914.0.01	1.074	-	1.074		226		848
BR Voorfinancieringsrente Sportcampus Zuiderpark	3479	CT	22	-	4.500	-	4.500				4.500
BR Friciekosten Bezuinigingstaakstelling 2011 -2014	3475	CT	23	922.3.16	26.049	6.575-	19.474	20.000	1.182		38.292
BR Te verdelen middelen begroting 2009 - 2012	3464	CT	23	922.3.16	2.075	-	2.075		2.075		-
BR Te verdelen middelen begroting 2011 - 2014	3474	CT	23	922.3.16	90.685	-	90.685		42.369		48.316
BR Te verdelen middelen begroting 2012 - 2015	3470	CT	23	922.3.16	26.672	-	26.672	28.900	52.738		2.834
Bestemm.res. Assurantien	3302	IDC	24	960.2.02	5.400	-	5.400			5.400-	-
Totaal Bestemmingsreserve (overig)					208.780	6.261-	202.519	49.600	100.830	7.114-	144.175

Activa-financiering

Omschrijving reserve	Res.nr	Dienst	Progr.nr.	Product	Saldo per 31-12-2011	Resultaatsbestemming 2011	Saldo per 31-12-2011	Dotaties	Onttrekkingen	Balansmutaties ¹⁾	Saldo per 31-12-2012
BR Activa-financiering Ambu Waldorpstraat	3476	CT	22	914.0.02	4.560	-	4.560		120		4.440
BR Activa-financiering Archeologie	3478	CT	22	914.0.02	369	-	369		26		343
Reserve Activa-financiering	3473	CT	22	914.0.02	126.250	-	126.250		10.305		115.945
Totaal Activa-financiering					131.178	-	131.178	-	10.451	-	120.727

Totaal					1.123.854	4.358-	1.119.496	117.661	171.200	2.001	1.067.958
---------------	--	--	--	--	------------------	---------------	------------------	----------------	----------------	--------------	------------------

Bijlage 4 Voortgang Grote Investeringsprojecten

Programma / project	Actuele fase	Geplande oplevering	Toelichting
College en Bestuur			
Groot onderhoud Oracle ESB	Uitvoering	2014-1	De gemeente Den Haag maakt voor de administratie op het gebied van Financiën, HRM, Inkoop en Projecten gebruik van het softwarepakket van Oracle eBS, beter bekend als EOS. De technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Het huidige pakket van Oracle eBS is dan ook op onderdelen verouderd. Het is daarom noodzakelijk om de software te upgraden. De gemeente is in 2010 gestart met de technische upgrade onder de naam Project One. Met de werkzaamheden die nu nog moeten gaan plaatsvinden is een bedrag van € 2,8 mln. gemeoid. Daardoor zal het totale project boven € 2,5 mln. uitkomen. Dit is de grens waarboven de raad moet besluiten over investeringsprojecten. In de spelregels over investeringen boven de € 2,5 mln. is een uitzondering gemaakt voor groot onderhoud. Deze upgrade valt daaronder. Toch wordt project One hierbij volledigheidshalve opgenomen. De nieuwe release moet gaan draaien vanaf januari 2014. De dekking van het gehele project is voorzien in het budget voor concernbrede informatiesystemen.
Cultuur			
Museon	Uitvoering	2013-4	De vervanging van de klimaatinstallatie is in 2012 afgerond. De tweede fase behelst niet eerder te voorziene aanpassingen t.b.v. het verwarmingsinstallatiesysteem met de omliggende gebouwen en het binnenterrein. Het onderzoek hiernaar vindt thans plaats.
Dans en Muziekcentrum Spuiplein	Voorbereiding	N.B.	In 2012 zijn we verder gegaan met de plannen voor het Dans- en muziekcentrum. Het plan is stedenbouwkundig uitgewerkt, het Programma van Eisen is verder aangescherpt en er zijn nadere afspraken gemaakt over de financiering van de nieuwbouw. Op basis hiervan wordt tevens gekeken naar de exploitatie van het nieuwe gebouw. De resultaten hiervan zijn in september naar de raad gestuurd ter beoordeling.
Onderwijs			
Onderwijs Huisvestingsplan diverse jaren	n.v.t.	diverse jaren	Schoolbesturen zijn zelf opdrachtgever voor de bouw. De kleinere investeringen worden doorgaans in zijn geheel achteraf door de schoolbesturen gedeclareerd. Vrijval door afrekening wordt overgeheveld naar programma's van 2010 en verder.
Huisvestingsplan voorschool peuterspeelzalen diverse jaren	n.v.t.	diverse jaren	De voortgang van de voorschool peuterspeelzalen loopt in lijn met de nieuwbouw scholen. Afrekening van de peuterspeelzalen vindt in deze veelal plaats bij de eindafrekening.
Jeugd en Gezin			
Speeltoestellen	Uitvoering	2016-1	Elk jaar worden een aantal projecten uit de nota uitgevoerd. Vanwege lange voorbereiding kunnen niet alle projecten afgerond worden in het betreffende jaar. Deze schuiven door naar het volgende jaar. Hierdoor is ook een verschuiving in de MIP uitputting zichtbaar.
Leefomgeving			
Ondergrondse restafval containers	Uitvoering	2013	In de eerste gebieden (Scheveningen en Segbroek) vanuit het nieuwe programma "1500 extra" zijn inmiddels de plaatsingsplannen gepresenteerd tijdens inloopavonden voor bewoners. In deze gebieden tonen de bewoners grote betrokkenheid bij de locatiekeuzes van de ondergrondse restafvalcontainers (Orac's). De definitieve plaatsingsplannen voor ORAC's gaan in het vervolg vastgesteld worden door het college. Het indienen van een zienswijze en beroep/bezwaar wordt hiermee beter gestructureerd. Dit heeft wel als gevolg dat het plaatsen van ORAC's in de stadsdelen Scheveningen, Segbroek en Centrum niet in 2012 afgerond zal worden maar dat de plaatsing van deze ORAC's doorloopt in 2013.
Vervanging Openbare verlichting Dr. Kuiperdam	Uitvoering	2014	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
MJP Kunstwerken 2012-2014	Voorbereiding	2015-3	In het kader van het uitvoeren van diverse projecten in relatie tot de bereikbaarheid van de stad is besloten de uitvoering van de Dr. Kuiperdam pas in het 2e kwartaal van 2014 te starten en daarbij tegelijkertijd de Mauritsbrug (MJPK) te vervangen.
Kademuur Koninginnegracht	Voorbereiding	2014-4	Recentelijk is gebleken dat vervanging van de Bosbrug in het kader van Randstadrail noodzakelijk is. Hiermee wordt de bereikbaarheid van de stad ernstig beperkt, waardoor er geen andere projecten uitgevoerd kunnen worden die in dezelfde route de bereikbaarheid beperken. Bestuurlijk is besloten om de vervanging van de Bosbrug voorrang te geven op de vervanging van een aantal kunstwerken uit het MJPK. Dit betekent dat de planning verschuift in de tijd en de besteding van dit MIP project langer doorloopt.
Stadsentrees	Voorbereiding	2014-1	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Westduinpark Natuurkwaliteit	Voorbereiding	2014-1	Op dit moment wordt gewerkt aan het Ontwerp van de Stadsentrees. Ook wordt nu nagedacht aan de gewenste aanbestedingsmethode en een methode om de werkzaamheden zo efficiënt mogelijk uit te voeren.
Groencompensatie ambassade	Uitvoering	2013-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Openbaar groen	Uitvoering	2014	Vanuit het Ministerie van ELI is € 5 mln. subsidie ontvangen als groencompensatie Amerikaanse Ambassade. Hiervan zullen conform het ingediende projectplan een 60-tal maatregelen worden uitgevoerd.
Haagse Markt	Oplevering	2012-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
	Voorbereiding	2015	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.

Programma / project	Actuele fase	Geplande oplevering	Toelichting
---------------------	--------------	---------------------	-------------

Leefomgeving

Herinrichting Oostbroek-Noord	Oplevering	2012-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Herinrichting Rustenburg	Oplevering	2013-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Scheveningen Haven	Vorbereiding	NB	Vanuit het project Sc heveningen Haven zijn verschillende deelprojecten in het MIP geplaatst. Het betreft met name het realiseren van een brug over "De Pijp", het vervangen van een kademuur in de 3e haven en het verplaatsen van het milieudepot. Vooruitlopend op de grote projecten zijn diverse kleinere projecten inmiddels aanbesteed.

Sport

Leidschenveen/Ypenburg 50m bad	Uitvoering	2012-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Aagje Dekenlaan	Uitvoering	2014-2	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Sportkwadrant Zuiderpark	Vorbereiding	2016-1	Als gevolg van financiële problemen heeft Vestia medio 2012 aangekondigd zich uit het project terug te trekken. De mogelijkheden om het project voort te zetten worden thans onderzocht. Naar verwachting zal nadere besluitvorming in dit najaar plaatsvinden.
Sportcomplex de Dijken	Nazorg	2012-3	Het project zal eind 2012 worden afgerond.
Sporthal Leidschenveen	Uitvoering	N.B.	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Sporthal Piet Vink	Oplevering	2012	De sporthal is gereed, maar de akoestische maatregelen zijn nog niet afgerekend. Zodra dit is gebeurd kan het project worden afgesloten.
Appartementsrecht C Forepark	Oplevering	2012-2	Op 15 maart 2012 heeft de gemeenteraad op basis van Rv 16 2012 besloten tot verwerving van het appartementscomplex C Forepark voor een bedrag van € 3,3 miljoen en het MIP hiervoor overeenkomstig aan te passen. De notariële overdracht van de verwerving van de commerciële ruimtes heeft plaatsgehad, evenals de financiële afwikkeling.

Maatschappelijke ondersteuning

Pand Kesslerstichting	Nazorg	2012-3	Het pand is in december 2011 gedeeltelijk opgeleverd en in gebruik genomen. Na afronding van aanvullende werkzaamheden is in het eerste kwartaal 2012 het overige deel in gebruik genomen. Eind 2012 zal financiële afrekening plaatsvinden.
Sportzaal bij School (diverse locaties)	Divers	2013 e.v.	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Naschoolse opvang (diverse locaties)	Divers	2013 e.v.	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.

Volksgezondheid en zorg

Aanschaf ambulances, defibrillatoren en piketauto's	Aanschaf	Gefaseerd	In juli 2012 is het faillissement van AMSTRA BV uitgesproken, waardoor de planning niet meer kan worden gehaald. De gemeente heeft onlangs een advocaat opdracht gegeven om alle juridische maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn. Inmiddels zijn met een andere leverancier van ambulances afspraken gemaakt om nog in 2012 te voorzien in vervangende ambulances. Voorts heeft het college de commissie Samenleving over deze kwestie op de hoogtegesteld (RIS 251370). Piketauto's worden vanaf 2013 vervangen. De voorgenomen aanschaf van een couveuse is in afwachting van een advies van de materiaalcommissie. Naar verwachting zal dit ook in 2013 plaatsvinden.
---	----------	-----------	--

Verkeer

Laan van Meerdervoort	Vorbereiding	N.B.	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
MJP Fiets	Uitvoering	Gefaseerd	Het meerjarenprogramma Fiets 2011-2014 (€ 48,5 mln) is in het vierde kwartaal 2011 vastgesteld. Het budget wordt gefaseerd uitgesplitst naar afzonderlijke projecten. In 2011 is alvast een start gemaakt met de uitvoering van het omzettingsprogramma tegels naar asfalt. Per jaar zal een besluit worden genomen over het aantal uit te voeren kilometers.
Verkeer en Milieunormering	Vorbereiding	N.B.	Gezien het stadium van dit project is er nog geen nauwkeurige planning af te geven.
Rotterdamsebaan	Vorbereiding	N.B.	Gezien het stadium van dit project is er nog geen nauwkeurige planning af te geven.
Noordwestelijke Hoofdroute	Vorbereiding	N.B.	Gezien het stadium van dit project is er nog geen nauwkeurige planning af te geven.
Toegankelijkheid OV	Uitvoering	2013-2	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Verkeers Circulatie Plan (VCP)	Uitvoering	2012-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Tunnel Veenweg	Eindafrekening	2012-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Noordwal/Veenkade	Definitief ontwerp	2015	De aanbesteding van de installaties voor de VAB Veenkade heeft in 2012 plaatsgevonden. De uitvoering van het project is in gang gezet.
Haags Startstation Erasmuslijn	Voorlopig ontwerp	2017-2	In maart 2012 zijn de voorbereidende werkzaamheden opgestart
Koninginnetunnel	Vorbereiding	N.B.	Het project is nog niet in uitvoering.
Herinrichting Grote Marktstraat	Definitief ontwerp	2016-1	In 2012 zal definitieve besluitvorming door de raad plaatsvinden
Boulevard Scheveningen	Oplevering	2013-3	In de zomer 2011 is het kustversterkingsdeel (dijk met diepwanden) opgeleverd. De heringerichte openbare ruimte wordt fase-gewijs ingebruik genomen, waarbij het eerste deel april 2012 is opengesteld.
Asfalteren Fietspaden	Voorlopig ontwerp	2013-3	Dit betreft het asfalteren van fietspaden op meerdere locaties en trajecten (27 km voorbereiding, 20 km te realiseren). De uitvoering (ca. 13,5-14 km) geschiedt op basis van een raamcontract, welke is gegund in mrt 2012. Door afstemming op vervanging riolering zal een deel van de werkzaamheden doorlopen tot 2013.
Valkenboslaan	Eindafrekening	2012-3	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.

Programma / project	Actuele fase	Geplande oplevering	Toelichting
---------------------	--------------	---------------------	-------------

Verkeer

Fietspad Trekvljettracé	In Gebruikname	2013-2	De fietsstraat (incl. brug over de Laak) is op 5 juli 2012 opengesteld voor gebruik.
De la Reyweg	Eindafrekening	2012-3	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Hubertustunnel	Uitvoering	2012	In 2012 wordt de tunnel aangepast zodat de maximum snelheid verhoogd kan worden (RIS 248166).
Netwerk Randstadrail	Definitief ontwerp	2016	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Straatparkeren	Voorbereiding	N.B.	Onlangs heeft de Raad besloten tot optimalisatie en modernisering straatparkeren Den Haag (RIS 248686).
Brug Torenstraat	Voorbereiding	2013-3	In het kader van het Verkeerscirculatieplan Centrumgebied wordt de Noordwal-Veenkade tussen de Prinsessewal (nabij Paleistuiningang) en de Torenstraat autoluw ingericht. Onder de nieuwe gracht wordt een Vol Automatische Autoberging (VAB) gerealiseerd. De werkzaamheden zijn inmiddels aanbesteed.
Doorontwikkeling DVM	Uitvoering	2015	Dit project werd voorheen aangeduid met Dynamische busbaan van Alkemadeaan. De planning voor het totale project is beschikbaar. Hierop zijn met name de data van ingebruikname en eindafrekening op gebaseerd. De ingebruikname voor het project verloopt gefaseerd door de verschillende deelprojecten. De uiteindelijke ingebruikname van het hele systeem wordt nu eind 2014 verwacht. Hierdoor loopt de nazorgfase door tot in 2015.
Verkeersveiligheidsplan	Voorbereiding	N.B.	Gezien het stadium van dit project is er nog geen nauwkeurige planning af te geven.
Weefvakken Prins Clausplein	Voorlopig ontwerp	2015-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.

Milieu en Duurzaamheid

Actieplan Luchtkwaliteit	Oplevering	2013	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Stil asfalt	Uitvoering	2014-4	Nieuw toegevoegd ivm regelgeving projecten > € 2,5 mln.
Walstroom	Voorbereiding	2014-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
Koningstunnel	Voorbereiding	2015-1	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.

Financiën

Feniks (vervanging belastingstelsel IBS2000)	n.v.t.	nvt	In het tweede kwartaal van 2012 is een business case uitgewerkt waarin is onderzocht wat de kosten zouden zijn van een overstap op een nieuw belastingstelsel en wat we financieel kwijt zijn wanneer we verder gaan met IBS2000. Tevens is onderzocht of het platform van IBS2000 nog jarenlang mee kan en in hoeverre ontwikkelaars op de markt beschikbaar blijven. Op basis van dit onderzoek is het besluit genomen om IBS2000 nu niet te gaan vernieuwen. We kiezen voor modernisering van het systeem, wat inhoudt dat we de komende drie jaar de benodigde investeringen doen om ervoor te zorgen dat IBS2000 nog zeker 5-7 jaar mee kan.
--	--------	-----	---

Interne Dienstverlening

Leyweg	Nazorg	2012-4	Geen bijzonderheden. Het investeringsproject loopt op schema.
--------	--------	--------	---

Bijlage 5 Actualisatie Grondexploitaties per 30-6-2012

Inleiding

Begin 2012 is de nota Grondbeleid 2012 – 2015 in het college vastgesteld, waarmee gekozen is voor meer faciliteren zonder actief grondbeleid. Aanleiding hiervoor was de kredietcrisis 2008, het instorten van de woningmarkt en het stil komen staan van gebiedsontwikkelingen, waardoor de risico's fors zijn toegenomen. De Reserve Grondbedrijf kwam flink onder druk te staan. Met de nog resterende investeringsruimte in het IpSO (Investeringsprogramma Stedelijke Ontwikkeling) zal nog slechts een beperkt actief grondbeleid worden gevoerd binnen projecten van groot strategisch belang, maar met beperking van de financiële risico's.

Voor het faciliterend grondbeleid krijgen particuliere initiatieven meer ruimte onder toepassing van nieuwe instrumenten gebaseerd op de Wet op de Ruimtelijke ordening 2008 (kostenverhaal). Het faciliterend grondbeleid heeft in de eerste helft van 2012 overigens zijn weerslag gekregen in een nieuwe operationele grondexploitaties met "Kleinschalig opdrachtgeverschap (KO)" als uitgangspunt, namelijk ES.137 KO Esdolocatie.

Naast de nota grondbeleid 2012 – 2015 zijn ook, de nota Uitgiftebeleid 2008 – 2009, de nota Vastgoedmanagement, de beheersregels Grond- en Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Den Haag en het Nieuw Haags Gronduitgiftesysteem kaderstellend voor grondexploitaties.

Deze paragraaf grondbeleid gaat het echter vooral over het deel actief grondbeleid. Den Haag heeft immers nog 78 operationele grondexploitaties met nog een gemiddelde resterende looptijd van 10 tot 15 jaar. Op basis van de vigerende beheersregels wordt gerapporteerd over eventuele afwijkingen in de saldi van de operationele en af te sluiten grondexploitaties welke zich in het afgelopen half jaar hebben voorgedaan.

De voorliggende paragraaf grondbeleid zal als input dienen voor de programmabegroting 2013-2016 aangaande de grondexploitaties.

Verschillenverklaring operationele grondexploitaties

In het Halfjaarbericht 2012 wordt verslag gedaan over de gevolgen voor de wijziging van projectsaldi. Voor de saldi met een significant verschil ten opzichte van het laatst vastgestelde saldo is een verschillenverklaring opgenomen. De laatste vastgestelde stand is de stand zoals die in een vorig bestuurlijk besluit is vastgelegd, zoals de Jaarrekening, het Halfjaarbericht of een bestuurlijk besluit over een projectdocument of herziening. Autonome mutaties hoeven, conform de beheersregels, niet te worden verklaard. Deze mutaties zijn van gemeentewege niet beïnvloedbaar, zoals de stijging van de rente- en prijspeilindexering.

Per 1-1-2011 zijn nieuwe beheersregels voor de grondexploitaties vastgesteld (RIS 177245). Het doel van de beheersregels is het stellen van regels waarmee zorg kan worden gedragen voor tijdige en juiste informatievoorziening aan de gemeenteraad over de projecten van het Grond- en Ontwikkelingsbedrijf en de beheersing van deze projecten. In de Beheersregels zijn de verantwoordingszaken en autorisatiezaken tussen de Raad en het College vastgelegd. Bij toepassing van de Beheersregels zijn in dit Halfjaarbericht 47 van de 78 projecten voorzien van een verschillenverklaring.

De Beheersregels schrijven de volgende regels voor ten aanzien van verschillenverklaring bij jaarrekening en halfjaarbericht:

1. Alle Top 40 projecten, waarover aan de raad wordt gerapporteerd in de MeerjarenPrognose Grondexploitaties (MPG), worden toegelicht.
2. De niet-Top 40 projecten worden toegelicht bij afwijkingen ten opzichte van de laatst vastgestelde stand:
 - Bij verschillen in omzet van de (grond)kosten vermeerderd met verschillen in omzet van de (grond)opbrengsten met totaal meer dan € 250.000 naar boven of naar beneden
 - EN/OF

- Bij verschil van het exploitatiesaldo op netto contante waarde van meer dan € 250.000 naar boven of beneden.

In het overzicht 'NCW-standen operationele grondexploitaties Halfjaarbericht 2012, is de ontwikkeling van de saldi van de positieve en negatieve per project weergegeven. Het overzicht geeft per project het verschil tussen de stand van:

het Halfjaarbericht 2012 (peildatum 1 juni 2011; NCW prijspeil 1 januari 2012)

versus:

- * Jaarrekening 2011 (peildatum 1 januari 2012; NCW prijspeil 1/1/2012)
OF
- * een nieuw vastgestelde grondexploitatie / herziening (peildatum divers; NCW prijspeil 1/1/2012)

Vervolgens is aangegeven of op grond van de beheersregels het project verklaard moet worden.

De standen van dit Halfjaarbericht zijn "bevroren" per 1 juni 2012 (NCW 1/1/2012). Reden hiervoor is de wens van de politiek om geactualiseerde grondexploitaties basis te laten zijn voor de Programmabegroting 2013 – 2016.

Voor operationele grondexploitaties met een negatief projectsaldo is de Voorziening Negatieve lopende Plannen MPG (rv 95/1996) ingesteld. Het tekort in de grondexploitaties wordt opgevangen door deze voorziening.

In paragraaf 2.1 volgt een toelichting op de verschillen tussen de stand van de Jaarrekening 2011 (per 01-01-2012) en van het Halfjaarbericht 2012. Er wordt op hoofdlijnen ingegaan op de positieve en negatieve effecten en de oorzaken van de verschillen op projecten met de grootste verschillen. In paragraaf 2.2 worden de ontwikkelingen van de plankosten toegelicht en in paragraaf 2.3 de nog te verwerken middelen conform het IpSO 2012. In paragraaf 2.4 worden de financiële ontwikkelingen van alle operationele grondexploitaties aangaande volume van de grondkosten en grondopbrengsten toegelicht, vervolgt in paragraaf 2.5 door de cashflow en in paragraaf 2.6 de Standenlijst met alle projecten, verschillen, aanduiding Top 40 en wel of niet verklaren. In paragraaf 3 wordt een toelichting gegeven over de Voorziening Negatief lopende Plannen MPG (VNP) per 1-1-2012. In paragraaf 4 wordt een toelichting gegeven op de ontwikkeling van de Reserve Grondbedrijf (RGB).

Verschillenverklaring operationele grondexploitaties op hoofdlijnen

In de Jaarrekening 2011 wordt verslag gedaan over de gevolgen door de wijziging van projectsaldi. De verschillen tussen de stand 31 december 2011 en de stand van het Halfjaarbericht (of de laatst vastgestelde stand) worden toegelicht

Tabel 1: Verschillen Halfjaarbericht 2012 en Jaarrekening 2011

Totaal NCW grondexploitaties Jaarrekening 2011 (inclusief autonome mutaties)	(1)	peildatum 1-1-2012	€ 283,3- mln.	negatief
Totaal NCW grondexploitaties laatst vastgestelde stand inclusief nieuwe projecten en herzieningen	(2)		€ 295,7- mln.	negatief
Totaal NCW grondexploitaties Halfjaarbericht 2012	(3)	peildatum 1-6-2012	€ 298,0- mln.	negatief
Vershil in NCW	(3-1)		€ 14,7- mln.	negatief
* Als gevolg van nieuwe grexen / herzieningen			€ 12,4- mln.	negatief
* Overig te verklaren projecteffecten			€ 2,3- mln.	negatief

Het totaal geprognosticeerde saldo van alle operationele grondexploitaties bij elkaar opgeteld (zowel projecten met een positief en een negatief saldo) bedroeg bij de jaarrekening 2011 € 283,3 miljoen negatief (beginstand 2012; zie tabel 1 (1)).

Na aanpassing van de beginstand 2012 met de standen van herziene grondexploitaties en nieuwe grondexploitaties die hebben plaatsgevonden in de eerste helft van 2012, neemt deze toe tot een stand van € 295,7 miljoen negatief (zie tabel 1 (2)). In de stand van het Halfjaarbericht is de 'voorziening risico's grondexploitaties ter hoogte van € 1,3 miljoen, getroffen bij de Jaarrekening 2011, in de grondexploitatiebegrotingen verwerkt. Het betreffen de plannen CE.53 Den Haag Nieuw Centraal, ZZ.26 t/m 33 A12-zone en ZZ.20 Forepark. De verwerking hiervan is meegenomen in de verschillenverklaringen van de betreffende plannen.

Het totaal geprognosticeerde saldo van het Halfjaarbericht bedraagt € 298,0 miljoen negatief (zie tabel 1 (3)).

Ten opzichte van de stand Jaarrekening 2011 hebben de ontwikkelingen in de eerste helft van 2012 een financieel effect gehad van in totaal € 14,7 miljoen (zie tabel 1 (3-1)). Waarvan € 12,4 miljoen als gevolg van herzieningen/nieuwe grondexploitaties en € 2,3 miljoen als gevolg van overige reguliere opgetreden risico's en kansen.

Het verschil van € 14,7 miljoen negatief is in tabel 2 nader uitgesplitst.

Tabel 2 Uitsplitsing verschillen 1^e halfjaar 2012

Totaal verschil in NCW	€	14,7- mln.	negatief
Nieuwe grondexploitatie			
* CE.114 Arnold Aletrinoplantsoen (RIS 249304)		nihil	
* ES.137 KO Esdo-locatie (RIS 246412)		nihil	
* SC.96 Scheveningen Haven (RIS 246577)	€	12,5- mln.	negatief
Herziene projecten			
* ES.123 Naarderstraat Ready locatie (RIS 245741)	€	0,1 mln.	positief
Overige projecteffecten, reguliere risico's en kansen van:	€	2,3- mln.	negatief
* Nieuwe grondexploitaties	€	0,1- mln.	negatief
* Herziene grondexploitaties		nihil	
* Overige operationele grondexploitaties	€	2,2- mln.	negatief

Effect herziene en nieuwe projecten

In de eerste helft van 2011 zijn de grondexploitaties Arnold Aletrinoplantsoen (CE.114), KO Esdo locatie (ES.137) en Scheveningen Haven (SC.96) operationeel geworden (effect van € 12,5 miljoen negatief). Voor het project Naarderstraat Ready locatie (ES.123) is een herziening opgesteld (effect van € 0,1 miljoen negatief).

Overige projecteffecten

Negatieve effecten

De overige projecteffecten van € 2,3 miljoen negatief betreffen opgetreden verschillen, die veroorzaakt worden door opgetreden reguliere risico's en kansen (dus niet als gevolg van herzieningen en nieuwe grondexploitaties). Dit heeft een negatief effect gehad van € 4,4 miljoen en een positief effect van € 2,1 miljoen (per saldo € 2,3 miljoen negatief). Het negatieve effect van € 4,4 miljoen, wordt veroorzaakt door 33 operationele grondexploitaties, waarvan vier grondexploitaties een negatief effect veroorzaken van ongeveer € 3,4 miljoen. Het betreffen de volgende plannen:

C.87 Rivierenbuurt (€ 2.017.000 nadeliger)

Het nadeel is vooral veroorzaakt door een (concept)overeenkomst met Syntrus Achmea en Boele van Eesteren (Spui Lamgroen), vooral voor omzetting van de koop naar de huursector net een nominaal negatief effect van € 2.590.000 in de grondexploitatie. Hiertegenover staat een verbetering in de grondexploitatie van ongeveer € 525.000 positief, als gevolg van effectieve aanbestedingen, actuele voordelige ramingen en positieve faseringseffecten door vertraging van de nog verwachte kosten.

De lagere grondopbrengsten was overigens voor een deel voorzien in het MPG. Dit risico vervalt nu.
CE. 53 Den Haag Nieuw Centraal (€ 352.000 nadeliger)

Voor de nieuwbouw op het KJ plein moet een nieuwe aansluiting gemaakt worden op de expeditieroute, vanwege gewijzigd gebruik van de expeditieruimte. De inschatting is dat dit ruim € 1.000.000 kost. In de Jaarrekening 2011 was hiermee al rekening gehouden door een dotatie uit de Reserve Grondbedrijf (RGB) van € 1.000.000 aan de voorziening risico's grondexploitaties. Deze voorziening is nu hard verwerkt in de grondexploitatiebegroting. Daarnaast is er een voordeel behaald in de afwikkeling van Nieuw Babylon, tezamen met een faseringvoordeel is dit een voordeel van € 648.000. Het faseringvoordeel komt doordat de inrichting van het busplatform en Anna van Buerenplein gemiddeld één jaar zijn doorgeschoven door een latere oplevering van Nieuw Babylon en de start van de bouw van de 2e fase van de OVT.

ES.103 Uithofslaan (€ 463.000 nadeliger)

Een belangrijk deel van dit nadeel heeft wel betrekking op aanpassing in de fasering van kosten en opbrengsten. De opbrengsten 'bijdrage van zelfrealisator, grondopbrengsten vrije kavels en projectmatige bouw' (deelplan fase 1a) zijn later in de tijd gezet. Het uitgiftetempo van de overige deelplannen in de periode 2013-2020 is hierbij wel gelijk gebleven.

ZZ.26/31 A12 zone (€ 571.000 nadeliger).

In dit plan zijn er diverse verschuivingen opgetreden binnen de kosten infrastructuur. Daarnaast is de planning aangepast met als gevolg een positief faseringseffect in de nog te verwachte kosten. De wijzigingen ten aanzien van de infrastructuur en fasering zijn ca. € 155.000.

De grondopbrengsten in deelplan 24 zijn met € 416.000 verlaagd wegens bijgestelde opbrengstverwachtingen. Dit is veroorzaakt doordat er in het 1^e halfjaar van 2012 er een overeenkomst getekend voor het verhuren van de grond ten behoeve van een tankstation voor de periode van 20 jaar. De afdeling Vastgoedmanagement neemt de huurstream over van de grondexploitatie tegen vergoeding van de contante waarde van de huurstream. De contante waarde van de huurstream is lager dan de opbrengstverwachting welke in de grondexploitatie was geprognosticeerd. Deze neerwaartse bijstelling van de opbrengstverwachting was als risico opgenomen in het MPG 2011 en komt nu te vervallen.

Overige negatieve effecten

Van de overige grondexploitaties (29) met de overige 20% van het negatieve effect van € 0,9 miljoen zijn verklaard in de bijlage, als de beheerregels voor het betreffende plan dit ook voorschrijven.

Positieve effecten

39 grondexploitaties laten tezamen een resultaatsverbetering zien van € 2,1 miljoen. Op vier grondexploitaties na, zijn de verschillen tussen Jaarrekening en Halfjaarbericht niet groter dan € 100.000,-.

De vier grondexploitaties zijn:

CE.110 Herstructurering Transvaal fase 4A (€ 659.000 voordeliger)

Dit voordeel is niet meer dan het in evenwicht brengen van de hoogte van de subsidie en de even hoog uit te keren bedrag aan Staedion. Tevens is de verwachting dat de uitkering pas plaats vindt in 2013 in plaats van 2012, waardoor een positief faseringseffect.

SE.24 Houtrustweg/Houtrusthallen (€ 312.000 voordeliger)

Het plan verkeert in de eindfase, alle onderhandelingen zijn inmiddels afgerond en bijna alle werkzaamheden zijn voltooid en er zijn geen significante risico's meer. Daarom kunnen de meeste restposten per saldo voor ongeveer € 320.000 vrijvallen op de posten bodem, CTW en bijzondere kosten.

ZZ.24 Ypenburg (€ 159.000 voordeliger)

Het voordeel betreft vooral een faseringseffect van € 172.000 voordelig (NCW), deels (€ 13.000) teniet gedaan door tegenvallers in de verwervingssfeer en akoestisch onderzoek. Dit faseringseffect wordt veroorzaakt doordat de verkoop van kavels aan de Gele Lis sneller loopt dan verwacht. Er was rekening

gehouden met een afzet van vijf kavels per jaar. Op basis van de bestaande opties en reserveringen wordt inmiddels rekening gehouden met een afzet van tien kavels per jaar in de eerste twee jaar en vijf kavels per jaar daarna. Dit heeft ook (nadelige) faserings-effecten voor bijvoorbeeld de planning van het woonrijp maken, maar die effecten zijn beperkt ten opzichte van de effecten van het eerder ontvangen van de grondopbrengsten.

SC.43 Laan van Meerdervoort 211 (€ 105.000 voordeliger)

Het voordeel betreft vooral een rentevergoeding van AM voor een vertraagd betaalde grondopbrengst. Van deze grondexploitatie is er geen bestuurlijke verschillenverklaring. De reden hiervoor is dat het cf. de beheersregels geen top 40 project is en het verschil kleiner is dan € 250.000,-

Overige positieve effecten

De overige grondexploitaties waarvan de verschillen volgens de beheersregels verklaard dienen te worden, zijn verklaard in de bijlage.

Plankosten

De effecten die in de eerste helft van 2012 zijn gerealiseerd aangaande de plankosten maken onderdeel uit van de hiervoor genoemde projecteffecten. Een vergelijking tussen de plankosten van dit Halfjaarbericht en de Jaarrekening 2011 leidt tot het volgende inzicht gevolgd door een toelichting na de tabel.

Tabel: Vergelijk Plankosten Halfjaarbericht vs. Jaarrekening

TOTAAL-nivo	TOTAAL	realisatie	prognose
Halfjaarbericht	€ 171,7	€ 127,0	€ 44,7
Jaarrekening	€ 157,3	€ 117,0	€ 40,4
Totaal	€ 14,4	€ 10,0	€ 4,3

Waarvan:

Nieuwe grondexploitaties	€ 14,3	€ 6,1	€ 8,1
* Arnold Aletrinoplantsoen CE.114	€ 0,1	€ -	€ 0,1
* Scheveningen Haven SC.96	€ 13,6	€ 6,1	€ 7,4
* KO Esdlocatie ES.137	€ 0,6	€ 0,0	€ 0,5
* overig .99 plannen	€ 0,1	€ 0,0	€ 0,1
Bestaande operationele grond-exploitaties	€ 0,1	€ 3,9	€ 3,8-

Bij het Halfjaarbericht 2012 bedragen de plankosten op totaalniveau (realisaties en prognose) € 171,7 miljoen (gerealiseerd € 127,0 miljoen, prognose € 44,4 miljoen). Ten opzichte van de Jaarrekening 2011 ter hoogte van € 157,3 miljoen (gerealiseerd € 117,0 miljoen, prognose € 40,4 miljoen), is dit een stijging van € 14,4 miljoen. Deze stijging van € 14,4 miljoen wordt veroorzaakt door het operationaliseren van nieuwe grondexploitaties en door bestaande operationele grondexploitaties.

Per saldo nemen de realisaties toe met € 10,0 miljoen; € 6,1 miljoen als gevolg van nieuwe grondexploitaties en € 3,9 miljoen als gevolg van bestaande operationele grondexploitaties. De prognose neemt per saldo toe met € 4,3 miljoen: € 8,1 miljoen als gevolg van nieuwe grondexploitaties en € 3,8 miljoen (afname) als gevolg van bestaande operationele grondexploitaties.

In de eerste helft van 2012 is een werkelijk bedrag van € 4,1 miljoen aan plankosten gerealiseerd (€ 0,2 miljoen in nieuwe grondexploitaties; € 3,9 miljoen in bestaande operationele grondexploitaties).

Aangezien de Haagse plankostenscan als groeimodel gezien moet worden zijn bij een aantal grondexploitaties de onderschrijdingen bij de jaarovergang niet vrijgevallen maar separaat opgenomen binnen de plannen onder hoofdstuk 6.35. Bij de jaarrekening bedroeg dit in totaal € 1,4 miljoen, bij dit halfjaarbericht was hier € 1,3 miljoen van over.

Er is ten laste hoofdstuk 6.35 binnen diverse plannen voor ongeveer in totaal € 0,1 miljoen toebedeeld aan de reguliere plankosten bij projecten waarbij in de meeste plannen dit noodzakelijk was om alle

werkzaamheden in 2012 af te ronden. Vooral nog kan niet met zekerheid worden gesteld dat de rest van de plankosten onder 6.35 kunnen vrijvallen zonder dat dit op termijn problemen geeft binnen de grondexploitaties. Pas na de evaluatie van de Haagse plankostenscan kan hier antwoord op worden gegeven. Om deze reden wordt dan ook net als bij de Jaarrekening 2011 een financiële kans opgenomen in het MPG met een kans van optreden van 50% (impact € 0,65 miljoen). De Haagse plankostenscan zal in het 1^e kwartaal van 2013 uitgebreid worden geëvalueerd. Alleen met de gerealiseerde plankosten over de jaarschijf 2012 als input is een gedegen analyse mogelijk. Wel wordt de scan in 2012 beknopt geanalyseerd om tot een zo scherp mogelijke raming van de Stuurbegroting 2013 te komen.

IpSO 2012

Actualisatie voorziening plankaderwijzigingen

De voorziening Plankaderwijziging bedroeg bij de Jaarrekening 2011 € 14,3 miljoen. Dit bedrag van € 14,3 miljoen is voorzien voor plankaderwijzigingen, maar in de eerste helft van 2012 nog niet verwerkt in de netto contante waarde van de specifieke projecten. Het gaat daarbij om:

HA-56 Grotiusplaats € 3,1 miljoen

Herprogrammering woningbouw € 11,2 miljoen

Voor het project Grotiusplaats wordt naast de middelen in deze voorziening ook nog rekening gehouden met € 3,1 miljoen in de reserve Stedelijke Ontwikkeling. De herprogrammering woningbouw betreft de projecten LA-38 Laakhaven West, K-256 Uitenhagestraat en de A-12 zone. Aan de betreffende herzieningen wordt momenteel gewerkt en zullen zodra ze gereed zijn in procedure worden gebracht.

Actualisatie voorziening risico's grondexploitaties

Bij de Jaarrekening 2011 was er € 1,3 miljoen voorzien ten laste van het resultaat RGB voor de projecten Den Haag Nieuw Centraal, A12-zone en Forepark. Deze posten in deze voorziening zijn bij dit halfjaarbericht 2012 verwerkt in de desbetreffende grondexploitatie begrotingen.

Overlopend passief ISV-3

Bij het project CE-81 Wijnhavenkwartier heeft in 2011 al een partiële herziening plaatsgevonden. Van de bekleemde ISV3 middelen (€ 9,6 voor Wijnhavenkwartier) is bij die partiële herziening € 6,5 miljoen in het project verwerkt. De overige € 3,1 miljoen zal wanneer blijkt dat deze middelen nog nodig zijn bij de herziening van het plankader worden ingezet.

Ontwikkeling operationele grondexploitaties

Na een aantal jaren van krimp is in 2012 het totale volume van alle gerealiseerde en begrote kosten en opbrengsten in de eerste helft van 2012 gestegen met € 132 miljoen van € 2.241 tot € 2.373 miljoen. Hiervan is ca.61% gerealiseerd t/m 1-06-2012 (€ 1.448 miljoen).

Tabel 3

	Jaarrekening 2011	Halfjaarbericht 2012	Vershil
Kosten	€ 1.255	€ 1.327	€ 72
Opbrengsten	€ 986	€ 1.046	€ 60
Totale omzet	€ 2.241	€ 2.373	€ 132

Realisaties 2011

In de eerste helft van 2012 is ten opzichte van de begroting beginstand Jaarrekening 2011, inclusief nieuwe en herziene grondexploitatie nog maar 8% van de begrote kosten en 12% van de begrote opbrengsten gerealiseerd. Hoewel eind 2011 het planoptimisme flink is getemperd, blijken ontwikkelingen in de eerste helft van 2012 nog steeds geen voortgang te boeken. De realisaties zijn in tabel 4 inzichtelijk gemaakt.

Tabel 4: Toelichting op de realisatie Halfjaarbericht versus verwachting Jaarrekening 2011 (bedragen in mln.)

	JR 2011 begroot 2012*	Halfjaarbericht 2012 begroot 2012	Halfjaarbericht 2012 gerealiseerd tov. 1		Nog te realiseren tov 2 (2-3)
	1	2	3	%	
(Grond)kosten					
Verwerving	7,30	5,33	0,37	5%	4,96
Vastgoed beheer	0,82	0,17	0,04	5%	0,13
Sloop	2,83	1,38	0,03-	-1%	1,41
Bodem	3,68	2,03	0,09	2%	1,94
CTW	54,09	32,39	3,75	7%	28,63
Plankosten	11,97	11,53	4,11	34%	7,41
Overige kosten	40,08	28,16	1,70	4%	26,47
btw	0,07	0,07	0,00	4%	0,07
Jaarrekening	0,57	0,56	0,24	41%	0,32
TOTAAL	121,4	81,62	10,28	8%	71,34
<i>Verschil 1-2</i>		39,80			
(Grond)opbrengsten					
Gronduitgifte	26,4	14,23	6,23	24%	20,17
Overige opbrengsten	22,1	20,17	0,39	2%	21,75
Subsidie	9,5	8,86	0,22	2%	9,27
TOTAAL	58,0	43,26	6,84	12%	51,18
<i>Verschil 1-2</i>		14,8			

* inclusief nieuwe grondexploitaties en herzieningen

Opvallend is uiteraard het lage percentage gerealiseerde kosten (8%). Daarbij valt op dat het percentage gerealiseerde plankosten vier keer zo hoog is (34%). Dit effect is mogelijk te verklaren doordat er meer inzet van het apparaat nodig is om enigszins voortgang te boeken en een voorsprong te blijven houden op de toekomstige ontwikkelingen. De verschillen tussen "Halfjaarbericht 2012 begroot" en "JR 2011 begroot 2012" is het gevolg van bijstellen van de begroting of uitfaseren. Zie ook hoofdstuk 2.5.

De verschillen tussen "Halfjaarbericht 2012 begroot" en "JR 2011 begroot 2012" is het gevolg van bijstellen van de begroting of uitfaseren. Zie ook hoofdstuk 2.5. Absoluut is meest productieve grondexploitatie Den Haag Nieuw Centraal met € 2,9 miljoen aan investeringen voor het bouw en woonrijpmaken. Hiermee hangt ook de meest grote grond uitgifte voor Nieuw Babylon mee samen van € 5,9 miljoen. Daarnaast zijn er vooral investeringen voor bouw en woonrijpmaken gedaan in de A12-zone (€ 1,2 miljoen), Viljoen-/Pieterburgstraat (€ 150.000) en Houtrustweg/Houtrusthallen (€ 137.000), maar daar staan geen gronduitgiften tegenover. Alle grondexploitaties overziend kan worden geconstateerd dat in de eerste helft van 2012 in vrijwel alle grondexploitaties activiteiten plaatsvinden. In de helft van de grondexploitaties zijn ook werkelijke activiteiten (minimaal) waar te nemen rond het bouw en woonrijpmaken. Slechts in 1 grondexploitatie heeft het bouw en woonrijpmaken een relatie heeft met gronduitgifte (Den Haag Nieuw Centraal).

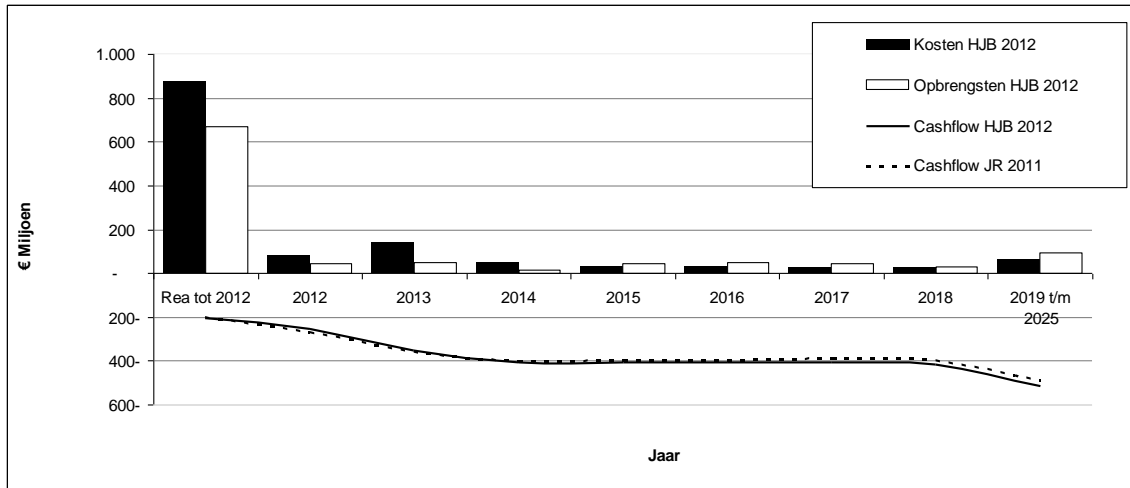
Cashflow operationele grondexploitaties

De onderstaande grafiek geeft de gerealiseerde en geprognosticeerde kosten en opbrengsten weer voor alle operationele grondexploitaties o.b.v de cijfers van het Halfjaarbericht 2012.

Tevens geeft de grafiek de cashflow (of de meerjarige ontwikkeling van de Onder Handen Werkstand van alle operationele grondexploitaties) weer. De OHW stand bedraagt net als bij de Jaarrekening 2011 circa € 207 miljoen negatief.

Bij de Jaarrekening 2011 was er voor de jaarschijf 2012 een omzet van € 179,4 miljoen geprognosticeerd. Hiervan is ca. € 17,1 miljoen gerealiseerd en ca. € 54,6 miljoen uitgefaseerd. Deze uitfasering zal in de Programmabegroting 2013 – 2016 ook zijn verwerkt. Er resteert per 1/7/12 nog een omzet(verwachting) van € 124,9 miljoen voor de rest van 2012.

De grafiek laat overigens het beeld zien dat er nog nauwelijks een 'boeggolf' aan grondkosten en grondopbrengsten is in 2012 en verder, met uitzondering van 2013, vooral te danken aan het Wijnhavenkwartier. De begroting van grondkosten en grondopbrengsten zijn in 2012 zelfs verlaagd met € 39,8 miljoen minder grondkosten (was totaal € 121,4 miljoen) en € 14,8 miljoen minder grondopbrengsten (was totaal € 58,0 miljoen), veelal realistisch naar latere jaren verschoven.

Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2012

In de Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2012 wordt er een doorkijk gegeven in de geprognosticeerde kosten en opbrengsten t/m 2020 en verder en het daarbij behorende weerstandvermogen. Hierna volgt het overzicht 'NCW-standen operationele grondexploitaties Halfjaarbericht 2012'.

NCW standen van alle operationele grondexploitaties Halfjaarbericht 2012

Projectnummer	Projectnaam	*	Jaarrekening 2011 Stand 1-1-2012 201200	Halfjaarbericht 2012 Stand 1-7-2012 201207	N/P	Vershil (2-1)8	Top 40	Verklaren: top 40 saldo en/of omzet > € 250.000
			1	2		2-1		
C - 87	RIVIERENBUURT		784.000-	2.801.000-	N	2.017.000-	ja	ja
C- 90	MAASSTRAAT		2.234.000-	2.140.000-	N	94.000	ja	ja
CE- 43	SPIUMARKT		1.404.000-	1.401.000-	N	3.000	ja	ja
CE- 48	SPIUKWARTIER FASE 2 EN 3		13.983.000-	13.964.000-	N	19.000	ja	ja
CE- 53	DEN HAAG NIEUW CENTRAAL		23.710.000-	24.062.000-	N	352.000-	ja	ja
CE- 79	NIEUWE SCHOOLSTRAAT E.O.		27.000-	27.000-	N	-	ja	ja
CE- 81	WIJNHAVENKWARTIER		32.792.000-	32.784.000-	N	8.000	ja	ja
CE- 103	SCHEEPERSSTRAAT 54		832.000	805.000	P	27.000-		ja
CE- 110	HERSTRUCTURERING TRANSVAAL FASE 4A		1.080.000-	421.000-	N	659.000	ja	ja
CE- 114	ARNOLD ALETRINOPLANTSOEN	6	-	1.000	P	1.000		
D - 170	NOORDPOLDERKADE/CYLINDERSTRAAT		385.000-	383.000-	N	2.000		
E - 146	DE VERADEMING (PARK)		611.000	611.000	P	-		
E - 172	VERADEMING BODEM ENECO		15.000-	15.000-	N	-		
E - 173	VERADEMING BODEM VROM		15.000-	16.000-	N	1.000-		
ES- 103	UITHOFLAAN		12.856.000-	13.319.000-	N	463.000-	ja	ja
ES- 115	LEYWEG MTS-LOCATIE		8.877.000-	8.928.000-	N	51.000-	ja	ja
ES- 119	MORGENSTOND MIDDEN		46.000	4.000	P	42.000-	ja	ja
ES- 120	AMBACHTSGAARDE KORTE BLOK		225.000-	247.000-	N	22.000-		ja
ES- 121	GAARDEN NOORDOOST SCHOLENVELD		210.000	211.000	P	1.000	ja	ja
ES- 123	NAARDERSTRAAT READY LOKATIE	5+7	4.110.000-	4.064.000-	N	46.000	ja	ja
ES- 125	DE STEDE WINKELCENTRUM		1.856.000-	1.813.000-	N	43.000	ja	ja
ES- 128	DRENTSE HOEK (OCW-CLUSTER)		796.000-	798.000-	N	2.000-		
ES- 129	SERVICEZONE LEYWEG EUROKINEMA		604.000-	653.000-	N	49.000-	ja	
ES- 137	K.O. ESDO LOCATIE	6+7	20.000	24.000	P	4.000		ja
F - 87	MEEUWENHOF F2		335.000-	317.000-	N	18.000		
F - 93	PLUVIERHOF F6		1.135.000-	1.121.000-	N	14.000	ja	ja
G - 97	POELDIJKSESTRAAT NWB		22.000	22.000	P	-		
HA- 37	BEATRIXKWARTIER (OPENB.RUIMTE)		467.000-	521.000-	N	54.000-	ja	ja
HA- 56	GROTIUSPLAATS		2.131.000-	2.130.000-	N	1.000	ja	ja
HA- 62	GROTIUSPLAATS (RES BIJ HA-56)		458.000-	528.000-	N	70.000-		ja
HA- 78	THEO MANN BOUWMEESTERLAAN		304.000	303.000	P	1.000-		
HA- 83	GEBIEDSONTWIKKELING ISABELLALAND		11.000	8.000-	N	19.000-	ja	ja
I - 117	STATIONSWEG 67 T/M 75		9.000-	11.000-	N	2.000-		
I - 148	HET OUDE CENTRUM HORECA BESTPL		572.000-	568.000-	N	4.000		
K - 51	VILJOEN-/PIETERBURGSTR 1E NWB		1.262.000-	1.253.000-	N	9.000		
K - 253	TRANSVAAL FASE 2 EN 3		5.891.000-	5.856.000-	N	35.000	ja	ja
K - 256	UITENHAGESTR. BEDRIJFSTERREIN		4.511.000-	4.453.000-	N	58.000	ja	ja
LA- 9	LAAKHAVEN CENTRAAL		12.512.000-	12.513.000-	N	1.000-	ja	ja
LA- 17	BINCKHORST NOORD-WEST		3.843.000-	3.831.000-	N	12.000	ja	ja
LA- 19	LAAKHAVENHOLLANDS SPOOR		45.283.000-	45.293.000-	N	10.000-	ja	ja
LA- 38	LAAKHAVEN WEST		29.532.000-	29.544.000-	N	12.000-	ja	ja
LA- 39	LAAKHAVEN PETROLEUMHAVEN		12.903.000-	12.853.000-	N	50.000	ja	ja
LA- 41	NEHERKADE/GEMAALSTRAAT		830.000-	831.000-	N	1.000-		
LA- 49	BINCKHORST, HOTSPOT VROM		33.000	45.000	P	78.000	ja	ja
LA- 50	BINCKHORST, BODEM ENECO LA 17		25.000-	25.000-	N	-		
LA- 51	BINCKHORST BODEM VROM LA 17		253.000-	251.000-	N	2.000		
LA- 60	BEETSSTRAAT 200		2.492.000-	2.483.000-	N	9.000	ja	ja
LA- 63	KETELSTRAAT 21-23		177.000-	149.000-	N	28.000		
LO- 52	WIJNDAELERPLANTS/LVM1762-1779		533.000	535.000	P	2.000	ja	ja
LO- 56	NIEUWE ROZENBURGSTR 8 EN 10		17.000	1.000-	N	18.000-		
LO- 57	OCKENBURG LANDGOED (JEUGDHERB.)		2.523.000-	2.530.000-	N	7.000-	ja	ja
LO- 65	GROEN V.PRINSTERERL.MONDRIAAN		270.000	272.000	P	2.000		
LO- 71	WINKELCENTRUM LOOSDUINEN		2.131.000-	2.141.000-	N	10.000-		
LO- 72	ESCAMPLAAN FASE 2		409.000-	440.000-	N	31.000-	ja	ja
SC- 43	LAAN VAN MEERDERVOORT 211		120.000	225.000	P	105.000		
SC- 49	DR.LELYKADE PAV.+HOR		1.757.000-	1.719.000-	N	38.000		
SC- 50	LANDHOOFD C, BEDRIJFSLOCATIES		1.367.000-	1.373.000-	N	6.000-		
SC- 83	HELLINGWEG 127 E.O.		374.000-	583.000-	N	209.000-		
SC- 91	CHURCHILLPLEIN, WORLD FORUM		3.623.000-	3.660.000-	N	37.000-	ja	ja
SC- 94	KWALITEITSIMPULS OR THWF		2.000-	1.000-	N	1.000	ja	ja
SC- 96	NORFOLK, A. MAASSTRAAT + NHH BOULEVARD	6	12.498.000-	12.564.000-	N	66.000-	ja	ja
SC- 102	EUROJUST		378.000	289.000	P	89.000-	ja	ja
SE- 22	DE VERADEMING BEDRIJFSKW GIT		989.000-	892.000-	N	97.000		ja
SE- 24	HOUTRUSTWEG/HOUTRUSTHALLEN		706.000-	394.000-	N	312.000	ja	ja
SE- 28	MIENT 351 VORMIDABEL		53.000	27.000	P	26.000-	ja	ja
X - 800	NAZORG BODEM AFSLUITEN PLANNEN		240.000-	237.000-	N	3.000		
X -2005	AFSLUITEN PLANNEN 2005		458.000-	469.000-	N	11.000-		
ZZ- 20	FOREPARK		2.321.000-	2.260.000-	N	61.000	ja	ja
ZZ- 25	WESTLANDSE ZOOM		793.000	795.000	P	2.000	ja	ja
ZZ- 26-31	A 12 ZONE TOTAAL (M.U.V. ZZ-30)		36.365.000-	36.936.000-	N	571.000-	ja	ja
ZZ- 33	AMERIKAANSE AMBASSADE		979.000-	1.112.000-	N	133.000-		ja
ZZ- 34	YPENBURG		1.650.000-	1.491.000-	N	159.000	ja	ja

ZZ- 800	BODEM AFGESLOTEN PLANNEN		583.000-	572.000-	N	11.000	
ZZ-2005	AFSLUITEN PLANNEN 2005		2.282.000-	2.282.000-	N	-	
ZZ-2008	AFSLUITEN PLANNEN 2008	1	27.000-	27.000-	N	-	
ZZ-2009	AFSLUITEN PLANNEN 2009	2	1.015.000	1.015.000	P	-	
ZZ-2010	AFSLUITEN PLANNEN 2010	3	792.000	836.000	P	44.000	
ZZ-2011	AFSLUITEN PLANNEN 2011	4	5.000-	6.000-	N	1.000-	
TOTAAL			295.669.000-	298.045.000-		2.376.000-	

Officiële stand Voorziening Negatieve Plannen	301.696.000-	304.065.000-	2.369.000-
Voorziening Negatieve Plannen jaarrekening 2011	289.317.000-		
Positieve projecten	6.027.000	6.020.000	7.000-
Positieve projecten jaarrekening 2011	6.007.000		

Opmerkingen

- ZZ-2008 Afsluiten plannen 2008 bestaat uit de plannen: I-98.99 en LO-46.99
- ZZ-2009 Afsluiten plannen 2009 bestaat uit de plannen: CE-36.99, LO-55.99 en SC-78.99
- ZZ-2010 Afsluiten plannen 2010 bestaat uit de plannen: CE-101.99, CE-106.99, CE.98.99, E-198.99, ES-102.99, ES-108.99, ES-130.99, ES-131.99, F-88.99, F-90.99, HA-53.99, HA-76.99, HA-79.99, HA-86.99, I-113.99, I-97.99, K-252.99, LO-69.99, N-28.99, N-79.99 en P-184.99
- ZZ-2011 Afsluiten plannen 2011 bestaat uit de plannen: SC-87.99, SC-93.99 en SC-95.99
- Plannen die na de jaarrekening 2011 zijn herzien: ES-123.1
- Plannen die na de jaarrekening 2011 operationeel zijn verklaard: CE-114.1, SC-96.1 en ES-137.1
- N.B.** De grondexploitatie is in 2011 in procedure gebracht met NCW per 01-01-2011 en pp 2011, maar bestuurlijk vastgesteld in 2012, bij iedere jaarovergang wordt prijspeildatum aangepast (autonome mutaties) dus hier ook. Saldo vastgestelde grex op 17-01-2012, inclusief pp aanpassing (autonome mutatie) is de NCW per 01-01-2012, prijspeil 01-01-2012. Voor de verschillenverklaring is daarom uitgegaan van de "gecorrigeerde oud stand/stand herziening", geheel volgens de vastgestelde beheerregels.
- (2-1) verschil stand halfjaarbericht 2012 t.o.v. beginstand 2012 (tenzij grex na beginstand is herzien of operationeel is verklaard)

Weerstandvermogen en Stand Reserve Grondbedrijf per 1/7/2012

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de ontwikkeling en de stand van de Voorziening Negatieve lopende Plannen MPG (= VNP) en Reserve Grondbedrijf (RGB) tussen het de beginstandstand Jaarrekening 2011 en het Halfjaarbericht stand 1-6-2012. De hoogte van de VNP is gebaseerd op de actuele operationele grondexploitaties per 1 juni 2012.

In het overzicht 'NCW standen van alle operationele grondexploitaties Jaarrekening 2011' zijn alle operationele grondexploitaties weergegeven. Deze standen zijn in tabel 5 gesaldeerd in positieve en negatieve grondexploitaties. Dit is gebaseerd op het voorzichtigheidsbeginsel c.q. de rekenregels dient het verschil op het cumulatieve saldo per 1-6-2012 te worden opgesplitst in een winstprognose en een bijdrage aan de voorziening voor de negatieve plansaldi:

- voor de stijging van het totale tekort van alle negatieve grondexploitaties – in totaal € 14,7 miljoen – moet dekking worden vastgesteld;
- de geprognosticeerde winst is toegenomen met € 13.000 voordeel. Het voorzichtigheidsprincipe schrijft echter eveneens voor dat winsten pas genomen mogen worden als deze gerealiseerd zijn. Deze winsten worden dus nog niet meegenomen in de vaststelling van de omvang van de RGB dan wel de VNP.

Per 1 juni 2012 bedraagt de VNP € 304,1 miljoen. In tabel 5 is de ontwikkeling inzichtelijk gemaakt.

Tabel 5: Cumulatief plansaldo negatieve en positieve grondexploitaties

TOTAALSTAND	Positieve grondexploitaties	Negatieve grondexploitaties	Saldo
Officiële stand Jaarrekening 2011 (incl. autonome mutaties)	€ 6.007.000	€ 289.317.000-	€ 283.310.000-
Halfjaarbericht 2012 stand 1-6-2012 (inclusief herzieningen en nieuwe projecten)	€ 6.020.000	€ 304.065.000-	€ 298.045.000-
Verschil	€ 13.000 voordelig	€ 14.748.000- nadelig	€ 14.735.000- nadelig

Cf. de bedrijfseconomische opzet Grondbedrijf (rv 95/1996) is het uitgangspunt dat verliezen gedekt moeten worden zodra deze bekend zijn, terwijl winsten pas worden genomen als deze daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Dit betekent dat voor de negatieve mutatie op een negatieve grondexploitatie een dotatie aan de Voorziening Negatieve Plannen moet worden gedaan of dat aanvullende dekking moet worden vastgesteld. Voor negatieve mutaties op positieve grondexploitaties hoeven echter geen voorzieningen te worden getroffen. Dit gebeurt pas wanneer het saldo onder de € 0 komt.

Dekking uit reserves en voorzieningen ivm plankaderwijzigingen en herzieningen

1. Dekking RGB (€ 0 miljoen)

In de eerste helft van 2012 heeft de RGB geen dotatie hoeven te doen voor de herziene en nieuwe grondexploitaties. De grondexploitaties CE.114 Arnold Aletrinoplanstsoen, ES.137 KO Esdo locatie zijn vastgesteld met een neutraal saldo. De herziene grondexploitatie ES.123 Naarderstraat Ready locatie is vastgesteld met een beter resultaat dan de grondexploitatie van voor de herziening.

2. Dekking Reserves en Voorzieningen (€ 12,5 miljoen)

SC.96 Scheveningen Haven is de enige nieuwe grondexploitatie waarvoor dekking al is geregeld uit de Reserve Stedelijke Ontwikkeling (Reserve Grote Projecten). De dekking bedraagt € 12,5 miljoen. De nieuwe grondexploitaties CE.114 Arnold Aletrinoplanstsoen, ES.137 KO Esdo locatie zijn vastgesteld met een neutraal saldo. De herziene grondexploitatie ES.123 Naarderstraat Ready locatie is vastgesteld met ongeveer gelijk resultaat als de grondexploitatie van voor de herziening.

Dekking Risicovoorziening (€ 1,3 miljoen)

Bij de Jaarrekening 2011 is een risicovoorziening getroffen voor de projecten CE.53 Den Haag Nieuw Centraal, ZZ.26 t/m 33 A12-zone en ZZ.20 Forepark. Deze voorziening is bij dit Halfjaarbericht hard verwerkt in het grondexploitatie resultaat.

3. Overige mutaties (€ 0,9 miljoen)

Gelet op het beperkte aantal herzieningen en nieuwe grondexploitaties zonder gevolgen voor de RGB en het nog niet afsluiten van grondexploitaties, kan niet anders worden geconstateerd dat de resterende verslechtering van het Resultaat een gevolg is van opgetreden reguliere risico's en kansen van € 0,9 miljoen te dekken uit de RGB.